

Bundel – Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (reguliere vergadering) van 11 September 2026

A.1 Opening en mededelingen

A.2 Besluitenlijst van de vergadering AB VRLN d.d. 3 juli 2026

Voorstel:

Besluitenlijst vaststellen.

2026-07-03 Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (reguliere vergadering)_Besluitenlijst Vertrouwelijk

A.3 Ingekomen/Verzonden

B Ter kennisneming/Hamerstukken

B.1 Stand van zaken archief- en informatiebeheer 2026

Voorstel:

1. Kennis nemen van de ontvangen Toezichtsbrief.

2. Kennis nemen van voortgangsrapportage “De stand van het Informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2026”.

Deknotitie AB Stand van zaken Informatiebeheer en archieven VRLN 2026

Voortgangsrapportage stand van het informatiebeheer en de archieven van VRLN 2026

Toezichtbrief beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer 2023-2024 + 2024-2025

C.a Ter besluitvorming; hamerstukken

C.b Ter besluitvorming

C.b.1 Begroting 2027

Voorstel:

1. Kennisnemen van de ontvangen zienswijzen.

2. Kennisnemen van het door het Dagelijks Bestuur opgestelde antwoord.

3. Instemmen met de ontwerpbegroting 2027

4. Standpunt innemen over een eventuele gefaseerde invoering van de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Mook en Middelaar.

Deknotitie begroting 2027

Ontwerpbegroting 2027

Begroting 2027 – in één oogopslag

Raadsbesluit gemeente Beesel

Raadsbesluit gemeente Echt-Susteren

Raadsbesluit gemeente Horst aan de Maas

Raadsbesluit gemeente Leudal

Raadsbesluit gemeente Maasgouw

Raadsbesluit gemeente Mook en Middelaar

Raadsbesluit gemeente Peel en Maas

Raadsbesluit gemeente Roerdalen

Raadsbesluit gemeente Roermond

Raadsbesluit gemeente Weert

Reactie op zienswijzen begroting 2027

begeleidende brief aan gemeenteraden

C.b.2 Begrotingswijziging 1 2027

Voorstel:

1. Instemmen met begrotingswijziging 1 2027.

Deknotitie Begrotingswijziging 1 2027

Begrotingswijziging 1 2027

C.b.3 Regionalisering Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)

Voorstel:

1. Kennisnemen van de ontvangen zienswijzen.
2. Kennisnemen van het door het Dagelijks Bestuur opgestelde antwoord op de ontvangen zienswijzen.
3. Instemmen met de regionalisering FLO
4. Instemmen met begrotingswijziging 3 2026 en 2 2027.
5. Instemmen met het instellen van de voorziening Regionalisering FLO.

Deknotitie regionalisering FLO

Raadsbesluit gemeente Beesel

Raadsbesluit gemeente Horst aan de Maas

Raadsbesluit gemeente Roermond

Reactie op zienswijzen FLO

Begrotingswijziging 3 2026

Begrotingswijziging 2 2027

C.b.4 Financiering nieuwbouw brandweerkazerne Roermond

Voorstel:

1. Instemmen met het verhogen van het in 2023 beschikbaar gestelde investeringskrediet (€ 10,2 miljoen) voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne Roermond met € 6,3 miljoen tot een totaal krediet € 16,5 miljoen.

Deknotitie Financiering nieuwbouw brandweerkazerne Roermond

C.b.5 Principebesluit oprichten stichting KCR2

Voorstel:

Het nemen van een principebesluit over het oprichten van een rechtspersoon met een wettelijke taak voor KCR2.

Deknotitie stichting KCR2-RWT

Brief AB veiligheidsregio's inzake oprichting stichting KCR2

Bijlage 1 Memo toelichting besluitvormingsproces RWT KCR2

Bijlage 2 Modelbrief van VR aan gemeenteraad over wensen en bedenkingen RWT KCR2

Bijlage 3 Modelontwerpbesluit oprichting RWT KCR2

Bijlage 4 Concept volmacht oprichtingshandeling KCR2

C.b.6 Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg

Voorstel:

1. Instemmen met het RBP Hoogwater Limburg 2026-2029;
2. Instemmen met beantwoording van ingediende zienswijze.

Deknotitie RBP Hoogwater Limburg

Concept RBP Hoogwater Limburg 2026-2029

Concept RBP Hoogwater Limburg 2026-2029 was-woordt-lijst

Concept reactie zienswijze geanonimiseerd

Ingediende zienswijze Kasteel Het Steenen Huys geanonimiseerd

D Ter bespreking

E Rondvraag/Sluiting

Besluitenlijst Vertrouwelijk Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (reguliere vergadering)

Datum	03-07-2026
Tijd	9:30 – 12:00
Locatie	Gemeentehuis Maasgouw, raadzaal– Markt 36, Maasbracht
Voorzitter	A. Scholten
Toelichting	<i>Omdat na de recente verkiezingen een aantal nieuwe wethouders zitting heeft genomen in onze bestuurscommissie GGD, willen wij graag wijzen op de rol van de Bestuurscommissie GGD binnen de governance van de Veiligheidsregio, in relatie tot het Algemeen Bestuur.</i> <i>De leden van de bestuurscommissie GGD zijn adviserend lid van het Algemeen Bestuur. Dit betekent dat zij worden uitgenodigd voor de overleggen van het Algemeen Bestuur, echter zij hebben geen stemrecht in de vergadering. Besluitvorming is voorbehouden aan de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen formeel, conform de Wet op de veiligheidsregio's, het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.</i>

A.1 Opening en mededelingen

Besluit:

Voorzitter opent de vergadering, met dank aan de gemeente Maasgouw voor de gastvrije ontvangst.

Berichten van verhindering ontvangen van I. van Dijk (Mook & Middelaar, J. Hessels (Echt-Susteren), P. van Iersel (Defensie), H. van der Meijden (Openbaar Ministerie), S. Borgers (Waterschap).

Voor de periode van 5 t/m 19 augustus 2026 wordt voorgesteld om R. Palmen aan te wijzen als plaatsvervangend voorzitter VRLN. Formeel dient het AB dit te bekrachtigen. Vanuit de vergadering zijn geen tegenwerpingen. Daarmee is besloten tot de tijdelijke aanstelling van de heer Palmen.

Mededelingen voorzitter: mondelinge terugkoppeling vanuit het Veiligheidsberaad.

Mededelingen vanuit de Directie: mondelinge toelichting door C. Angevaren

Toelichting:

Mededelingen voorzitter:

- Mondelinge terugkoppeling vanuit het Veiligheidsberaad.
1. Opvolging van het Inspectierapport over GBO/SO: nulmeting, een voorstel voor een Landelijk Actiecentrum Brandweer (LACB) en bovenregionale risicoanalyse (risicoprofiel) voor brandweezorg.
De portefeuillehouder Brandweer heeft het Veiligheidsberaad meegenomen in de voortgang van de opvolging van het Inspectierapport GBO/SO. De conclusie van dit rapport was dat de brandweer structureel niet in staat is om op bovenregionaal of landelijk niveau grote incidenten gezamenlijk effectief te bestrijden. Daarom is in kaart gebracht wat de landelijke slagkracht is van de brandweer (de zogeheten ‘nulmeting’) . In de BC Veiligheid is d.m.v. een presentatie een toelichting gegeven over het inspectie rapport, wat de situatie binnen onze VR is en dat wij kunnen voldoen aan de landelijke afspraken over bijstand.
 - Tevens is door de portefeuillehouder Brandweer een voorstel toegelicht voor de inrichting van een Landelijk Actiecentrum Brandweer (LACB). De leden hebben met beide voorstellen ingestemd en bovendien de RCDV verzocht om uit te werken wat er nodig is om het LACB en de doorlopende nulmeting structureel te borgen en te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om hiervoor aan te sluiten bij de implementatie van het Landelijk Operationeel Team (LOT) – en ondersteund door KCR2.
 - Tegelijkertijd werkt JenV aan een bovenregionale risicoanalyse (risicoprofiel) voor brandweezorg. Het is de bedoeling dat in het najaar besluitvorming met de minister plaatsvindt over risicoacceptatie, risicomitigatie en/of extra investeringen.
 - Het Veiligheidsberaad wil deze discussie breder aanpakken: bespreek bovenregionale risicoafwegingen integraal, waarbij ook bekeken wordt welke rol ketenpartners kunnen spelen bij het mitigeren van risico's, in plaats van alleen te focussen op repressie als sluitstuk. Bovendien is benadrukt dat veiligheidsregio's niet belast kunnen worden met extra taken, zonder extra middelen.

2. Oprichting Rechtspersoon met Wettelijke Taak voor KCR2 en inrichting governance KCR2 LVCb

Het Veiligheidsberaad heeft ingestemd met het principebesluit tot de oprichting van een Rechtspersoon met Wettelijke Taak voor KCR2 en de inrichting van de governance KCR2-LVCb. De volgende stap is besluitvorming hierover in de Algemeen Besturen veiligheidsregio's en zienswijzetraject naar gemeenteraden en Colleges B&W. Om toelichting aan de gemeenteraden te vergemakkelijken, is voorgesteld in de brief aan hen concrete voorbeelden te noemen van de inzet van KCR2, zoals bij de natuurbranden in dit voorjaar. Ook is een animatie beschikbaar. Naar aanleiding van: Tijdens de recente natuurbranden die gelijktijdig in ons land woedden (o.a. in onze regio), heeft een Interregionaal Regionaal Beleids Team (IRBT) overleg tussen de voorzitters van een aantal veiligheidsregio's plaatsgevonden. Belangrijkste taak is het op landelijk niveau verdelen van schaarse middelen. Naar aanleiding van: R. Vlecken spreekt waardering uit voor inzet hulpverleners en complimenteert VRLN met haar medewerkers.

3. Toekomstbestendige samenwerking veiligheidsregio's en Defensie: Roadmap civiel-militaire samenwerking.

In oktober 2025 is met de toenmalig minister van Defensie afgesproken te komen tot een 'roadmap civiel-militaire samenwerking'. Het resultaat van deze afspraak lag ter besluitvorming voor in het Veiligheidsberaad. Het Veiligheidsberaad heeft conform voorstel ingestemd met de roadmap. Afgesproken is om halfjaarlijks bestuurlijk overleg te voeren over de samenwerking tussen veiligheidsregio's, Defensie en JenV. Hierbij is voorgesteld om de in het verleden gemaakte afspraken over civiel-militaire samenwerking te herzien.

4. Ontwikkelingen WAS en NL-Alert

De portefeuillehouder Informatievoorziening heeft het Veiligheidsberaad bijgepraat op de recente ontwikkelingen aangaande het WAS en NL-Alert. De minister heeft toegelicht dat hij het inrichten van een nieuw innovatief sirenesysteem voortvarend wil oppakken. De daadwerkelijke invulling van dit nieuwe systeem moet nog verder worden uitgewerkt. Een motie hierover is aangenomen in de Tweede Kamer. Minister heeft hierover gecommuniceerd.

- Proces voorzitter BC GGD en DB lid namens BC GGD.
Met het vertrek van de Voorzitter van de BC GGD en één van de

overige DB leden namens de GGD, zijn 2 vacatures ontstaan. Deze dienen ingevuld te worden vanuit de BC GGD. Omdat de eerste vergadering van de BC GGD pas in november staat gepland, kunnen eventuele belangstellenden dit kenbaar maken bij de Voorzitter veiligheidsregio. Het proces hiervoor wordt nu opgestart ism de BC GGD.

Mededelingen vanuit de Directie: mondelinge toelichting door C. Angevaren:

- Proces Beleidsplan 2028–2031 is opgestart.
Eens in de vier jaar dient de Veiligheidsregio op grond van de Wet veiligheidsregio's (art 14.1) een beleidsplan vast te stellen. Het huidige beleidsplan heeft een looptijd tot en met 2027. Dit betekent dat eind 2027 het beleidsplan voor de periode 2028–2031 dient te zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Het beleidsplan bevat de meerjarige strategische kaders voor VRLN in het algemeen en voor de programma's Publieke Gezondheid, Brandweezorg, Crisisbeheersing, Risk Factory en Bedrijfsvoering. Het betreft een actualisatie/herijking van het lopende beleidsplan 2024–2027 "In goede handen". Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt de veranderende samenleving; de nationale- en GEO-politieke ontwikkelingen. Het bestuur wordt hierbij betrokken.
- Provincie negeert bezwaar veiligheidsregio over vergunning RRP Venlo. VRLN bereidt samen met RRP planvorming en scenario's voor.
- Onderzoek Inspectie J&V onderzoek naar de versterking van voorbereiding en paraatheid van het Rijk en de veiligheidsregio's op crises.
- VRLN is geselecteerd voor interviews i.h.k.v. onderzoek Inspectie J&V onderzoek naar de versterking van voorbereiding en paraatheid van het Rijk en de veiligheidsregio's op crises. Het betreft een aantal verdiepende interviews. Deze zijn bedoeld om meer zicht te krijgen op het proces van planvorming, de mate waarin regionale risico's en landelijke dreigingsbeelden hierbij een rol spelen, hoe bij de planvorming wordt samengewerkt met andere regio's en de rijkspartijen, en op welke wijze daarbij keuzes worden gemaakt over in te zetten capaciteiten.
- Aankondiging Inspectie J&V nieuw landelijk onderzoek naar dekkingsplannen brandweer.
- Certificering:
VRLN werkt hard aan kwaliteitsverbetering. In dat kader hebben we in de afgelopen periode 2 noodzakelijke certificeringstraject

doorlopen en met een positief resultaat kunnen afsluiten.
Betreft HKZ certificering (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) en is een certificering speciaal ontwikkeld voor de zorg- en welzijnssector, gebaseerd op de ISO 9001-norm. Het keurmerk laat zien dat een organisatie haar interne processen goed op orde heeft, de cliënt centraal stelt en voortdurend werkt aan kwaliteitsverbetering.

Daarnaast heeft VRLN keurmerk NEN 7510 kunnen behouden. De NEN 7510 is de norm voor informatiebeveiliging in de zorg.

Daarbij hebben we ook het vijfjaarlijkse visitatietraject vanuit het RIVM voor onze processen seksuele gezondheid doorlopen. De commissie gaf aan onder de indruk te zijn van de manier waarop wij werken aan kwaliteitsverbetering en borging. Andere teams Seksuele Gezondheid in Nederland worden daarbij verwezen naar de aanpak van de GGD.

A.2 Besluitenlijst van de vergadering AB VRLN d.d. 5 december 2025

Voorstel:

Vaststellen besluitenlijst..

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld.

A.3 Besluitenlijst van de vergadering AB VRLN d.d. 3 april 2026

Voorstel:

Vaststellen besluitenlijst.

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld.

A.4 Ingekomen/Verzonden

B Ter kennisneming/Hamerstukken

B.1 Verslag Horizontaal toezicht Informatiebeheer

Voorstel:

Kennisnemen van de rapportage “De stand van het Informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2025”.

Besluit:

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van de rapportage.

Toelichting:

De gemeentearchivaris van Venlo brengt elke twee jaar verslag uit hoe de VRLN omgaat met het informatie- en archiefbeheer ten behoeve van het Horizontaal Toezicht. In het jaar tussen twee controles schrijft de archivaris een kort verslag over de voortgang van eerdere adviezen. De algemene conclusie is dat de VRLN stappen zet in de goede richting en maatregelen neemt om de kwaliteit van het informatie- en archiefbeheer te verbeteren.

B.2

Rode Draden Analyse 2025

Voorstel:

Kennisnemen van de Rode Draden Analyse 2025.

Besluit:

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van de rapportage. Mondelinge toelichting aan de hand van een presentatie door R. van Santen (VRLN). Mondelinge toelichting door Y. Hoogtanders (Portefeuillehouder Crisisbeheersing): Oproep om de bestuurlijke geoefendheid te omarmen en om in gezamenlijk overleg te concretiseren wat het doel is. Hierbij dienen ook zeker de loco-burgemeesters meegenomen te worden. Dit ook in het licht van het feit dat crises en incidenten meer dan voorheen langduriger van aard zijn.

Toelichting:

Naar aanleiding van:

Y. Hoogtanders geeft aan dat een aantal bijeenkomsten heeft plaatsgevonden met o.a. gemeenten, beide Limburgse veiligheidsregio's en defensie rondom civiel-militaire samenwerking: wat kun en mag je van elkaar verwachten? Hierop wordt een pilot gestart waarbij de in de pilot opgedane kennis met het land wordt gedeeld.

Y. Hoogtanders geeft aan dat niet voor iedereen duidelijk was wat de rol is van een Kern-Operationeel Team zoals dit onlangs is ingericht bij Code rood: Extreme hitte. Op verzoek dit te evalueren zegt C. Angevaren dit toe.

Naar aanleiding van geeft D. Freyters aan dat binnen de Politie onderzoek is gedaan naar de effecten van klimaatverandering op personeel. Kennis is ook relevant voor Brandweer en BOA's van de gemeenten.

B.3 Bestuurlijke rapportage GHOR 2025

Voorstel:

Kennismemen van de Bestuurlijke rapportage GHOR 2025

Besluit:

Conform voorstel neemt het Algemeen Bestuur kennis van de bestuurlijke rapportage GHOR.

Toelichting:

Vanuit de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) heeft de DPG de verantwoordelijkheid om toe te zien op en rapporteren aan het bestuur van de veiligheidsregio o.a. over de mate van voorbereiding op rampen en crises van de zorgpartners. De DPG wordt bij de uitvoering van deze rol ondersteund door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). De GHOR maakt jaarlijks een analyse van de mate van voorbereiding van de zorgpartners in de regio.

C.a Ter besluitvorming; hamerstukken

C.b Ter besluitvorming

C.b.1 Jaarverantwoording 2025 en bestemming rekeningresultaat

Voorstel:

1. De jaarverantwoording inclusief accountantsverklaring vaststellen.
2. Instemmen met de voorstellen bestemming rekeningresultaat, zijnde:
 - vormen van reserve gezondheidsmonitors GGD ad € 115.000;
 - aanvullen algemene reserve ad € 936.000;
 - beschikbaar stellen van € 800.000 ten behoeve van BCM;
 - storting van € 111.000 in reserve bodemsanering Nijmeegseweg en
 - terugbetalen incidenteel voordeel looncompensatie ad € 328.000.

Besluit:

Conform voorstel besloten, met aantekening: Een nadere onderbouwing wordt gevraagd voor de beschikbaar gestelde middelen voor BCM uit het jaarrekeningresultaat 2025.

Mondelinge toelichting door R. Palmen (Portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

De concept jaarverantwoording 2025 is aan de raden van de deelnemende gemeenten voorgelegd met de mogelijkheid om een reactie hierop te geven. Bij de toezending aan de raden zijn ook de voorstellen

bestemming rekeningresultaat opgenomen. De gemeenteraden hebben met het oog op tijdige agendering van de stukken aan het Algemeen Bestuur en vervolgens toezending van de stukken aan Gedeputeerde Staten de mogelijkheid gehad om tot uiterlijk 10 juni 2026 een reactie te geven.

De gemeenteraad van Venlo heeft van de gelegenheid om een reactie te geven gebruik gemaakt. Van de overige gemeenten is geen formele reactie voorafgaand aan dit overleg ontvangen of is aangegeven dat zij geen reactie geven. De reactie van de gemeente Venlo heeft geen invloed op het rekeningresultaat en op de voorstellen bestemming rekeningresultaat.

De jaarverantwoording is ongewijzigd voorgelegd aan het Algemeen Bestuur met daarbij de voorstellen voor de bestemming van het rekeningresultaat zoals die door het Dagelijks Bestuur op 17 april 2026 zijn voorgesteld.

Inmiddels is de accountantsverklaring ontvangen en is deze integraal opgenomen in de voorliggende jaarverantwoording.

Stemverklaring Venray: M. Uitdehaag licht toe dat de gemeenteraad van Venray niet kan instemmen met de voorgestelde bestemming uit het rekeningresultaat 2025 ten bedrage van Euro 800.000 voor BCM. De gemeenteraad is onvoldoende geïnformeerd over BCM en de onderbouwing van het voorstel. De gemeenteraad stelt voor de voorgestelde middelen voor BCM in te zetten voor de financiering van de regionalisering van de FLO.

C. Angevaren geeft hierop aan dat de voorgestelde middelen voor BCM in een bestemmingsreserve worden gestopt. De daadwerkelijke aanwending van de middelen wordt nader in een separaat voorstel onderbouwd.

M. Derks (Beesel) geeft aan dat de gemeenteraad van Beesel graag zou zien dat een deel van het rekeningresultaat 2025 wordt ingezet ter financiering van de FLO.

M. Rauner (Bergen) geeft aan dat de jaarverantwoording VRLN 2025 volgende week in de gemeenteraad wordt behandeld. Voorafgaand wordt aangegeven dat de onderbouwing van het onderdeel BCM scherper moet.

Y. Hoogtanders (Roermond) geeft aan dat vanuit de gemeente Roermond een formele reactie volgt. De gGemeenteraad van Roermond is akkoord met de jaarverantwoording VRLN 2025 en de voorstellen van de resultaatsbestemming.

D. Schmalschläger (Leudal) licht kort de schriftelijke reactie van de

gemeenteraad van Leudal toe. Deze betreffen zowel de jaarverantwoording VRLN 2025 als ook de begroting VRLN 2026. De reactie ten aanzien van de verantwoording van het versterkingsplan GGD is opgenomen bij het agendapunt Eerste tussentijdse rapportage 2026.: Op 30 juni 2026 heeft de gemeenteraad van Leudal de jaarstukken van de Veiligheidsregio Limburg-Noord behandeld. De raad heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken. Daarmee spreekt de raad in algemene zin vertrouwen uit in de voorliggende ontwerpbegroting 2027 en de concept Jaarverantwoording 2025. Desalniettemin heeft de gemeenteraad zich op enkele onderwerpen kritisch uitgelaten om dit onder de aandacht te brengen. De raad wil deze aandachtspunten nu meegeven aan de Veiligheidsregio met het oog op de toekomstige ontwikkeling van onze Veiligheidsregio en met name op de financiële consequenties. De Raad heeft geconstateerd dat binnen de begroting meerdere wettelijke taken zijn opgenomen waarvoor geen structurele rijksfinanciering is gegarandeerd en ook aflopend zijn. De raad hecht eraan te benadrukken dat deze wettelijke taken van groot belang zijn en ook duurzaam en toekomstbestendig moeten worden geborgd. Daarbij vindt de Raad dat de financiële verantwoordelijkheid voor deze opgaven niet zonder meer bij de gemeenten mag worden neergelegd. Daarom onderstreept de raad het belang van blijvende aandacht richting het Rijk en de Veiligheidsregio voor een structurele en toereikende financiering van deze wettelijke taken. Het is van belang dat we dit ook blijvend onder de aandacht blijven brengen bij het Rijk zodat wettelijke taken waar structurele middelen aflopend zijn niet tussen schip en wal belanden. Verder roept de gemeenteraad op om beleidskeuzes met financiële consequenties zo vroeg mogelijk onderdeel te laten zijn van de reguliere planning- en controlcyclus. Daarbij wordt het van belang geacht dat gemeenteraden tijdig worden meegenomen in voorgenomen ontwikkelingen en de mogelijke financiële gevolgen daarvan. Op die manier behouden gemeenten voldoende ruimte om hier binnen hun eigen begrotingsproces op te anticiperen en weloverwogen beleidskeuzes te maken.

C.b.2

1e Tussentijdse rapportage 2026 inclusief begrotingswijziging 2 2026

Voorstel:

1. Kennisnemen van de 1e tussentijdse rapportage 2026.
2. Begrotingswijziging 2 2026 vaststellen.
3. Het investeringsoverzicht 2026 vaststellen.
4. Het geactualiseerde verloopoverzicht reserves vaststellen.

Besluit:

Conform voorstel besloten.

Mondelinge toelichting door R. Palmen (Portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

Binnen de P&C-cyclus kent de VRLN twee bijsturings- en rapportagemomenten. De voorliggende 1e tussentijdse rapportage doet verslag van de uitvoering over de periode januari t/m april 2026.

Het Dagelijks Bestuur heeft de 1e tussentijdse rapportage 2026 vastgesteld. Deze rapportage wordt nu ter kennisname voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Als afgeleide van de 1e tussentijdse rapportage wordt het Algemeen Bestuur gevraagd om begrotingswijziging 2 2026 vast te stellen. De wijziging heeft geen invloed op de gemeentelijke bijdrage en behoeft dan ook geen zienswijzetractaat te doorlopen. De begrotingswijziging heeft betrekking op ontvangen incidentele baten en hiermee gepaard gaande lasten voor oa Rijksvaccinatieprogramma, Aanvullende Regeling Seksuele gezondheid, PG Oekraïners en BDUR.

Verder bevat de rapportage een gewijzigd verloopoverzicht reserves (bijlage 3) en een investeringsoverzicht (bijlage 4). Ook deze worden beide ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Het onderdeel Versterkingsplan GGD zoals opgenomen in deze tussentijdse rapportage wordt conform bestuurlijke afspraken separaat aangeboden aan de gemeenteraden.

D Ter bespreking

E Rondvraag/Sluiting

Besluit:

B. Vostermans (Internationale samenwerking) geeft aan dat hij samen met R. Vlecken (Portefeuillehouder Brandweer) in gesprek gaat met de Gouverneur van Belgisch Limburg om de grensoverstijgende samenwerking tussen onze regio en de aangrenzende Belgische veiligheidszones en gemeenten bestuurlijk te agenderen en verdere afspraken daarover te maken. Dit is een uitvloeisel van de reeds bestaande operationele samenwerking zoals deze in de praktijk verloopt. Het betreft daarbij niet alleen de inzet van Brandweer, maar ook de inzet van de Ambulancedienst wordt hierin meegenomen.

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Toezicht Informatiebeheer en archieven VRLN 2026
	Twee

Aanleiding en korte samenvatting

Op basis van de in de Archiefverordening van de Veiligheidsregio Limburg Noord dient de gemeentearchivaris van de gemeente Venlo éénmaal per twee jaar verslag uit te brengen over de toestand van het informatie- en archiefbeheer bij de Veiligheidsregio Limburg Noord. In het jaar tussen twee toezicht rondten rapporteert de gemeentearchivaris over de voortgang van de aanbevelingen. In overleg met de gemeentearchivaris en het IBT-team (Interbestuurlijk Toezicht informatie- en archiefbeheer) van de Provincie Limburg is besloten dat de verslaglegging over de voortgang vanaf 2026 door VRLN zelf wordt opgesteld aan de hand van de meerjarenplanning 2025 – 2028.

Beslispunten

1. Kennis nemen van de ontvangen Toezichtsbrief.
2. Kennis nemen van voortgangsrapportage “De stand van het Informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2026”.

Bijlagen

1. Toezichtbrief beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer 2023-2024 + 2024-2025
2. Voortgangsrapportage “De stand van het Informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2026”

Bijlagen

1. Toezichtbrief beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer 2023-2024 + 2024-2025
2. Voortgangsrapportage “De stand van het Informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2026”

Besluit

Besluit ambtelijk secretaris

- ☐ Akkoord met voorstel
- ☐ Akkoord met voorstel met aantekening
- ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

De stand van het informatiebeheer en de archieven van Veiligheidsregio Limburg Noord

Voortgangsrapportage 2026

Datum

Juli 2026

Auteur

Team Informatiebeheer

Inhoud

Inleiding	3
1. Meerjarenplan Informatiebeheer 2025 - 2028.....	4
1.1 Uithuisplaatsing van langdurig te bewaren fysiek archieven	5
1.2 Archiefvernietiging fysiek archief GGD en Brandweer	6
1.3 Positionering en samenstelling van het Strategisch Informatie Overleg PRIO	6
1.4 Archivering besluitvormingsproces : procesbeschrijving	6
1.5 Migratie- en conversie protocol.....	7
1.6 Metagegevens voor te bewaren documenten	7
1.7 Bewaarstrategie Loopt volgens planning.....	8
2. Algemene aanbevelingen 2025	9

Inleiding

Op basis van de in de Archiefverordening van de Veiligheidsregio Limburg Noord dient de gemeentearchivaris van de gemeente Venlo éénmaal per twee jaar verslag uit te brengen over de toestand van het informatie- en archiefbeheer bij de Veiligheidsregio Limburg Noord. In het jaar tussen twee toezicht ronden rapporteert de gemeentearchivaris over de voortgang van de aanbevelingen. In overleg met de gemeentearchivaris en het IBT-team (Interbestuurlijk Toezicht informatie- en archiefbeheer) van de Provincie Limburg is besloten dat de verslaglegging over de voortgang vanaf 2026 door VRLN zelf wordt opgesteld aan de hand van de meerjarenplanning 2025 – 2028.

In voorgaande verslagen zijn een groot aantal aanbevelingen gedaan voor verbeteringen en maatregelen die de kwaliteit van het (digitaal) Informatiebeheer moeten verbeteren. Vanaf 2025 is er gekozen voor een meerjarenplanning waarbij het accent is gelegd op de dwingende aanbevelingen. De dwingende aanbevelingen zijn de wettelijke verplichtingen waaraan VRLN moet voldoen.

In het deze rapportage geven wij een overzicht van de acties en de voortgang op de dwingende aanbevelingen..

1. Meerjarenplan Informatiebeheer 2025 - 2028

In “De stand van het informatie- en archiefbeheer van de Veiligheidsregio Limburg-Noord : verslag van het kader van het Horizontaal Toezicht 2024-2025” staan aanbevelingen voor verbeteringen en maatregelen die de kwaliteit van het (digitaal) Informatiebeheer moeten verbeteren.

In overleg met de Toezichthouder gemeente Venlo is besloten om op basis van dit verslag een meerjarenplan op te stellen.

Het meerjarenplan waar VRLN mee aan de slag is gegaan ziet er als volgt uit:

Meerjarenplan Informatiebeheer aanbevelingen Horizontaal Toezicht VRLN				
Aanbevelingen		Focus		
Dwingende aanbevelingen: Wettelijke verplichting		De dwingende maatregelen zijn opgenomen in meerjarenplan		
Hoog risico				
Dringende aanbevelingen: Enig risico		PRIO		
Aanbevolen aanbevelingen: Laag risico				
	2025	2026	2027	2028
✓ Uithuisplaatsing van langdurig te bewaren fysiek archieven	voorbereiding			
✓ Archiefvernietiging fysiek archief GGD en Brandweer	voorbereiding			
✓ Uitvoeren Interne audits			voorbereiding	
✓ Positionering en samenstelling Strategisch Informatie Overleg	voorbereiding			
✓ Archivering besluitvormingsproces				
	procesbeschrijving			
	inrichting en uitrol			
✓ Migratie - conversieprotocol				
✓ Metagegevensschema voor te bewaren documenten				
✓ Bewaarstrategie				
Aanbevelingen 2025:				
✓ Procesbeschrijvingen VRLN - eigenaarschap - informatiecomponent		voorbereiding		
✓ Eigenaarschap data en informatiebeheer landelijke applicaties				
✓ Eigenaarschap data en informatiebeheer bij ketensamenwerking				
✓ Architectuur en informatiebeheer Teams en Sharepoint (project SamenSiim)				

Voor deze voortgangsrapportage kijken we naar het jaar 2026.

1.1 Uithuisplaatsing van langdurig te bewaren fysiek archieven

Prio: Planning aangepast van 2026 naar 2027

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 3 : Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats* het volgende gemeld:

Aanbeveling 1

Breng de archiefruimten in overeenstemming met de voorschriften zoals deze zijn vastgelegd in de Archiefregeling 2009 of plaats de archieven in een archiefruimte die voldoet aan deze regeling

Aanbeveling 2

Onderzoek de mogelijkheid tot het centraliseren van de archiefruimten en betrek daarin de mogelijkheid tot uitplaatsing bij een commerciële partij

Voortgang aanbeveling 1 en 2:

De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft in het kader van de toekomstige huisvesting besloten niet meer te investeren in een nieuwe archiefruimte of het aanpassen van de huidige archiefruimte maar de archieven uit huis te plaatsen.

De volgende acties zijn opgepakt:

- Er hebben marktconsultatiegesprekken plaatsgevonden met commerciële aanbieders
- Er is een deknotitie voor het MT-BV en DT opgesteld, definitieve besluitvorming volgt zodra er duidelijkheid is over de financiering. Hiervoor zijn het aantal strekkende meters van belang, op moment van uithuisplaatsing. Om deze reden is er opnieuw
- Een inventarisatie gemaakt van de archiefdelen die nog voor vernietiging in aanmerking komen én de delen die nog voor overbrenging naar het gemeentearchief in aanmerking komen. De vernietigingsacties zijn arbeidsintensief en alleen haalbaar in de tijd als daar de volledige prioriteit aan gegeven kan worden.

Gezien de beperkte capaciteit is op basis van bovengenoemd overzicht besloten de planning aan te passen en meer tijd te geven aan de vernietigingsacties. Het uithuisplaatsen zal daarom niet in 2026 plaatsvinden maar 4^e kwartaal 2027.

1.2 Archiefvernietiging fysiek archief GGD en Brandweer

PRIO: Loopt volgens planning

De volgende acties zijn opgepakt:

1. Archiefvernietiging GGD: Aangetaste TBC röntgenfoto's en cliëntendossiers vernietigd.
2. Het brandweerarchief Ariënstraat te Venlo. Overgebracht naar gemeente Venlo en geschoond.
3. Verdere verwerking van de inventarisatie: zie hierboven bullet 3.

1.3 Positionering en samenstelling van het Strategisch Informatie Overleg

PRIO: Loopt volgens planning

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 1 : Lokale regelingen* het volgende gemeld:

Aanbeveling 2: Benoem de wettelijke taken van het SIO expliciet in het Besluit Informatiebeheer.

Aanbeveling 3: Wijs het SIO middels een aanwijzingsbesluit aan.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord kiest ervoor om deze aanbeveling op te pakken bij het in werking treden van de nieuwe Archiefwet, aangezien dat een natuurlijk moment is om het Besluit Informatiebeheer te actualiseren.

De volgende acties zijn/worden opgepakt:

1. Er is een IV Governance structuur binnen de Veiligheidsregio opgesteld (1^e kwartaal 2026)
2. Het SIO overleg is hierin opgenomen. Per 1 mei 2026 is deze structuur operationeel.
3. In overleg met de Toezichthouder wordt opnieuw naar het Besluit Informatiebeheer gekeken (eind 2026).

1.4 Archivering besluitvormingsproces: procesbeschrijving

PRIO: Loopt volgens planning

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 5 : ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden* het volgende gemeld:

Aanbeveling 6

Onderzoek op welke wijze de documenten behorende tot het besluitvormingsproces op een adequate wijze geregistreerd en gearhiveerd kunnen worden. Hierbij ondersteunen een substitutiebesluit, de invoering van een digitale handtekening, het beschrijven van het werkproces en toewijzing van de diverse verantwoordelijkheden.

De archivering van het besluitvormingsproces is onvoldoende geborgd. De Veiligheidsregio Limburg-Noord is zich hiervan bewust en probeert dit op te lossen.

De volgende acties zijn opgepakt:

- De IST en de concept-SOLL situatie van het besluitvormingsproces zijn beschreven (juni 2026)
- De SOLL situatie wordt nader uitgewerkt en zal de basis gaan vormen voor het opnieuw inrichting van het besluitvormingsproces in de systemen dat gepland staat voor 2027.

1.5 Migratie- en conversie protocol

Loopt volgens planning

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 6 Vervanging, conversie/migratie, vernietiging en vervreemding van archiefbescheiden* het volgende gemeld:

Aanbeveling 1

Stel een protocol op voor het controleren van informatie voor en na een migratie. Leg de bevindingen hiervan vast in een verklaring van migratie/conversie.

De volgende acties zijn opgepakt:

- Er is een concept protocol opgesteld op basis van het migratie- en conversie protocol van de gemeente Venlo
- De gemeente Venlo heeft inmiddels een nieuwe versie . Deze wordt momenteel (juli 2026) vergeleken met het huidig opgestelde concept van VRLN.

1.6 Metagegevens voor te bewaren documenten

Loopt volgens planning

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 5 ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden* Het volgende gemeld:

Aanbeveling 2

Stel een metagegevensschema vast dat voor de te bewaren archiefbescheiden aansluit op het metagegevensschema van de gemeente Venlo

De Veiligheidsregio Limburg-Noord haakt aan op het door de gemeente Venlo nieuw vast te stellen metagegevensschema conform de standaard MDTO.

De volgende acties zijn opgepakt:

- Er is op dit punt frequent contact met de gemeente Venlo. Zodra de implementatie in Venlo is gerealiseerd kan VRLN concreet aan de slag.

1.7 Bewaarstrategie

Loopt volgens planning

In het toezichtverslag uit 2025 wordt *bij KPI 5 ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden* Het volgende gemeld:

Aanbeveling 4

Stel een lijst van standaard opslagformaten op als onderdeel van een bewaarstrategie. Zoek hierbij aansluiting bij de gemeente Venlo

De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft nog geen overzicht samengesteld van te hanteren voorkeurs- en geaccepteerde bestandsformaten om daarmee de duurzame toegankelijkheid van informatie te borgen. De organisatie kan zich richten naar de lijst die de gemeente Venlo heeft samengesteld en die gebaseerd is op de lijst van voorkeurs- en geaccepteerde formaten van het Nationaal Archief.

De volgende acties zijn opgepakt:

- Staat gepland voor Q4 2026.

2. Voortgang van algemene aanbevelingen 2025

Procesbeschrijvingen VRLN - eigenaarschap – informatiecomponent

(p. 6 van het verslag onder “Integraal werken”)

Dit is een VRLN brede inspanning die stap voor stap wordt opgepakt. Het uiteindelijke doel is dat VRLN een kwaliteitscyclus neerzet waar deze componenten een vast onderdeel van uit gaan maken.

Bij de diverse organisatieonderdelen is dit al een terugkerend onderwerp bij zowel interne- als externe audits. De vastlegging in en de centrale positionering van de I-navigator is hierbij van belang. Dit vergt voortdurende aandacht.

Eigenaarschap data en Informatiebeheer landelijke applicaties

(p. 6 van het verslag onder “Samenwerkingsverbanden”)

Veel in gebruik zijnde landelijke applicaties worden beheerd door landelijke koepelorganisatie die GGD (GGD-GHOR) en Brandweer (Brandweer Nederland) vertegenwoordigen. Door aan te sluiten bij vakgroepen en/of gebruikersgroepen en contacten te onderhouden met deze koepelorganisaties wordt geprobeerd dit onderwerp onder de aandacht te brengen.

Eigenaarschap data en Informatiebeheer bij ketensamenwerking

(p. 6 van het verslag onder “Samenwerkingsverbanden”)

Bij het inwerking treden van de IV Governance per 1 mei 2026 heeft het SIO een prominente positie gekregen binnen deze structuur. Dit overleg heeft de verantwoordelijkheid t.a.v. samenvoeging organisatie(onderdelen), taakuitbreiding of het afstoten van taken te besluiten over de consequenties hiervan voor de informatiehuishouding.

Architectuur en Informatiebeheer Teams en Sharepoint (project SamenSlim)

Door de stuurgroep van het project SamenSlim is inmiddels een definitief besluit genomen over de positionering van MS Teams & Sharepoint t.o.v. de andere vakapplicaties en het zaakstelsel. Het project bevindt zich momenteel in een tussenfase. De voorbereidingsfase is afgerond. De stuurgroep zal op korte termijn een besluit nemen op welke manier de testfase, implementatie- en adoptiefase opgepakt gaat worden. Hier is momenteel nog geen tijdspad voor afgesproken.

Veiligheidsregio en GGD Limburg Noord
Algemeen en Dagelijks Bestuur
Postbus 11
5900 AA VENLO

Veiligheidsregio Limburg-Noord

15 JUNI 2026

Behandelaar

Zaaknummer

Documentnr.

Cluster SC
Uw kenmerk
Ons kenmerk DOC-00933632
Bijlage(n)

Behandeld C.S.C.M. Vossen-Lemmens
Telefoon
Maastricht 9 juni 2026
Verzonden

11 JUNI 2026

Onderwerp

Toezichtbrief Beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer 2023/2024 + 2024/2025

Geacht bestuur,

Het houden van toezicht op de uitvoering van wettelijke taken door Gemeenten, Gemeenschappelijke Regelingen en het Waterschap is één van de kerntaken van provincies. Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) bestaat uit (specifiek) financieel toezicht en (generiek) toezicht op de uitvoering van medewindstaken binnen de volgende vier domeinen: Omgevingswet, Informatie- en archiefbeheer, Huisvesting vergunninghouders en Erfgoed (monumentenzorg en archeologie).

U ontvangt van ons per domein een toezichtbrief. In deze brief leest u onze conclusies over de taakbeartiging van de informatiebeheer- en archieftaken voor zowel 2023/2024 (personele wisselingen hebben geleid tot vertraging in deze beoordelingsronde) als 2024/2025.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord behartigt de informatie- en archiefbeheer taken in voldoende mate.

Uit de ontvangen toezichtinformatie in 2024 (Voortgangsverslag) en 2025 (KPI-verslag) concluderen wij dat uw organisatie in de afgelopen periode concrete stappen heeft gezet en vooruitgang boekt in de verbetering en verduurzaming van uw informatie- en archiefbeheer. De inspanningen hebben, binnen de complexiteit van het op orde brengen van uw informatiebeheer, geleid tot goede resultaten en laten ook zien dat eerder gedane aanbevelingen zijn opgepakt en/of afgerond.

Met het opstellen van een aantal (beleids-)kaders en regelingen voor beheer en kwaliteit is een goede basis gelegd om de komende jaren verder op door te ontwikkelen zodat voldaan wordt aan wettelijke eisen en kwaliteitsnormen voor duurzaam informatie- en archiefbeheer. U erkent de urgentie van een formele aanwijzing van het Strategisch Informatie Overleg, maar wacht hiermee vanwege de samenhang met actualisatie van de Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer, tot na inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet.

Met het project Samen Slim werkt u verder aan het standaardiseren van de werkomgeving. Aandachtspunt hierbij is dat u voor het beheer van ongestructureerde informatie een migratie en conversieprotocol opstelt en uitvoert voor een verantwoorde koppeling naar het zaaksysteem of het e-depot.

Om de geplande verbeteringen door te voeren is voldoende capaciteit en deskundigheid nodig en het is goed te zien dat u dat garandeert. Investering, ook op de langere termijn in deze beroepsgroep en de bezetting in overeenstemming brengen met de hoeveelheid en de zwaarte van de werkzaamheden is belangrijk. Zorg dat kwantitatief én kwalitatief voldoende formatie aanwezig is en blijft om al het informatiebeheer onder controle te krijgen en te houden. Wij realiseren ons ook terdege dat de huidige krappe arbeidsmarkt een wissel trekt op het kunnen invullen van de informatiefuncties. Voldoende middelen en commitment vanuit het management blijft hierbij cruciaal.

Omdat een deel van de instrumenten ook de werkwijze en het informatiebewustzijn van uw medewerkers raakt, is betrokkenheid van en sturing door team Informatiebeheer en het management hierbij ook van belang.

Wij gaan er van uit dat u de risico's in beeld heeft en waar nodig prioriteert op planning en capaciteit bij vertragingen die (mogelijk) ontstaan door de krapte bij (inhuur van) personeel.

AANBEVELINGEN

Onderstaande verbeterpunten/aanbevelingen ondersteunen in het voldoen aan de wettelijke verplichtingen:

Aanbeveling regelgeving en kwaliteitssysteem

- werk het kwaliteitssysteem verder uit en kom in en PDCA-cyclus.

Aanbeveling toegankelijkheid

- stel een migratie/conversie protocol en verklaring op en vast;
- borg het zaakgericht werken binnen de organisatie op een juiste manier.

Aanbeveling selectie, vernietiging en overbrenging

- geen aanbevelingen voor dit risicogebied in dit jaar.

Aanbeveling beheeromgeving: archiefruimten, archiefbewaarplaatsen en e-depot

- draag zorg voor afronding van de voorbereidingen m.b.t. concrete uithuisplaatsing en opslag van archiefbescheiden bij een externe partij;
- draag zorg voor een vastgesteld calamiteiten- en ontruimingsplan voor de huidige fysieke archiefbescheiden op locatie zodat verantwoordelijkheden, organisatie en handelswijze bij (verschillende) calamiteiten beschreven staat.

Wij passen in 2026 regulier toezicht toe.

Dat toezicht passen wij bij iedereen toe die voldoende scoort en bestaat uit drie stappen. Ten eerste stuurt u jaarlijks informatie op. Vervolgens beoordelen en bespreken wij die in een verificatiegesprek. En tot slot ontvangt u de uitslag van die beoordeling in een beoordelingsbrief.

Hiermee zijn de toezichtronden van 2023/2024 en 2024/2025 afgerond. Wij vertrouwen erop dat u de aanbevelingen doorvoert. Voor de toezichtronde 2025/2026 ontvangen wij graag **vóór 15 juli 2026** de volledige toezichtinformatie inclusief besluitvorming van u.

U kunt contact opnemen met onze medewerkers als u vragen heeft.

U bereikt de medewerkers van het IBT-team via IBT@prvlimburg.nl of door direct te mailen naar de coördinator Interbestuurlijk Toezicht: Sevda Caris-Yolcu via sy.yolcu@prvlimburg.nl.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

bla

secretaris

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Begroting 2027
	14

Aanleiding en korte samenvatting

Per schrijven van 23 april 2026 (brief UIT059365) heeft het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting 2027 aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegestuurd. Zij zijn in de gelegenheid gesteld om hierop hun zienswijze uit te brengen. De zienswijzetermijn bedraagt conform de Gemeenschappelijke Regeling 12 weken en liep tot en met 15 juli 2026.

Alle ontvangen zienswijzen zijn bij dit voorstel bijgevoegd. Verder is bijgevoegd een overzicht van de opmerkingen uit de zienswijzen met daarbij het antwoord van de VRLN. Het Dagelijks Bestuur stelt de gemeenteraden voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur in kennis van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (GR art. 30.4). Dit gebeurt door het toezenden van het opgestelde antwoord aan alle 15 deelnemende gemeenteraden. Hierin is ook het antwoord op de ontvangen zienswijzen Regionalisering FLO meegenomen.

De zienswijzen geven voor nu geen aanleiding tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2027.

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur dient het Algemeen Bestuur een standpunt in te nemen ten aanzien van het verzoek van de gemeente Mook en Middelaar zoals omschreven in haar zienswijze, om de verhoogde gemeentelijke bijdrage ten aanzien van de correctie op de gemeentelijke bijdrage, gefaseerd in te voeren. De gemeente Mook en Middelaar wordt geconfronteerd met een forse stijging (€ 30.000) van haar gemeentelijke bijdrage. Dit naar aanleiding van de constatering dat er onjuistheden zaten in toedeling (bijdrageverdeelsystematiek) van de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar over de voorgaande jaren. Ter demping van de herverdeeffecten op de gemeentelijke bijdrage voor de programmaonderdelen bij Publieke Gezondheid zijn in 2025 en 2026 door de VRLN handmatige correcties doorgevoerd op de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar. De berekende bijdrage voor de gemeente Mook en Middelaar over deze jaren is te laag. Correctie van de nadelige effecten van overige gemeenten wordt binnen de begroting 2026 van de VRLN opgevangen. Er vindt geen correctie plaats op de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar over 2025 en 2026. Vanaf 2027 wordt de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Mook en Middelaar volgens de juiste toepassing van de bijdrageverdeelsystematiek gehanteerd, hetgeen voor de gemeente Mook en Middelaar leidt tot een forse stijging van haar gemeentelijke bijdrage. Voor de overige gemeenten leidt dit tot een voordelig herverdeeffect (variërend tussen de € 600 en € 5.000 per gemeente per jaar).

Indien het Algemeen Bestuur akkoord gaat met het gefaseerd invoeren van de verhoogde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Mook en Middelaar, zal dit leiden tot regionale herverdeelteffekten op de gemeentelijke bijdragen van alle deelnemende gemeenten (variërend tussen de € 600 en € 5.000 per gemeente gedurende de ingroeiperiode) en zal na besluitvorming over de gefaseerde invoering, de begroting aangepast dienen te worden. Hiervoor dient een separaat voorstel uitgewerkt te worden dat bestuurlijk wordt vastgesteld en wordt voorgelegd aan de gemeenteraden.

Daarnaast zal de vastgestelde begroting 2027 worden aangepast via een begrotingswijziging na definitieve besluitvorming over de FLO (BW 2027-2). De financiële consequenties daarvan zijn in het zienswijzetraject in beeld gebracht maar nog niet vertaald in de voorliggende begroting. Daarnaast ligt een technische begrotingswijziging (BW 2027-1) voor als gevolg van de structurele doorwerking van de reeds eerder door het Algemeen Bestuur vastgestelde begrotingswijziging op de begroting 2026 (BW 2027-2).

Beslispunten

1. Kennisnemen van de ontvangen zienswijzen.
2. Kennisnemen van het door het Dagelijks Bestuur opgestelde antwoord.
3. Instemmen met de ontwerpbegroting 2027
4. Standpunt innemen over een eventuele gefaseerde invoering van de verhoging van de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Mook en Middelaar.

Onderbouwing voorstel

Zienswijzen begroting 2027

Van 5 gemeenteraden (Beesel, Maasgouw, Mook en Middelaar, Roermond en Weert) is een inhoudelijke zienswijze ontvangen op de begroting 2027. Daarnaast hebben 5 gemeenteraden laten weten dat zij geen zienswijze zullen aanreiken of dat zij kennis hebben genomen van de ontwerpbegroting 2027.

Belangrijk onderwerp dat in meerdere zienswijzen terugkomt is de kostenontwikkeling van de begroting VRLN. Gemeenteraden vragen om kosten van nieuw beleid op te vangen binnen de exploitatie. In de beantwoording wordt hierop ingegaan.

Vervolgprocedure

Toezenen van de reactie op de zienswijzen aan de gemeenteraden vindt plaats voor het overleg van het Algemeen Bestuur van 11 september 2026.

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur wordt de begroting 2027 toegezonden aan GS.

Tevens wordt de begroting 2027 en de begroting in één oogopslag op www.vrln.nl geplaatst.

Bijlagen

1. Ontwerp Begroting 2027
2. Begroting in één oogopslag 2027
3. Raadsbesluit Beesel
4. Raadsbesluit Echt-Susteren
5. Raadsbesluit Horst aan de Maas
6. Raadsbesluit Leudal

7. Raadsbesluit Maasgouw
8. Raadsbesluit Mook en Middelaar
9. Raadsbesluit Peel en Maas
10. Raadsbesluit Roerdalen
11. Raadsbesluit Roermond
12. Raadsbesluit Weert
13. Reactie op zienswijzen begroting 2027
14. Begeleidende brief aan gemeenteraden (met daarin tevens de beantwoording van de zienswijzen Regionalisering FLO)

Besluit

Besluit ambtelijk secretaris

- ☐ Akkoord met voorstel
- ☐ Akkoord met voorstel met aantekening
- ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Begroting 2027

Voorwoord

Hierbij presenteren wij de begroting 2027 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, opgesteld op basis van de Kadernota 2027 en in lijn met het strategische kompas van het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Deze begroting geeft inzicht in de financiële consequenties van de belangrijkste ontwikkelingen, de opgaven die onze regio het komende jaar beïnvloeden en hoe de regio werkt aan het versterken van publieke gezondheid, brandweerzorg, crisisbeheersing en maatschappelijke weerbaarheid.

De ontwikkelingen in de samenleving

De samenleving krijgt te maken met steeds onvoorspelbaardere veiligheids- en gezondheidsrisico's. Internationale spanningen, hybride dreigingen, pandemieën, cyberaanvallen en verstoringen in vitale infrastructuur vergroten de onzekerheid. Daarnaast zorgen klimaatverandering, vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende druk op zorg- en hulpdiensten voor complexere incidenten en crises. Dit vraagt om structurele en intensieve samenwerking tussen overheden, hulpdiensten en maatschappelijke partners.

Belangrijke speerpunten in 2027

Binnen de programma's wordt gewerkt aan het versterken van de publieke gezondheidszorg, onder meer via Toekomstbestendige GGD. Hiermee wordt structureel geïnvesteerd in onder andere infectieziektebestrijding, pandemische paraatheid en preventie.

Tegelijkertijd wordt gebouwd aan een robuuste en toekomstgerichte brandweerorganisatie die is voorbereid op nieuwe risico's, zoals natuurbranden en incidenten met nieuwe technologieën. Ook binnen crisisbeheersing wordt de voorbereiding op grootschalige en langdurige crises verder versterkt. Daarbij wordt ingezet op het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid van inwoners, onder andere via noodsteunpunten, burgerhulpverlening en de Risk Factory, die bijdraagt aan een groter risicobewustzijn en meer zelfredzaamheid.

Het realiseren van deze opgaven vraagt om een solide en efficiënte bedrijfsvoering. Investerings in personeel, digitalisering, informatieveiligheid en moderne systemen zijn noodzakelijk om de organisatie toekomstbestendig te houden. Daarbij is het borgen van de continuïteit in de bedrijfsvoering essentieel om de maatschappelijke doelen duurzaam en betrouwbaar te kunnen realiseren.

Samen werken aan een veilige regio

Met deze begroting zet de Veiligheidsregio Limburg-Noord een volgende stap in het realiseren van de gezamenlijke ambities van gemeenten en partners in de regio.

Samen met onze medewerkers, vrijwilligers, gemeenten en maatschappelijke partners blijven wij ons inzetten voor een veilige en gezonde leefomgeving voor alle inwoners van Noord- en Midden-Limburg.

Namens het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Carolien Angevaren

Algemeen directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord

Inhoudsopgave

Deel A	Algemeen	4
1	Algemeen	4
1.1	Algemene kaders	4
1.2	Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen	5
1.3	Algemene dekkingsmiddelen	6
Deel B	Beleidsbegroting	7
2	Programmaplan	7
2.1	Programma Publieke Gezondheid	7
2.2	Programma Brandweerzorg	13
2.3	Programma Crisisbeheersing	17
2.4	Risk Factory	19
2.5	Programma Bedrijfsvoering/Overhead	20
3	Paragrafen	22
3.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	22
3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	24
3.3	Financiering	25
3.4	Verbonden Partijen	27
3.5	Vennootschapsbelasting	27
3.6	Wet openbare overheid	27
Deel C	Financiële begroting	28
4	Overzicht baten en lasten	28
4.1	Baten en lasten per programma	28
4.2	Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten	30
4.3	Verdeling baten	31
4.4	Geprognoseerde (meerjaren-)balans	32
5	Financiële positie	33
5.1	Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	33
5.2	Financiering	33
5.3	Investeringen	33
5.4	Reserves en voorzieningen	34
5.5	EMU-saldo	35
6	Geraamde baten en lasten per taakveld	36
	Bijlage Gemeentelijke bijdragen	37
	Lijst van afkortingen	39

Deel A Algemeen

1 Algemeen

De begroting 2027 is opgesteld conform de door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) op 5 december 2025 vastgestelde Kadernota 2027.

1.1 Algemene kaders

Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt gerekend met het aantal inwoners op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2027 wordt gerekend met de inwoneraantallen van 1 januari 2026 gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, zijnde 537.028 inwoners.

Renteomslag

De omslagrente voor 2027 bedraagt 1,5%, berekend als gewogen gemiddelde rentekosten over de leningenportefeuille. Deze wordt toegerekend op de boekwaarde van de activa per 1 januari aan de taakvelden/programma's. Voor nieuwe investeringen wordt gerekend met een op dat moment geldend renteomslag percentage.

Index

Op basis van een besluit van het Algemeen Bestuur worden kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen meegenomen in de gemeentelijke bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader behelst dat kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van VRLN liggen, worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage. Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden.

De indexatiepercentages in de Kadernota 2027 zijn afgeleid van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (cijfers bijlage 02, jaarschijf 2027, september 2025). In de lijn van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde indexeringssystematiek vindt op basis van het Centraal Economisch Plan (cijfers maart 2026, bijlage Kerngegevens 2024-2027) bijstelling in de ontwerp begroting 2027 plaats:

- indexatie loonkostenstijging (loonvoet sector overheid) 2027 is 4,2% ten bedrage van € 2,9 miljoen. Hiervan wordt € 0,5 miljoen gedekt door bijdragen derden c.q. BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding) en € 2,4 miljoen wordt gedekt uit de gemeentelijke bijdrage.
- indexatie materiële kostenstijging (prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)) 2027 is 2,1% ten bedrage van € 0,5 miljoen. Hiervan wordt € 0,1 miljoen gedekt door bijdrage derden c.q. BDuR en € 0,4 miljoen wordt gedekt uit de gemeentelijke bijdrage.

Onvoorzien

In de begroting 2027 is een bedrag opgenomen van € 50.000 voor onvoorzien en daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste.

Verdeelsystematiek gemeentelijke bijdrage

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage voor de programma's Brandweezorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds-maatstaven van het Openbare Orde en Veiligheid (OOV) subcluster brandweer en rampenbestrijding. Deze verdeling volgt de middelen die de gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds.

De verdeling van de bijdrage van programma Publieke Gezondheid is gebaseerd op het inwoneraantal, met uitzondering van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg. Deze is voornamelijk gebaseerd op het aantal jongeren in combinatie met maatstaven voor het sociaal domein.

1.2 Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Onderstaande ontwikkelingen zijn door het bestuur al eerder vastgesteld.

Strategische huisvesting

In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en daartoe wordt het pand aan de Nijmeegseweg afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats. Ook is rekening gehouden met herhuisvesting van een aantal consultatiebureaus van de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst). Uitgangspunt daarbij is het organiseren van het aanbod laagdrempelig en in de nabijheid van de doelgroep. Met als uitgangspunt minimaal één GGD-locatie per gemeente in combinatie met de verruiming van de bereikbaarheid van tien grotere GGD-locaties

Het hybride werken (deels thuis, deels op kantoor) wordt verder doorgevoerd en dat betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd.

2027 Is het laatste jaar waarin er sprake is van een toevoeging aan de begroting in het kader van de Strategische huisvesting.

Versterking toekomstbestendige GGD

Samen met de gemeenten is in 2024 gestart met een versterkingstraject 'Toekomstbestendige GGD'. Het budget voor GGD Limburg-Noord was de afgelopen jaren niet meegegroeid met de uitbreiding en intensivering van de wettelijke taken, waardoor achterstanden zijn ontstaan. De uitgangspunten voor dit traject zijn:

- De GGD voert wettelijke taken naar behoren uit, dat wil zeggen volgens landelijke protocollen;
- De GGD gebruikt andere financieringsbronnen waar het kan en doet een beroep op gemeenten waar dat noodzakelijk is;
- De GGD streeft naar een gemeentelijke bijdrage die noodzakelijk is om de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid naar behoren uit te voeren en
- De GGD is een goede werkgever voor haar medewerkers.

Het Algemeen Bestuur heeft op 5 september 2025 het versterkingsplan 'Samen borgen van Publieke Gezondheid in Noord- en Midden-Limburg' goedgekeurd. Het plan betreft de versterking op de continuïteit en kwaliteit van de wettelijke taken van de GGD. Op basis van het besluit volgt in de begroting 2027 een aanvullende ophoging van € 1,4 miljoen.

De ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage van 2026 naar 2027 zijn het resultaat van bovenstaande bestuurlijke afwegingen.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2026	77.624	S
Loonkostenstijging 2027	2.393	S
Materiële kostenstijging 2027	445	S
Versterking GGD 2027	1.380	S
Strategisch huisvestingsplan 2027	19	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2027	81.860	

Regionalisering FLO (Functioneel Leeftijdsontslag)

De FLO-regeling stelt repressieve brandweerm medewerkers binnen de 24-uurs dienst in de gelegenheid om eerder te stoppen met werken dan de reguliere pensioenleeftijd. De regeling is per 1 januari 2006 afgeschaft, waarbij er een overgangsrecht geldt voor medewerkers die op dat moment recht hadden op deze regeling. Bij de regionalisering van de brandweerkorpsen per 1 januari 2023 zijn de hiermee gepaard gaande lasten achtergebleven bij de FLO-gemeenten, zijnde gemeente Venlo, Roermond, Roerdalen en Maasgouw. Belangrijk argument voor regionalisering is dat de brandweer regionaal actief is en dat de beroepskazernes regio brede specifieke repressieve taken hebben die in alle gemeenten worden ingezet. Naast hun repressieve inzet werken deze medewerkers aan regio brede taken.

In het Algemeen Bestuur van 5 december 2025 is een voorgenomen besluit genomen om per 1 januari 2026 over te gaan tot regionalisering van de FLO-kosten en daarmee de kosten op te nemen in de gemeentelijke bijdrage. Hiervoor is de vorming van een voorziening nodig. Definitieve besluitvorming vindt plaats door het Algemeen Bestuur nadat de gemeenteraden van de 15 deelnemende gemeenten hierop hun zienswijzen hebben gegeven. Onderstaande tabel geeft het verloop van de gemeentelijke bijdrage bij een positief besluit na zienswijze weer.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2027	81.860	S
Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)	1.000	I
Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)	650	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2027 inclusief FLO	83.510	

1.3 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie. Voor 2027 is dit saldo naar verwachting € 200.500 negatief.

Deel B Beleidsbegroting

2 Programmaplan

2.1 Programma Publieke Gezondheid

2.1.1. Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Versterking GGD

In 2025 is gestart met de structurele versterking van de GGD. De versterking is gedifferentieerd naar drie prioriteringsfasen: Acut (starten met versterken in 2025), Urgent (starten met versterken in 2026) en Belangrijk (starten met versterken in 2027). Organisatorische implementatiekracht en omstandigheden in het wervingsproces zijn hierbij in acht genomen. In onderstaande tabel staat een overzicht weergegeven van de taken gekoppeld aan een fasering waarin gestart is/wordt met het aannemen van personeel op uitvoering van deze taak. In 2027 belandt de GGD in de laatste fase van de versterking.

Planning versterking GGD

Pijler	Taak	Acut 2025	Urgent 2026	Belangrijk 2027
Jeugdgezondheidszorg				
5	Rijksvaccinatieprogramma RVP	X	X	
5	-9 tm 4 jaar ouders/ verzorgers contactmomenten	X	X	X
5	4-12 jaar en ouders/verzorgers contactmomenten	X	X	X
	4-12 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs	X		
5	12-18 jaar en ouders/verzorgers contactmomenten	X	X	X
	12-18 jaar en ouders/verzorgers Speciaal Onderwijs	X		
5	Collectieve preventieve activiteiten conform LPK	X	X	X
5	Samenwerking conform LPK	X	X	X
5	Preventieve logopedie		X	X
5	Meer Aandacht van de Ziekgemelde Leerling MAZL	X		
5	Taakoverschrijdende werkzaamheden JGZ			X
Gezondheidsbescherming				
	Infectieziektebestrijding (IZB)	X	X	X
2	1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	X	X	X
2	3. (Beleids)Advies		X	X
2	4. Preventie		X	X
2	5. Netwerk regie	X	X	X
2	6. Voorbereidingen regionale uitvoering grootschalige IZB	X		
2	7. Kennis & onderzoek	X		
2	Medische milieukunde		X	X
2	Tuberculosebestrijding (TBC)	X	X	X
2	Seksuele Gezondheid		X	X
	Taakoverschrijdende werkzaamheden AGZ	X	X	X
Gezondheidsbevordering & leefstijl				
5	Collectieve maatregelen gezondheidsbevordering			X
Monitoring signalering en advisering				
1	Monitoring	X	X	X
1	Signalering	X	X	X
1	Advisering	X	X	X
Bedrijfsbureau GGD				
	Ondersteuning uitvoering taken	X		

☐ = geen versterking gepland
☒ = versterking gepland

GGD Visie 2030

Buiten de versterking van de GGD streeft de GGD in 2027 naar het uitvoeren van de 'GGD Visie 2030'. De versterking is bepalend en randvoorwaardelijk om goed invulling te kunnen geven aan deze visie. In de 'GGD Visie 2030' zijn vijf ambities opgenomen voor het programma Publieke Gezondheid:

1. Investeren in een nieuwe generatie
2. Versterken van de gezondheidsbescherming
3. Informatie laten werken voor publieke gezondheid
4. Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden
5. Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

Per ambitie worden de belangrijkste doelstellingen en verwachte veranderingen beschreven. Bij de prestaties zijn geen aantallen opgenomen. De aantallen zijn sterk afhankelijk van de vordering van (de implementatie van) de versterking en daarom van veel variabelen afhankelijk. Voor monitoring en verantwoording van de prestaties wordt aangesloten bij de reguliere rapportage momenten binnen de Planning & Control cyclus, waarbij in eerste instantie de focus ligt op de wettelijke taken.

Ambitie 1: Investeren in een nieuwe generatie

Ieder kind heeft vanaf de geboorte recht op een gezonde en veilige start. Die start vormt de basis voor optimale deelname aan onderwijs, de arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Wij willen dat kinderen zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeien. Wij hebben structurele aandacht voor preventie en in het bijzonder voor het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanaf het eerste moment van de zwangerschap, tot 18 en liefst tot 26 jaar!

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

De financiering in het kader van GALA loopt af in 2026, als geen aanvullende financiering wordt gevonden komen een aantal programma's (onder andere Kei Gezond) na 2026 onder druk te staan. Als uitbreiding op GALA hebben op 8 september 2025 GGD GHOR Nederland, zorg- en welzijnspartners en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondertekend. Voor 2027 worden middelen beschikbaar gesteld voor preventie. De verdere concrete uitwerking van de verdeling en de gevolgen voor gemeenten en GGD'en vindt in de loop van 2026 plaats.

Wetswijziging Wet kinderopvang (Wko)

De GGD heeft op grond van artikel 1.62 Wko de wettelijke taak toezicht te houden op de kinderopvang. Door aangekondigde wijzigingen, waaronder risico gestuurd toezicht, strengere personeelseisen en een uitbreiding van de administratieplicht, wordt dit toezicht intensiever en specialistischer. Per 1 juli 2026 worden bovendien de kwaliteitseisen voor gastouderopvang aangescherpt, met nieuwe pedagogische basisdoelen en het meerekenen van eigen kinderen tot 8 jaar. Deze ontwikkelingen stellen hogere eisen aan expertise en rapportage en vergroten het belang van zorgvuldig toezicht ter ondersteuning van gemeentelijke handhaving. Naar 2027 toe wordt verwacht dat deze aanscherpingen ook doorwerken in de uitvoering en capaciteit van de GGD en daarmee op het vastgestelde tarief. Hiervoor volgt nog een apart voorstel ter bestuurlijke besluitvorming.

Ontwikkelingen Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)

GGD'en voeren publieke gezondheidszorgtaken uit voor asielzoekers (en statushouders) in de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Deze activiteiten worden gefinancierd vanuit het COA. GGD'en en organisaties jeugdgezondheidszorg (JGZ) voeren deze taken uit in het kader van een overeenkomst tussen GGD GHOR Nederland en het COA. De aanbesteding Jeugdgezondheidszorg Asielzoekerskinderen verloopt eind 2026. Momenteel loopt de landelijk nieuwe aanbesteding waarbij ook de GGD'en deelnemen. Bij een nieuwe gunning is de

verwachte (financiële) impact beperkt. Bij een verlies van de aanbesteding komen deze activiteiten en daarbij behorende financiering te vervallen en dient een evenredige lastenverlaging te worden gerealiseerd.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Veilig en gezond opgroeien alle kinderen in Limburg-Noord, incl. nieuwkomers.	Uitvoeren basispakket JGZ voor alle kinderen	- Aanbieden van contactmomenten, verdeeld over 17 consultatiebureaus, volgens Landelijk Professioneel Kader en professionele richtlijnen. - Aanbieden van contactmomenten asielzoekerskinderen
Verkleinen gezondheidsverschillen	Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften	- Aanbieden van extra contactmomenten.
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1.000 dagen van het kind	- Uitvoeren pre- en perinataal aanbod. - Participatie JGZ preventieagenda. - Participatie Kansrijke Start. - Keuzehulpgesprekken en psychosociale hulp na abortus
Bestrijden van door vaccinatie te voorkomen infectieziekten op individueel en populatieniveau	Minimaal 95% van kinderen (WHO-norm) is gevaccineerd volgens Rijksvaccinatieprogramma (RVP).	- Uitvoeren RVP, inclusief de 22 wekenprik voor zwangere vrouwen. - Vaccinaties maternale kinkhoest
Faciliteren beleidsontwikkeling publieke gezondheid jeugd	Informer en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid op basis van monitoring, rapportage en onderzoek	- Opstellen Integrale Jeugdrapportage. - Gezondheidsmonitor jeugd. - Monitor Seks onder je 25ste - Borgen jeugdgezondheidszorg in lokale uitvoeringsplannen
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Deelname aan lokale coalities.
Continue verbetering van publieke gezondheid voor de jeugd	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen.
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	- Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO), gastouderbureaus (GOB) en gastouders (GO) - Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag nieuwe opvanglocatie. - Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO.

Ambitie 2: Versterken van de gezondheidsbescherming

Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen. GGD Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben.

Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid GGD'en (VIP)

Het programma VIP is in 2022 opgesteld door GGD GHOR Nederland, in opdracht en met financiering van het Ministerie van VWS. Met dit programma wil de overheid infectieziekten in de toekomst beter kunnen voorkomen, signaleren en bestrijden. Vanuit het programma VIP zet de GGD in 2027 verder in op verankering van taakdifferentiatie, bovenregionale samenwerking, monitoring en surveillance en verbreding van kennis ter versterking van infectieziektebestrijding.

Doorontwikkeling Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI)

De LFI is de landelijke structuur die tijdens crises en pandemieën zorgt voor uniforme regie, landelijke coördinatie en digitale ondersteuning van de infectieziektebestrijding door de GGD'en (wettelijke taak infectieziektebestrijding (Wpg, art. 6 en 7)). De doorontwikkeling richt zich op betere data-uitwisseling, opschaalbare capaciteit en landelijke protocollen, en draagt daarmee direct bij aan de pandemische paraatheid. Voor de GGD betekent dit mogelijk investeringen in ICT, scholing en flexibele inzet van personeel. De inhoudelijke financiële uitwerking is landelijk nog in ontwikkeling.

COVID vaccinatie

De Gezondheidsraad heeft voor de jaren 2026 en 2027 een COVID basisvaccinatie mogelijkheid en een najaar campagne geadviseerd. Het kabinet onderschrijft het beleidsmatige uitgangspunt. Voor 2027 is er echter op dit moment nog geen financiering voor de uitvoering van de vaccinatie in 2027 en verder.

Mpox-vaccinatie

Voor mpox-vaccinatie is landelijke nog geen structureel besluit genomen over financiering en inbedding. Dit betekent dat er richting 2027 onzekerheid blijft over structurele middelen en uitvoering, terwijl de GGD deze taak in risicogroepen blijvend moet organiseren.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten	Signaleren en bestrijden van infectieziekten en monitoren vaccinatiegraad	- Afhandelen van meldingen van infectieziekten - Afhandelen van vragen over infectieziekten - Preventieve en voorlichtingsactiviteiten geven zowel individueel als in groepsverband, als aan risicogroepen, waaronder: - Consulten seksuele gezondheid - Reizigersconsulten en vaccinaties - Voorlichtingen AZC's/opvanglocaties - Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid; - Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten ten behoeve van antibioticaresistentie en infectiepreventie; - Uitvoeren van bron- en contactonderzoek; Screening op en behandeling van infectieziekten.
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- In 2027 wordt de gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd - Uitvoeren verdiepend onderzoek naar gezondheid en -gezondheidsrisico's

Continue verbetering van de algemene publieke gezondheid	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	- Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen. - Wij voeren in 2027 panelonderzoeken en duidingsgesprekken bij gemeenten. - Wij geven beleidsadviezen over gezondheidsbevordering en gemeentelijk en regionaal preventiebeleid.
--	---	---

Ambitie 3: Informatie laten werken voor publieke gezondheid

Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept het ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven. Wij zetten ons in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Ook voor technologische innovaties zetten we ons in. Dit alles met behoud van informatieveiligheid.

Informatiestrategie GGD GHOR Nederland

De iStrategie 2024-2027 is gepresenteerd als kaderstellend document waarin de 25 GGD'en zich committeren aan verdere digitalisering en data gedreven werken. Er is geen formele plicht om alle elementen van de iStrategie over te nemen, maar er wordt geacht om mee te bewegen met landelijke kaders en vernieuwingen. Praktisch kan GGD Limburg-Noord worden aangesproken op het realiseren van een toekomstbestendige informatievoorziening, interoperabiliteit met landelijke systemen (bijv. infectieziekte-dataplatform) en deelname aan gezamenlijke technische voorzieningen. Eventuele investeringen worden binnen de bestaande exploitatie gerealiseerd.

Ambitie 4: Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden

Gezondheid en veiligheid zijn voor de mens een groot goed. Zij behoren tot de meest basale levensbehoeften. Het zijn dan ook de belangrijkste kerntaken van de overheid met de grootste uitgavenpost. Het zijn twee verschillende maatschappelijke velden met eigen wetten. De twee velden hebben belangrijke raakvlakken waarop publieke organisaties voor gezondheid en veiligheid met elkaar moeten samenwerken. Wij zetten ons in op de borging van publieke gezondheid binnen de publieke veiligheid.

Aanbesteding medische arrestantenzorg (MAZ)

De aanbesteding van de MAZ na 2026 is aan een andere partij gegund. De financiële en organisatorische consequenties zijn nog niet opgenomen in de begroting 2027 en worden uitgewerkt. Hiervoor volgt nog een voorstel ter besluitvorming.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- Lijkschouw bij vermoeden niet-natuurlijke dood en euthanasie - Uitvoeren van euthanasieschouw - Forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken en kindermishandeling; - Opstellen letselbeschrijvingen.
Beperken van gezondheidsschade	Borgen opgeschaalde publieke gezondheids-processen en ondersteunen bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	Inzetten van psychosociale hulpverlening, medische milieukunde, opgeschaalde infectieziektebestrijding en het opstarten van een gezondheidsonderzoek bij rampen. Als ook het adviseren van bevoegd gezag.

Ambitie 5: Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen gezondheidsrisico's. Wij adviseren gemeenten om samen met haar partners voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school en op het werk en in de vrije tijd te creëren.

Omgevingswet nog in transitiefase

De Omgevingswet, sinds 1 januari 2024 van kracht, vraagt om een integrale benadering van de fysieke leefomgeving waarbij gezondheid structureel wordt meegewogen. Op grond van de Wpg heeft de GGD de taak gemeenten te adviseren over gezondheidsaspecten van ruimtelijke keuzes, zoals luchtkwaliteit, geluid, klimaatadaptatie en woningbouw. Ook in 2027 neemt de adviesvraag naar verwachting verder toe, onder meer via participatie aan intake- en/of omgevingstafels, advisering op omgevingsprogramma's, omgevingsplannen en het gemeentelijk gezondheidsbeleid rondom fysieke/gezonde leefomgeving. Vanuit het versterkingstraject 'Toekomstbestendige GGD' vindt daarom in 2027 versterking plaats op de uitvoering van deze taak.

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheidsrisico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- (Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu en ruimtelijke ordening en de leefomgeving in relatie tot de gezondheid. - Voorlichting over voorkomende gezondheidsbedreigende factoren, o.a. asbest, gewasbeschermingsmiddelen, eikenprocessierups, hitte, houtkachels en windmolens. - Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen - Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen.
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op vergunde bedrijven	- Inspecteren en adviseren van tattoo- en piercingshops, (tijdelijke) huisvestinglocaties vluchtelingen en statushouders en seksbedrijven

2.1.2 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Publieke Gezondheid bedragen € 30,6 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 21,4 miljoen van de programmalasten.

Programma Publieke Gezondheid

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2027	
Lasten	30.605
Baten	30.605
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	0
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	0
Geraamd resultaat	0

2.2 Programma Brandweezorg

2.2.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De maatschappij wordt complexer, de risico's worden groter en de vraag aan de brandweer wordt ingewikkelder. De brandweer moet zich blijven ontwikkelen tot een organisatie die in staat blijft om als een buffer te fungeren tussen deze risico's en de burgers en bedrijven. Dat betekent onder andere investeren in deskundigheid, samenwerken, innovatie en burgerparticipatie.

Bij de ambities uit het beleidsplan worden de belangrijkste doelstellingen en verwachte veranderingen beschreven. Bij de prestaties zijn geen aantallen opgenomen. Voor monitoring en verantwoording van de prestaties wordt aangesloten bij de reguliere rapportage momenten binnen de Planning & Control cyclus, waarbij in eerste instantie de focus ligt op de wettelijke taken.

Ambitie: Goed werkgeverschap en vrijwilligheid en de vele kanten van personeel

Naast de uitdagingen die er voor de brandweerorganisatie liggen op het gebied van het behouden en werven van voldoende vrijwilligers, geldt dit ook voor het overige brandweerpersoneel. Door vergrijzing binnen onze eigen organisatie en krapte op de arbeidsmarkt wordt het een uitdaging om ons personeelsbestand op peil te houden. In de breedste zin is het belangrijk dat er een duurzaam personeelsbeleid wordt opgezet met het doel een aantrekkelijke werkgever te worden en te blijven. Belangrijke thema's hierbij zijn het geestelijk en lichamelijk vitaal houden van repressief brandweerpersoneel, het voorkomen van PTSS (Posttraumatische stressstoornis) en sociale (on)veiligheid.

Goed werkgeverschap vraagt ook om prettige werkomstandigheden en een gezonde werkomgeving. Voor de brandweer betekent dit dat kazernes moeten voldoen aan actuele eisen op het gebied van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Bij nieuwbouw hanteren we hiervoor duidelijke duurzaamheidsuitgangspunten. Bij bestaande kazernes blijft de ontwikkeling echter achter. In combinatie met de huidige staat van het vastgoed en de meerjaren-onderhoudsplanung ontstaat hierdoor een spanningsveld tussen onze ambities en de beschikbare middelen en planning.

Indicatoren:

Voor brandweezorg zijn er voldoende fte beroepspersoneel en vrijwilligers om de paraatheid te kunnen borgen. Dat doen we vanuit een aantal goed verspreide kazernes in onze regio. Het aantal incidenten over de jaren wordt gemonitord.

Ambitie: Robuustheid en slagkracht

De Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden signaleert dat de risico's die op onze samenleving afkomen steeds groter, langduriger, complexer en meer met elkaar verweven zijn. Er gaat vaker meer gevraagd worden op hetzelfde moment. Volgens de Inspectie Justitie & Veiligheid is het onzeker of de brandweer in Nederland beschikt over voldoende slagkracht en uithoudingsvermogen om bovenregionale incidenten adequaat te bestrijden die langdurig van aard zijn of gelijktijdig plaatsvinden.

Onze regionale slagkracht is ingericht op de huidige regionale risico's. Er wordt geïnvesteerd in modern materieel, gerichte slagkracht zoals voor de bestrijding van natuurbranden en branden in zeer grote brandcompartimenten en in specialistische teams. We werken toe naar een toekomstbestendige brandweer met voldoende capaciteit om kwalitatief hoogwaardige brandweezorg te leveren én weerstand te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen. Waarschijnlijk zullen in het

kader van vergroten van de weerbaarheid van de samenleving meer en andere taken bij de brandweer belegd gaan worden.

Bestrijding van waterongevallen (inclusief incidenten op en met schepen) wordt doorontwikkeld. Er is een landelijke visie vastgesteld die vertaald is in een regionale Visie 2035. Onderwerpen zijn gericht op het versterken van de basis, samenwerking en innovatie. Er wordt geïnvesteerd op het gebied van natuurbrandbeheersing, onder andere door subsidies zoals Interreg. Eind 2027 lopen veel van deze subsidies en inkomsten af en zal er een plan gemaakt moeten worden, hoe wij zaken structureel gaan borgen binnen de organisatie. Natuurbrandbeheersing kan beter verankerd worden door bijvoorbeeld de algemene zorgplicht, zoals we deze kennen uit de omgevingswet, ook in de context van voorkomen- en beperken natuurbranden te plaatsen.

De vraag is of de slagkracht voldoende is voor de risico's die op ons afkomen? Het is in elk geval duidelijk dat meer interregionale en internationale samenwerking nodig is en dat bepaald moet worden welke landelijke slagkracht nodig is.

De toenemende complexiteit en duur van incidenten vraagt niet alleen om operationele slagkracht, maar ook om een robuuste organisatie die onder verstorende omstandigheden kan blijven functioneren. Het gaat daarbij om bedrijfscontinuïteit van de brandweezorg, bijvoorbeeld bij langdurige uitval van vitale voorzieningen zoals elektriciteit of ICT. In 2027 worden daarom investeringen voorzien in maatregelen die deze continuïteit versterken, waaronder de verdere ontwikkeling van de interne crisisorganisatie en noodzakelijke fysieke en organisatorische voorzieningen.

Ambitie: Maatschappelijke ontwikkelingen: Voorbereiding op rampen en crises van de toekomst

Naast het versterken van slagkracht binnen de eigen regio, is uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) gebleken dat Nederland niet voldoende is voorbereid op rampen en crises van de toekomst. Deze rampen en crises zullen naar verwachting vaker langdurig druk uitoefenen op de (boven)regionale en landelijke slagkracht. Voor het brandweeroptreden betekent dit onder andere gegarandeerde paraatheid, responstijd, slagkracht, uitwisselbaarheid, schaalbaarheid en voortzettingsvermogen. De komende jaren wordt duidelijk wat dit voor ons gaat betekenen.

In 2027 loopt het Interreg project natuurbrandmanagement af, waar momenteel een impuls wordt gegeven aan de brandveiligheid van de natuur in Limburg-Noord. Hiervoor is door externe financiering capaciteit beschikbaar. In 2026 zal er een visie natuurbrand gemaakt worden, waar invulling zal worden gegeven aan de structurele inbedding van dit thema binnen onze organisatie.

Regelgerichte en risicogerichte advisering

De brandweer is bezig met een transitie naar niet alleen regelgerichte advisering, maar ook risicogerichte en informatiegestuurde advisering. Bij een stapeling van risico's of bij nieuwe ontwikkelingen ontbreekt het soms aan duidelijke regelgeving; op zo'n moment vraagt het dat veiligheidsregio's vanuit hun deskundigheid meedenken, zodat de veiligheid en continuïteit toch geborgd worden bij activiteiten en opgaven in de fysieke leefomgeving.

Naast de verandering van risico's worden de risico's ook steeds complexer. De verdichting van initiatieven, nieuwe technieken en technologieën die gebruikt worden en dus ook complexere risico's vergen daardoor ook steeds complexere adviezen. Dit betekent dat de kennis en competenties van de medewerkers mee moeten groeien met de adviesvragen die voorliggen. Vanuit het plan 'perspectief' wordt invulling gegeven aan groei en ontwikkeling van de individuele medewerkers en daarmee ook aan de afdeling in zijn geheel. Er wordt continu gewerkt aan de kwaliteit van de afdeling. Doordat er

op regionale schaal, maar ook landelijk, veel ervaring wordt opgedaan en gedeeld kunnen gemeenten goed geadviseerd worden.

De veranderingen in de maatschappij zorgen voor risico's die snel veranderen. Denk hierbij aan de Veilige Energietransitie, extreem weer, klimaatverandering en natuurbranden. Dit vraagt om een afdeling Risicobeheersing die goed kan inspelen op de nieuwe risico's die hierbij horen om de fysieke veiligheid te borgen. Dit doen we door de gemeenten te ondersteunen met het uitvoeren van toezicht op brandveilig gebruik en advisering op initiatieven in de fysieke omgeving.

In 2026 wordt een nieuwe beleidsrichting bepaald voor toekomst gericht toezicht, waarbij vanaf 2027 een nieuw uitvoeringsplan opgesteld gaat worden, waar gemeenten bij betrokken worden. Gelijktijdig is de ambitie om een dashboard te ontwikkelen om alle informatie te verzamelen om invulling te geven aan informatie die nodig is om toekomstgericht toezicht vorm gegeven kan worden.

Risicobeheersing: Vanuit risicobeheersing wordt het aantal gegeven adviezen gemonitord. We rapporteren op de volgende onderdelen:

Aantal adviezen ruimtelijke veiligheid

Aantal aanvragen milieuvergunning

Aantal inspecties bij Seveso inrichtingen: 8 hoogdrempelige inrichtingen en 4 laagdrempelige inrichtingen

Aantal adviesrapporten bouwveiligheid

Aantal controles bouwveiligheid

Aantal gebruikscontroles

Aantal adviezen brandveilig gebruik

Aantal adviezen evenementenveiligheid

Versterken zelfredzaamheid

Als incidenten plaatsvinden zijn hulpdiensten meestal later aanwezig. Dit betekent dat er altijd een beroep gedaan wordt op de zelfredzaamheid van inwoners van onze regio. Vanuit risicobeheersing werken we aan de versterking van zelfredzaamheid door gedragsbeïnvloeding. De Risk Factory, Keurmerk Veilig Ondernemen, branchegerichte projecten zoals 'de zorg brandveilig' en het netwerk met de woningcorporaties zijn hier voorbeelden van. Deze aanpak blijven we continu versterken en uitbreiden en doen we door onder andere vrijwilligers vanuit brandveilig leven.

Ook publieksvoorlichting, voorlichting op scholen, en statushouders zijn belangrijke doelgroepen voor het versterken van deze zelfredzaamheid. Hierbij is gedragsbeïnvloeding en verandering een belangrijk aspect dat waar mogelijk gemeten wordt.

2.2.2 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Brandweezorg bedragen € 40,5 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 34,0 miljoen van de programmalasten.

Tabel programma Brandweezorg (bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2027	
Lasten	40.555
Baten	40.555
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	0
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	0
Geraamd resultaat	0

2.3 Programma Crisisbeheersing

2.3.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In het beleidsplan 2024-2027 staat de versterkingsopdracht voor crisisbeheersing centraal. Het programma Crisisbeheersing richt zich op de regionale voorbereiding op (dreigende) veiligheids- en gezondheidscrisis, zodat deze effectief kunnen worden beheerst en bestreden.

Crisisbeheersing: Een focus op lokaal, nationaal en internationaal

De uitvoering van taken in het kader van crisisbeheersing kenmerken zich als multidisciplinair en actief op verschillende schaalniveaus. Als veiligheidsregio werken we intensief samen met gemeenten voor de lokale uitwerking en voorbereiding op rampen en crises. Landelijk wordt gewerkt aan aanpassingen van de Wet veiligheidsregio's en noodwetgeving, hervorming van het Landelijk Operationeel Crisis Centrum (LOCC) in combinatie met Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR-2), opzet van een Landelijk Operationeel Team en vitaal verklaring van een aantal processen van de veiligheidsregio's. Het is op dit moment nog niet duidelijk in hoeverre dit leidt tot nieuwe taken, bevoegdheden of (extra) regionaal te leveren bijdragen of inspanningen. Voor zover dit niet binnen de bestaande begroting kan worden opgevangen, worden daar separate beleidsvoorstellen voor ingediend. Daarnaast hebben we voor het internationale aspect een specifiek Interreg-project lopen.

Ambitie: Informatievoorziening

De doorontwikkeling van informatievoorziening is de afgelopen jaren opgestart. In de monitoring van veiligheid zal het Veiligheids Informatie Knooppunt en de samenwerking met de vele crisispartners op dat vlak een steeds prominentere rol krijgen. De verwachting is dat dit verder zal groeien en in toenemende mate ondersteuning, beheer en capaciteit zal vragen. Tegelijk wordt intern gezien in hoeverre afdelingen binnen de VRLN hier meer samen in op kunnen trekken en wordt ook bovenregionaal en landelijk steeds meer samengewerkt. Er moeten op verschillende vlakken nog stappen gezet worden in de doorontwikkeling hiervan. Nog onduidelijk is in hoeverre hier in 2027 extra middelen noodzakelijk zijn. Mede vanwege het feit dat er meer informatie uitgewisseld wordt en het belang toeneemt dat dit veilig gebeurt, zal informatieveiligheid meer inspanning vragen.

Ambitie: Risicoanalyse en advies

Voor risicoanalyse en advies worden geen nieuwe kaders verwacht, wel zal er structureel aandacht nodig zijn voor het beheer van het veiligheidsbeeld en dynamisch risicoprofiel. Daar staat tegenover dat er meer gestructureerd en efficiënter gewerkt kan worden. De verwachting is dat structurele versterking nodig is op risico- en crisiscommunicatie, aangezien weerbaarheid continu en daarmee structureel aandacht vraagt van communicatie. Voor de komende periode wordt dit ingezet vanuit de (tijdelijke) extra BDuR middelen voor versterking crisisbeheersing en weerbaarheid. Vanaf 2027 willen we dit structureel invullen, zo mogelijk vanuit de structurele extra middelen voor weerbaarheid.

Indicatoren

Voor crisisbeheersing monitoren en rapporteren we op het aantal adviesaanvragen vergunning evenementen en aantal voorbereiding op rampen & crisis (planvorming).

Ambitie: Organiseren en uitvoeren

In 2027 wordt er uitvoering gegeven aan nieuw MOTO-beleid. Door internationale en nationale ontwikkelingen is er een toename van landelijke planvorming voorzienbaar. Vanuit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing is tevens de wens uitgesproken om de landelijk planvorming beter aan te laten sluiten bij de veiligheidsregio's. Dit vergt bovenregionale samenwerking. Er zullen twee majeure Interreg-trajecten (ERMWIC en Natuurbrandbeheersing) afgesloten worden met ieder een multidisciplinaire eindoefening waarvoor in deze projecten maar een deel van de

dekking gevonden kan worden. Door oefenactiviteiten te clusteren kunnen deze eindoefeningen binnen de bestaande middelen worden uitgevoerd.

Het veranderend maatschappelijk dreigingslandschap vraagt flexibiliteit van de ambtelijke organisatie.

Indicatoren

Het aantal GRIP incidenten per jaar wordt gemonitord.

Ambitie: Weerbaarheid, noodsteunpunten en burgerhulpverlening

Op 15 oktober 2025 zijn in het kader van de maatschappelijke weerbaarheid door de minister van Justitie en Veiligheid, het Veiligheidsberaad en de Vereniging Nederlandse Gemeenten afspraken gemaakt. In de bestuurlijke afspraken is besloten tot het stapsgewijs ontwikkelen van een landelijk netwerk aan coördinatie- en noodsteunpunten. Veiligheidsregio's en gemeenten geven hier regionaal en lokaal invulling aan. Hiervoor zijn in 2025 en 2026 incidentele middelen ter beschikking gesteld voor de pilot. Vanaf 2027 is hiervoor landelijk een bedrag afgesproken, bedoeld voor de uitrol en instandhouding van deze coördinatie- en noodsteunpunten, en ter bevordering van initiatieven voor burgerhulp.

Daarnaast is onder andere besloten dat de BDuR in 2026 landelijk trapsgewijs wordt opgehoogd. Dit geldt voor de basistaken van de veiligheidsregio's ingezet, specifiek de versterking en intensivering van regionale weerbaarheid in het kader van de crisisbeheersing. Inhoudelijk worden weerbaarheid, noodsteunpunten en burgerhulpverlening middels het programma maatschappelijke weerbaarheid uitgewerkt, met de doelstelling structurele taken vanaf 2027 in het reguliere programma crisisbeheersing te laten landen.

Met betrekking tot de weerbaarheidsgelden zijn de bedragen voor 2027 reeds bekend. Deze zijn opgenomen in de decembercirculaire 2025, met daarin een meerjarenprognose van de BDuR ontwikkeling. Met betrekking tot de noodsteunpunten is voor 2027 sprake van een bijzondere uitkering, waarvan voor 2027 alleen het landelijke totaalbedrag bekend is. Omdat de incidentele bijdrage niet evenredig wordt verdeeld over de regio's maar middels een verdeelsleutel, is het definitieve bedrag voor Limburg-Noord nog niet bekend. Derhalve is dit bedrag nog niet opgenomen in de begroting.

Ambitie: Internationale samenwerking

VRLN is leadpartner in het Interreg-project ERMWIC, gericht op grensoverschrijdende samenwerking in incidentbestrijding en crisisbeheersing. De projectmijlpalen worden zijn tijdig gehaald, conform de deelplannen. De projectgroep dient in 2026 een wijzigingsaanvraag in die bestaat uit twee onderdelen: deels afzien van het afroepen van subsidie uit de beginperiode van het project en het gericht verlengen van de projectlooptijd met 9 maanden. Deze verlenging is nodig om de samenwerking inhoudelijk structureel te borgen en een duurzame organisatievorm voor de periode na afloop van het project op te bouwen. Vanaf 1 juli 2027 neemt het beschikbare subsidiebedrag af, aangezien de beschikbare middelen over een langere looptijd moeten worden gespreid.

Uiterlijk 1 januari 2027 ligt een voorstel voor borging van de samenwerking inclusief kostenraming voor aan VRLN en de 6 andere partners. Daarnaast is vooralsnog geen extra bijdrage ten behoeve van de samenwerking met België en netwerken als N4 te verwachten.

2.3.2 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Crisisbeheersing bedragen € 8,9 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 5,4 miljoen van de programmalasten.

Tabel programma Crisisbeheersing (bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2027	
Lasten	8.860
Baten	8.860
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	0
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	0
Geraamd resultaat	0

2.4 Risk Factory

2.4.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Met de Risk Factory beschikt VRLN over een krachtig onderwijsleermiddel waarbij beleving centraal staat en dat wetenschappelijk onderbouwd is. Met realistische en interactieve scenario's maken basisschoolleerlingen, senioren én leerlingen uit het voortgezet onderwijs kennis met (on)gezondheid en (on)veiligheid en leren ze hoe bij deze situaties te handelen.

De begroting van de Risk Factory loopt gelijk met onze beleidsperiode. Dit betekent dat voor een volgende beleidsperiode er opnieuw commitment (en dus ook financiering voor het rondkrijgen van de begroting) opgehaald dient te worden bij onze bestuurders en organisaties met wie we samenwerken. De verwachting is dat partijen zich blijven committeren aan de Risk Factory.

2.4.2 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Risk Factory bedragen € 0,6 miljoen (exclusief toerekening overhead). De gemeenten dekken met hun bijdragen € 0,0 miljoen van de programmalasten.

Tabel Risk Factory (bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2027	
Lasten	558
Baten	558
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	0
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen aan reserves	0
Geraamd resultaat	0

2.5 Programma Bedrijfsvoering/Overhead

2.5.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Ambitie: Versterken Interne Continuïteit

Om haar taken goed uit te kunnen voeren, moet VRLN voldoen aan een aantal kritieke randvoorwaarden. Zo moet de organisatie kunnen beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel, moet de financiële huishouding op orde zijn en moeten de noodzakelijke (digitale) systemen werken. Interne continuïteit vraagt om doorlopende aandacht omdat deze voortdurend onder druk staat.

In diverse maatschappelijke ontwikkelingen schuilen ook dreigingen ten aanzien van de interne continuïteit. Denk aan uitval van vitale infrastructuur, krapte op de arbeidsmarkt, ziekteverzuim, de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand, cyberdreigingen etc.

Landelijk is er verhoogde aandacht voor bedrijfscontinuïteit. Naar verwachting treedt in het tweede kwartaal 2026 de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) in werking. Het doel van de Wwke is om de fysieke en digitale weerbaarheid te verbeteren van organisaties die in Nederland essentiële diensten leveren. Deze wet gaat over bescherming tegen uiteenlopende dreigingen, zoals natuurrampen, terrorisme, sabotage en andere verstoringen die hun dienstverlening ernstig kunnen beïnvloeden.

We zien dat er landelijk steeds weer zaken bij de veiligheidsregio's en gemeenten worden belegd, maar dat dit niet altijd gepaard gaat met de benodigde financiering.

Ambitie: Informatie en technologie op orde

Optimalisatie van processen en systemen

Een (verdergaande) digitaliseringsslag en optimalisatie van processen en systemen op het vlak van bedrijfsvoering is noodzakelijk. Binnen VRLN worden nog niet alle processen (bijvoorbeeld P&O en financiën) optimaal ondersteund door goede vak applicaties. Bij de uitvoering van deze processen maar ook bij het genereren van managementrapportages komt daardoor veel administratief werk te pas. Werk dat grotendeels vervangen kan worden dankzij software, te denken aan een ERP oplossing voor beiden onderdelen. Met het optimaal inrichten van de systemen en processen kunnen de betreffende adviseurs ook meer focus leggen op voorzienbaarheid, het maken van goede prognoses en het geven van strategisch personeelsadvies. Doordat de medewerker bij een goed geïmplementeerd E-hrm systeem meer zelf in de lead komt draagt dit ook bij aan een cultuur waarbij medewerkers meer betrokken zijn bij hun eigen persoonlijke ontwikkeling. De doorontwikkeling naar een ERP oplossing voor financiën en P&O is daarmee een belangrijk speerpunt voor 2027.

Informatieveiligheid & privacy

In een tijd waarin digitale dreigingen toenemen en afhankelijkheid van informatievoorziening groeit, is informatieveiligheid en privacy een strategisch speerpunt voor VRLN. Als organisatie met brandweer, GGD, GHOR en als samenwerkingsverband met gemeenten en andere partners, verwerken wij dagelijks grote hoeveelheden privacygevoelige informatie. Denk aan gegevens over crisissituaties, operationele inzet, persoonsgegevens van inwoners of informatie van vitale ketenpartners.

Een inbreuk op de informatieveiligheid kan directe gevolgen hebben voor onze operationele slagkracht, publiek vertrouwen en bovenal de veiligheid van inwoners. Daarnaast stelt wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Baseline

Informatiebeveiliging Overheid (BIO) én de nieuwe Cyberbeveiligingswet (Cbw)/NIS2-richtlijn expliciete eisen aan het verantwoord omgaan met informatie.

Informatieveiligheid en privacy zijn dan ook strategische thema's die raken aan alle lagen van de organisatie. Het vraagt om bestuurlijk eigenaarschap, organisatie breed bewustzijn en blijvende investering in preventie, detectie en herstelmaatregelen. Alleen door structurele borging in beleid en uitvoering kunnen wij onze taken effectief, betrouwbaar en in samenwerking met onze partners blijven uitvoeren. Afgelopen jaren zijn hier mooie stappen in gezet en ook in 2027 zal dit een belangrijk speerpunt blijven, waarin we ook landelijk de samenwerking opzoeken om samen hierin de nodige stappen te zetten.

PTSS

Het conformeren aan de landelijke aanpak en de regeling erkenning en aanspraken bij PTSS als beroepsziekte levert voor de veiligheidsregio's meerwerk op. Middels een beschikking van 5 januari 2026 is aan VRLN een bijdrage toegekend van € 48.102,52 per jaar voor de periode 2026 tot en met 2028, voor de uitvoering van de landelijke regeling PTSS.

2.5.2 Wat mag het kosten?

De kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld over de inhoudelijke programma's en op die wijze verrekend in de gemeentelijke bijdrage. De gemeente kan namelijk geen overheadkosten van de veiligheidsregio toevoegen aan haar eigen overheadkosten. Op basis van de omvang van de programma's gaat een vast percentage van 60% van de generieke overhead naar de veiligheidsprogramma's Brandweezorg en Crisisbeheersing en 40% naar Publieke Gezondheid. Een deel van de overheadkosten worden gedekt uit de overige baten c.q. rijksbijdrage (BDuR).

De lasten van het programma Bedrijfsvoering bedragen € 22,8 miljoen. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 21,0 miljoen van deze lasten.

Tabel Bedrijfsvoering/Overhead

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2027	
Lasten	22.745
Baten	23.046
Algemene dekkingsmiddelen	-201
Onvoorzien	50
Geraamd saldo van baten en lasten	-51
Stortingen in reserves	64
Onttrekkingen aan reserves	13
Geraamd resultaat	0

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2025 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur (4 juli 2025). In deze nota is bepaald om een weerstandsvermogen afgeleid van de tabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) voor een ratio 1 aan te houden, met een marge van 0,2 (zowel positief als negatief). Wanneer de beschikbare weerstandscapaciteit een afwijking geeft buiten de marges van het weerstandsvermogen, kan deze door een besluit van het Algemeen Bestuur worden aangepast.

Met een rekenmodel waarbij zowel kans van optreden als financieel risico worden meegenomen, zijn de strategische risico's binnen de VRLN gewogen. Het uitgangspunt is het meenemen van strategische risico's met een grote omvang in de paragraaf risicomanagement. Hierbij ligt de focus op grote financiële gevolgen van risico's.

De benodigde weerstandscapaciteit gaat uit van het restrisico (netto risico) dat de organisatie loopt in het jaar. Daartoe wordt voor de verschillende risico's beoordeeld wat de effectiviteit is van de aanwezige beheersingsmaatregelen en/of aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Het is niet waarschijnlijk dat alle risico's zich in één jaar voordoen in hun maximale omvang. Voor het jaar is een inschatting gemaakt van de kans van uitkomen op basis van beschikbare data en expertise.

De bestaande risico's zijn volgens deze methode opnieuw beoordeeld gedurende het jaar. De risico's uit voorgaande jaren zijn gemanaged en er is een actuele risicolijst op basis van het actuele beleid opgesteld. In het kader van risicomanagement zijn risico's met meer dan € 100K impact op de benodigde weerstandscapaciteit meegenomen in deze paragraaf. De totale lijst van risico's binnen de organisatie beperkt zich niet tot onderstaande.

Oorzaak Risicogebeurtenis	Kans	Financieel gevolg	Benodigde weerstandscapaciteit	% t.o.v. totaal weerstandscapaciteit
Milieu aansprakelijkheid als gevolg van bluswater vervuiling PFAS	75%	€ 600.000	€ 450.000	18%
Business Continuity Management (BCM)	50%	€ 800.000	€ 400.000	16%
Geopolitieke spanningen	50%	€ 350.000	€ 175.000	7%
Wegvallen van maatwerk- en markttaken	5%	€ 8.600.000	€ 430.000	18%
Mentale arbeidsongeschiktheid (PTSS)	50%	€ 200.000	€ 100.000	4%
Complexiteit verantwoording subsidie bijdragen	5%	€ 4.500.000	€ 225.000	9%
Sociaal Domein Oekraïne	50%	€ 710.000	€ 355.000	15%
Wet DBA regeling (Deregulering beoordeling arbeidsrelaties)	50%	€ 350.000	€ 175.000	7%
Rotterdam-Rijn Pijpleiding (RRP)	5%	€ 2.500.000	€ 125.000	5%
Totaal		€ 18.610.000	€ 2.435.000	100%
Evenredig beschikbare weerstandscapaciteit met een weerstandvermogen ratio		1,00	€ 2.435.000	
Minimaal beschikbare weerstandscapaciteit met een weerstandvermogen ratio		0,80	€ 1.948.000	
Maximaal beschikbare weerstandscapaciteit met een weerstandvermogen ratio		1,20	€ 2.922.000	

Milieu aansprakelijkheid

De complexiteit rondom de PFAS vervuiling in de bodem als gevolg van (oefen)bluswater. De PFAS-verontreiniging brengt gezondheidsrisico's, juridische, financiële en/of bestuurlijke risico's met zich

mee. Die financiële impact is nog onduidelijk en kan erg groot zijn. Voor de Nijmeegseweg is reeds een storting in een bestemmingreserve gedaan, maar onduidelijk is of deze toereikend is.

Business Continuity Management

Er is een verhoogde landelijke aandacht voor bedrijfscontinuïteit, die een complexiteit krijgt door de nieuwe richtlijnen en Wet weerbaarheid kritieke Entiteiten (Wwke). Het doel van de Wwke is om de fysieke en digitale weerbaarheid te verbeteren van organisaties die essentiële diensten leveren. Dit geeft grote uitdagingen voor de doelstelling veiligheid en gezondheid van inwoners en de bedrijfsvoering van VRLN. Een versnelde uitvoering van het mitigeren van het risico, waarbij financiering hiervoor nog onduidelijk is.

Geopolitieke Spanningen

Door geopolitiek spanningen nemen de economische-, militaire- en digitaal risico's toe. Denk hierbij onder ander aan de cyberaanvallen op onze netwerken en de handelsbarrières.

Vervallen van maatwerk- en markttaken

Aanvullende (maatwerk)taken en/of markttaken die zijn belegd bij de VRLN maar geen wettelijke verankering hebben, hebben het risico te kunnen vervallen. Denk daarbij o.a. aan: Reizigersvaccinatie, Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers, diverse specifiek uitkeringen (o.a. COVID) maatwerkafspraken rondom Jeugdgezondheidszorg.

Mentale arbeidsongeschiktheid (PTSS)

Geen uniformiteit aanspraak vergoeding kosten mentale arbeidsongeschiktheid (PTSS) van medewerkers binnen veiligheidsregio's. Het NIPV en het ministerie van Justitie en Veiligheid coördineren het procesplan en mogelijke toezeggingen. Veiligheidsregio dragen zelf het financieel risico bij uitval van een medewerker als gevolg van PTSS.

Complexiteit verantwoording subsidie bijdragen

Sisa-uitkeringen rijk en andere (subsidie)bijdragen van bijvoorbeeld interreg en ZonMW zijn divers en complex. Er is onvoldoende (tussentijds inzicht) in de verantwoordingseisen en de verplichte dossiervorming.

Overheidsbeleid sociaal domein Oekraïne: van incidenteel naar structureel

De GGD is uitvoerder van de van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek voor Oekraïense ontheemden. Via gemeenten ontvangt de VRLN hiervoor een aanvullende compensatie. De compensatie wordt jaarlijks aan het einde van het jaar vastgesteld en uitgekeerd op basis van Oekraïense ontheemden per gemeente. De compensatie kent daarmee een incidenteel karakter terwijl nog onduidelijk is of Oekraïense ontheemden op termijn terugkeren naar Oekraïne. Daarmee ontstaat een risico op structurele (kwantitatieve) uitbreiding van de taken, terwijl daar mogelijk geen financiering voor is.

Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA)

De VRLN maakt regelmatig gebruik van ingehuurd professionals. Wanneer niet is voldaan aan de verplichtingen uit de Wet DBA, is mogelijk sprake van schijnzelfstandigheid en een arbeidsrelatie. Door het onzorgvuldig naleven vergroot het de kans van een boete, heffingen of aansprakelijkheden.

Rotterdam-Rijn Pijpleiding (RRP) Venlo

De RRP voorzieningen voor bestrijden tankbrand zijn niet geborgd. Ondanks de kleine kans kunnen de gevolgen van een dergelijk scenario zeer groot zijn en ook risico's opleveren voor de omgeving. Daarnaast kunnen aanzienlijke financiële risico's voor de Veiligheidsregio ontstaan.

Financiële kengetallen

Volgens de richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) worden hier de verplichte kengetallen weergegeven. De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte VRLN beschikt om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen.

Financiële kengetallen

(in percentages)

	Rekening 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	29,2%	33,3%	58,6%	57,1%	55,7%	54,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	29,2%	33,3%	58,6%	57,1%	55,7%	54,7%
Solvabiliteitsratio	22,1%	17,1%	11,6%	12,0%	12,3%	12,5%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote toont de verhouding tussen de netto schulden en de totale exploitatie en meet de druk op de rentelasten en aflossingen. Dit zegt het meest over de financiële vermogenspositie. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling. VRLN is in staat haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2027 op 0,0%. Dit verhoudingsgetal is groter en gelijk aan nul (positief), wat betekent dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die VRLN in eigendom heeft betreffen gebouwen, vervoermiddelen (brandweervoertuigen) en ander brandweermaterieel.

Brandweermaterieel

Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.

In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen. Ook wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame

voertuigen wordt het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

Gebouwen

VRLN beschikt over 31 brandweerkazernes, hiervan zijn er 9 eigendom van VRLN. Naast 9 brandweerkazernes heeft VRLN twee kantoorlocaties in eigendom.

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond: Quadrivium)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazeme Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazeme Gennep	Paesplas weg	Gennep
Brandweerkazeme Horst	Westsingel	Horst
Brandweerkazeme Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandweerkazeme Nederweert	Smisssersstraat	Nederweert
Brandweerkazeme Stramproy	Bergerothweg	Stramproy
Brandweerkazeme Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazeme Weert	De Savorin Lohmansstraat	Weert
Brandweerkazeme Leudal (in ontwikkeling)	PM	Gemeente Leudal

Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP)

Voor gebouwen in eigendom van VRLN en de gehuurde brandweerkazernes zijn Meerjaren Onderhoudsplannen opgesteld.

Duurzaamheid

Duurzaamheid voor materieel en huisvesting blijft de komende jaren nadrukkelijk op de agenda staan. Het gaat hierbij om het verminderen van de uitstoot op drie niveaus: uitstoot van eigen middelen (met name voertuigen), inkoop en verbruik van energie en uitstoot als gevolg van activiteiten. Om deze ontwikkeling prioriteit te geven worden actief de landelijke ontwikkelingen bij de 24 andere veiligheidsregio's gevolgd die hier in gezamenlijkheid een werkgroep voor hebben gevormd. Intern wordt bij relevante keuzes gekeken naar de haalbare mogelijkheden. Op die manier kan er in kaart worden gebracht welke investeringen er de komende jaren noodzakelijk zijn om te voldoen aan de gestelde normen.

3.3 Financiering

Het beleid van VRLN inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Dagelijks Bestuur heeft het treasurystatuut op 11 maart 2022 opnieuw vastgesteld.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan één jaar.

De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

Renterisiconorm*(bedragen in duizenden euro's)*

	2027	2028	2029	2030
Omvang begroting	103.438	102.915	102.789	102.865
(1) Renteherzieningen	0	0	0	0
(2) Aflossingen	5.521	4.617	3.351	2.783
(3) Renterisico (1) + (2)	5.521	4.617	3.351	2.783
(4) Renterisiconorm	20.688	20.583	20.558	20.573
(5a) = (4) > (3) Ruimte onder renterisiconorm	15.167	15.966	17.207	17.790
(5b) = (3) > (4) Overschrijding van de renterisiconorm	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)				
(4a) Begrotingstotaal jaar t	103.438	102.915	102.789	102.865
(4b) Percentage regeling	20 %	20 %	20 %	20 %
(4) = (4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar t	20.688	20.583	20.558	20.573

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaalbehoefte voorzien door het aantrekken van geldleningen in 2027 en de volgende jaren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kasgeldlimiet maximaal benut wordt, zonder deze te overschrijden.

Kasgeldlimiet*(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2025)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(1) Vlottende schuld	667	0	0	2.000
(2) Vlottende middelen	525	204	291	240
(3) Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1) -(2)	141	-204	-291	1.760
(4) Gemiddelde van (3)	141	-204	-291	1.760
(5) Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	7.933	7.933	7.933	7.933
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (5) groter dan (4)	7.792	8.137	8.224	6.173
Overschrijding (4) groter dan (5)	-	-	-	-
(6) Berekening kasgeldlimiet				
(7) Rekeningtotaal 2025	96.744	96.744	96.744	96.744
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(6)=(7)*(8) kasgeldlimiet 2025	7.933	7.933	7.933	7.933

3.4 Verbonden Partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2027 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing voor 2027.

3.6 Wet openbare overheid

In het kader van de openbaarmaking uit eigen beweging (hoofdstuk 3 Wet open overheid (Woo)) maakt de VRLN vergaderstukken van openbare bestuursvergadering openbaar via de website. Dit geldt voor de categorieën waarvoor deze verplichting op dit moment geldt. Zodra de wet gaat gelden voor andere onderdelen, zal de VRLN ook die betreffende stukken actief openbaar maken. Beleidsnotities, waaronder het beleidsplan VRLN worden op dit moment al actief gedeeld via de website. Daarnaast worden bepaalde documenten gepubliceerd op overheid.nl.

Aan de eisen gesteld aan het verstrekken van informatie op verzoek (hfs 4 Openbaarmaking op verzoek) voldoet de VRLN zoals beschreven in de Woo.

Deel C Financiële begroting

4 Overzicht baten en lasten

4.1 Baten en lasten per programma

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht.

In het kader van het meerjarenperspectief is een beleids-neutrale lijn gevolgd. De ontwikkelingen van de investeringen worden vanuit een actualisatie van het meerjarig (vervangings-)investeringsplan benaderd.

In de begroting 2027 is, naast de loon- en prijscompensatie, rekening gehouden met de volgende twee ontwikkelingen:

- Strategisch huisvestingsplan. Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2023 besluitvorming plaatsgevonden over meerjarige aanvullende financiering voortkomend uit het strategische huisvestingsplan. De ophoging van de gemeentelijke bijdrage in 2027 ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt door de toename in de lasten van het strategisch huisvestingsprogramma van € 19K.
- Versterkingsplan GGD. Als gevolg van besluitvorming rondom het Versterkingsplan GGD is er in 2027 een toename in de lasten van € 1,4 miljoen.

De financiële consequenties in een meerjarenperspectief van de indexatiesystematiek zijn niet meegenomen in de meerjarenraming; een en ander is zoals gebruikelijk opgenomen tegen het prijspeil 2027.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)
(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2025	Begroting na BW 1 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	26.917	28.504	30.605	30.605	30.605	30.605
Brandw eezorg	35.735	40.181	40.555	40.555	40.555	40.555
Crisisbeheersing	8.434	8.663	8.860	8.860	8.860	8.860
Bedrijfsvoering/Overhead	24.855	22.576	22.745	22.781	22.655	22.731
Risk Factory	804	804	558	0	0	0
Onvoorzien	0	50	50	50	50	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	96.744	100.777	103.374	102.851	102.725	102.801
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	12.606	9.552	9.171	9.207	9.131	9.207
Brandw eezorg	5.997	7.206	6.554	6.554	6.554	6.554
Crisisbeheersing	3.338	3.396	3.427	3.427	3.427	3.427
Bedrijfsvoering/Overhead	2.123	1.815	2.054	2.054	2.004	2.004
Risk Factory	797	804	558	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-26	350	-201	-201	-201	-201
Totaal baten programma's	24.835	23.123	21.564	21.041	20.916	20.991
Baten gemeentelijke bijdragen						
Publieke gezondheid	16.191	18.948	21.433	21.398	21.473	21.398
Brandw eezorg	31.833	32.975	34.001	34.001	34.001	34.001
Crisisbeheersing	5.145	5.265	5.433	5.433	5.433	5.433
Bedrijfsvoering/Overhead	19.135	20.436	20.992	21.028	20.952	21.028
Risk Factory	0	0	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	72.304	77.624	81.860	81.860	81.860	81.860
Totaal baten (excl. ontr. aan de reserves)	97.139	100.747	103.424	102.901	102.776	102.851
Saldo (excl. mutaties reserves)						
Publieke gezondheid	1.879	-4	0	0	0	0
Brandw eezorg	2.095	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing	50	-2	0	0	0	0
Bedrijfsvoering/Overhead	-3.596	-324	301	301	301	301
Risk Factory	-7	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-26	350	-201	-201	-201	-201
Onvoorzien	0	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal saldo van baten en lasten	394	-30	51	51	51	51
Toevoegingen aan reserves (lasten)	266	67	64	64	64	64
Onttrekkingen aan reserves (baten)	2.084	97	13	13	13	13
Geraamd resultaat vóór bestemming	2.212	0	0	0	0	0

Uit de staat van Baten en lasten blijkt dat de begroting in meerjarig perspectief sluitend is.

4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten onderverdeeld naar incidenteel en structureel.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2027	Begroting 2027 incident.	Begroting 2027 struct.	Raming 2028	Raming 2028 incident.	Raming 2028 struct.	Raming 2029	Raming 2029 incident.	Raming 2029 struct.	Raming 2030	Raming 2030 incident.	Raming 2030 struct.
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	30.605	0	30.605	30.605	0	30.605	30.605	0	30.605	30.605	0	30.605
Brandw.eerzorg	40.555	572	39.983	40.555	572	39.983	40.555	572	39.983	40.555	572	39.983
Crisisbeheersing	8.860	0	8.860	8.860	0	8.860	8.860	0	8.860	8.860	0	8.860
Bedrijfsvoering/Overhead	22.745	50	22.695	22.781	85	22.695	22.655	0	22.655	22.731	75	22.655
Risk Factory	558	558	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	50	0	50	50	0	50	50	0	50	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	103.374	1.180	102.193	102.851	657	102.193	102.725	572	102.153	102.801	647	102.153
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	9.171	0	9.171	9.207	35	9.171	9.131	0	9.131	9.207	75	9.131
Brandw.eerzorg	6.554	476	6.078	6.554	476	6.078	6.554	476	6.078	6.554	476	6.078
Crisisbeheersing	3.427	0	3.427	3.427	0	3.427	3.427	0	3.427	3.427	0	3.427
Bedrijfsvoering/Overhead	2.054	50	2.004	2.054	50	2.004	2.004	0	2.004	2.004	0	2.004
Risk Factory	558	558	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-201	-201	0	-201	-201	0	-201	-201	0	-201	-201	0
Totaal baten programma's	21.564	884	20.680	21.041	361	20.680	20.916	276	20.640	20.991	351	20.640
Baten gemeentelijke bijdragen												
Publieke gezondheid	21.433	0	21.433	21.398	-35	21.433	21.473	0	21.473	21.398	-75	21.473
Brandw.eerzorg	34.001	96	33.905	34.001	96	33.905	34.001	96	33.905	34.001	96	33.905
Crisisbeheersing	5.433	0	5.433	5.433	0	5.433	5.433	0	5.433	5.433	0	5.433
Bedrijfsvoering/Overhead	20.992	261	20.732	21.028	296	20.732	20.952	261	20.692	21.028	336	20.692
Risk Factory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	81.860	357	81.504	81.860	357	81.504	81.860	357	81.504	81.860	357	81.504
Totaal baten (excl. ontr. aan de reserves)	103.424	1.240	102.184	102.901	717	102.184	102.776	632	102.144	102.851	707	102.144
Saldo (excl. mutaties reserves)												
Publieke gezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brandw.eerzorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering/Overhead	301	261	41	301	261	41	301	261	41	301	261	41
Algemene dekkingsmiddelen	-201	-201	0	-201	-201	0	-201	-201	0	-201	-201	0
Onvoorzien	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	51	60	-9	51	60	-9	51	60	-9	51	60	-9
Toevoegingen aan reserves (lasten)	64	60	4	64	60	4	64	60	4	64	60	4
Onttrekkingen aan reserves (baten)	13	0	13	13	0	13	13	0	13	13	0	13
Geraamd resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

Publieke Gezondheid:

- In 2025 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten met GGD Zuid Limburg voor de Forensische Dienst Limburg (FDL). GGD Zuid Limburg treedt op als centrum GGD. VRLN ontvangt vanuit FDL een vergoeding voor de overheadkosten. De vergoeding kent een afbouw; 2025 (€ 160K), 2026 (€ 120K), 2027 (€ 80K) en 2028 en verdere jaren (€ 40K). Om die reden zijn er in 2028 € 40K minder baten dan 2027.
- In oneven jaren (2028 en 2030) voert de GGD voor enkele gemeenten aanvullende gezondheidsmonitors uit. Hiervoor ontvangt de GGD een aanvullende vergoeding van € 75K, waardoor de baten in de betreffende jaren € 75K hoger liggen.

Brandweezorg:

De incidentele jaarlijkse baten en lasten die worden gepresenteerd in alle jaarschijven hebben betrekking op de uitgaven die gedaan worden ten behoeve van uitkeringen FLO. Dit betreft de situatie zoals die bestaat vóór regionalisering van de FLO.

Bedrijfsvoering/Overhead

De incidentele lasten (€ 50K) hebben betrekking op het PTSS-regeling, waartegenover een extra rijksbijdrage van € 50K tegenover staat.

Risk Factory

De projectperiode van de Risk Factory loopt van 2024 tot en met 2027. Het begrotingsjaar 2027 is het laatste jaar van de projectperiode van de Risk Factory. De baten (€ 558K) en lasten (€ 558K) van de Risk Factory zijn incidenteel voor 2027.

4.3 Verdeling baten

De veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de BDuR en overige baten van derden. De gemeentelijke bijdrage bedragen € 81.860K, zijnde 79,1% van de totale baten. De BDuR baten (€ 10.220K) zijn 9,9% van de totale baten en de overige baten van derden (€ 11.343K) zijn 11,0% van de totale baten.

De veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de BDuR. De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de Junicirculaire. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten.

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend.

4.4 Geprognotiseerde (meerjaren-)balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) wordt in het BBV een geprognotiseerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf. Met het opnemen van een geprognotiseerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Geprognotiseerde (meerjaren-) balans

Balans per ultimo boekjaar

(bedragen in duizenden euro's)

ACTIVA	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	44.513	47.014	73.727	71.781	69.778	68.888
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	44.513	47.014	73.727	71.781	69.778	68.888
Vlottende activa						
Voorraden	125	125	125	125	125	125
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	5.132	5.132	5.132	5.132	5.132	5.132
Liquide middelen	161	161	161	161	161	161
Overlopende activa	2.773	2.773	2.773	2.773	2.773	2.773
Totaal vlottende activa	8.190	8.190	8.190	8.190	8.190	8.190
Totaal activa	52.703	55.204	81.917	79.971	77.968	77.078

Balans per ultimo boekjaar

(bedragen in duizenden euro's)

PASSIVA	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva						
Eigen vermogen	11.630	9.465	9.516	9.566	9.617	9.668
Voorzieningen	4.674	4.170	3.773	3.604	3.087	3.087
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	14.934	12.930	34.910	30.292	26.942	24.158
Totaal vaste passiva	31.238	26.565	48.198	43.463	39.646	36.913
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	9.923	17.097	22.178	24.967	26.781	28.623
Overlopende passiva	11.542	11.542	11.542	11.542	11.542	11.542
Totaal vlottende passiva	21.465	28.638	33.720	36.508	38.323	40.165
Totaal passiva	52.703	55.204	81.917	79.971	77.968	77.078

5 Financiële positie

5.1 Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen geen voorzieningen gevormd worden. Dit is tevens het beleid bij VRLN. De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Er zijn voorzieningen gevormd voor niet jaarlijks terugkerende arbeidskosten. Het gaat om:

- jaarlijks terugkerende arbeidskosten verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume;
- verlofsparen en
- gekochte IKB-uren (Individueel Keuzebudget).

5.2 Financiering

Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Paragrafen, onderdeel 3.3 Financiering.

5.3 Investerings

De veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, maar kent enkel investeringen met een economisch nut. Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2027 in totaal € 11,1 miljoen.

Overzicht investeringen 2027

(bedragen in duizenden euro's)

Hoogwerkers (vier stuks)	5.200
Update bekakkingen TS (vijf stuks)	200
Tankautosputten (drie stuks)	1.890
Bekakkingen tankautosputten (drie stuks)	300
Diverse voertuigen	1111
Motorsputaanhangen (MSA) (vier stuks)	140
Uitlaatgasafzuiging 8 posten	63
Verzorgingshaakarmbak	228
Update ICT middelen mobiele commando unit (MCU)	10
Kleding operationeel GHOR	15
Meubilair diverse posten	107
Duiksets waterongevallenbestrijding (twaalf stuks)	62
Mobiel operationeel informatiesysteem (MOI) (dataterminals)	855
KAR verkeersbeïnvloedingsinstallatie	500
Baan voor periodiek preventief medisch onderzoek (PPMO baan A)	34
Gasdetectieapparatuur-meetapparatuur	338
Totaal	11.053

5.4 Reserves en voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan zijn volgt weergegeven:

Verloopoverzicht reserves

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2027	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2027
Algemene reserve	1.449	0	0	0	0	1.449
Algemene reserve	1.449	0	0	0	0	1.449
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	41	4	0	0	13	32
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	41	4	0	0	13	32
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transformatie meldkamer	243	0	0	0	0	243
Reserve assurantie eigen risico	784	60	0	0	0	844
Reserve taakherschikking en ouderportaal	335	0	0	0	0	335
Reserve onderhoud gebouw en (niet) in eigendom	1.586	0	0	0	0	1.586
Reservering Natuurbrandbestrijding	230	0	0	0	0	230
Reservering Informatieveiligheid	279	0	0	0	0	279
Reserve waarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD	300	0	0	0	0	300
Bestemmingsreserve Rijksbijdrage (BDUR) Crisisbeheersing	900	0	0	0	0	900
Bestemmingsreserve Tweede Loopbaanbeleid	210	0	0	0	0	210
Bestemmingsreserve Bodemsanering Nijmeegseweg	1.127	0	0	0	0	1.127
Bestemmingsreserve Weerbare Samenleving/Bedrijfscontinuïteit	180	0	0	0	0	180
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandweerbepoort	1.800	0	0	0	0	1.800
Subtotaal overige bestemmingsreserves	7.975	60	0	0	0	8.035
Bestemmingsreserves	8.016	64	0	0	13	8.067
Het gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal	9.465	64	0	0	13	9.516

Meerjarig verloop

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2025	Boekwaarde per 31 december 2026	Boekwaarde per 31 december 2027	Boekwaarde per 31 december 2028	Boekwaarde per 31 december 2029	Boekwaarde per 31 december 2030
Algemene reserve	1.449	1.449	1.449	1.449	1.449	1.449
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking kapitaallasten	53	41	32	23	14	4
Overige bestemmingsreserves	7.917	7.975	8.035	8.095	8.155	8.215
Bestemmingsreserves	7.969	8.016	8.067	8.118	8.168	8.219
Het gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	2.212	0	0	0	0	0
Totaal	11.630	9.465	9.516	9.566	9.617	9.668

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen zijn als volgt:

Verloopoverzicht voorzieningen (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2027	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2027
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	0	0	0	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouw en VRLN	1.083	415	0	813	686
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	1.083	415	0	813	686
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	1.284	0	0	0	1.284
Voorziening verlofsparen	333	0	0	0	333
Voorziening KB-uren	1.290	0	0	0	1.290
Voorziening dubieuze debiteuren	180	0	0	0	180
Totaal (onderhouds)egalitatievoorzieningen	3.087	0	0	0	3.087
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	0	0	0	0	0
Totaal	4.170	415	0	813	3.773

Het totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen is als volgt weergegeven:

Totaaloverzicht (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2027	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2027
Reserves	9.465	64	0	13	9.516
Voorzieningen	4.170	415	0	813	3.773
Totaal	13.635	479	0	826	13.288

5.5 EMU-saldo

Het EMU (Economische en Monetaire Unie)-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid. Uit de meerjarige balansposities van de geprognostiseerde (meerjaren-)balans kan het EMU-saldo meerjarig worden bepaald.

Het EMU-saldo is het saldo van de mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden van het begrotingsjaar (t) ten opzichte van het begrotingsjaar (t-1), ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

EMU-saldo (bedragen in duizenden euro's)

	2026	2027	2028	2029	2030
Mutaties financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Mutaties vlottende financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties totale financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties vaste schuld	-2.004	21.979	-4.617	-3.351	-2.783
Mutaties vlottende schuld	7.174	5.081	2.789	1.814	1.842
Mutaties totale schuld	5.170	27.061	-1.829	-1.536	-941
Totaal EMU saldo	-5.170	-27.061	1.829	1.536	941

6 Geraamde baten en lasten per taakveld

Het BBV schrijft voor dat naast de programmabegroting ook een indeling naar taakvelden verplicht is. Taakvelden zijn de landelijk gestandaardiseerde indeling van gemeentelijke/GR-activiteiten waarop de begroting en verantwoording financieel moet worden uitgesplitst binnen het BBV- kader. Hierdoor is de uitvoeringsinformatie toegankelijker en dit leidt tot een betere financiële vergelijkbaarheid tussen de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. De taakvelden hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn.

Baten en lasten per taakveld

(bedragen in duizenden euro's)

Taakvelden gemeenten	Omschrijving	Baten	Lasten
0.	Bestuur en Ondersteuning		
0.4	Overhead	0	22.859
Subtotaal Bestuur en Ondersteuning		0	22.859
1.	Veiligheid		
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	10.539	49.974
	Overige bijdragen overhead	1.784	
	Gemeentelijke bijdrage overhead	10.777	
	Gemeentelijke bijdrage	39.435	
Subtotaal Veiligheid		62.535	49.974
7.	Volksgezondheid en Milieu		
7.1	Volksgezondheid	9.171	30.605
	Overige bijdragen overhead	83	
	Gemeentelijke bijdrage overhead	10.215	
	Gemeentelijke bijdrage	21.433	
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		40.903	30.605
Totaal		103.438	103.438

Van de generieke overhead wordt 40% toegerekend naar het programma Publieke gezondheid en 60% toegerekend naar de programma's Brandweezorg en Crisisbeheersing.

Bijlage Gemeentelijke bijdragen

De opbouw van de gemeentelijke bijdragen 2027 is weergegeven in onderstaande tabellen. Het verloop over de jaren 2026-2030 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen per programma en bedrijfsvoering/overhead

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Publieke Gezondheid	20.949	21.433	21.398	21.473	21.398
Brandweezorg	32.975	34.001	34.001	34.001	34.001
Crisisbeheersing	5.265	5.433	5.433	5.433	5.433
Bedrijfsvoering/Overhead	18.435	20.992	21.028	20.952	21.028
Totaal gemeentelijke bijdrage	77.624	81.860	81.860	81.860	81.860

Gemeentelijke bijdragen per programma (incl. bedrijfsvoering/overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Publieke Gezondheid	29.155	31.649	31.631	31.669	31.631
Brandweezorg	42.364	43.499	43.515	43.481	43.515
Crisisbeheersing	6.105	6.712	6.715	6.710	6.715
Totaal gemeentelijke bijdrage	77.624	81.860	81.860	81.860	81.860

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente

(bijdragen in euro's)

Programma	Totaal	Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw
Publieke Gezondheid	31.648.800	824.848	757.388	1.797.996	1.056.643	2.471.247	1.975.909	1.289.103
Brandweezorg	43.499.000	1.028.847	1.072.257	2.342.883	1.388.325	3.392.838	2.836.643	1.821.371
Crisisbeheersing	6.712.400	155.030	160.510	390.980	208.859	517.677	428.365	300.117
Totaal	81.860.200	2.008.725	1.990.155	4.531.859	2.653.827	6.381.761	5.240.916	3.410.591

(bijdragen euro's)

Programma	Mook en Middelaar	Nederweert	Peelen Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Publieke Gezondheid	102.997	958.840	2.515.210	1.167.240	4.044.936	6.901.930	2.741.020	3.043.493
Brandweezorg	552.231	1.249.070	3.200.566	1.512.656	5.772.091	9.471.955	3.486.095	4.371.174
Crisisbeheersing	84.762	190.226	495.573	248.269	883.472	1.436.065	546.930	665.565
Totaal	739.990	2.398.137	6.211.349	2.928.164	10.700.498	17.809.950	6.774.045	8.080.232

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente meerjarig

(bedragen in euro's)

Gemeente	2027			2028			2029			2030		
	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing
Beesel	824.848	1.028.847	155.030	824.376	1.029.224	155.080	825.383	1.028.419	154.974	824.376	1.029.224	155.080
Bergen	757.388	1.072.257	160.510	756.955	1.072.851	160.561	757.880	1.071.811	160.452	756.955	1.072.651	160.561
Echt-Susteren	1.797.996	2.342.883	390.980	1.796.966	2.343.743	391.106	1.799.162	2.341.908	390.838	1.796.966	2.343.743	391.106
Gennep	1.056.643	1.388.325	208.859	1.056.038	1.388.835	208.926	1.057.328	1.387.747	208.784	1.056.038	1.388.835	208.926
Horst aan de Maas	2.471.247	3.392.838	517.677	2.469.832	3.394.083	517.842	2.472.851	3.391.426	517.489	2.469.832	3.394.083	517.842
Leudal	1.975.909	2.836.643	428.365	1.974.777	2.837.684	428.502	1.977.191	2.835.463	428.209	1.974.777	2.837.684	428.502
Maasgouw	1.289.103	1.821.371	300.117	1.288.364	1.822.040	300.213	1.289.939	1.820.613	300.008	1.288.364	1.822.040	300.213
Mook en Middelaar	102.997	552.231	84.762	102.938	552.433	84.789	103.064	552.001	84.731	102.938	552.433	84.789
Nederweert	958.840	1.249.070	190.226	958.291	1.249.529	190.287	959.462	1.248.551	190.157	958.291	1.249.529	190.287
Peel en Maas	2.515.210	3.200.566	495.573	2.513.770	3.201.741	495.732	2.516.842	3.199.234	495.393	2.513.770	3.201.741	495.732
Roerdalen	1.167.240	1.512.656	248.269	1.166.572	1.513.211	248.348	1.167.997	1.512.026	248.179	1.166.572	1.513.211	248.348
Roermond	4.044.936	5.772.091	883.472	4.042.620	5.774.210	883.755	4.047.560	5.769.689	883.151	4.042.620	5.774.210	883.755
Venlo	6.901.930	9.471.955	1.436.065	6.897.978	9.475.433	1.436.525	6.906.409	9.468.014	1.435.543	6.897.978	9.475.433	1.436.525
Venray	2.741.020	3.486.095	546.930	2.739.451	3.487.375	547.105	2.742.799	3.484.645	546.732	2.739.451	3.487.375	547.105
Weert	3.043.493	4.371.174	665.565	3.041.750	4.372.779	665.778	3.045.467	4.369.356	665.323	3.041.750	4.372.779	665.778
Totaal	31.648.800	43.499.000	6.712.400	31.630.678	43.514.971	6.714.551	31.669.335	43.480.902	6.709.963	31.630.678	43.514.971	6.714.551

Gemeentelijke bijdragen

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Aantal inwoners	Bijdragen 2026	Loon-kosten-stijging 2027	Materiële kosten-stijging 2027	Versterken GGD 2027	Strategisch huisvestings-plan 2027	Bijdragen 2027	Bijdragen 2028	Bijdragen 2029	Bijdragen 2030
Beesel	13.569	1.904	59	11	35	0	2.009	2.009	2.009	2.009
Bergen	13.038	1.889	58	11	31	0	1.990	1.990	1.990	1.990
Echt-Susteren	32.394	4.290	132	25	84	1	4.532	4.532	4.532	4.532
Gennep	17.957	2.515	78	14	46	1	2.654	2.654	2.654	2.654
Horst aan de Maas	44.805	6.029	186	35	131	1	6.382	6.382	6.382	6.382
Leudal	36.110	4.965	153	28	93	1	5.241	5.241	5.241	5.241
Maasgouw	24.381	3.231	100	19	61	1	3.411	3.411	3.411	3.411
Mook en Middelaar	8.190	678	21	4	37	0	740	740	740	740
Nederweert	17.537	2.270	70	13	45	1	2.398	2.398	2.398	2.398
Peel en Maas	45.819	5.872	181	34	124	1	6.211	6.211	6.211	6.211
Roerdalen	20.987	2.770	85	16	56	1	2.928	2.928	2.928	2.928
Roermond	61.439	10.168	313	58	158	3	10.700	10.700	10.700	10.700
Venlo	104.201	16.947	522	97	239	4	17.810	17.810	17.810	17.810
Venray	45.104	6.421	198	37	117	2	6.774	6.774	6.774	6.774
Weert	51.497	7.675	237	44	123	2	8.080	8.080	8.080	8.080
Totaal	537.028	77.624	2.393	445	1.380	19	81.860	81.860	81.860	81.860

Gemeentelijke bijdrage FLO effect

(bedragen in euro's)

Gemeente	Bijdragen 2027	Bijdragen 2028	Bijdragen 2029	Bijdragen 2030
Beesel	38.018	38.018	14.974	14.974
Bergen	39.640	39.640	15.613	15.613
Echt-Susteren	96.190	96.190	37.887	37.887
Gennep	51.660	51.660	20.347	20.347
Horst aan de Maas	125.895	125.895	49.586	49.586
Leudal	105.159	105.159	41.419	41.419
Maasgouw	74.055	74.055	29.168	29.168
Mook en Middelaar	21.121	21.121	8.319	8.319
Nederweert	46.736	46.736	18.408	18.408
Peel en Maas	120.257	120.257	47.366	47.366
Roerdalen	61.106	61.106	24.068	24.068
Roermond	215.983	215.983	85.070	85.070
Venlo	355.097	355.097	139.863	139.863
Venray	134.617	134.617	53.022	53.022
Weert	164.285	164.285	64.708	64.708
Totaal	1.649.819	1.649.819	649.818	649.818

Lijst van afkortingen

AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AZC	Asielzoekerscentrum
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BCM	Business Continuity Management
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BSO	Buitenschoolse opvang
Cbw	Cyberbeveiligingswet
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties
EMU	Economische en Monetaire Unie
ERMWIC	Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing
ERP	Enterprise Resource Planning
FDL	Forensische Dienst Limburg
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord4
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GO	Gastouders
GOB	Gastouderbureaus
IKB	Individueel Keuzebudget
IMOC	Index over de Materiële Overheidsconsumpties
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk
KDV	Kinderdagverblijven
LFI	Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding
LOCC	Landelijk Operationeel Crisis Centrum
MAZ	Medische arrestantenzorg
MAZL	Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen
MEV	Macro economische verkenning
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOTO	Multidisciplinair opleiden trainen en oefenen
NAR	Nederlands adviesbureau voor risicomanagement
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NIS2	Network and Information Security Directive
OOV	Openbare orde en veiligheid
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
P&O	Personeel & organisatie
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
RRP	Rotterdam-Rijn Pijpleiding
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
VIP	Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid

VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
Wko	Wet kinderopvang
Woo	Wet open overheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's
Wwke	Wet weerbaarheid kritieke entiteiten

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Begroting 2027

in één oogopslag

Veiligheidsregio Limburg-Noord bevordert de gezondheid en veiligheid en bestrijdt rampen en crises in de regio Limburg-Noord. Door bundeling van krachten van GGD, brandweer, 15 gemeenten en andere partners blijven wij ons inzetten voor een veilige en gezonde leefomgeving voor de inwoners van Limburg-Noord. Bij ons ben je in goede handen.

Investeren in een nieuwe generatie

- (Extra) contactmomenten voor alle kinderen
- Zorg op maat in eerste 1.000 dagen
- Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma
- Inspecties kinderdagverblijven, BSO en gastouder(bureaus)

Versterken van de gezondheidsbescherming

- Signaleren en bestrijden van infectieziekten
- Monitoren vaccinatiegraad
- Signaleren van gezondheidsrisico's
- Bevorderen leefomgeving voor gezond gedrag

Informatie laten werken voor publieke gezondheid

- Data-gedreven en informatie-gestuurd werken

Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden

- Lijkschouw bij vermoeden niet-natuurlijke dood en euthanasie
- Forensisch medisch onderzoek bij incidenten
- Opstellen letselbeschrijvingen
- Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties

Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

- Adviseren over gezondheidsrisico's
- Voorlichting gezondheidsbedreigende factoren
- Gemeenten ondersteunen bij invoering Omgevingswet
- Borging van gezondheid in omgevingsvisies/-plannen
- Inspecties seksbedrijven, tattoo- en piercingshops en huisvestinglocaties vluchtelingen

Goed werkgeverschap en vrijwilligheid en de vele kanten van personeel

- Voldoende fte beroepspersoneel en vrijwilligers om de paraatheid te kunnen borgen.

Robuustheid en slagkracht

- Een aantal goed verspreide kazernes in onze regio.
- Het aantal incidenten over de jaren heen wordt gemonitord.

Maatschappelijke ontwikkelingen: voorbereiden op rampen en crises van de toekomst

- Aantal adviezen ruimtelijke veiligheid
- Aantal aanvragen milieuvergunningen
- Aantal inspecties bij Seveso-inrichtingen
- Aantal adviesrapporten bouwveiligheid
- Aantal controles bouwveiligheid
- Aantal gebruikscontroles
- Aantal adviezen brandveilig gebruik
- Aantal adviezen evenementenveiligheid

Informatievoorziening

- Doorontwikkeling van informatievoorziening op regionaal, boven regionaal en landelijk niveau

Risicoanalyse en advies

- Monitoren en rapporteren op het aantal adviesaanvragen vergunning evenementen en aantal voorbereidingen op rampen & crisis (planvorming)

Analyse en uitvoeren

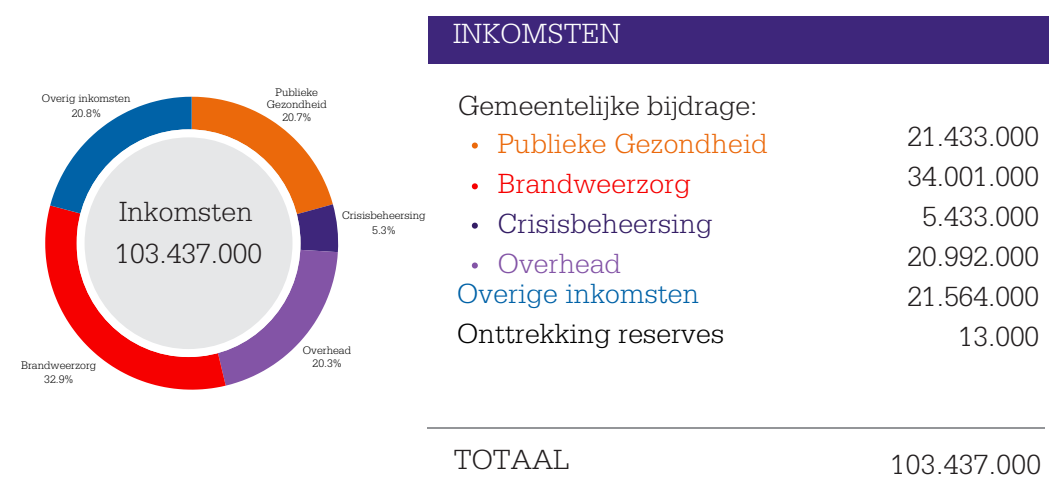
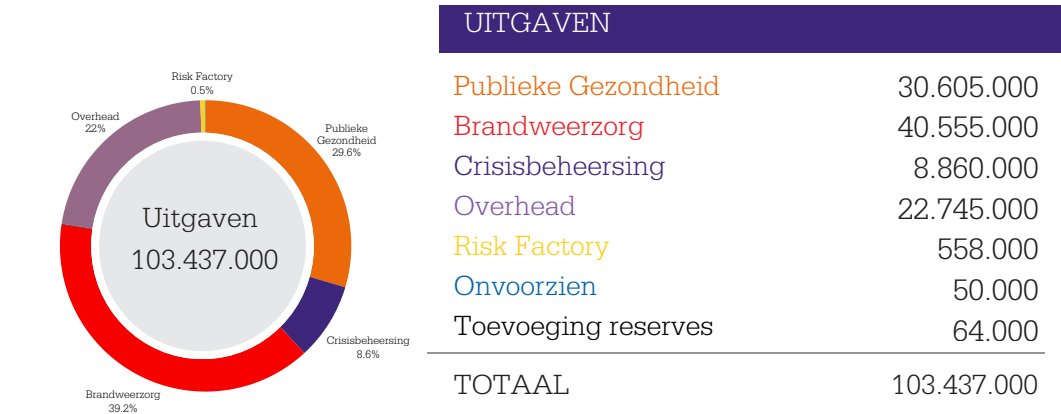
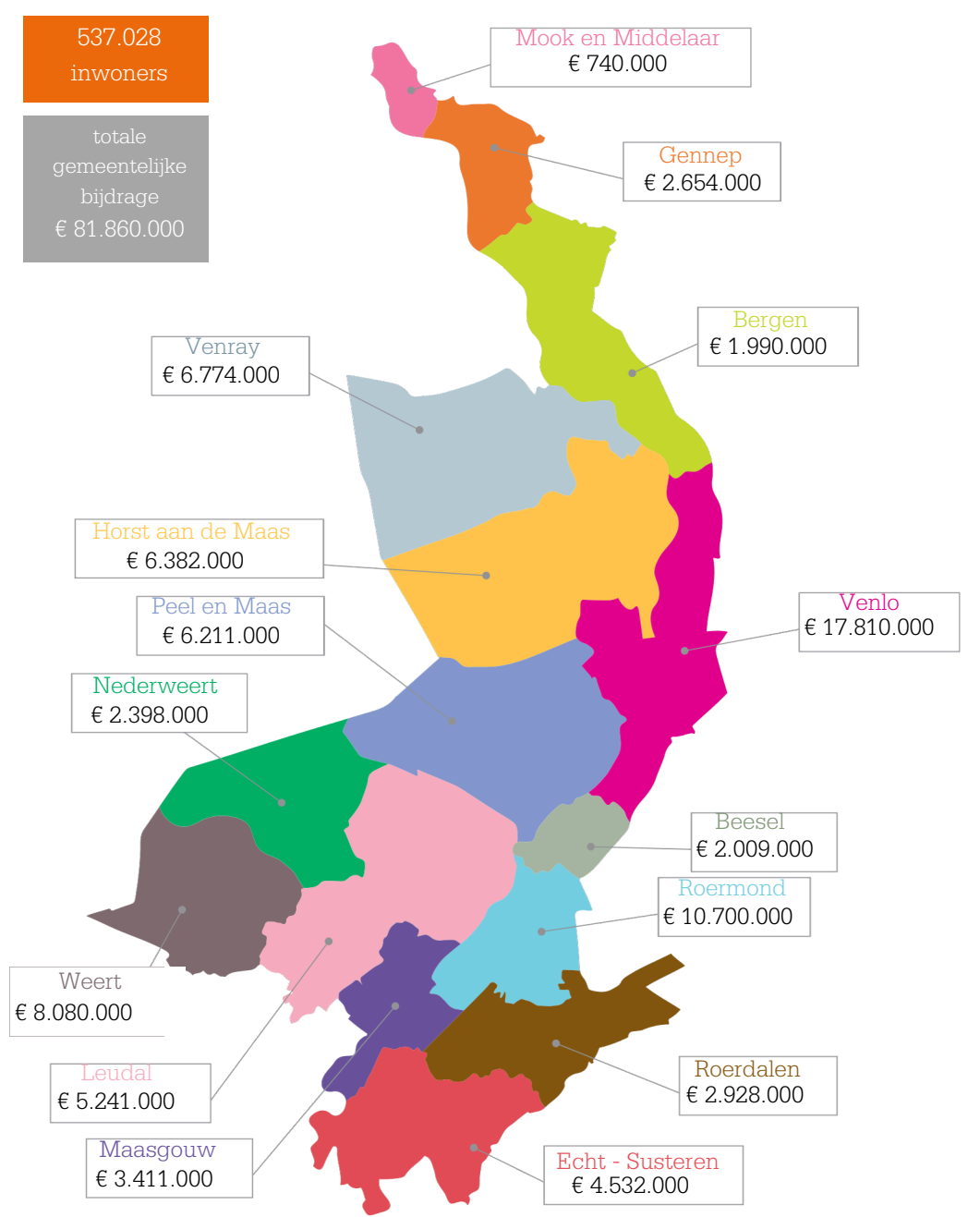
- Operationele inzetten (tevens preparatief)

Weerbaarheid, noodsteunpunten en burgerhulpverlening

- Uitwerken en borgen van het programma maatschappelijke weerbaarheid

Internationale samenwerking

- Borging samenwerking in ERMWIC voor VRLN en partners

Aansluiting begroting 2026 - 2027	
Gemeentelijke bijdrage 2026	77.624.000
Loonstijging 2027	2.393.000
Materiële kostenstijging 2027	445.000
Versterking GGD 2027	1.380.000
Strategisch huisvestingsplan 2027	19.000
TOTAAL	81.860.000

Alle bedragen zijn afgerond op 1000 euro.

Veiligheidsregio Limburg Noord
Postbus 11
5900 AA VENLO

Reuver: 6-7-2026 verzenddatum: 9-7-2026
uw kenmerk: --
zaaknummer: 08894439835
onderwerp: Zienswijze begroting Veiligheidsregio Limburg Noord 2027

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ons de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031 van Veiligheidsregio Limburg Noord aangeboden voor een zienswijze. We bedanken u voor het aanleveren hiervan. De ontwerpbegroting 2027 is op 6 juli 2026 in de raadsvergadering besproken en in deze brief leest u de reactie hierop.

Zienswijze:

De komende jaren zullen gemeenten ombuigingen moeten doorvoeren om tot een sluitende begroting te komen. Ook de gemeente Beesel ontkomt niet aan ombuigingen. Vanuit dit oogpunt vragen wij aan Veiligheidsregio Limburg Noord om een deel van de ombuigingen voor haar rekening te nemen. Wij zouden daarom graag voorstellen tegenmoet zien om de kosten binnen Veiligheidsregio Limburg Noord te dringen.

Aanvullend geven wij de volgende aanvulling: De kosten van het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) vormen een aanvullende belasting op de begroting van de gemeente Beesel. Deze financiële druk kan worden verminderd door minimaal €1 miljoen van het positieve jaarresultaat 2025 van de Veiligheidsregio Limburg Noord toe te voegen aan de voorziening voor FLO-rechten. Wij roepen de VRLN op om het rekeningresultaat 2025 hiervoor aan te wenden.

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Met vriendelijke groet,

de raad van de gemeente Beesel,

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

griffier,
N.H.P. Vintcent MA

voorzitter,
M.F.W. Derks

Raadsbesluit

Z26/210618-D - 323184

De raad van de gemeente Echt-Susteren,

gezien het voorstel van het presidium van Echt-Susteren d.d. woensdag 6 mei 2026 met kenmerk; Z26/210618-D-319973;

Besluit:

- Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 GR Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
- Kennis te nemen van het voorstel tot het regionaliseren van de kosten Functioneel Leeftijdsontslag.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad d.d. donderdag 4 juni 2026.

De raad voornoemd,

Griffier

Voorzitter

Veiligheidsregio Limburg-Noord
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Nijmeegseweg 42
5916PT Venlo

datum: 7 juli 2026
uw brief van: 23 april 2026
telefoonnr: 077-4779777

ons kenmerk: /
uw kenmerk: UIT059365 / UIT059366 / UIT059403
behandeld door: L. Gubbels
onderwerp: Ontwerpbegroting 2027 / Jaarverantwoording 2025 / Voorstel aanpassing GR / Voorstel regionalisering FLO Kosten

bijlage:

Geachte Bestuur,

Op 23 april heeft u de Jaarverantwoording 2025 en de Ontwerpbegroting 2027 aangeboden. Ook heeft u ons een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en een voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leefijdsontslag (FLO) aangeboden.

Jaarverantwoording 2025

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om een eventuele reactie ten aanzien van de Jaarverantwoording 2025 vóór 10 juni 2026 aan het Dagelijks Bestuur te sturen. Op 2 juni 2026 bent u schriftelijk in kennis gesteld dat, onder voorbehoud van een formeel raadsbesluit, geen reactie kenbaar gemaakt wordt ten aanzien van de Jaarverantwoording 2025. Tijdens de raadsvergadering van 7 juli 2026 hebben wij de Jaarverantwoording 2025 behandeld en de schriftelijke mededeling van 2 juni 2026 formeel bevestigd.

Ontwerpbegroting 2027

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli 2026 een eventuele zienswijze ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2027 kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij de Ontwerpbegroting in onze raadsvergadering behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027.

Voorstel aanpassing Gemeenschappelijke Regeling

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli 2026 een eventuele zienswijze ten aanzien van het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij het voorstel in onze raadsvergadering behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen op het voorstel tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord.

Voorstel regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli een eventuele zienswijze ten aanzien van het voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij het voorstel in onze raadsvergadering behandeld en besloten om wel een zienswijze in te dienen op het voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO).

Wij zijn het niet eens met het voorstel tot regionalisering van de kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) om de volgende redenen:

Bij de regionalisering van de brandweer, per 1-1-2013, is afgesproken dat de gemeenten met beroepspersoneel verantwoordelijk blijven voor de kosten samenhangend met het FLO van het voormalige beroepspersoneel. Hier is destijds expliciet voor gekozen. Dit betekent dat deze specifieke kosten door de gemeenten Venlo en Roermond (samen met Roerdalen en Maasgouw in voormalig brandweerdistrict Roermond) worden gedragen. De regeling loopt dus inmiddels al heel wat jaren zonder dat deze geregionaliseerd is en zonder problemen. Daarbij hebben de gemeenten Venlo en Roermond reeds voorzieningen getroffen voor deze kosten. Zo heeft gemeente Venlo een voorziening ter hoogte van ongeveer 2,6 miljoen euro opgenomen en heeft gemeente Roermond een bedrag van ongeveer 750.000 euro vermeld in de risicoparagraaf. Deze gemeenten hebben dus al rekening gehouden met deze kosten. Daarbij is er in recente jaren reeds sprake geweest van stijgende bijdragen, onder meer door investeringen in de GGD, de invoering van Business Continuity Management en het programma Weerbare Samenleving. Een verdere stijging van de kosten draagt bij aan het beeld dat de Veiligheidsregio structureel duurder wordt, hetgeen ongunstig is voor het beeld en het imago van de Veiligheidsregio.

Wij vragen u bovenstaande overwegingen mee te nemen in uw besluitvorming en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

De raad van Horst aan de Maas,

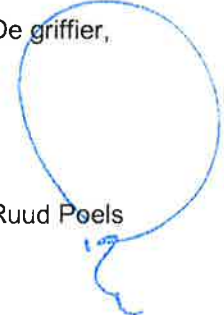
De burgemeester,

Ryan Palmten

De griffier,

Ruud Poels

Bezoekadres Leudalplein 1, 6093 HE Heythuysen
Postadres Postbus 3008, 6093 ZG Heythuysen
Aantal pagina's: 1

Veiligheidsregio Limburg-Noord
t.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 11
5900 AA Venlo

Veiligheidsregio Limburg-Noord	
06 JULI 2026	
Behandelaar	
Zaaknummer	
Documentnr.	

Ons kenmerk Z/26/217519/681842
Uw kenmerk UwKenmerk
Behandeld door Michaël Metten

Telefoonnummer (0475) 85 90 00
E-mail info@leudal.nl
Internet <https://www.leudal.nl/>

Datum 30 juni 2026
Verzenddatum

Onderwerp Afzien reactie en zienswijzen concept jaarbegroting 2025, ontwerpbegroting 2027 en regionalisering van de FLO-kosten

06 JUL 2026

Geacht dagelijks bestuur,

De gemeenteraad van de gemeente Leudal heeft kennisgenomen van de door u toegezonden stukken inzake de concept jaarbegroting 2025, de ontwerpbegroting 2027, de meerjarenraming 2028-2030 en de regionalisering van de FLO-kosten.

Na bestudering van deze stukken delen wij u mede dat de gemeenteraad geen aanleiding ziet om een reactie te geven op de concept jaarbegroting 2025 en om geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2027 en de regionalisering van de FLO-kosten.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Leudal,

De griffier,

bc. F.G. Simons

De voorzitter

D.H. Schmalschläger

BESLUIT

**Voorstel tot het indienen van een zienswijze over de ontwerpbegroting
2027 Veiligheidsregio Limburg Noord en het niet indienen van een
zienswijze over het regionaliseren van de kosten van het Functioneel
Leeftijdsontslag**

De raad van de gemeente Maasgouw,

Gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders

B E S L U I T:

1. Een zienswijze in te dienen voor de ontwerpbegroting 2027. Deze zienswijze betreft:
 - Voor de ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio Limburg Noord geldt als uitgangspunt dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimtevragerende) kosten van nieuw beleid worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
2. Geen zienswijze in te dienen voor het regionaliseren van de kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) binnen de begroting van de Veiligheidsregio Limburg Noord.

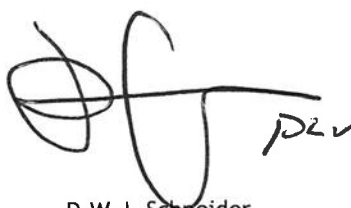
Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Maasgouw,
d.d. 07-07-2026.

De raad voornoemd;
De griffier,

G.H. Bakkes

De voorzitter,

D.W.J. Schneider

Veiligheidsregio Limburg-Noord	
07 JULI 2026	
Behandelaar	
Zaaknummer	
Documentnr	

Postadres: Postbus 200, 6585 ZK MOOK
 Bezoekadres: Raadhuisplein 6 Mook
 Telefoon: (024) 696 91 11
 E-mail: gemeente@mookenmiddelaar.nl
 Internet: www.mookenmiddelaar.nl

Veiligheidsregio Limburg-Noord
 Postbus 11
 5900 AA Venlo

Uw kenmerk:
 Ons kenmerk:
 Inlichtingen: L. de Wildt / M. Smits
 Telefoon: (024) 696 91 11
 Afdeling: Bedrijfsvoering / Sociaal Domein
 Datum: 2 juli 2026
 Onderwerp: Zienswijze Programmaplan Publieke Gezondheid (GGD) en de memo Gemeentelijke bijdrage GGD

Geacht bestuur,

In uw aanbiedingsbrieven van 23 april 2025 vraagt u om een reactie te geven op de jaarverantwoording 2025 en een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2027 en het voorstel voor de Regionalisering van de FLO-kosten. Op 2 juli jl. hebben wij bovenstaande stukken in onze raadsvergadering behandeld en besloten.

1. Geen reactie in te dienen op de jaarverantwoording 2025 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Geen zienswijze in te dienen op het voorstel tot regionalisering van de kosten van het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO).
3. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, **behalve op het programmaplan Publieke Gezondheid (GGD)**.
4. Geen zienswijze in te dienen op het voorstel tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord (GR VRLN en GGD L-N).
5. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord **programmaplan Publieke Gezondheid (GGD)** en memo gemeentelijke bijdrage GGD.

Zienswijze ontwerpbegroting 2027 (programmaplan Publieke Gezondheid GGD)

Gelezen hebbende de ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio komen wij tot de volgende opmerking ten aanzien van de begroting:

Gemeenten staan financieel onder druk. Dat betekent dat gemeenten genooddaakt zijn om keuzes te maken ten aanzien van de eigen begroting. Wij hebben te maken gekregen met een aanzienlijke stijging van de gemeentelijke bijdrage voor 2027 voor het onderdeel programmaplan Publieke Gezondheidszorg GGD. Overigens is er begrip voor het aanpassen van de bijdrageverdeelstelsystematiek gezien dit het meest recht doet aan de andere gemeenten. Met daarbij het voorstel om de verhoogde bijdrage ten aanzien van de correctie gefaseerd in te voeren en hierover nader afspraken te maken tussen gemeente Mook en Middelaar en de VRLN. Hierbij is het ook van

belang een doorkijk te maken naar de te verwachte gemeentelijke bijdrage voor de komende jaren en erop toe te zien dat de voorgestelde oplossingsrichtingen van de VRLN worden opgepakt.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijzen betreft bij het verdere proces.

Met vriendelijke groet,

De griffier,

W. Hubers

De voorzitter,

C.A.M. van den Bergh-Visser
(waarnemend ambtsdrager)

Zienswijzen begrotingen 2027 gemeenschappelijke regelingen

De raad van de gemeente Peel en Maas

Gelet op het raadsvoorstel 2026-077

Zaaknummer: 1894/2026/3380711

Documentnummer: 1894/2026/3384699

Gelet op het bepaalde in artikel 35 van de wet gemeenschappelijke regelingen

Gehoord de beraadslagingen

BESLUIT

- 1 Geen zienswijze in te dienen bij begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 van NLW.
- 2 Geen zienswijze in te dienen bij begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 van MGR.
- 3 Geen zienswijze in te dienen bij begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 van Omnibuzz.
- 4 Geen zienswijze in te dienen bij begroting 2027 van ODNML.
- 5 Geen zienswijze in te dienen bij begroting 2027 van VRLN en regionalisering FLO.
- 6 Een zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Noord-Limburg, waarin de raad aangeeft te kunnen instemmen met de voor 2027 opgenomen bijdrage aan Stichting Economic Development Board Crossroads Limburg, maar tevens het Algemeen Bestuur oproept om bij de voorbereiding van de begroting 2028 de structurele financiering van Crossroads te beoordelen aan de hand van de volgende voorwaarden en de uitkomsten daarvan expliciet aan de deelnemende gemeenteraden voor te leggen:
 - A. Een evaluatie van de werkzaamheden, resultaten en meerwaarde van Crossroads voor de regio Noord-Limburg;
 - B. Een evaluatie van de financieringsstructuur van Crossroads, inclusief de bijdragen van gemeenten, provincie, onderwijsinstellingen en eventuele andere partners;
 - C. Een duidelijke opdrachtformulering aan Crossroads door het Algemeen Bestuur van Regio Noord-Limburg, mede gebaseerd op de regionale economische visie en het nog vast te stellen uitvoeringsprogramma;
 - D. Concrete doelen en prestatieafspraken, zodat gemeenteraden kunnen beoordelen wat de inzet van publieke middelen oplevert.
- 7 Geen reactie in te dienen bij begroting 2027 van GR Maasveren.
- 8 Geen reactie in te dienen bij begroting 2027 van GR RES NML.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van: 30 juni 2026

De raad van de gemeente Peel en Maas,

de griffier,
drs. E.J.C. Apeldoorn-Feijts

de voorzitter,
B.C.M. Vostermans

Raadsbesluit

Jaar 2026/07/07/08

Onderwerp: Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord;

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het Raadspresidium van 18 mei 2026,

gelet op de wet Gemeenschappelijke Regelingen,

gelet op artikel 30 van de GR Veiligheidsregio Noord-Limburg,

gelet op het advies van het college van burgemeester en wethouders van 26 mei 2026

het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van de GR Veiligheidsregio Noord-Limburg;
2. Kennis te nemen van de voorgenomen begrotingswijziging 2026 en 2027 met betrekking tot het voorstel regionalisering Functioneel Leeftijdsontslag (FLO).

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 7 juli 2026.

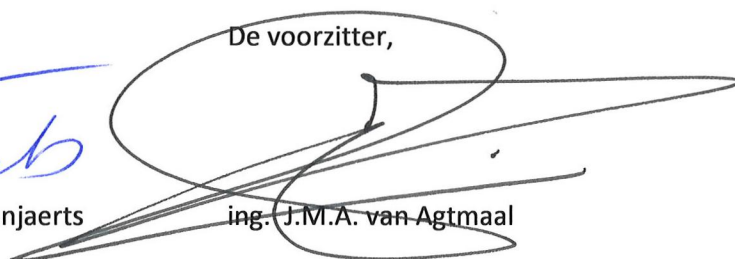
De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier,

De voorzitter,

mr. M. Heijns-Coenjaerts

ing. J.M.A. van Agtmaal

gemeente Roermond

Veiligheidsregio Limburg-Noord	
16 JULI 2026	
Behandelaar	
Zaaknummer	
Documentnr.	

uw nummer

uw datum 23 april 2026

ons nummer 51180-2026

onze datum 9 juli 2026

verzonden 10 JULI 2026

inlichtingen bij cluster K. Cortie
Leefbaarheid & Veiligheid doorkiesnr.
06 – 27 96 75 35

bijlage(n)

betreffende Zienswijze ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Gemeenschappelijke Regeling VRLN
TAV Algemeen Bestuur
Postbus 11
5900 AA VENLO

Geacht bestuur,

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Limburg Noord heeft u ons de ontwerpbegroting 2027 toegezonden om de gemeenteraad van Roermond in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven. Onderdeel van de ontwerpbegroting is de regionalisering van de kosten van de FLO-regeling (Functioneel Leeftijdsontslag Brandweer). Op 9 juli 2026 is de ontwerpbegroting 2027 in onze raadsvergadering behandeld. In deze brief treft u onze zienswijze aan.

Ontwerpbegroting 2027

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerpbegroting 2027. Als raad van de gemeente Roermond staan wij voor een realistisch en houdbaar financieel beleid. Dit vraagt om scherpe keuzes en strikte budgetdiscipline, ook bij onze verbonden partijen. U bent een van onze verbonden partijen. Wij roepen u via deze zienswijzenbrief dan ook op:

- het uitgangspunt te hanteren dat u in uw toekomstige (meerjaren)begrotingen terughoudend omgaat met nieuw beleid en/of taken;
- extra middelen voor nieuw beleid, nieuwe ambities of taken zo veel als mogelijk op te vangen binnen uw eigen begroting;
- de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage – los van de middelen die de deelnemers uit het gemeentefonds hiervoor ontvangen – zoveel als mogelijk te beperken en eventuele negatieve verschillen zo veel als mogelijk binnen uw eigen begroting op te vangen;
- financiële risico's – waaronder de toereikendheid van uw weerstandsvermogen – tijdig en expliciet te signaleren, en de doelmatigheid en doeltreffendheid van uw taakuitvoering voor Roermond en de andere deelnemers inzichtelijk te maken en te borgen;
- de raad van Roermond en van de andere deelnemers periodiek te informeren over de voortgang, de financiële prognoses en eventuele bijsturingsmaatregelen;
- over de vorengenoemde punten a t/m e – voor zover dat niet reeds gebeurt – tijdig, structureel bestuurlijk en ambtelijk overleg te entameren met de gemeente Roermond en de andere deelnemers, zodat gezamenlijk in de kaderstelling kan worden opgetrokken.

Regionalisering Functioneel Leeftijdsontslag Brandweer

Wij hebben kennisgenomen van het voorstel om de kosten van de FLO-regeling te regionaliseren. We zijn positief over het feit dat deze lasten niet langer door enkele gemeenten, waaronder Roermond, worden gedragen, maar dat alle gemeenten hierin hun verantwoordelijkheid nemen. Wij begrijpen de noodzaak voor een tijdelijk hogere inleg ten behoeve van het vormen van een voorziening op dit dossier.

Toekomstbestendige GGD

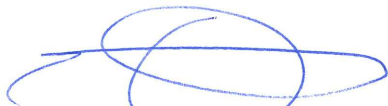
We hebben kennisgenomen van de voortgang van het versterkingsplan toekomstbestendige GGD, als bijlage van het jaarverslag 2025. Wij achten publieke gezondheid een groot goed en hechten net als u veel waarde aan het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Wij zien dat de realisatie van het versterkingsplan zorgvuldig wordt gemonitord en dat de versterkingsoperatie volgens planning loopt. We gaan ervanuit dat de GGD stevig blijft inzetten op de versterking. En we blijven graag geïnformeerd over deze voortgang.

Wij blijven uiteraard graag geïnformeerd over alle relevante landelijke en regionale ontwikkelingen en maatregelen die ingezet worden alsook over de planning en monitoring van deze maatregelen.

Ervan uitgaande u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

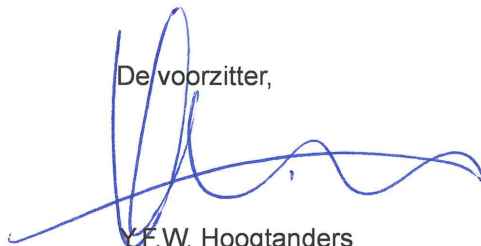
De gemeenteraad van Roermond,

De griffier,

R.M. van der Weegen

De voorzitter,

V.F.W. Hoogtanders

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Postbus 11
5900 AA VENLO

Weert, 24 juni 2026

Veiligheidsregio Limburg-Noord	
02 JULI 2026	
Behandelaar	
Zaaknummer	
Documentnr.	

Onderwerp: Zienswijze Ontwerpbegroting 2027 VRLN

Geacht dagelijks bestuur,

Op 23 april 2026 ontvingen wij drie aanbiedingsbrieven over de Jaarverantwoording 2025, Ontwerpbegroting 2027 en het voorstel over de regionalisering van de FLO-kosten en de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling VRLN. Hiermee stelt u de gemeenteraad van Weert in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op deze stukken. Naar aanleiding van de behandeling van de stukken in zijn raadsvergadering van 24 juni 2026 heeft de gemeenteraad besloten een zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027.

1. *Onzekerheid over Rijksfinanciering*

In de begroting zijn meerdere taken opgenomen waarvoor geen structurele rijksfinanciering is verzekerd, terwijl uitvoering wel wordt verwacht. Het gaat hierbij onder andere om de COVID-vaccinaties en MPOX-vaccinaties die vanaf 2027 niet zijn gefinancierd, terwijl hier voor de GGD wel een wettelijke taak is weggelegd. Ook rondom maatschappelijke weerbaarheid, BCM en noodsteunpunten ontbreekt nog de nodige financiering voor de lange termijn. De begroting is nu sluitend, maar het risico bestaat dat financiële tekorten later alsnog via gemeenten worden afgewenteld. Om dit probleem te tackelen roepen wij het Algemeen Bestuur van de VRLN op om werk te maken van een brede lobby richting het rijk, dan wel deze te intensiveren, om meer financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de taken van de VRLN.

2. *Opvangen kosten binnen eigen exploitatie*

Er is al enige tijd een tendens te zien dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN de afgelopen jaren flink is gestegen en ook de komende jaren fors toeneemt. Van de VRLN wordt verwacht dat zij vanaf begrotingsjaar 2027 in principe extra (ruimtevragende) kosten van zowel bestaand beleid als nieuw beleid opvangt binnen de eigen exploitatie. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering van lonen en prijzen komen dan voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

3. *Aanstaande beleidskeuzes met financiële impact zo goed als mogelijk opnemen binnen de P&C-cyclus*

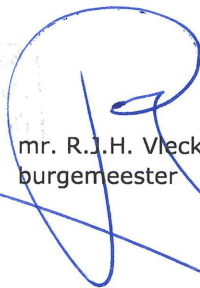
De raad constateert dat in de ontwerpbegroting beperkt nieuwe beleidskeuzes met substantiële financiële gevolgen zijn opgenomen, terwijl bij enkele in voorbereiding zijnde opgaven – zoals

maatschappelijke weerbaarheid en BCM – pas later duidelijkheid wordt verwacht over inhoud en (rijks)financiering. De raad verzoekt het Algemeen Bestuur om dit soort beleidsvoornemens, ook bij financiële onzekerheid, tijdig en zichtbaar op te nemen binnen de P&C-cyclus (bijvoorbeeld in begroting en kadernota). De mogelijke financiële impact zou in beeld gebracht kunnen worden, zodat gemeenten zelf de keuzevrijheid hebben om hier financieel wel of niet al op te anticiperen in de gemeentelijke begroting. Bij de nadere uitwerking worden de definitieve (financiële) consequenties door de VRLN in beeld gebracht en voor zienswijze voorgelegd.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad van Weert

mr. M.H.R.M. Wolfs Corten
griffier

mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester

Reactie op zienswijzen begroting 2027

Gemeente Beesel

De komende jaren zullen gemeenten ombuigingen moeten doorvoeren om tot een sluitende begroting te komen. Ook de gemeente Beesel ontkomt niet aan ombuigingen. Vanuit dit oogpunt vragen wij aan Veiligheidsregio Limburg Noord om een deel van de ombuigingen voor haar rekening te nemen. Wij zouden daarom graag voorstellen tegenmoet zien om de kosten binnen Veiligheidsregio Limburg Noord te dringen.

Antwoord (Beesel, Maasgouw, Roermond, Weert)

De insteek van de VRLN is altijd om zoveel mogelijk binnen de eigen begroting op te vangen. Bij nieuwe ontwikkelingen zullen we altijd de afweging maken of nieuw voor oud mogelijk is. Wanneer dit niet of slechts deels mogelijk is, zal dit middels een bestuurlijk voorstel kenbaar gemaakt worden. We zien dat er steeds meer (landelijke) taken bij komen voor de veiligheidsregio's en dit niet leidt tot een afname van taken op andere taakvelden. Vaak gaat het hierbij om wettelijke taken of landelijke opdrachten waarin we geen keuze hebben en waarvoor ook niet in alle gevallen de benodigde financiële middelen met de taak mee komen. Wij realiseren ons dat ook de gemeenten steeds vaker geconfronteerd worden met de overheveling van taken zonder dat de daarvoor noodzakelijke middelen mee overkomen. De veiligheidsregio blijft de lijn volgen om bovengenoemde ontwikkeling landelijk te adresseren.

Prioriteit ligt uiteraard bij het uitvoeren van de wettelijke taken. Indien in de toekomst we ons toch genoodzaakt zien om een extra beroep te doen op de gemeenten, zal dit altijd op grond van een goed onderbouwd voorstel zijn.

Het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio is gezien de grote ontwikkelingen zoals Bedrijfscontinuïteit (BCM) en weerbaarheid niet haalbaar. De eigen bedrijfscontinuïteit van de VRLN is een belangrijke randvoorwaarde voor de weerbaarheid van de totale regio. Gemeenten en veiligheidsregio hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de weerbare samenleving. Landelijke worden voor beide thema's beperkte middelen beschikbaar gesteld. Gezien deze landelijke ontwikkelingen is het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio alleen mogelijk als er harde keuzes gemaakt worden welke taken er niet of in mindere mate uitgevoerd gaan worden. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2025 is een bedrag beschikbaar gesteld voor BCM. Voor de daadwerkelijke aanwending van deze middelen dient bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden op basis van nader uit te werken voorstellen.

Gemeente Maasgouw

Voor de ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio Limburg Noord geldt als uitgangspunt dat de (meerjaren)begroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

Antwoord (Beesel, Maasgouw, Roermond, Weert)

De insteek van de VRLN is altijd om zoveel mogelijk binnen de eigen begroting op te vangen. Bij nieuwe ontwikkelingen zullen we altijd de afweging maken of nieuw voor oud mogelijk is. Wanneer dit niet of slechts deels mogelijk is, zal dit middels een bestuurlijk voorstel kenbaar

gemaakt worden. We zien dat er steeds meer (landelijke) taken bij komen voor de veiligheidsregio's en dit niet leidt tot een afname van taken op andere taakvelden. Vaak gaat het hierbij om wettelijke taken of landelijke opdrachten waarin we geen keuze hebben en waarvoor ook niet in alle gevallen de benodigde financiële middelen met de taak mee komen. Wij realiseren ons dat ook de gemeenten steeds vaker geconfronteerd worden met de overheveling van taken zonder dat de daarvoor noodzakelijke middelen mee overkomen. De veiligheidsregio blijft de lijn volgen om bovengenoemde ontwikkeling landelijk te adresseren.

Prioriteit ligt uiteraard bij de wettelijke taken. Indien in de toekomst we ons toch genooddaakt zien om een extra beroep te doen op de gemeenten, zal dit altijd op grond van een goed onderbouwd voorstel zijn.

Het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio is gezien de grote ontwikkelingen zoals Bedrijfscontinuïteit (BCM) en weerbaarheid niet haalbaar. De eigen bedrijfscontinuïteit van de VRLN is een belangrijke randvoorwaarde voor de weerbaarheid van de totale regio. Gemeenten en veiligheidsregio hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de weerbare samenleving. Landelijke worden voor beide thema's beperkte middelen beschikbaar gesteld. Gezien deze landelijke ontwikkelingen is het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio alleen mogelijk als er harde keuzes gemaakt worden welke taken er niet of in mindere mate uitgevoerd gaan worden. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2025 is een bedrag beschikbaar gesteld voor BCM. Voor de daadwerkelijke aanwending van deze middelen dient bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden op basis van nader uit te werken voorstellen.

Gemeente Mook en Middelaar

Gemeenten staan financieel onder druk. Dat betekent dat gemeenten genooddaakt zijn om keuzes te maken ten aanzien van de eigen begroting. Wij hebben te maken gekregen met een aanzienlijke stijging van de gemeentelijke bijdrage voor 2027 voor het onderdeel programmaplan Publieke Gezondheidszorg GGD. Overigens is er begrip voor het aanpassen van de bijdrageverdeelsystematiek gezien dit het meest recht doet aan de andere gemeenten. Met daarbij het voorstel om de verhoogde bijdrage ten aanzien van de correctie gefaseerd in te voeren en hierover nader afspraken te maken tussen gemeente Mook en Middelaar en de VRLN. Hierbij is het ook van belang een doorkijk te maken naar de te verwachte gemeentelijke bijdrage voor de komende jaren en erop toe te zien dat de voorgestelde oplossingsrichtingen van de VRLN worden opgepakt.

Antwoord

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur dient het Algemeen Bestuur een standpunt in te nemen ten aanzien van het verzoek van de gemeente Mook en Middelaar zoals omschreven in haar zienswijze, om de verhoogde gemeentelijke bijdrage ten aanzien van de correctie op de gemeentelijke bijdrage, gefaseerd in te voeren. Hiervoor wordt separaat een voorstel uitgewerkt dat bestuurlijk wordt vastgesteld. Indien het Algemeen Bestuur akkoord gaat met het gefaseerd invoeren van de verhoogde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Mook en Middelaar, zal dit leiden tot (marginale) regionale herverdeeleeffecten op de gemeentelijke bijdragen van alle deelnemende gemeenten (variërend tussen de € 600 en € 5.000 per gemeente gedurende de ingroeiperiode).

en zal na besluitvorming over de gefaseerde invoering, de begroting daarop aangepast dienen te worden. De omvang van de herverdeeleeffecten bedraagt in totaal € 30.000 voor de 15 deelnemende gemeenten.

Gemeente Roermond

Als raad van de gemeente Roermond staan wij voor een realistisch en houdbaar financieel beleid. Dit vraagt om scherpe keuzes en strikte budgetdiscipline, ook bij onze verbonden partijen. U bent een van onze verbonden partijen. Wij roepen u via deze zienswijzenbrief dan ook op:

A het uitgangspunt te hanteren dat u in uw toekomstige (meerjaren)begrotingen terughoudend omgaat met nieuw beleid en/of taken;

B extra middelen voor nieuw beleid, nieuwe ambities of taken zo veel als mogelijk op te vangen binnen uw eigen begroting;

C de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage - los van de middelen die de deelnemers uit het gemeentefonds hiervoor ontvangen - zoveel als mogelijk te beperken en eventuele negatieve verschillen zo veel als mogelijk binnen uw eigen begroting op te vangen;

D financiële risico's - waaronder de toereikendheid van uw weerstandsvermogen - tijdig en expliciet te signaleren, en de doelmatigheid en doeltreffendheid van uw taakuitvoering voor Roermond en de andere deelnemers inzichtelijk te maken en te borgen;

E de raad van Roermond en van de andere deelnemers periodiek te informeren over de voortgang, de financiële prognoses en eventuele bijsturingsmaatregelen;

F over de vorengenoemde punten a t/m e - voor zover dat niet reeds gebeurt - tijdig, structureel bestuurlijk en ambtelijk overleg te entameren met de gemeente Roermond en de andere deelnemers, zodat gezamenlijk in de kaderstelling kan worden opgetrokken.

Antwoord (Beesel, Maasgouw, Roermond, Weert)

De insteek van de VRLN is altijd om zoveel mogelijk binnen de eigen begroting op te vangen. Bij nieuwe ontwikkelingen zullen we altijd de afweging maken of nieuw voor oud mogelijk is. Wanneer dit niet of slechts deels mogelijk is, zal dit middels een bestuurlijk voorstel kenbaar gemaakt worden. We zien dat er steeds meer (landelijke) taken bij komen voor de veiligheidsregio's en dit niet leidt tot een afname van taken op andere taakvelden. Vaak gaat het hierbij om wettelijke taken of landelijke opdrachten waarin we geen keuze hebben en waarvoor ook niet in alle gevallen de benodigde financiële middelen met de taak mee komen. Wij realiseren ons dat ook de gemeenten steeds vaker geconfronteerd worden met de overheveling van taken zonder dat de daarvoor noodzakelijke middelen mee overkomen. De veiligheidsregio blijft de lijn volgen om bovengenoemde ontwikkeling landelijk te adresseren.

Prioriteit ligt uiteraard bij de wettelijke taken. Indien in de toekomst we ons toch genooddaakt zien om een extra beroep te doen op de gemeenten, zal dit altijd op grond van een goed onderbouwd voorstel zijn.

Het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio is gezien de grote ontwikkelingen zoals Bedrijfscontinuïteit (BCM) en weerbaarheid niet haalbaar. De eigen bedrijfscontinuïteit van de VRLN is een belangrijke randvoorwaarde voor de weerbaarheid van de totale regio. Gemeenten en veiligheidsregio hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de weerbare samenleving. Landelijke worden voor beide thema's beperkte middelen beschikbaar gesteld. Gezien deze landelijke ontwikkelingen is het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio alleen mogelijk als er harde keuzes gemaakt worden welke taken er niet of in mindere mate

uitgevoerd gaan worden. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2025 is een bedrag beschikbaar gesteld voor BCM. Voor de daadwerkelijke aanwending van deze middelen dient bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden op basis van nader uit te werken voorstellen.

Naast de begroting en de jaarverantwoording, kent de P&C cyclus van de VRLN twee tussentijdse rapportages: over de eerste vier maanden van het begrotingsjaar en over de eerste acht maanden van het begrotingsjaar. Bij elk rapportagemoment in de P&C cyclus besteden wij aandacht aan eventuele afwijkingen en aan de (financiële) risico's. Bij de jaarverantwoording wordt steeds expliciet de link gelegd naar het weerstandsvermogen. De insteek van de VRLN is om altijd zo effectief en efficiënt om te gaan met de beschikbaar gestelde middelen. In de tussentijdse rapportages en in de jaarverantwoording maken we dit inzichtelijk richting de deelnemende gemeenten. Op basis van de voortgang, zowel inhoudelijk als financieel, wordt een afweging gemaakt of bijsturing noodzakelijk is om de in de begroting gestelde doelen te behalen. Dit kan leiden tot het voorleggen van een begrotingswijziging. Gedurende het jaar zijn er op bestuurlijk en ambtelijk niveau meerdere overlegmomenten waar de voortgang besproken wordt.

Toekomstbestendige GGD

We hebben kennis genomen van de voortgang van het versterkingsplan toekomstbestendige GGD, als bijlage van het jaarverslag 2025. Wij achten publieke gezondheid een groot goed en hechten net als u veel waarde aan het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Wij zien dat de realisatie van het versterkingsplan zorgvuldig wordt gemonitord en dat de versterkingsoperatie volgens planning loopt. We gaan ervanuit dat de GGD stevig blijft inzetten op de versterking. En we blijven graag geïnformeerd over deze voortgang.

Antwoord

We blijven ons zeker inzetten op de versterking van de wettelijke taken van de GGD. In de begroting 2027 zijn hiervoor nog extra gelden opgenomen. De besteding van deze gelden en de realisatie blijven we zorgvuldig monitoren en hierover worden de gemeenten middels de P&C documenten geïnformeerd.

Gemeente Weert

Onzekerheid over Rijksfinanciering

In de begroting zijn meerdere taken opgenomen waarvoor geen structurele rijksfinanciering is verzekerd, terwijl uitvoering wel wordt verwacht. Het gaat hierbij onder andere om de COVID-vaccinaties en MPOX-vaccinaties die vanaf 2027 niet zijn gefinancierd, terwijl hier voor de GGD wel een wettelijke taak voor is weggelegd. Ook rondom maatschappelijke weerbaarheid, BCM en noodsteunpunten ontbreekt nog de nodige financiering voor de lange termijn. De begroting is nu sluitend, maar het risico bestaat dat financiële tekorten later alsnog via gemeenten worden afgewenteld. Om dit probleem te tackelen roepen wij het Algemeen Bestuur van de VRLN op om werk te maken van een brede lobby richting het rijk, dan wel deze te intensiveren, om meer financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de taken van de VRLN.

Antwoord

In sommige gevallen is er bij het opstellen van de begroting door de VRLN nog geen zicht of

landelijke financiering beschikbaar komt en de hoogte hiervan. Dit wil echter niet per definitie zeggen dat er geen landelijke financiering komt voor die taken.

Met betrekking tot weerbaarheid zijn er landelijk wel structurele middelen toegekend. Ervaring leert ons dat de landelijke lijn kan wijzigen en dat deze structureel toegekende middelen gekort kunnen worden.

Door actief deel te nemen aan diverse landelijke overleggen waar dergelijke zaken worden besproken, proberen we een en ander in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en proberen we invloed uit te oefenen op het beschikbaar stellen van de benodigde financiële middelen voor de uitvoering van de extra taken. Dit biedt echter geen garantie. Coördinerend burgemeesters kunnen in het Veiligheidsberaad hier ook een grote rol in spelen.

Opvangen kosten binnen eigen exploitatie

Er is al enige tijd een tendens te zien dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN de afgelopen jaren flink is gestegen en ook de komende jaren fors toeneemt. Van de VRLN wordt verwacht dat zij vanaf begrotingsjaar 2027 in principe extra (ruimtevragende) kosten van zowel bestaand beleid als nieuw beleid opvangt binnen de eigen exploitatie. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering van lonen en prijzen komen dan voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

Antwoord (Beesel, Maasgouw, Roermond, Weert)

De insteek van de VRLN is altijd om zoveel mogelijk binnen de eigen begroting op te vangen. Bij nieuwe ontwikkelingen zullen we altijd de afweging maken of nieuw voor oud mogelijk is. Wanneer dit niet of slechts deels mogelijk is, zal dit middels een bestuurlijk voorstel kenbaar gemaakt worden. We zien dat er steeds meer (landelijke) taken bij komen voor de veiligheidsregio's en dit niet leidt tot een afname van taken op andere taakvelden. Vaak gaat het hierbij om wettelijke taken of landelijke opdrachten waarin we geen keuze hebben en waarvoor ook niet in alle gevallen de benodigde financiële middelen met de taak mee komen. Wij realiseren ons dat ook de gemeenten steeds vaker geconfronteerd worden met de overheveling van taken zonder dat de daarvoor noodzakelijke middelen mee overkomen. De veiligheidsregio blijft de lijn volgen om bovengenoemde ontwikkeling landelijk te adresseren.

Prioriteit ligt uiteraard bij de wettelijke taken. Indien in de toekomst we ons toch genooddaakt zien om een extra beroep te doen op de gemeenten, zal dit altijd op grond van een goed onderbouwd voorstel zijn.

Het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio is gezien de grote ontwikkelingen zoals Bedrijfscontinuïteit (BCM) en weerbaarheid niet haalbaar. De eigen bedrijfscontinuïteit van de VRLN is een belangrijke randvoorwaarde voor de weerbaarheid van de totale regio. Gemeenten en veiligheidsregio hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de weerbare samenleving. Landelijke worden voor beide thema's beperkte middelen beschikbaar gesteld. Gezien deze landelijke ontwikkelingen is het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio alleen mogelijk als er harde keuzes gemaakt worden welke taken er niet of in mindere mate uitgevoerd gaan worden. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2025 is een bedrag beschikbaar gesteld voor BCM. Voor de daadwerkelijke aanwending van deze middelen dient bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden op basis van nader uit te werken voorstellen.

Aanstaande beleidskeuzes met financiële impact zo goed als mogelijk opnemen binnen de P&C-cyclus

De raad constateert dat in de ontwerpbegroting beperkt nieuwe beleidskeuzes met substantiële financiële gevolgen zijn opgenomen, terwijl bij enkele in voorbereiding zijnde opgaven – zoals maatschappelijke weerbaarheid en BCM – pas later duidelijkheid wordt verwacht over inhoud en (rijks)financiering. De raad verzoekt het Algemeen Bestuur om dit soort beleidsvoornemens, ook bij financiële onzekerheid, tijdig en zichtbaar op te nemen binnen de P&C-cyclus (bijvoorbeeld in begroting en kadernota). De mogelijke financiële impact zou in beeld gebracht kunnen worden, zodat gemeenten zelf de keuzevrijheid hebben om hier financieel wel of niet al op te anticiperen in de gemeentelijke begroting. Bij de nadere uitwerking worden de definitieve (financiële) consequenties door de VRLN in beeld gebracht en voor zienswijze voorgelegd.

Antwoord

De VRLN probeert altijd in haar kadernota en de begroting zoveel mogelijk duidelijkheid te geven over nieuwe ontwikkelingen en de financiële impact hiervan. Omdat het begrotingsproces voor een gemeenschappelijke regeling al vroeg moet zijn afgerond (voor 30 april voorafgaand aan het jaar van de begroting) is het niet altijd mogelijk om de financiële consequenties in beeld te brengen. Als gemeenschappelijke regeling hebben we te maken met wettelijke termijnen en processen (zienswijzetraject gemeenteraden) rondom de P&C cyclus, die gemeenteraden in staat stellen om de effecten van de begroting van een gemeenschappelijke regeling in beeld te hebben bij de behandeling van de gemeentelijke begroting.

gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten

datum	31 augustus 2026	behandeld door	Claudia Knapen
uw kenmerk		telefoonnummer	+31881190288
ons kenmerk	UIT059642	bijlage(n)	2
onderwerp	Antwoord op zienswijzen begroting 2027 en Regionalisering FLO		

Geachte voorzitter gemeenteraad,

In de vergadering van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord van 11 september 2026 ligt de begroting 2027 inclusief het voorstel regionalisering FLO ter vaststelling voor. Door de raden van de deelnemende gemeenten zijn zienswijzen ingediend ten aanzien van de ontwerpbegroting en ten aanzien van de regionalisering FLO.

Conform bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling VRLN (art. 30.4) stelt het Dagelijks Bestuur de raden van de gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de ontvangen zienswijzen alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Met dit schrijven wordt daaraan voldaan.

De reactie van het Dagelijks Bestuur op de ingebrachte zienswijzen zowel ten aanzien van de begroting 2027 als het voorstel regionalisering FLO treft u in de afzonderlijke bijlagen aan.

Door het Dagelijks Bestuur is de conclusie getrokken dat de ingediende zienswijzen niet leiden tot een aanpassing van beide voorstellen. Deze worden dan ook ongewijzigd aan het Algemeen Bestuur van 11 september 2026 ter vaststelling voorgelegd.

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur dient het Algemeen Bestuur een standpunt in te nemen ten aanzien van het verzoek van de gemeente Mook en Middelaar zoals omschreven in haar zienswijze, om de verhoogde gemeentelijke bijdrage ten aanzien van de correctie op de gemeentelijke bijdrage, gefaseerd in te voeren. Het gaat hierbij om een bedrag van € 30.000 verdeeld over de 15 deelnemende gemeenten. Hiervoor dient een separaat voorstel uitgewerkt te worden dat via een begrotingswijziging bestuurlijk wordt vastgesteld. Indien het Algemeen Bestuur akkoord gaat met het gefaseerd invoeren van de verhoogde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Mook

en Middelaar, zal dit leiden tot regionale herverdeeldeffecten op de gemeentelijke bijdragen van alle deelnemende gemeenten (variërend tussen de € 600 en € 5.000 per gemeente gedurende de ingroeiperiode) en zal na besluitvorming over de gefaseerde invoering, de begroting aangepast dienen te worden.

Daarnaast zal de vastgestelde begroting 2027 worden aangepast via een begrotingswijziging na definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 11 september 2026 over de FLO (begrotingswijziging 2 2027). De financiële consequenties daarvan zijn in het zienswijzetraject in beeld gebracht maar nog niet vertaald in de voorliggende begroting. Daarnaast ligt een technische begrotingswijziging voor als gevolg van de structurele doorwerking van de reeds bestuurlijk vastgestelde begrotingswijzigingen op de begroting 2026 (begrotingswijziging 1 2027).

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

De secretaris,

De voorzitter,

C.M. Angevaren

A.S. Scholten

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Begrotingswijziging 1 2027
	1

Aanleiding en korte samenvatting

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2026 als resultante van de eerste tussentijdse rapportage 2026 begrotingswijziging 2 2026 vastgesteld. Het betrof een technische wijziging van de begroting 2026 met een structurele doorwerking in de meerjarenraming. De doorwerking van begrotingswijziging 2 2026 is grotendeels al meegenomen in de ontwerpbegroting 2027. Datgene dat hierin nog niet verwerkt is, ligt momenteel als begrotingswijziging 1 2027 voor.

Dit voorstel behelst de structurele doorwerking in de begroting 2027 door middel van begrotingswijziging 1 2027. De financiële consequenties worden vervolgens meegenomen in de kadernota 2028 en de daaruit voortvloeiende begroting 2028 inclusief meerjarenraming.

Beslispunten

1. Instemmen met begrotingswijziging 1 2027.

Onderbouwing voorstel

Deze technische begrotingswijziging betreft de financiële consequenties van de toekenning van de bijdrage in het kader van de Uitvoering Landelijke Regeling PTSS ten bedrage van € 48.102,51. Deze bijdrage is toegekend voor de periode 2026-2028. Naast deze baten betreft het ook de hiermee gepaard gaande lasten.

Financiële consequenties

Deze technische wijziging heeft geen invloed op de gemeentelijke bijdrage.

Bijlagen

1. Begrotingswijziging 1 2027

Besluit	Besluit ambtelijk secretaris
☐ Akkoord met voorstel	
☐ Akkoord met voorstel met aantekening	
☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening	
Toelichting:	

Begrotingswijziging nr. 1 van 2027 Veiligheidsregio Limburg-Noord

(bedragen * € 1.000)

	Begroting 2027	BW 1 2027	Begroting na BW 1 2027
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	30.605	0	30.605
Brandweezorg	40.555	0	40.555
Crisisbeheersing	8.860	0	8.860
Overhead	22.745	48	22.793
Risk Factory	558	0	558
Onvoorzien	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	103.374	48	103.422
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	9.171	0	9.171
Brandweezorg	6.554	0	6.554
Crisisbeheersing	3.427	0	3.427
Overhead	2.054	48	2.102
Risk Factory	558	0	558
Algemene dekkingsmiddelen	-201	0	-201
Totaal baten programma's	21.564	48	21.612
Baten gemeentelijke bijdragen			
Publieke gezondheid	21.433	0	21.433
Brandweezorg	34.001	0	34.001
Crisisbeheersing	5.433	0	5.433
Overhead	20.992	0	20.992
Risk Factory	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	81.860	0	81.860
Totaal baten (excl. ontr. aan de reserves)	103.424	48	103.472
Saldo (excl. mutaties reserves)			
Publieke gezondheid	0	0	0
Brandweezorg	0	0	0
Crisisbeheersing	0	0	0
Overhead	301	0	301
Risk Factory	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-201	0	-201
Onvoorzien	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	51	0	51
Toevoegingen aan reserves (lasten)	64	0	64
Onttrekkingen aan reserves (baten)	13	0	13
Geraamd resultaat vóór bestemming	0	0	0

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 11 september 2026

de voorzitter

de secretaris

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Regionalisering Functioneel Leefijdsontslag (FLO)
	6

Aanleiding en korte samenvatting

Per mail van 23 april 2026 (brief UIT059365) heeft het Dagelijks Bestuur samen met de ontwerpbegroting 2027 het voorstel voor regionalisering van de kosten van het Functioneel Leefijdsontslag (FLO) aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegestuurd. Zij zijn in de gelegenheid gesteld om hierop hun zienswijze uit te brengen. De zienswijzetermijn bedroeg conform de Gemeenschappelijke Regeling 12 weken en liep tot en met 15 juli 2026.

Alle ontvangen zienswijzen zijn bij dit voorstel bijgevoegd. Verder is bijgevoegd een overzicht van de opmerkingen uit de zienswijzen met daarbij het antwoord van de VRLN. Het Dagelijks Bestuur stelt de gemeenteraden voorafgaand aan het vaststellen van het voorstel regionalisering FLO door het Algemeen Bestuur in kennis van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (GR art. 30.4). Dit gebeurt door het toezenden van het opgestelde antwoord aan alle 15 deelnemende gemeenteraden.

De zienswijzen ten aanzien van het voorstel regionalisering FLO geven geen aanleiding tot aanpassing van het voorstel. Daarom wordt het Algemeen Bestuur voorgesteld om in te stemmen met de hiermee gepaard gaande begrotingswijziging 3 2026 en 2 2027 en met het instellen van de voorziening Regionalisering FLO.

Beslispunten

1. Kennisnemen van de ontvangen zienswijzen.
2. Kennisnemen van het door het Dagelijks Bestuur opgestelde antwoord op de ontvangen zienswijzen.
3. Instemmen met de regionalisering FLO
4. Instemmen met begrotingswijziging 3 2026 en 2 2027.
5. Instemmen met het instellen van de voorziening Regionalisering FLO.

Onderbouwing voorstel

Zienswijzen regionalisering FLO

Drie gemeenteraden (gemeente Beesel, Horst aan de Maas en Roermond) hebben een inhoudelijke zienswijze gegeven op het voorstel regionalisering FLO. Deze zienswijzen zijn weergegeven in de bijlage en voorzien van een reactie vanuit de VRLN.

- De gemeente Beesel stelt voor om vanuit het rekeningresultaat 2025 een storting te doen in de te vormen voorziening.
- De gemeente Horst aan de Maas is het niet eens met het voorstel.

- De gemeente Roermond is positief over het voorstel en begrijpt de noodzaak voor een tijdelijk hogere inleg ten behoeve van het vormen van een voorziening.

Daarnaast hebben 6 gemeenten laten weten dat zij geen zienswijze aanreiken of dat zij kennis hebben genomen van het voorstel regionalisering FLO zonder verdere toelichting.

Begrotingswijziging 2026 en 2027

De regionalisering FLO is nog niet meegenomen in de begroting 2027 en ook niet in de begroting 2026. Zoals in het zienswijzetraject voorlag is het voorstel om de regionalisering FLO met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 in te laten gaan. Om dit te formaliseren is een begrotingswijziging 2026 en 2027 noodzakelijk.

Vanaf kadernota 2028 en daaruit voortkomende begroting 2028 zal de regionalisering FLO structureel verwerkt zijn in de begroting.

Voorziening regionalisering FLO

Ten behoeve van de regionalisering FLO dient een voorziening te worden ingesteld met de volgende eigenschappen:

- Doel: dekking van de kosten van de FLO;
- Maximale omvang: de maximale omvang wordt bepaald door de maximale kosten die worden geraamd voor de FLO;
- De voorziening wordt gevoed door de gemeentelijke bijdragen zoals weergegeven in de berekening;
- Looptijd is tot het einde van de FLO-regeling, naar verwachting 2043.

Vervolprocedure

Toezenden van de reactie op de zienswijzen aan de gemeenteraden vindt plaats voor het overleg van het Algemeen Bestuur van 11 september 2026.

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur worden de vastgestelde begrotingswijzigingen toegezonden aan GS.

Bijlagen

1. Raadsbesluit Beesel
2. Raadsbesluit Horst aan de Maas
3. Raadsbesluit Roermond
4. Antwoord op zienswijzen
5. Begrotingswijziging 3 2026
6. Begrotingswijziging 2 2027

Besluit

Besluit ambtelijk secretaris

- ☐ Akkoord met voorstel
- ☐ Akkoord met voorstel met aantekening
- ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Veiligheidsregio Limburg Noord
Postbus 11
5900 AA VENLO

Reuver: 6-7-2026 verzenddatum: 9-7-2026
uw kenmerk: --
zaaknummer: 08894439835
onderwerp: Zienswijze begroting Veiligheidsregio Limburg Noord 2027

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ons de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031 van Veiligheidsregio Limburg Noord aangeboden voor een zienswijze. We bedanken u voor het aanleveren hiervan. De ontwerpbegroting 2027 is op 6 juli 2026 in de raadsvergadering besproken en in deze brief leest u de reactie hierop.

Zienswijze:

De komende jaren zullen gemeenten ombuigingen moeten doorvoeren om tot een sluitende begroting te komen. Ook de gemeente Beesel ontkomt niet aan ombuigingen. Vanuit dit oogpunt vragen wij aan Veiligheidsregio Limburg Noord om een deel van de ombuigingen voor haar rekening te nemen. Wij zouden daarom graag voorstellen tegenmoet zien om de kosten binnen Veiligheidsregio Limburg Noord te dringen.

Aanvullend geven wij de volgende aanvulling: De kosten van het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) vormen een aanvullende belasting op de begroting van de gemeente Beesel. Deze financiële druk kan worden verminderd door minimaal €1 miljoen van het positieve jaarresultaat 2025 van de Veiligheidsregio Limburg Noord toe te voegen aan de voorziening voor FLO-rechten. Wij roepen de VRLN op om het rekeningresultaat 2025 hiervoor aan te wenden.

Kijk voor
actuele openingstijden
op onze website
www.beesel.nl

Met vriendelijke groet,

de raad van de gemeente Beesel,

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

griffier,
N.H.P. Vintcent MA

voorzitter,
M.F.W. Derks

Veiligheidsregio Limburg-Noord
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Nijmeegseweg 42
5916PT Venlo

datum: 7 juli 2026
uw brief van: 23 april 2026
telefoonnr: 077-4779777

ons kenmerk: /
uw kenmerk: UIT059365 / UIT059366 / UIT059403
behandeld door: L. Gubbels
onderwerp: Ontwerpbegroting 2027 / Jaarverantwoording 2025 / Voorstel aanpassing GR / Voorstel regionalisering FLO Kosten

Geachte Bestuur,

Op 23 april heeft u de Jaarverantwoording 2025 en de Ontwerpbegroting 2027 aangeboden. Ook heeft u ons een voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en een voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leefijdsontslag (FLO) aangeboden.

Jaarverantwoording 2025

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om een eventuele reactie ten aanzien van de Jaarverantwoording 2025 vóór 10 juni 2026 aan het Dagelijks Bestuur te sturen. Op 2 juni 2026 bent u schriftelijk in kennis gesteld dat, onder voorbehoud van een formeel raadsbesluit, geen reactie kenbaar gemaakt wordt ten aanzien van de Jaarverantwoording 2025. Tijdens de raadsvergadering van 7 juli 2026 hebben wij de Jaarverantwoording 2025 behandeld en de schriftelijke mededeling van 2 juni 2026 formeel bevestigd.

Ontwerpbegroting 2027

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli 2026 een eventuele zienswijze ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2027 kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij de Ontwerpbegroting in onze raadsvergadering behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027.

Voorstel aanpassing Gemeenschappelijke Regeling

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli 2026 een eventuele zienswijze ten aanzien van het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij het voorstel in onze raadsvergadering behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen op het voorstel tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord.

Voorstel regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)

In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons om uiterlijk 15 juli een eventuele zienswijze ten aanzien van het voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Op 7 juli 2026 hebben wij het voorstel in onze raadsvergadering behandeld en besloten om wel een zienswijze in te dienen op het voorstel tot regionalisering van de kosten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO).

Wij zijn het niet eens met het voorstel tot regionalisering van de kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) om de volgende redenen:

Bij de regionalisering van de brandweer, per 1-1-2013, is afgesproken dat de gemeenten met beroepspersoneel verantwoordelijk blijven voor de kosten samenhangend met het FLO van het voormalige beroepspersoneel. Hier is destijds expliciet voor gekozen. Dit betekent dat deze specifieke kosten door de gemeenten Venlo en Roermond (samen met Roerdalen en Maasgouw in voormalig brandweerdistrict Roermond) worden gedragen. De regeling loopt dus inmiddels al heel wat jaren zonder dat deze geregionaliseerd is en zonder problemen. Daarbij hebben de gemeenten Venlo en Roermond reeds voorzieningen getroffen voor deze kosten. Zo heeft gemeente Venlo een voorziening ter hoogte van ongeveer 2,6 miljoen euro opgenomen en heeft gemeente Roermond een bedrag van ongeveer 750.000 euro vermeld in de risicoparagraaf. Deze gemeenten hebben dus al rekening gehouden met deze kosten. Daarbij is er in recente jaren reeds sprake geweest van stijgende bijdragen, onder meer door investeringen in de GGD, de invoering van Business Continuity Management en het programma Weerbare Samenleving. Een verdere stijging van de kosten draagt bij aan het beeld dat de Veiligheidsregio structureel duurder wordt, hetgeen ongunstig is voor het beeld en het imago van de Veiligheidsregio.

Wij vragen u bovenstaande overwegingen mee te nemen in uw besluitvorming en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

De raad van Horst aan de Maas,

De burgemeester,

Ryan Palmten

De griffier,

Ruud Poels

gemeente Roermond

Veiligheidsregio Limburg-Noord	
16 JULI 2026	
Behandelaar	
Zaaknummer	
Documentnr.	

uw nummer

uw datum 23 april 2026

ons nummer 51180-2026

onze datum 9 juli 2026

verzonden 10 JULI 2026

inlichtingen bij cluster K. Cortie
Leefbaarheid & Veiligheid doorkiesnr.
06 – 27 96 75 35

bijlage(n)

betreffende Zienswijze ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Gemeenschappelijke Regeling VRLN
TAV Algemeen Bestuur
Postbus 11
5900 AA VENLO

Geacht bestuur,

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Limburg Noord heeft u ons de ontwerpbegroting 2027 toegezonden om de gemeenteraad van Roermond in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven. Onderdeel van de ontwerpbegroting is de regionalisering van de kosten van de FLO-regeling (Functioneel Leeftijdsontslag Brandweer). Op 9 juli 2026 is de ontwerpbegroting 2027 in onze raadsvergadering behandeld. In deze brief treft u onze zienswijze aan.

Ontwerpbegroting 2027

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerpbegroting 2027. Als raad van de gemeente Roermond staan wij voor een realistisch en houdbaar financieel beleid. Dit vraagt om scherpe keuzes en strikte budgetdiscipline, ook bij onze verbonden partijen. U bent een van onze verbonden partijen. Wij roepen u via deze zienswijzenbrief dan ook op:

- het uitgangspunt te hanteren dat u in uw toekomstige (meerjaren)begrotingen terughoudend omgaat met nieuw beleid en/of taken;
- extra middelen voor nieuw beleid, nieuwe ambities of taken zo veel als mogelijk op te vangen binnen uw eigen begroting;
- de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage – los van de middelen die de deelnemers uit het gemeentefonds hiervoor ontvangen – zoveel als mogelijk te beperken en eventuele negatieve verschillen zo veel als mogelijk binnen uw eigen begroting op te vangen;
- financiële risico's – waaronder de toereikendheid van uw weerstandsvermogen – tijdig en expliciet te signaleren, en de doelmatigheid en doeltreffendheid van uw taakuitvoering voor Roermond en de andere deelnemers inzichtelijk te maken en te borgen;
- de raad van Roermond en van de andere deelnemers periodiek te informeren over de voortgang, de financiële prognoses en eventuele bijsturingsmaatregelen;
- over de vorengenoemde punten a t/m e – voor zover dat niet reeds gebeurt - tijdig, structureel bestuurlijk en ambtelijk overleg te entameren met de gemeente Roermond en de andere deelnemers, zodat gezamenlijk in de kaderstelling kan worden opgetrokken.

Regionalisering Functioneel Leeftijdsontslag Brandweer

Wij hebben kennisgenomen van het voorstel om de kosten van de FLO-regeling te regionaliseren. We zijn positief over het feit dat deze lasten niet langer door enkele gemeenten, waaronder Roermond, worden gedragen, maar dat alle gemeenten hierin hun verantwoordelijkheid nemen. Wij begrijpen de noodzaak voor een tijdelijk hogere inleg ten behoeve van het vormen van een voorziening op dit dossier.

Toekomstbestendige GGD

We hebben kennisgenomen van de voortgang van het versterkingsplan toekomstbestendige GGD, als bijlage van het jaarverslag 2025. Wij achten publieke gezondheid een groot goed en hechten net als u veel waarde aan het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Wij zien dat de realisatie van het versterkingsplan zorgvuldig wordt gemonitord en dat de versterkingsoperatie volgens planning loopt. We gaan ervanuit dat de GGD stevig blijft inzetten op de versterking. En we blijven graag geïnformeerd over deze voortgang.

Wij blijven uiteraard graag geïnformeerd over alle relevante landelijke en regionale ontwikkelingen en maatregelen die ingezet worden alsook over de planning en monitoring van deze maatregelen.

Ervan uitgaande u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

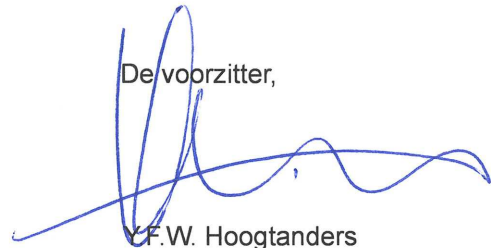
De gemeenteraad van Roermond,

De griffier,

R.M. van der Weegen

De voorzitter,

V.F.W. Hoogtanders

Reactie op zienswijzen voorstel regionalisering FLO kosten

Gemeente Beesel

De kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) vormen een aanvullende belasting op de begroting van de gemeente Beesel. Deze financiële druk kan worden verminderd door minimaal €1 miljoen van het positieve jaarresultaat 2025 van de Veiligheidsregio Limburg Noord toe te voegen aan de voorziening voor FLO-rechten. Wij roepen de VRLN op om het rekeningresultaat 2025 hiervoor aan te wenden.

Antwoord

De voorstellen voor bestemming rekeningresultaat zijn in het Algemeen Bestuur van 3 juli jl. aan de orde geweest en conform voorstel vastgesteld. Daarbij lag geen voorstel voor om een deel van het rekeningresultaat aan te wenden voor de voorziening FLO. Dit is dan ook niet meer mogelijk. Mocht uit de jaarverantwoording 2026 een positief rekeningresultaat volgen, dan is het een mogelijkheid om een dergelijk voorstel voor bestemming rekeningresultaat te doen.

Gemeente Horst aan de Maas

Wij zijn het niet eens met het voorstel tot regionalisering van de kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) om de volgende redenen:

Bij de regionalisering van de brandweer, per 1-1-2013, is afgesproken dat de gemeenten met beroepspersoneel verantwoordelijk blijven voor de kosten samenhangend met het FLO van het voormalige beroepspersoneel. Hier is destijds expliciet voor gekozen. Dit betekent dat deze specifieke kosten door de gemeenten Venlo en Roermond (samen met Roerdalen en Maasgouw in voormalig brandweerdistrict Roermond) worden gedragen. De regeling loopt dus inmiddels al heel wat jaren zonder dat deze geregionaliseerd is en zonder problemen.

Daarbij hebben de gemeenten Venlo en Roermond reeds voorzieningen getroffen voor deze kosten. Zo heeft gemeente Venlo een voorziening ter hoogte van ongeveer 2,6 miljoen euro opgenomen en heeft gemeente Roermond een bedrag van ongeveer 750.000 euro vermeld in de risicoparagraaf. Deze gemeenten hebben dus al rekening gehouden met deze kosten. Daarbij is er in recente jaren reeds sprake geweest van stijgende bijdragen, onder meer door investeringen in de GGD, de invoering van Business Continuity Management en het programma Weerbare Samenleving. Een verdere stijging van de kosten draagt bij aan het beeld dat de Veiligheidsregio structureel duurder wordt, hetgeen ongunstig is voor het beeld en het imago van de Veiligheidsregio.

Antwoord

In de onderbouwing van het voorstel regionalisering kosten FLO is geduid dat de beroepsbrandweer van Roermond en Venlo enerzijds in koude situatie regionale werkzaamheden verricht en anderzijds in warme situatie in vrijwel alle gemeenten een bijdrage aan incidentbestrijding levert. Op basis van deze argumentatie is het voorstel tot stand gekomen.

Wij realiseren ons dat door onder andere de versterkingsplan GGD de bijdrage aan de VRLN de laatste jaren een stijgende lijn laten zien. Voor BCM en Weerbare Samenleving is er tot nu toe geen extra gemeentelijke bijdrage gevraagd. Wel is er vanuit het jaarrekeningresultaat 2025 een bedrag beschikbaar gesteld voor BCM. Voor de daadwerkelijke aanwending van deze middelen dient bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden op basis van nader uit te werken voorstellen.

De eigen bedrijfscontinuïteit van de VRLN is een belangrijke randvoorwaarde voor de weerbaarheid van de totale regio. Gemeenten en veiligheidsregio hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de weerbare samenleving. Landelijke worden voor beide thema's beperkte middelen beschikbaar gesteld. Gezien deze landelijke ontwikkelingen is het terugdringen van de kosten van de veiligheidsregio alleen mogelijk als er harde keuzes gemaakt worden welke taken er niet of in mindere mate uitgevoerd gaan worden.

Belangrijk is om steeds een goede duiding te geven aan de stijging van de gemeentelijke bijdrage, zodat duidelijk wordt dat dit veelal een gevolg is van extra taken die worden neergelegd bij de veiligheidsregio's.

Gemeente Roermond

Wij hebben kennis genomen van het voorstel om de kosten van de FLO-regeling te regionaliseren.

We zijn positief over het feit dat deze lasten niet langer door enkele gemeenten, waaronder Roermond, worden gedragen, maar dat alle gemeenten hierin hun verantwoordelijkheid nemen. Wij begrijpen de noodzaak voor een tijdelijk hogere inleg ten behoeve van het vormen van een voorziening op dit dossier.

Geen antwoord vereist

	Begroting na BW 2 van 2026	BW 3 2026	Begroting na BW 3 van 2026
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	28.947	0	28.947
Brandweertzorg	40.181	1.078	41.259
Crisisbeheersing	9.063	0	9.063
Overhead	21.560	0	21.560
Risk Factory	804	0	804
Onvoorzien	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	100.604	1.078	101.682
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	9.118	0	9.118
Brandweertzorg	7.206	-476	6.730
Crisisbeheersing	3.796	0	3.796
Overhead	1.588	0	1.588
Risk Factory	804	0	804
Algemene dekkingsmiddelen	350	0	350
Totaal baten programma's	22.861	-476	22.385
Baten gemeentelijke bijdragen			
Publieke gezondheid	20.949	0	20.949
Brandweertzorg	32.975	1.554	34.529
Crisisbeheersing	5.265	0	5.265
Overhead	18.435	0	18.435
Risk Factory	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	77.624	1.554	79.178
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	100.485	1.078	101.563
Saldo (excl. mutaties reserves)			
Publieke gezondheid	1.111	0	1.111
Brandweertzorg	0	0	0
Crisisbeheersing	-2	0	-2
Overhead	-1.529	0	-1.529
Risk Factory	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	350	0	350
Onvoorzien	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	-120	0	-120
Toevoegingen aan reserves (lasten)	67	0	67
Onttrekkingen aan reserves (baten)	187	0	187
Geraamd resultaat vóór bestemming	0	0	0

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 11 september 2026

de voorzitter

de secretaris

	Begroting na BW 1 2027	BW 2 2027	Begroting na BW 2 2027
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	30.605	0	30.605
Brandweezorg	40.555	1.078	41.633
Crisisbeheersing	8.860	0	8.860
Overhead	22.745	0	22.745
Risk Factory	558	0	558
Onvoorzien	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	103.374	1.078	104.451
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid	9.171	0	9.171
Brandweezorg	6.554	-476	6.078
Crisisbeheersing	3.427	0	3.427
Overhead	2.054	0	2.054
Risk Factory	558	0	558
Algemene dekkingsmiddelen	-201	0	-201
Totaal baten programma's	21.564	-476	21.088
Baten gemeentelijke bijdragen			
Publieke gezondheid	21.433	0	21.433
Brandweezorg	34.001	1.554	35.555
Crisisbeheersing	5.433	0	5.433
Overhead	20.992	0	20.992
Risk Factory	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	81.860	1.554	83.414
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	103.424	1.078	104.502
Saldo (excl. mutaties reserves)			
Publieke gezondheid	0	0	0
Brandweezorg	0	0	0
Crisisbeheersing	0	0	0
Overhead	301	0	301
Risk Factory	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-201	0	-201
Onvoorzien	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	51	0	51
Toevoegingen aan reserves (lasten)	64	0	64
Onttrekkingen aan reserves (baten)	13	0	13
Geraamd resultaat vóór bestemming	0	0	0

Aldus besloten in de openbare vergadering van het
Algemeen Bestuur d.d. 11 september 2026

de voorzitter

de secretaris

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Financiering nieuwbouw brandweerkazerne Roermond
	-

Aanleiding en korte samenvatting

Op 15 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne Roermond een investeringskrediet van € 10,2 miljoen beschikbaar gesteld. Dit krediet was gebaseerd op de toenmalige ruimtestaat, het geldende prijspeil en een rekenrente van 3%.

Sindsdien zijn de financiële uitgangspunten en de kostenraming gewijzigd. Op basis van de actuele planberekeningen bedraagt de benodigde investering circa € 16,5 miljoen, prijspeil 2026. De hogere investeringsbehoefte wordt met name veroorzaakt door markt- en prijsontwikkelingen, mede beïnvloed door geopolitieke ontwikkelingen en functionele invulling van de kazerne. De ruimtestaat is gelijk gebleven en er is geen sprake van uitbreiding ten opzichte van het voorstel van december 2023.

Om de nieuwbouw verder te kunnen voorbereiden en realiseren is verhoging van het investeringskrediet noodzakelijk.

Beslispunten

1. Instemmen met het verhogen van het in 2023 beschikbaar gestelde investeringskrediet (€ 10,2 miljoen) voor de nieuwbouw van de brandweerkazerne Roermond met € 6,3 miljoen tot een totaalkrediet € 16,5 miljoen.

Onderbouwing voorstel

Bij het kredietbesluit uit 2023 is uitgegaan van een rekenrente van 3%. Bij een investeringskrediet van € 10,2 miljoen resulteerde dit in jaarlijkse kapitaallasten van circa € 604.000.

Met verhoging van het krediet naar € 16,5 miljoen kan de ingezette ontwikkeling worden voortgezet. Een lagere rekenrente compenseert een belangrijk deel van het financiële effect van de hogere investering. Daarmee wordt aangesloten bij de eerdere toepassing van de rekenrente voor de nieuwbouw van de kazerne Leudal en de duiding zoals opgenomen in de tussentijdse rapportage. De resterende financiële gevolgen worden opgevangen zoals beschreven. Hiermee wordt voorkomen dat voor de huidige kredietverhoging een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten op dit moment noodzakelijk is.

De nieuwbouw brandweerkazerne Roermond is een nadere uitwerking van de bestuurlijk vastgestelde strategische visie op huisvesting VRLN.

In de risicoparagraaf van de begroting 2026 is rekening gehouden met het feit dat bij het verduurzamen en nieuwbouw van o.a. kazernes we te maken hebben met forse, onvoorziene prijsstijgingen. De ontwikkelingen op de bouwmarkt leiden tot hoge bouwkosten.

Het risico bestaat dat de (ver)bouwkosten harder stijgen dan waar rekening mee is gehouden. De huidige raming is gebaseerd op de actuele inzichten en prijspeil 2026. De uiteindelijke bouwkosten zijn mede afhankelijk van de aanbesteding en de ontwikkelingen op de bouwmarkt. Vertraging (door o.a. juridische procedure bij de Raad van State) vergroot het risico dat de bouwkosten hoger uitvallen. Toekomstige stijgingen zijn naar alle waarschijnlijk niet meer op te vangen binnen de begroting van de VRLN.

Bezien moet worden hoe de hogere investeringsbehoefte ter hoogte van € 6,3 miljoen kan worden gedekt. Hierin kijken we in eerste instantie naar verschillende mogelijkheden binnen onze eigen begroting. Daarbij denken we onder andere aan de ruimte binnen de rekenrente die momenteel is vastgesteld op 1,25%. Daarin sluiten we dan ook aan bij de lijn die tot op heden binnen de VRLN wordt gehanteerd bij investeringsvoorstellen. Hier wordt wel kritisch gekeken naar de ontwikkeling op de financieringsmarkt en het effect hiervan op de rente. We kijken daarnaast naar mogelijke ruimte binnen de geraamde inflatiestijgingen 2026 en de gevormde reserve “egalisatie kapitaallasten brandweer”. Ook wordt gekeken naar het benutten van ruimte binnen de kapitaallasten. Hier is de afgelopen jaren, door kritisch te kijken naar onze (meerjarige)investeringen, sprake van onderuitputting.

Hiermee kijken we dus vooruit op het einde boekjaar 2026 en een verwacht overschot op de kapitaallasten. Bij de vaststelling van de jaarrekening kan worden gezien of de reserve “egalisatie kapitaalslasten brandweer” verder dient te worden aangevuld. Dit zal dan uiteraard gebeuren op basis van een afzonderlijk voorstel welke aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd waarin ook de mogelijke vorming van een bestemmingsreserve “dekking kapitaallasten zal worden meegenomen”.

Vervolgprocedure

Na besluitvorming over het aanvullende krediet kan de nieuwbouw binnen het geactualiseerde financiële kader verder worden voorbereid en uitgevoerd.

Bijlagen

-

Besluit	Besluit ambtelijk secretaris
☐ Akkoord met voorstel	
☐ Akkoord met voorstel met aantekening	
☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening	
Toelichting:	

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Principebesluit oprichten stichting KCR2
	5

Aanleiding en korte samenvatting

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) aan de ontwikkeling van het **Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2)**: het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van een *rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT)* voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het is nu aan de 25 algemeen besturen om een formeel besluit te nemen om deze stichting op te richten.

Beslispunten

1. Het nemen van een principebesluit over het oprichten van een rechtspersoon met een wettelijke taak voor KCR2.

Onderbouwing voorstel

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:

- o de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- o de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- o de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- o de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

Waarom de oprichting van een stichting?

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van JenV, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2 taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak. Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waaraan 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

De wettelijke taak van KCR2 zit op de uitvoering van de functies zoals deze door het Veiligheidsberaad en de minister van JenV op 6 oktober 2025 zijn vastgesteld. Deze taken worden in eerste instantie verankerd in het op te stellen instellingsbesluit en statuten en uiteindelijk in de wet bij de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's. De taken zoals vastgesteld zijn:

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint-Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

- 1) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;*
- 2) Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;*
- 3) Internationale operationele bijstandsverzoeken;*
- 4) Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteam;*
- 5) Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland.*

KCR2 ondersteunt:

- 6) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.*

Financiële consequenties

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet om aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Communicatie en vervolgprocedure

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 31a) ziet het standaardproces en communicatiemomenten er als volgt uit:

- Het Dagelijks Bestuur bereidt een principebesluit voor het Algemeen Bestuur voor;
- Het Algemeen Bestuur neemt een principebesluit en geeft het Dagelijks Bestuur de opdracht om de gemeenteraden in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
- De wensen en bedenkingen procedure langs gemeenteraden wordt in gang gezet, waarvoor een periode van 12 weken gehanteerd wordt. Het is voor gemeenteraden niet verplicht te reageren.
- Het Dagelijks Bestuur bereidt definitieve besluitvorming voor het Algemeen Bestuur voor en betreft daarbij de wensen en bedenkingen vanuit de gemeenteraden.
- Het Algemeen Bestuur neemt een besluit over deelname aan KCR2.
- De voorzitter veiligheidsregio informeert de voorzitter Veiligheidsberaad per brief over het genomen besluit.

Toelichting wordt gedaan in het Dagelijks bestuur en het Algemeen Bestuur aan de hand van explainer-video's.

Met een instellingsbesluit wordt de governance van KCR2, bestaand uit een bestuurlijk overleg en een directeurenoverleg, vastgesteld zodat veiligheidsregio's en het ministerie van JenV gezamenlijk beleidsmatig sturen.

Het gezamenlijk opdrachtgeversoverleg KCR2 werkt de statuten van de stichting uit en bereidt een instellingsbesluit voor, daarna kan de stichting worden opgericht.

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan overgegaan worden tot oprichting van de stichting en kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met de minister van Justitie en Veiligheid het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigen. Voor Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) is deze tijdslijn niet haalbaar gezien de vastgelegde bestuurlijke momenten. Formele besluitvorming volgt daarom in kwartaal 1 van 2027. Dit is landelijk aangegeven en de VRLN is hier niet uniek in.

De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Bijlagen

1. Brief AB Veiligheidsregio's inzake oprichting stichting KCR2
2. Memo toelichting besluitvormingsproces RWT KCR2
3. Modelbrief van Veiligheidsregio aan gemeenteraad over RWT KCR2
4. Modelontwerpbesluit oprichting RWT KCR2
5. Concept volmacht oprichtingshandeling KCR2

Besluit

Besluit ambtelijk secretaris

- ☐ Akkoord met voorstel
- ☐ Akkoord met voorstel met aantekening
- ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio
t.a.v. de voorzitter

Inlichtingen bij
Secretaris
Ons kenmerk
V013-2026
Bijlage(n)
4

Datum 26 juni 2026
Onderwerp Oprichting stichting KCR2

Geachte voorzitter,

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het **Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2)**: het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van een *rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT)* voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Met deze brief vraag ik u om dit principebesluit te bekrachtigen zodat definitief invulling gegeven kan worden aan deze ontwikkeling.

Welke processtappen zijn nodig voor oprichting van een stichting?

Ik verzoek u om binnen uw eigen veiligheidsregio, gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid te stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze stichting. Daartoe kunt u gebruik maken van bijgevoegde modelbrief.

Mochten er vanuit de gemeenteraden in uw regio wensen en bedenkingen naar voren komen die aanleiding geven tot bespreking in het Veiligheidsberaad, dan verzoek ik u deze uiterlijk op 1 november 2026 aan mij kenbaar te maken, zodat deze kunnen worden geagendeerd voor de vergadering van het Veiligheidsberaad op 7 december 2026.

Daarnaast verzoek ik u uw algemeen bestuur te laten besluiten tot deelname aan de oprichting van de stichting. Om de formele oprichting efficiënt te laten verlopen, geef ik u in overweging uw algemeen bestuur mij door middel van de bijgevoegde volmacht te laten machtigen om namens uw veiligheidsregio de oprichtingshandeling te verrichten.

Ter ondersteuning van uw regionale besluitvormingsproces is bij deze brief een informatiepakket gevoegd. Dit pakket bestaat uit:

- > Een memo met praktische informatie voor de secretaris van uw bestuur
- > Een modelbrief aan de gemeenteraden over de oprichting van de stichting KCR2
- > Een modelontwerpbesluit voor uw algemeen bestuur

- > Een conceptvolmacht voor de oprichtingshandeling

Ter ondersteuning van de behandeling in uw algemeen bestuur en de inliggende gemeenteraden zijn daarnaast twee uitlegvideo's beschikbaar. Eén video licht toe wat KCR2 is en doet. De andere video gaat in op de keuze voor een rechtspersoon met een wettelijke taak als rechtsvorm voor KCR2. De video's worden op korte termijn separaat toegezonden.

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:

- > de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- > de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- > de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- > de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet om aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Waarom de oprichting van een stichting?

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht, en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2- taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waarin 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

De wettelijke taak van KCR2 ziet op de uitvoering van de functies zoals deze door het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid op 6 oktober 2025 zijn vastgesteld. Deze taken worden in eerste instantie verankerd in het op te stellen instellingsbesluit en statuten en uiteindelijk in de wet bij de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's. De taken zoals vastgesteld zijn:

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint-Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

- 1) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;*
- 2) Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;*
- 3) Internationale operationele bijstandsverzoeken;*
- 4) Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteams;*
- 5) Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland.*

KCR2 ondersteunt:

- 6) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.*

Hoe ziet het vervolgproces eruit?

Met een instellingsbesluit wordt de governance van KCR2, bestaand uit een bestuurlijk overleg en een directeurenoverleg, vastgesteld zodat veiligheidsregio's en het ministerie van JenV gezamenlijk beleidsmatig sturen.

Het gezamenlijk opdrachtgeversoverleg KCR2 werkt de statuten van de stichting uit en bereidt een instellingsbesluit voor, daarna kan de stichting worden opgericht.

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan overgegaan worden tot oprichting van de stichting en kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met de minister van Justitie en Veiligheid het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigen.

De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Over de verdere voortgang wordt u via de gebruikelijke lijnen geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsberaad

Bijlagen:

- > Memo toelichting besluitvormingsproces RWT KCR2
- > Modelbrief van VR aan gemeenteraad over wensen en bedenkingen RWT KCR2
- > Modelontwerpbesluit oprichting RWT KCR2
- > Concept volmacht oprichtingshandeling KCR2
- > Uitlegvideo's KCR2 en oprichting RWT (*worden later nagezonden*)

Memo

Aan
RCDV

Van
Joep Rozendal

Datum
25 juni 2026

Toelichting besluitvormingsproces RWT voor KCR2

In het Veiligheidsberaad van maandag 22 juni 2026 is een principebesluit genomen over de oprichting van een Rechtspersoon met Wettelijke Taak voor KCR2. Het is nu aan de 25 algemeen besturen om een formeel besluit te nemen om deze stichting op te richten. Deze memo bevat een ambtelijke toelichting op de vervolgstappen.

Benodigde processtappen voor de veiligheidsregio's

Samen met deze memo ontvangt u drie documenten:

- > Een brief van de voorzitter Veiligheidsberaad aan uw voorzitter met het verzoek een besluit te nemen over deelname.
- > Een conceptbrief aan gemeenteraden die u kunt gebruiken om uw gemeenteraden in de gelegenheid te stellen eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
- > Een modelontwerpbesluit voor oprichting.

Op basis hiervan kunt u het besluitvormingsproces in gang zetten.

Raadplegen gemeenschappelijke regeling

Allereerst is het van belang uw eigen gemeenschappelijke regeling te raadplegen, omdat deze bepalingen kan bevatten aanvullend op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Zo kan uw GR voorwaarden stellen aan (het proces) voor deelname van uw veiligheidsregio aan een stichting.

Uitwerken planning besluitvorming

Daarnaast is het wenselijk om zo snel als mogelijk, op basis van de vergaderplanning van uw algemeen bestuur en dagelijks bestuur, een besluitvormingsproces uit te stippelen. Daarbij is het behulpzaam om de gemeenten (waarschijnlijk de raadsgriffies) alvast te informeren over de beoogde planning zodat gemeenteraden hiermee rekening kunnen houden.

Indien u nu al weet dat het niet mogelijk is om vóór 1 januari 2027 een besluit te nemen verzoek ik u dit via onderstaande contactgegevens te laten weten. Indien u een besluit denkt te kunnen nemen vóór 1 januari, maar pas ná het Veiligheidsberaad van 7 december, vernemen we dat ook graag.

Standaardproces

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 31a) ziet het standaardproces er als volgt uit:

- > Het Dagelijks Bestuur bereidt een principebesluit voor het Algemeen Bestuur voor;
- > Het Algemeen Bestuur neemt een principebesluit, en geeft het Dagelijks Bestuur de opdracht tot om de gemeenteraden in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
- > De wensen en bedenkingen procedure langs gemeenteraden wordt in gang gezet, waarvoor een periode van 8 weken gehanteerd wordt. Het is voor gemeenteraden niet verplicht te reageren.
- > Het Dagelijks Bestuur bereidt definitieve besluitvorming voor het Algemeen Bestuur voor, en betreft daarbij de wensen en bedenkingen vanuit de gemeenteraden.
- > Het Algemeen Bestuur neemt een besluit over deelname aan KCR2.
- > De voorzitter veiligheidsregio informeert de voorzitter Veiligheidsberaad per brief over het genomen besluit.

Het is niet nodig om alle ontvangen wensen en bedenkingen afzonderlijk aan het Veiligheidsberaad toe te zenden. Het algemeen bestuur maakt hierin zelf een bestuurlijke afweging. Indien het algemeen bestuur van oordeel is dat bepaalde aandachtspunten relevant zijn voor de verdere uitwerking, kunnen deze worden opgenomen in de brief aan de voorzitter van het Veiligheidsberaad.

Zoals eerder aangegeven kan bovenstaande proces er anders uit zien op basis van de eigen gemeenschappelijke regeling en/of eventuele afspraken gemeente binnen de veiligheidsregio's en/of met gemeenteraden.

Eerdere voorbeelden

Dergelijke besluitvorming heeft enige tijd geleden ook plaatsgevonden bij de oprichting van stichting Waarborgfonds. Ik adviseer naar dit proces te kijken als voorbeeld voor hoe dit te organiseren.

Explainer-video

Momenteel wordt nog gewerkt aan een explainer video voor gemeenteraden, om kort en in duidelijke bewoordingen uit te leggen wat KCR2 is en waarom het belangrijk is dat er een RWT wordt opgericht. Dit filmpje wordt z.s.m. aan u aangeboden.

Snelheid van besluitvorming

Meerdere veiligheidsregio's hebben aangegeven dat dit een krap besluitvormingsproces is. Dat is begrijpelijk. Tegelijkertijd is het van belang de besluitvorming zo voortvarend mogelijk te organiseren, zodat de beoogde oprichting van de stichting per 1 januari 2027 haalbaar blijft. De huidige organisatie van de KCR2-organisatie met diverse detachingsconstructies voor personeel is niet langer houdbaar is.

Indien u verwacht dat besluitvorming binnen uw veiligheidsregio niet vóór 1 januari 2027 kan plaatsvinden, verzoeken wij u hierover zo spoedig mogelijk contact met ons op te nemen. Op basis van het totaalbeeld gezien de veiligheidsregio's en het ministerie gezamenlijk welke vervolgstappen passend zijn.

Vervolgstappen door het Veiligheidsberaad

Na het besluitvormingsproces door de algemeen besturen zijn enkele vervolgstappen nodig.

Veiligheidsberaad 7 december 2026

Beoogd wordt om in het Veiligheidsberaad van 7 december 2026 de vervolgstappen te zetten. Onder voorbehoud verwachten we de volgende zaken te agenderen:

- > Het Veiligheidsberaad kan constateren of besluitvorming door algemeen besturen heeft plaatsgevonden. Het Veiligheidsberaad hoeft zelf geen besluit te nemen aangezien het zelf geen deelnemer is aan de stichting.
- > De conceptstatuten voor KCR2 worden voorgelegd aan het Veiligheidsberaad ter consultatie. Vaststelling gebeurt uiteraard pas bij de notaris.
- > Voor de herziene gezamenlijke governance KCR2 én LVCb is besluitvorming nodig:
 - Intrekken van de instellingsbesluiten voor het Bestuurlijk opdrachtgeversoverleg LVCb en Directeurenoverleg LVCb. Deze zijn op 12 juni 2020 vastgesteld door het Veiligheidsberaad, en het Veiligheidsberaad is ook bevoegd deze weer in te trekken.
 - Vaststellen instellingsbesluit governance KCR2-LVCb door het Veiligheidsberaad en de minister van JenV. In het instellingsbesluit wordt geregeld op welke wijze wordt gestuurd op KCR2 en de LVCb, en hoe de veiligheidsregio's hier gezamenlijk invloed op uitoefenen. De statuten van de RWT zullen verwijzen naar dit instellingsbesluit.

Bovengenoemde conceptstukken worden voorafgaand aan het Veiligheidsberaad ook geagendeerd in de voorbereidende gremia zoals de RCDV en de BAC

Informatievoorziening. Dat betekent dat de veiligheidsregio's via deze gremia input kunnen geven op de conceptstatuten en het instellingsbesluit.

Formele oprichtingshandeling

De daadwerkelijke oprichting van de stichting KCR2 vindt plaats bij een notaris. Om deze oprichtingshandeling organisatorisch efficiënt te laten verlopen, wordt voorgesteld dat de algemeen besturen de voorzitter van het Veiligheidsberaad door middel van een volmacht machtigen om namens hun veiligheidsregio de oprichtingshandeling te verrichten. Hiervoor is een conceptvolmacht bijgevoegd.

In de komende periode wordt in overleg met de notaris bezien welke formele eisen aan de volmacht worden gesteld. Indien nodig wordt de conceptvolmacht hierop aangepast.

Juridische verankering kerntaken KCR2

De kerntaken van KCR2 zijn op 6 oktober 2025 vastgesteld in het Veiligheidsberaad. Deze dienen nog wel door het ministerie van JenV juridisch te worden verankerd. Aangezien de herziening Wet veiligheidsregio's op 1 januari 2027 nog niet heeft plaatsgevonden, worden de taken voorlopig in een instellingsbesluit (anders dan het instellingsbesluit governance KCR2-LVCb) vastgelegd.

Meer informatie of vragen?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

- > Simon van Voorst: simon.vanvoorst@nipv.nl, 06-81938638
- > Fieke Ettes: fieke.ettes@nipv.nl, 06-40223719

Modelbrief van voorzitter veiligheidsregio aan gemeenteraden inzake oprichting stichting KCR2

Aan: gemeenteraden van de inliggende gemeenten

Geachte voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad,

De afgelopen jaren hebben laten zien dat crises zich steeds minder aan regiogrenzen houden. Denk aan de natuurbranden, de overstromingen in Limburg, de opvang van ontheemden en de coronapandemie. In al deze situaties was snelle uitwisseling van informatie en afstemming tussen veiligheidsregio's en het Rijk cruciaal.

Om dit structureel beter te organiseren, werken de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid sinds 2021 samen aan het **Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2)**. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het voornemen uitgesproken om hiervoor een eigen organisatie op te richten in de vorm van een stichting.

Met deze brief stellen wij u in de gelegenheid om uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken over dit voorgenomen besluit.

Waarom is KCR2 nodig?

Bij grote of meerdere gelijktijdige incidenten is het belangrijk dat snel duidelijk is:

- Wat er speelt in andere regio's,
- Waar capaciteit nodig is, en
- Hoe het Rijk en veiligheidsregio's elkaar kunnen ondersteunen.

In de praktijk kost dit nu nog tijd of is informatie versnipperd. KCR2 zorgt ervoor dat deze informatie en afstemming centraal en eenduidig beschikbaar is. Concreet betekent dit:

- Sneller zicht op beschikbare inzet (bijvoorbeeld brandweer of opvangcapaciteit).
- Betere afstemming tussen regio's bij grote incidenten.
- Minder improvisatie en meer voorbereiding.
- Snellere en eenduidige informatievoorziening richting bestuurders.

Wat is KCR2 (en wat niet)?

KCR2 is een ondersteunende organisatie voor de veiligheidsregio's en het Rijk. KCR2 ondersteunt bij informatievoorziening en coördinatie, helpt bij het verdelen van capaciteit, en faciliteert samenwerking bij nationale en internationale incidenten.

KCR2 neemt geen besluiten en krijgt geen eigen bevoegdheden in de crisisaanpak. De verantwoordelijkheden blijven waar ze nu liggen: bij de veiligheidsregio's en hun besturen, of bij de ministeries.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten verandert er in de aansturing niets. Wel verbetert de ondersteuning bij crises:

- U krijgt als bestuur sneller een compleet en actueel beeld van de situatie.
- Ondersteuning tussen regio's wordt sneller en transparanter geregeld.
- Landelijke en regionale partijen werken beter samen.

Hiermee wordt de gezamenlijke slagkracht van veiligheidsregio's versterkt, wat bijdraagt aan de veiligheid van inwoners.

Waarom is een stichting nodig?

KCR2 bestaat feitelijk al in de praktijk, maar heeft nog geen eigen juridische basis. Met een stichting:

- Kunnen medewerkers en middelen structureel worden ondergebracht.
- Is de continuïteit geborgd.
- Kunnen veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid gezamenlijk sturen en toezicht houden.

Er is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak, zodat de samenwerking zowel stevig verankerd als flexibel georganiseerd is.

Data en transparantie

De gegevens van de veiligheidsregio's die gebruikt worden binnen KCR2 blijven eigendom van de veiligheidsregio's. KCR2 gebruikt deze gegevens uitsluitend voor gezamenlijke crisiscoördinatie.

De wijze waarop wordt omgegaan met transparantie en openbaarmaking (WOO) wordt momenteel nader uitgewerkt en zal worden geborgd in de verdere inrichting van de organisatie. Daarbij geldt het principe dat de WOO ook geldt voor organisaties die werken onder verantwoordelijkheid van de overheid.

Financiën

De activiteiten van KCR2 worden bekostigd uit bestaande middelen van de veiligheidsregio's. Er is geen sprake van aanvullende financiële bijdragen vanuit gemeenten.

Vervolproces

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio neemt een besluit over de oprichting van de gezamenlijke stichting. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen stellen wij u in de gelegenheid om binnen 8 weken na dagtekening van deze brief uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Na verwerking hiervan zal definitieve besluitvorming plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,

Antoin Scholten

Modelontwerpbesluit oprichting stichting KCR2

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord;

Gelet op [Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#);

Overwegende dat:

- > De veiligheidsregio's gezamenlijk werken aan de versterking van de bovenregionale en interregionale samenwerking in de crisisbeheersing;
- > Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, internationale afstemming en operationele samenwerking het niveau van één veiligheidsregio overstijgen;
- > De veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid daarom gezamenlijk werken aan de inrichting van KCR2 (het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk);
- > KCR2 voorziet in een aantal samenhangende functies, waaronder informatievoorziening, ondersteuning van afstemming tussen veiligheidsregio's, ondersteuning bij internationale verzoeken en versterking van de voorbereiding op bovenregionale crises;
- > KCR2 een ondersteunende voorziening betreft en niet treedt in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's;
- > Voor de inrichting van KCR2 is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT), waarmee de gezamenlijke aansturing door de veiligheidsregio's en het Rijk kan worden georganiseerd;
- > De wettelijke taak van KCR2 ziet op de uitvoering van de functies zoals deze door het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid zijn vastgesteld op 6 oktober 2025;
- > Alternatieve inrichtingsvormen zijn verkend, maar niet passend zijn gebleken, onder meer omdat deze geen gezamenlijke aansturing door veiligheidsregio's en het Rijk mogelijk maken;
- > De oprichting van een RWT voor KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen van de veiligheidsregio's en leidt niet tot aanvullende financiële bijdragen van gemeenten;
- > Het Veiligheidsberaad op 22 juni 2026 het principebesluit heeft genomen tot oprichting van de stichting KCR2;
- > De raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

BESLUIT:

1. Deel te nemen aan en over te gaan tot de oprichting van de stichting KCR2;
2. [de voorzitter / de algemeen directeur / de bestuurssecretaris / het dagelijks bestuur] te mandateren voor het verrichten van de benodigde rechtshandelingen ten behoeve van de oprichting van de stichting;

Venlo, 11 december,

de voorzitter,
Antoin Scholten

de secretaris.
Carolien Angevaren

VOLMACHT OPRICHTING STICHTING KCR2

Ondergetekende: Veiligheidsregio **Veiligheidsregio Limburg-Noord**, gevestigd te **Nijmeegseweg 42, 5916PT, Venlo**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter van het bestuur van de Veiligheidsregio, **Antoin Scholten**, hierna te noemen: de 'Volmachtgever',

- verklaart dat het algemeen bestuur van Veiligheidsregio **Limburg-Noord** op **11 december 2026** heeft besloten deel te nemen aan en over te gaan tot de oprichting van de Stichting KCR2, conform het voorgelegde voorstel van het Veiligheidsberaad op **22 juni 2026**.
- verleent volmacht aan de heer .H.J.M. (Hein) van der Loo (de "Gevolmachtigde"), om in naam van de Volmachtgever:

alle rechtshandelingen te verrichten die noodzakelijk zijn voor de oprichting van de stichting KCR2 met een door gevolmachtigde gekozen naam, waaronder begrepen:

- a. het doen oprichten van de stichting;
- b. het ondertekenen van de notariële akte van oprichting;
- c. het vaststellen en ondertekenen van de statuten van de stichting;
- d. het verrichten van alle daarmee samenhangende handelingen.

Deze volmacht wordt verleend onder de voorwaarde dat de statuten van de stichting KCR2 overeenkomen met de door het Veiligheidsberaad op 7 december 2026 vastgestelde versie.

De Volmachtgever zal de Gevolmachtigde vrijwaren voor eventuele schade die uit de (beoogde) uitoefening te goeder trouw van de bevoegdheden onder deze volmacht voortvloeien.

Op deze volmacht is Nederlands recht van toepassing.

Aldus opgemaakt en ondertekend te **[plaats – notariskantoor?]**, op **[datum]**,

(handtekening; let op: mogelijk pas tekenen in bijzijn van een notaris – ivm legalisatie volmacht)

Antoin Scholten

Voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord

Vergadering van Kabinet	Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord
Vergaderdatum	Nee
Onderwerp	11-9-2026
Bijlagen	Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg
	4

Aanleiding en korte samenvatting

Eens in de drie jaar dient het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg conform Besluit veiligheidsregio's Artikel 6.1.7 herzien te worden. Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater 2023 – 2026 loopt dit jaar af. Om aan de wettelijke eisen te voldoen, hebben de betrokken partijen (VRLN, VRZL, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg) middels de Kerngroep Hoogwater samengewerkt om tot een revisie van het rampbestrijdingsplan te komen. Andere betrokken partners, zoals politie en defensie, hebben hier hun input voor kunnen leveren.

Hoogwater kijkt op facetten af van de reguliere rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel qua tijdsverloop als qua verantwoordelijkheden. Met dit rampbestrijdingsplan wordt beoogd dat de (crisisorganisaties van de) Limburgse veiligheidsregio's adequaat zijn voorbereid op dergelijke incidenten, in nauwe samenwerking met de overige organisaties in het speelveld, zoals de gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, WRL, Defensie en de politie.

Het RBP Hoogwater Limburg bestaat uit drie onderdelen:

- Bestuurlijk deel: beschrijft het wettelijk- en beleidskader dat van toepassing is op de organisatie van de hoogwaterbestrijding;
- Operationeel deel: beschrijft de scenario's met de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen en de generieke organisatorische kaders tijdens een hoogwatersituatie in de Maas en het regionaal watersysteem;
- Bijlagen.

Het operationeel deel is vervolgens opgebouwd in drie scenario's met daaropvolgend organisatorische kaders, te weten:

- Scenario hoogwater regionaal watersysteem;
- Scenario hoogwater Maas;
- Scenario falen kering en poldereffecten;
- Organisatorische kaders.

Tevens is de was/wordt-lijst toegevoegd waarin alle veranderingen expliciet in zijn vermeld. Ook zijn ingediende zienswijzen (1 stuks) toegevoegd als bijlage.

De voornaamste wijzigingen:

- Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de evaluaties van het hoogwater in 2021, is het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT, hoofdstuk 6.2) geïmplementeerd. De taak van het IAT betreft het duiden van de hoogwatersituatie in het hoofdwatersysteem van de Maas en/of het regionale

- watersysteem (beken en zijrivieren) en het leveren van die duiding aan de opgeschaalde regionale crisisorganisaties van de Limburgse veiligheidsregio's;
- 'Hoogwater zijrivieren' veranderd naar 'hoogwater regionaal watersysteem'. Zo hanteren we met alle partners een uniforme benaming;
 - Het overzicht van verantwoordelijkheden in het bestuurlijk deel (paragraaf 2.4 Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg) is verder uitgebreid. Er is duidelijker beschreven welke verantwoordelijkheden iedere waterbeheerder dan wel veiligheidsregio heeft en wat deze verantwoordelijkheden inhouden. Zo zijn onder andere bevoegdheden minister IenW en (calamiteiten)maatregelen toegevoegd;
 - De bestuurlijke netwerkkaarten zijn geüpdatet en aangevuld met onder andere die van Crisisbeheer België, Waterbeheer Vlaanderen, Waterbeheer Wallonië, Rampenbestrijding Noordrijn-Westfalen en Waterbeheer Noordrijn-Westfalen;
 - De communicatieparagrafen zijn scenarioafhankelijk verder uitgewerkt. Zo maken bijvoorbeeld we een duidelijker onderscheid in risicocommunicatie en crisiscommunicatie.

Beslispunten

1. Instemmen met het RBP Hoogwater Limburg 2026-2029;
2. Instemmen met beantwoording van ingediende zienswijze.

Onderbouwing voorstel

Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater 2023 – 2026 loopt dit jaar af. Met het instemmen van bovenstaande beslispunten voldoen we weer conform regelgeving en bestuurlijke wensen. Deze herziene versie is tot stand gekomen in samenwerking met Veiligheidsregio Limburg-Noord, Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, en andere betrokken partners zoals politie en defensie.

Kanttekening:

Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg is aan verandering onderhevig. Zo vinden er gesprekken plaats met Rijkswaterstaat over de frequentie van haar hoogwaterberichtgeving zoals beschreven in het Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'. We verwachten hier effect van op onder andere de vergaderklok (en -frequentie) van het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg, ROT's en (eventueel) GBT's. Zodoende dient ook de Werkwijze Impact Analyse Team Hoogwater Limburg en eerdergenoemd convenant aangepast te worden. Met die reden is er een aantal bijlagen voor dit vaststellingstraject nog buiten beschouwing gelaten. In het rampbestrijdingsplan wordt echter wel verwezen naar desbetreffende documenten.

Bijlagen zijn afzonderlijke documenten die, indien nodig, gedurende de looptijd van het rampbestrijdingsplan kunnen worden aangepast.

Zienswijzen

Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029 heeft van 29-06-2026 tot en met 10-07-2026 ter inzage gelegen via de website van VRLN en via

www.officiëlebekendmakingen.nl. Reageren kon per brief naar Veiligheidsregio Limburg-Noord, Postbus 11, 5900 AA Venlo of per mail naar info@vrln.nl. Een fysiek exemplaar lag ter inzage bij Veiligheidsregio Limburg-Noord, op Nijmeegseweg 42, Venlo. Deze kon alleen op afspraak worden ingezien (afspraak via communicatie@vrln.nl). In eerdergenoemde periode is één zienswijze ingediend.

Op 22-07-2026 is een getekende zienswijze per post en een ongetekende versie per email ingediend, genaamd 'Kasteel Het Steenen Huys – Zienswijze Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029 0 v4 JJM 22-7-26'. Indiener waardeert de verbeteringen in het ontwerp, maar maakt zijn zienswijze/bezwaren kenbaar. Indiener heeft eerder zienswijzen ingediend over de versies Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2022-2025 en 2023-2026. In ingediende zienswijze benoemt indiener zijn zorgen over het Roerdal, bescherming van bewoners en cultureel erfgoed en de daadwerkelijke uitvoerbaarheid tijdens een gelijktijdige en complexe hoogwatersituatie. Tevens vraagt indiener specifiek aandacht voor Kasteel Het Steenen Huys en het stroomgebied van de Roer.

Op 30-07-2026 heeft VRLN indiener uitgenodigd voor een vrijblijvend gesprek – dat overigens losstaat van de formele reactie op de zienswijze – op 18-08-2026. Indiener stelt de uitnodiging bijzonder op prijs, maar door verblijf in het buitenland voor langere periode is een fysieke bijeenkomst niet haalbaar. Door het tijdsverschil van 6 uur is een online meeting ook niet haalbaar.

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het rampbestrijdingsplan, omdat een groot deel van de voorstellen ziet op lokale of objectspecifieke uitwerking die buiten de reikwijdte van het regionale RBP valt. Daarnaast hebben verschillende voorstellen betrekking op reguliere operationele, organisatorische en continuïteitsprocessen die binnen de bestaande crisisorganisatie en de afzonderlijke partnerorganisaties worden geregeld. De in de zienswijze benoemde risico's zijn op hoofdlijnen al in het RBP geborgd; nadere uitwerking vindt plaats binnen gemeentelijke plannen, monodisciplinaire draaiboeken en reguliere werkprocessen, passend bij de bestaande verantwoordelijkheidsverdeling.

Tevens heeft het bestuur van Veiligheidsregio Zuid-Limburg op de valreep één zienswijze ontvangen van Natuurmonumenten. Hoewel deze zienswijze gericht is aan VRZL, heeft zij, gezien het RBP is opgesteld door beide veiligheidsregio's, uiteindelijk ook betrekking op onze regio. De beantwoording en beoordeling van deze zienswijze ligt echter bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Gezien de strakke tijdsplanning van besluitvorming willen we de vaststellingsprocedure niet vertragen. Mocht de ingediende zienswijze van Natuurmonumenten in de toekomst leiden tot aanpassingen van het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029, komen we daar later bij u op terug.

Laatste aanpassingen

Omdat de was/wordt-lijst in huidige vorm door meerdere gremia is vastgesteld, volgt onderstaand een overzicht van de laatste wijzigingen (aanvullend op de bestaande was/wordt-lijst).

Was	Wordt
	3.2.1 Melding & alarmering (pag. 12): Afvoeren Selzerbeek aangepast naar nieuwe waarden. Voetnoot toegevoegd: ¹ De Selzerbeek is bij Partij een gebufferde beek en de afvoer is daardoor vrij constant op 2,5m³/s, de vulling van de buffer Nijswiller (bovenstrooms) is bepalend voor het risico op (dreigende) wateroverlast bij Partij. Het waterschap monitort bij deze afvoer de waterstanden in deze buffer. Bij een waterstand van 121,5m +NAP waarschuwen ze voor oranje en bij een waterstand van 121,97m +NAP voor rood.
Pag. 26	Pag. 30: Toegevoegd: 4.10 Effecten op afvalwaterproces De RWZI Venlo zal bij een waterstand van 18,00m+NAP in bypass worden gezet en daarmee ook de toevoergemalen langs de Maas van deze RWZI. Op dat moment zal niet meer worden gezuiverd maar ongezuiverd worden overgestort. Bij deze afvoeren op de Maas (ongeveer vanaf 3000 m³/s) treedt dan wel een grote mate van verdunning van dit afvalwater op. Bij RWZI's waar toegangswegen onder water komen te staan (zoals Roermond en Gennep) worden preparatieve maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering te continueren. Slibafvoer en de aanvoer van voor het proces relevante chemicaliën is dan namelijk niet meer mogelijk.
6.6.1 Watervrij maken van het overstroomd gebied (pag. 39): Capaciteit bepalen aanwezige gemalen, bijvoorbeeld de rioolgemalen van de gemeenten (in overleg met de gemeenten, Waterschap Limburg en Waterschapsbedrijf Limburg (WBL));	6.6.1 Watervrij maken van het overstroomd gebied (pag. 43): Capaciteit bepalen aanwezige gemalen, bijvoorbeeld de rioolgemalen van de gemeenten (in overleg met de gemeente en Waterschap Limburg);

Personele consequenties

Niet van toepassing anders dan personele inzet van functionarissen van de VRLN ten behoeve van het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg zoals beschreven in de Werkwijze IAT.

Financiële consequenties

Er worden geen financiële consequenties voorzien.

Informatiemanagement

Na vaststelling wordt het RBP opgenomen in de daartoe bestaande platforms zoals meldkamer- en crisissystemen et cetera.

Communicatie

Na vaststelling van het rampbestrijdingsplan wordt de operationele crisisorganisatie geïnformeerd over de vaststelling hiervan en over de vindplaats van het plan, inclusief de bijlagen.

Voorgaande gremia

Op 30-03-2026 is het Regisseursoverleg (zonder aantekening) akkoord gegaan met het voorstel. Op 13-04-2026 is het MT-CB (zonder aantekening) akkoord gegaan met het voorstel. Op 05-05-2026 is het DT-Besluitvormend (zonder aantekening) akkoord gegaan met het voorstel. Op 29-05-2026 is de BC-V (zonder aantekening) akkoord gegaan met het voorstel. Op 11-09-2026 staat het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg op de agenda van het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Bijlagen

1. Concept RBP Hoogwater Limburg 2026-2029
2. Concept RBP Hoogwater Limburg 2026-2029 was/wordt-lijst
3. Concept reactie zienswijze geanonimiseerd
4. Ingediende zienswijze Kasteel Het Steenen Huys geanonimiseerd

Besluit

- ☐ Akkoord met voorstel
- ☐ Akkoord met voorstel met aantekening
- ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening

Besluit ambtelijk secretaris

Toelichting:

Rampbestrijdingsplan

Hoogwater Limburg

2026 – 2029

[Concept]

**Veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio
Limburg-Noord**
Mevr. C. Angevaren

**Veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio
Zuid-Limburg**
Dhr. L. Houben

d.d.:

**Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio
Limburg-Noord**
Dhr. A. Scholten

d.d.:

**Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio
Zuid-Limburg**
Dhr. W. Hillenaar

d.d.:

d.d.:

Colofon:

Dit rampbestrijdingsplan is tot stand gekomen onder regie van Kerngroep Hoogwater Limburg, bestaande uit vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg.

Druk:

Versie 8.0

Eindredactie:

Crisisbeheersing Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Inhoud

1. Inleiding		4
2. Bestuurlijk en wettelijk kader		
2.1 Inleiding	2.1	7
2.2 Leiding & coördinatie	2.2	7
2.3 Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'	2.3	7
2.4 Verantwoordelijkheden	2.4	7
2.5 Uitwerking overige individuele partners	2.5	9
2.6 Bijstand en militaire steunverlening (in het openbaar belang)	2.6	10
2.7 Beheer	2.7	10
2.8 Oefenen	2.8	10
2.9 Bestuurlijke netwerkkarten	2.9	11
3. Scenario hoogwater regionaal watersysteem		
3.1 Inleiding	3.1	13
3.2 Melding & alarmering / op- en afschaling	3.2	13
3.3 Leiding & coördinatie	3.3	16
3.4 Informatiemanagement	3.4	17
3.5 Communicatie	3.5	18
3.6 Evacuatie	3.6	19
3.7 Samenhang hoogwater regionaal watersysteem en hoogwater Maas	3.7	19
4. Scenario hoogwater Maas		
4.1 Inleiding	4.1	20
4.2 Definitie afvoer en waterstanden	4.2	21
4.3 Melding & alarmering / op- en afschaling	4.3	21
4.4 Leiding & coördinatie	4.4	24
4.5 Informatiemanagement	4.5	25
4.6 Communicatie	4.6	27
4.7 Evacuatie	4.7	28
4.8 Isolatie van gebieden	4.8	29
4.9 Achtereenvolgende aandachtsgebieden	4.9	30
5. Scenario falen kering en poldereffecten		
5.1 Inleiding	5.1	31
5.2 Duiding scenario's falen primaire kering	5.2	31
5.3 Melding & alarmering / op- en afschaling	5.3	34
5.4 Leiding & coördinatie	5.4	34
5.5 Informatiemanagement	5.5	34
5.6 Evacuatie	5.6	35
5.7 Communicatie	5.7	35
5.8 Waterbezwaar binnendijs (kwelwater en gebiedseigen water)	5.8	35
6. Organisatorische kaders		
6.1 Inleiding	6.1	37
6.2 Impact Analyse Team Hoogwater Limburg	6.2	37
6.3 Internationale samenwerking	6.3	38
6.4 Burgerparticipatie	6.4	39
6.5 Evacuatie	6.5	39
6.6 Nafase hoogwater	6.6	43
7. Bijlagen & afkortingenlijst		46

1. Inleiding

Voor u ligt het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026 – 2029 voor de veiligheidsregio's Limburg-Noord (VRLN) en Zuid-Limburg (VRZL). Dit plan is opgesteld naar aanleiding van de bestuurlijke wens in beide veiligheidsregio's om een specifiek plan te hebben voor de hoogwaterproblematiek rondom de Maas en het regionaal watersysteem.

Limburg heeft meerdere keren overlast ondervonden door hoogwater. In 1993 en 1995 overstroomden grote delen in het stroomgebied van de Maas, met grootschalige evacuaties en enorme schade tot gevolg. In 2021 ging het hoogwater alle scenario's te buiten. Zowel de Maas als het regionaal watersysteem, bestaande uit beken en zijrivieren, traden buiten hun oevers door heftige regenval in hogerop gelegen gebieden. Nooit eerder was er zoveel neerslag, rivierafvoer en schade tegelijk in het gebied, met omvangrijke overstromingen tot gevolg. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de evaluaties van het hoogwater in 2021, is het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT, hoofdstuk 6.2) geïmplementeerd. De taak van het IAT betreft het duiden van de hoogwatersituatie in het hoofdwatersysteem van de Maas en/of het regionale watersysteem (beken en zijrivieren) en het leveren van die duiding aan de opgeschaalde regionale crisisorganisaties van de Limburgse veiligheidsregio's.

Hoewel rondom de Maas vele voorzieningen zijn getroffen om wateroverlast te voorkomen, kunnen primaire waterkeringen bezwijken of overstromen. Hoogwater wijkt op facetten af van de reguliere rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel qua tijdsverloop als qua verantwoordelijkheden. Met dit rampbestrijdingsplan wordt beoogd dat de (crisisorganisaties van de) Limburgse veiligheidsregio's adequaat zijn voorbereid op dergelijke incidenten, in nauwe samenwerking met de overige organisaties in het speelveld, zoals de gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, WRL, Defensie en de politie.

Doelstellingen

Het Rampbestrijdingsplan (RBP) Hoogwater Limburg heeft drie doelstellingen:

1. Het vastleggen hoe de coördinatie tussen de betrokken actoren bij een hoogwatersituatie in de Maas en/of het regionaal watersysteem verloopt;
2. Het beschrijven van de omvang en de effecten van de verschillende hoogwaterscenario's;
3. Het vastleggen van de voorbereide acties en taken bij het optreden van hoge waterstanden in de Maas en/of het regionaal watersysteem.

Reikwijdte plan

Het RBP Hoogwater Limburg is opgesteld om de gevolgen van hoogwater in Limburg zoveel mogelijk te beperken en te bestrijden. Hierna volgt een opsomming van gemeenten welke effecten kunnen ervaren van hoogwater uit het regionaal watersysteem (zijnde beken en zijrivieren) en/of de Maas: Eijsden-Margraten, Maastricht, Vaals, Gulpen-Wittem, Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Heerlen, Voerendaal, Beek, Beekdaelen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Stein, Sittard-Geleen, Echt-Susteren, Maasgouw, Roermond, Roerdalen, Leudal, Beesel, Peel en Maas, Venlo, Horst aan de Maas, Bergen, Venray, Gennep en Mook en Middelaar. Dit RBP dient als kapstok voor alle monodisciplinaire planvorming die door de individuele partners voor hoogwatersituaties wordt opgesteld.

Leeswijzer

Het RBP Hoogwater Limburg bestaat uit drie onderdelen:

- Bestuurlijk deel: beschrijft het wettelijk- en beleidskader dat van toepassing is op de organisatie van de hoogwaterbestrijding.
- Operationeel deel: beschrijft de scenario's met de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen en de generieke organisatorische kaders tijdens een hoogwatersituatie in de Maas en het regionaal watersysteem.
- Bijlagen.

Het RBP hangt samen met veel verschillende plannen en planfiguren. In bijlage L is daarom een schematisch overzicht te vinden van de diverse plannen en hoe deze zich verhouden tot elkaar.

Vaststelling

- Het bestuurlijke deel wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord en het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Het operationele deel wordt vastgesteld door de veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio Limburg-Noord en de veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- De bijlagen worden vastgesteld door de MT CB van de veiligheidsregio Limburg-Noord en het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. De monodisciplinaire bijlagen worden vastgesteld door de kolommen. Het Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020' is in de bijlagen opgenomen, maar is eerder vastgesteld door de algemeen besturen van de beide Limburgse veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat (RWS). Een aantal documenten is aan verandering onderhevig en zijn derhalve niet als document toegevoegd aan de bijlagen. Er wordt wel verwezen naar deze documenten.

Bestuurlijk deel

2. Bestuurlijk en wettelijk kader

2.1 Inleiding

Het doel van dit rampbestrijdingsplan is het ondersteunen van de operationele inzet van de betrokken organisaties tijdens een hoogwatersituatie van zowel de Maas als de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Het rampbestrijdingsplan heeft daarmee betrekking op het werkingsgebied van de beide Limburgse veiligheidsregio's. Dit bestuurlijke deel is gericht op de bestuurlijke kaders, juridische aspecten en formele criteria waaraan een rampbestrijdingsplan moet voldoen. Het operationele deel richt zich op de operationele informatie en handvatten die van belang zijn voor de hulpdiensten en crisisorganisaties tijdens de bestrijding van een hoogwatersituatie.

2.2 Leiding & coördinatie

De opschaling zal verlopen via de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) en wordt gebaseerd op de prognose van de afvoer bij vooraf bepaalde meetpunten. Bij hoogwater wordt in principe geen Commando Plaats Incident (CoPI) ingericht, tenzij er zich lokaal knelpunten voordoen waarvoor multidisciplinaire coördinatie noodzakelijk is. De Regionale Operationele Teams (ROT's) van beide veiligheidsregio's worden bij hoogwater uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en de RMOA. Bij VRLN neemt laatstgenoemde standaard deel aan het ROT, bij VRZL wordt deze conform het regionaal crisisplan niet standaard opgeroepen. De dijkgraaf van Waterschap Limburg en de Hoofd Ingenieur Directeur (HID) van Rijkswaterstaat maken bij hoogwater deel uit van de beleidsteams (GBT/RBT) van de beide Limburgse veiligheidsregio's.

2.3 Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'

Een adequate hoogwaterbestrijding is niet mogelijk zonder registratie en voorspelling van de waterstanden in de Maas. De Veiligheidsregio en de gemeenten in de regio baseren hun activiteiten uitsluitend op de verwachtingen zoals die worden ontvangen van Rijkswaterstaat op basis van afspraken in het tussen de Limburgse veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat afgesloten convenant. Dit convenant is terug te vinden in de bijlagen.

2.4 Verantwoordelijkheden

2.4.1 Verantwoordelijkheden bij duiding binnen het beheergebied

Binnen het beheergebied van Limburg zijn de waterpartijen verantwoordelijk om informatie en duiding te verschaffen over zaken waar zij beheerder van zijn.

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de duiding van waterstanden en afvoer in het hoofdwatersysteem (de Maas). Daarnaast geeft het duiding over omleidings- en omvaarroutes op rijkswateren- en wegen.

Waterschap Limburg

Waterschap Limburg heeft de verantwoordelijkheid voor duiding van het regionale watersysteem. Daarnaast verschaft WL duiding wanneer water vanuit het hoofdwatersysteem over de primaire waterkering stroomt of dreigt te gaan stromen (dijken langs de Maas). Dat geldt ook voor de duiding van wateroverlast vanuit het regionale watersysteem.

Beide waterbeheerders zijn verantwoordelijk voor buffers die onder hun eigen beheer vallen.

Gemeenten c.q. crisisorganisaties in veiligheidsregio's

Waar de waterpartners duiding geven aan de (verwachte) reikwijdte van het water en de (te verwachten) waterdiepte, nemen de gemeenten c.q. de crisisorganisaties in de veiligheidsregio's besluiten over de te nemen bevolkingsgerichte crisismaatregelen in de vorm van acties als gevolg van deze besluiten. Denk hierbij aan evacuaties en ontruimingen.

2.4.2 *Verantwoordelijkheden primaire en overige keringen*

Primaire waterkeringen bieden bescherming tegen overstromingen bij hoogwater vanuit de Noordzee en diverse grote, binnenlandse rivieren en wateren, waaronder de Maas. Daarbij gaat het met name om die gebieden waar eventuele overstromingen potentieel veel slachtoffers of grote economische schade tot gevolg hebben. Op basis van de Omgevingswet heeft Waterschap Limburg de zorgplicht voor het beheren van veruit de meeste primaire waterkeringen in provincie Limburg (enkele waterkeringen zijn in beheer van Rijkswaterstaat) en daarmee de verantwoordelijkheid voor de staat van de dijken in haar beheer. Het behoort dan ook tot de verantwoordelijkheid van het Waterschap om alle activiteiten in de bestrijding tegen waterschade bij hoogwater vooraf te beschrijven en vast te leggen in een Bestrijdingsplan Hoogwater.

De activiteiten van Waterschap Limburg betreffen onder andere:

- het dichtzetten van coupures en wanden;
- het aanbrengen van tijdelijke waterkeringen;
- controleren van noodplannen van derden die een rol hebben in hoogwaterbescherming;
- het plaatsen van (kwel)waterpompen;
- het organiseren van een adequate dijkbewaking.

Knelpunten en onvoorziene situaties worden ingebracht in het, op dat moment, verantwoordelijke team van Waterschap Limburg en/of de veiligheidsregio (situatie en opschalingsafhankelijk), zodat waar nodig gezamenlijk en tijdig actie ondernomen kan worden. De minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) houdt (direct) toezicht op het optreden van het Waterschap en kan, indien nodig, aanwijzingen geven wanneer er sprake is van een gevaarstelling met betrekking tot de primaire waterkeringen, te weten keersluis Limmel en sluiscomplex Bosscherveld (beide gelegen in Maastricht).

Niet primaire waterkeringen bieden bescherming tegen binnenwater uit de vele meren, kleine rivieren en kanalen. Er zijn verschillende types niet-primaire overige waterkeringen, zoals waterkeringen met een lokaal of regionaal karakter, kanaaldijken en boezemkades. De zorgplicht voor deze waterkeringen is met name belegd bij Waterschap Limburg en decentrale waterbeheerders (gemeenten). Daarnaast is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de dijken rondom het Julianakanaal. De provincie houdt toezicht op het optreden van het Waterschap en kan, indien nodig, aanwijzingen geven wanneer er sprake is van een gevaarstelling met betrekking tot het regionaal watersysteem. De minister van IenW heeft daarop het oppertoezicht en kan ook rechtstreeks aanwijzingen geven aan decentrale waterbeheerders.

2.4.3 *Bevoegdheden minister Infrastructuur en Waterstaat*

Hieronder volgen kort en kernachtig de formele bevoegdheden die de minister van IenW in kan zetten. Er wordt niet ingegaan op bevoegdheden ten tijde van een uitgeroepen noodtoestand.

Toezicht en handhaving

De minister van IenW kan, ook in het geval van een dreigend watertekort, als bevoegd gezag handhaven op vergunningsvoorschriften of algemene regels. In het bijzonder is de handhaving op de algemene regel inhoudende de specifieke zorgplicht in het stelsel Omgevingswet van belang, omdat de invulling hiervan door de veranderende omstandigheden anders kan uitpakken.

Instructie geven (art. 2.23 Omgevingswet)

De minister van IenW kan aan het provinciebestuur of het waterschapsbestuur een instructie geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid op het gebied van het beheer van watersystemen of het waterketenbeheer als dat nodig is voor een samenhangend en doelmatig waterbeheer (art. 2.23, tweede lid, Omgevingswet). Een instructie kan bijvoorbeeld een opdracht inhouden om een besluit te nemen, of op een bepaalde manier te handelen.

2.4.4 *(Calamiteiten)maatregelen bij gevaar voor waterstaatswerken (art. 19.15 Omgevingswet)*

Bij een gevaar voor waterstaatswerken is de waterbeheerder bevoegd de maatregelen te treffen die hij nodig oordeelt, zo nodig in afwijking van wettelijke voorschriften, met uitzondering van de Grondwet of internationaalrechtelijke verplichtingen. In deze paragraaf worden deze maatregelen aangeduid als 'calamiteitenmaatregelen'. Onder gevaar voor waterstaatswerken wordt verstaan 'de omstandigheid waardoor de goede staat van een waterstaatswerk (oppervlaktelichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend

kunstwerk) onmiddellijk wordt aangetast of dreigt te worden aangetast of dit werk ernstig beschadigd of onbruikbaar wordt'.

De inzet van deze bevoegdheid is vormvrij. Dat betekent dat er geen koninklijk besluit hoeft worden opgesteld. Van deze buitengewone bevoegdheid kan pas gebruikt gemaakt worden als de reguliere bevoegdheden ontoereikend zijn.

De Omgevingswet geeft Rijkswaterstaat als waterbeheerder bevoegdheden om maatregelen te treffen indien er een gevaar voor waterstaatswerk ontstaat. In deze paragraaf worden deze maatregelen aangeduid als 'calamiteitenmaatregelen'.

De waterbeheerder mag maatregelen treffen die in strijd zijn met wet- en regelgeving (met uitzondering van de Grondwet en/of het internationaal recht) indien:

- Er sprake is van een feitelijk gevaar, en;
- Het feitelijk gevaar een aantasting voor het waterstaatswerk veroorzaakt of dreigt te veroorzaken, en;
- Het feitelijk gevaar zodanig is dat het noodzakelijk is om deze maatregelen te treffen (en daarbij af te wijken van wet- en regelgeving), en;
- Er geen minder aangrijpende maatregelen nodig zijn, en;
- De maatregelen niet langer voortduren dan nodig is voor desbetreffende situatie.

Deze criteria kaderen het handelen van de waterbeheerder. Het nemen van calamiteitenmaatregelen is dus een uitzondering. Het gaat dan steeds om spoedeisende situaties. Aspecten zoals hinder, kosten en politiek-bestuurlijke gevoeligheden spelen geen rol bij de bepaling van de waterbeheerder om te bepalen om calamiteitenregeling toe te passen.

Volledigheidshalve merken we op dat er geen ruimte is voor het nemen van calamiteitenregelingen indien er sprake is van regulier beheer of indien er sprake is van het regulier uitvoeren van een project.

2.4.5 Verantwoordelijkheden stremming scheepvaart

Een intentionele stremming van de scheepvaart op de Maas of de Limburgse- en Noord-Brabantse kanalen ten tijde van hoogwater komt alleen aan de orde indien daar zeer ernstige redenen voor zijn. Stremming kan bijvoorbeeld nodig zijn door het verloop van het hoogwater, de feitelijke toestand van de primaire waterkeringen en eventuele bedreigde gebieden langs de Maas of kanalen. Het stremmen van de scheepvaart is de verantwoordelijkheid van de Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland (HID ZN) en vindt plaats op eigen initiatief van Rijkswaterstaat of op aanvraag vanuit belanghebbende (semi-)overheidsorganisaties. Dit geldt ook voor het weer vrijgeven van de vaarweg na een hoogwatersituatie. Een verzoek tot stremming van de scheepvaart door een (semi-)overheidsorganisatie kan worden ingediend bij de HID ZN.

2.4.6 Verantwoordelijkheden evacuatie

Indien evacuatie aan de orde dreigt te komen, dan zal het proces evacuatie binnen bevolkingszorg worden opgestart overeenkomstig de geldende (gemeentelijke) plannen. De daadwerkelijke evacuatie zal door de politie, en eventueel met hulp van Defensie, worden ondersteund. Het besluit over evacuatie wordt genomen door de burgemeester van de desbetreffende gemeente of, ingeval van een GRIP 4-situatie, door de voorzitter van de veiligheidsregio. Het Regionaal Operationeel Team (ROT) heeft in dit kader een adviserende rol en maakt bij het formuleren van een advies over al dan niet evacueren een afweging van alle relevante factoren. Omdat het scenario dijkdoorbraak een eigen urgente dynamiek kent, geeft dit plan kaders aan waar rekening mee moet worden gehouden bij de besluitvorming omtrent wel of niet evacueren bij (dreigende) dijkdoorbraak.

2.5 Uitwerking overige individuele partners

Dit plan beoogt op regionaal niveau afspraken te maken over de organisatie bij hoogwater. Daarnaast zullen de betreffende gemeenten in Limburg, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg hun activiteiten beschrijven in eigen draaiboeken en actielijsten hoogwater. Deze draaiboeken/actielijsten dienen afgestemd te zijn op de afspraken in dit rampbestrijdingsplan en dienen te worden vastgesteld door de desbetreffende organisaties zelf. Voor Zuid-Limburg zijn multidisciplinaire actielijsten voor Maas en zijrivieren ontwikkeld die de belangrijkste acties van de betreffende partijen weergeeft (zie hiervoor de CrisisConnect-app).

2.6 Bijstand en militaire steunverlening (in het openbaar belang)

Indien bijstand gewenst is van de multidisciplinaire ondersteuning of Defensie, dient deze conform reguliere procedures aangevraagd te worden. Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) / KCR2 coördineert en adviseert veiligheidsregio's bij bijstandsaanvragen van onder meer Defensie en de disciplines. Een overzicht van de afspraken met Defensie en de beschikbare middelen staat in de Catalogus Nationale Operaties van het ministerie van Defensie. De Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA) is de eerste contactpersoon van Defensie binnen de Veiligheidsregio. Hij is de militair adviseur voor de civiele diensten en voor het civiele bestuur. Een aanvraag in het ROT voor militaire bijstand en/of aanvraag militaire steunverlening in het openbaar belang zal dan ook via de RMOA verlopen.

Defensie behoudt zich het recht voor om zelf te bepalen of bijstand wordt gehonoreerd. Bijstand wordt te allen tijde in het moment afgewogen door bevoegd gezag waardoor het niet mogelijk is om op voorhand defensiecapaciteit toe te kennen c.q. preparatief in te plannen. Bevoegd gezag in deze is de Commandant der Strijdkrachten.

2.7 Beheer

Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater dient minimaal eens in de drie jaar te worden herzien en bijgewerkt. Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt het plan tussentijds geactualiseerd. Voorstellen hiertoe, alsmede het beheer van het rampbestrijdingsplan, worden gedaan door de kerngroep Hoogwater Limburg die het plan jaarlijks toetst op actualiteit.

Het operationeel deel van het Rampbestrijdingsplan Hoogwater is aan constante verandering onderhevig. Wijzigingen in dit deel kunnen derhalve tussentijds door de veiligheidsdirecties van beide Limburgse veiligheidsregio's worden vastgesteld.

De gezamenlijke bijlagen van het plan, waaronder de multidisciplinaire informatiekaart (MIK), GMK-bladen en onderliggende gezamenlijke instructies en formats worden beheerd door beide Limburgse veiligheidsregio's. De multidisciplinaire actielijsten worden beheerd door VRZL. Overige relevante documenten die per kolom zijn opgesteld, worden door desbetreffende kolom beheerd en aangepast. Doordat de inrichting van het Limburgse watersysteem voortdurend verandert als gevolg van werkzaamheden, is het van belang om bepaalde documenten ieder jaar te controleren op actualiteit.

2.8 Oefenen

Minimaal eens per vier jaar dient het rampbestrijdingsplan multidisciplinair te worden beoefend, waarbij het wordt getoetst op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid.

2.9 Bestuurlijke netwerkkaarten

De bestuurlijke netwerkkaarten beschrijven de bestuurlijke verantwoordelijkheden en verplichtingen in crisisbeheersing op vele gebieden. Ze bieden een oriëntatiepunt waarmee verantwoordelijke bestuurders en beleidsteams tijdens een (dreigende) crisissituatie hun eigen besluitvorming en aanpak kunnen vormgeven.

Voor hoogwater situaties zijn de volgende bestuurlijke netwerkkaarten van toepassing:

- 1: Rampenbestrijding algemeen en handhaving openbare orde
- 3: Oppervlaktewater en waterkering;
- 23: Binnenvaart.

Incidentafhankelijk:

- 5: Milieu;
- 12: Defensie;
- 14: Nooddrinkwater en noodwater;
- 17: Elektriciteit en gas;
- 19: Telecommunicatie;
- 22: Wegvervoer;
- 28: Cultureel erfgoed;
- Vitaal;
- Crisisbeheer België;
- Waterbeheer Vlaanderen;
- Waterbeheer Wallonië;
- Rampenbestrijding Noordrijn-Westfalen;
- Waterbeheer Noordrijn-Westfalen.

Deze zijn terug te vinden op de website van het NIPV.

Operationeel deel

In dit operationele deel gaan de eerste drie hoofdstukken in op de hoogwaterscenario's die zich kunnen voordoen in Limburg:

- hoogwater in het regionaal watersysteem;
- hoogwater in de Maas;
- het falen van primaire keringen en poldereffecten.

Voor elk scenario zijn de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen beschreven en eventuele bijzonderheden benoemd. Het laatste hoofdstuk beschrijft de generieke organisatorische kaders die op elk van de scenario's van toepassing (kunnen) zijn, zoals internationale aspecten, burgerparticipatie, evacuatiestrategie, nafase en noodmaatregelen.

3. Scenario hoogwater regionaal watersysteem

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de werkwijze van de betrokken (crisis)organisaties bij een (dreigende) wateroverlast-situatie in de meest risicovolle beken en zijrivieren van het regionaal watersysteem in Limburg. Eerst worden de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen toegelicht: melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie. Daarna komen bijzonderheden ten aanzien van de (generieke) evacuatiestrategie aan bod. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de samenhang tussen hoogwater in de beken en zijrivieren met de Maas.

3.2 Melding & alarmering / op- en afschaling

3.2.1 Melding & alarmering

De afvoeren van de Limburgse beken en zijrivieren worden, onder andere vanuit de Watermanagement Centrum (WMC-WL), gemonitord door Waterschap Limburg. Hierbij maakt het waterschap gebruik van een (kleuren)fasering:

- Groen: basisafvoer;
- Geel: waakzaamheid;
- Oranje: dreigende wateroverlast;
- Rood: wateroverlast.

Wanneer zich een situatie van dreigende wateroverlast voordoet of als er op het moment van waakzaamheid een doorstijging naar dreigende wateroverlast wordt verwacht, wordt er een regieteam van Waterschap Limburg actief. Het Regieteam opereert nog binnen de reguliere organisatie van het waterschap en betreft dus geen formele opschaling. Aan het Regieteam neemt ook een Adviseur Crisisbeheersing van WL deel. De Adviseur Crisisbeheersing start bij activatie van een regieteam de lijn met de veiligheidsregio op door middel van contact met de Informatiemanager ROT (IM-ROT). De Informatiemanager informeert vervolgens de Calamiteitencoördinator (CaCo), Regionaal Operationeel Leider (ROL) en Hoofd Crisiscommunicatie (HCC). Indien de IM-ROT door omstandigheden niet bereikbaar is, start de Adviseur Crisisbeheersing via de CaCo de lijn met de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg op, die vervolgens bovengenoemde functionarissen alarmeert.

Wanneer er binnen het waterschap enkel een regieteam wordt geactiveerd, is dit in eerste instantie nog een reguliere situatie en is het contact met de veiligheidsregio ter informatie. Zodra de situatie voor het Regieteam niet meer beheersbaar is en besloten wordt op te schalen naar coördinatiefase 1 voor de crisisbeheersingsorganisatie en het Waterschap Actieteam (WAT) in de lucht komt, zal de Adviseur Crisisbeheersing van WL wederom de IM-ROT van de veiligheidsregio informeren. Bij opschaling van het Waterschap naar een WAT wordt geadviseerd om op te schalen naar Operationeel kernoverleg (OKO) / Kern-ROT. Rijkswaterstaat wordt via Meldkamer Water ZN over deze opschaling geïnformeerd door de IM-ROT of het waterschap.

Bereikte afvoerhoeveelheid	Functionarissen te informeren door Adviseur Crisisbeheersing WL	Handelingsperspectief IM-ROT
Basisafvoer	Geen	Geen
Waakzaamheid	Informeren IM-ROT bij code geel Roer/Geul. Informeren IM-ROT bij bereiken code geel met verwachte doorstijging naar code oranje bij alle zijrivieren. Bij geen gehoor CaCo.	Informeert ROL, CaCo, HCC (en OvD-Bz in de VRZL). Optioneel: opstart OKO+/Kern-ROT overleg ten behoeve van monitoring en preventieve maatregelen incl. Adviseur Crisisbeheersing WL
Dreigende wateroverlast	Informeert IM-ROT. Bij geen gehoor CaCo.	Opstart OKO+ (ROL, IM-ROT, HCC, CaCo, AC-BZ) / Kern-ROT overleg
Wateroverlast	Informeert IM-ROT. Bij geen gehoor CaCo.	Stem o.b.v. te verwachten impact met OKO/Kern-ROT af over opschaling naar GRIP 2 (afhankelijk van situatie met of zonder CoPI).

In overleg met specialisten van Waterschap Limburg is een selectie gemaakt van de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Hierbij zijn de afvoerhoeveelheden, mogelijke stijgsnelheden en potentiële mate van overlast voor de (bebouwde) omgeving in ogenschouw genomen. In onderstaande tabel zijn deze beken en zijrivieren weergegeven, inclusief de bijbehorende afvoerhoeveelheden per (kleur)fasering die het waterschap hanteert. Let op: deze tabel geeft waarschuwingdrempels weer en is daarmee een grove maat voor risico's en geen harde maat voor impact bij deze afvoeren. Er zijn afspraken gemaakt over het informeren van de veiligheidsregio's (IM-ROT) door het Waterschap (adviseur crisisbeheersing) wanneer een faseovergang plaatsvindt, zodat de veiligheidsregio's en gemeenten de voor hen noodzakelijke acties per fase kunnen uitvoeren.

Beek/zijrivier	Veiligheids-regio	Leidend meetpunt	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast
Eyserbeek	VRZL	Eys	0,1 m³/s	5,3 m³/s	6,2 m³/s	7,5 m³/s
Geleenbeek	VRZL/VRLN	Munstergeleen	0,6 m³/s	15,0 m³/s	20,0 m³/s	36,0 m³/s
Geul	VRZL	Cortessen/Hommerich	0,5 m³/s	10,0 m³/s	20,0 m³/s	50,0 m³/s
Groote Molenbeek	VRLN	Meerlo/Hoekerhof	0,6 m³/s	5,1 m³/s	9,0 m³/s	12,8 m³/s
Gulp	VRZL	Azijnfabriek	0,2 m³/s	5,0 m³/s	8,0 m³/s	16,0 m³/s
Jeker	VRZL	Nekum	1,2 m³/s	6,5 m³/s	9,0 m³/s	16,0 m³/s
Niers	VRLN	Kessel (D)	3,2 m³/s	10,0 m³/s	20,0 m³/s	25,0 m³/s
Roer	VRLN	Stah (D)	13,0 m³/s	55,0 m³/s	80,0 m³/s	120,0 m³/s
Selzerbeek ¹	VRZL	Partij	0,1 m³/s	2,4 m³/s	2,5 m³/s	2,5 m³/s
Swalm	VRLN	Swalm (Grens)	1,0 m³/s	3,9 m³/s	6,8 m³/s	9,7 m³/s
Tungelroyse Beek	VRLN	Tungelroyse Beek A2	0,8 m³/s	4,2 m³/s	7,4 m³/s	10,5 m³/s
Neerbeek	VRLN	Hammermolen Neerbeek	0,4 m³/s	9,2 m³/s	16,1 m³/s	23,1 m³/s
Worm	VRZL	Rimburg	1,4 m³/s	25,0 m³/s	32,0 m³/s	40,0 m³/s

¹ De Selzerbeek is bij Partij een gebufferde beek en de afvoer is daardoor vrij constant op 2,5m³/s, de vulling van de buffer Nijswiller (bovenstrooms) is bepalend voor het risico op (dreigende) wateroverlast bij Partij. Het waterschap monitort bij deze afvoer de waterstanden in deze buffer. Bij een waterstand van 121,5m +NAP waarschuwen ze voor oranje en bij een waterstand van 121,97m +NAP voor rood.

3.2.2 Op- en afschaling

Voor een standaard hoogwatersituatie in de beken en zijrivieren geldt dat conform onderstaand schema wordt opgeschaald. Indien noodzakelijk kan van deze standaard opschaling gemotiveerd worden afgeweken. Denk bijvoorbeeld aan het alarmeren van het OKO/Kern-ROT als zeer veel neerslag wordt verwacht, zonder dat er (al) sprake is van verhoogde afvoeren. Ook kan besloten worden eerder op te schalen naar GRIP 2 in situaties waarbij zeer veel neerslag wordt verwacht en de afvoeren van de Maas en/of het regionaal watersysteem al zijn verhoogd.

Afvoerwaarde	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast
Alarmering VR	-	Informeren IM-ROT bij code geel Roer/Geul. Informeren IM-ROT bij bereiken code geel met verwachte doorstijging naar code oranje bij alle zijrivieren. Optioneel: opstart OKO+/Kern-ROT ten behoeve van monitoring en preventieve maatregelen	OKO+/Kern-ROT	Advies GRIP 2

Afschalen van de opgeschaalde (crisis)teams van de veiligheidsregio's gebeurt pas indien:

- De hoogwatergolf de laatste gemeente van de betreffende beek of zijrivier is gepasseerd en/of is uitgemond in de Maas en niet meer voor overlast zorgt (zie ook 3.7);
- Er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt;
- Er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten of kolommen aan multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning;
- Er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties, er een plan voor de nafase is ontwikkeld.

3.2.3 Activering Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT)

Bij wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt het besluit om het IAT te activeren, genomen door de ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) in afstemming met de WOL (Waterschap Operationeel Leider). De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat is hier niet bij betrokken, anders dan bij een hoogwater vanuit het hoofdwatersysteem. De inzetcriteria voor het IAT verschillen voor het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem.

Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende criteria:

- Bij fase oranje (dreigende wateroverlast vanuit het regionale systeem) stemt het OKO/Kern-ROT van de veiligheidsregio, waarbij de WOL (Waterschaps Operationeel Leider) aansluit, af over nut en noodzaak om het IAT op te starten. Belangrijke criteria die hierbij in ogenschouw worden genomen:
 - Duur (meerdere dagen);
 - Complexiteit (meerdere zijrivieren);
 - Grootte gebied (meerdere gemeenten/regio's);
 - Impact (getroffen gebied);
- Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit het regionaal watersysteem (fase rood of fase oranje met verwachte doorstijging naar fase rood en grote impact).

Voor het formeren van het IAT moet er een concrete vraag liggen die beantwoord moet worden. In de praktijk kan het namelijk zijn dat een vraag al door de Crisisbeheersingsorganisatie (CBO) van Waterschap Limburg beantwoord kan worden. Dan is een IAT niet nodig.

Het besluit een IAT in te richten wordt door de ROL genomen. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. De waterpartijen zullen dit via de Meldkamer Water ZN laten plaatsvinden, de veiligheidsregio's zullen een belboom inzetten.

3.3 Leiding & coördinatie

Wanneer een beek of zijrivier een afvoer bereikt waarbij er wateroverlast dreigt (doorstijging na bereiken van code oranje), zal worden opgeschaald naar een OKO/Kern-ROT. Hierbij sluit bij voorkeur ook een Waterschaps Operationeel Leider (WOL) van Waterschap Limburg aan. Wanneer er daadwerkelijke wateroverlast met impact dreigt of optreedt, kan worden besloten om op te schalen middels de GRIP-structuur. In afstemming met het OKO/Kern-ROT kan de ROL dan besluiten op te schalen naar GRIP 2, afhankelijk van de situatie al dan niet met CoPI. Het besluit om op te schalen in de GRIP-structuur kan per veiligheidsregio verschillend zijn. De ROL kan daarnaast bij problematiek in een vroegtijdig stadium besluiten om eerder op te schalen en het besluit niet pas bij daadwerkelijke wateroverlast te nemen. Bij opschaling naar een ROT wordt dit uitgebreid met een liaison van Waterschap Limburg en Defensie. Bij VRLN neemt laatstgenoemde standaard deel aan het ROT, bij VRZL wordt deze conform het regionaal crisisplan niet standaard opgeroepen. Kerntaak van het ROT is het op tactisch niveau sturen op, organiseren en ondersteunen van én in voorkomende gevallen leidinggeven aan de multidisciplinaire regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing, teneinde een eenduidige aanpak te bewerkstelligen voor betrokken organisaties, zowel in de acute als in de nafase daarvan. Daarnaast zal in geval van schaarste een voorstel in de prioritering van mensen en middelen in de crisisbestrijding/regionale crisisorganisatie worden gemaakt. Een operationeel leider neemt het besluit over de verdeling van mensen en middelen van de eigen organisatie (dus: ROL voor regionale crisisorganisatie, WOL voor WL en OL-RWS voor RWS et cetera).

Wanneer een beek of zijrivier dusdanig veel wateroverlast veroorzaakt binnen één gemeente, kan worden besloten om verder op te schalen naar GRIP 3. Wanneer deze zijrivier meerdere gemeenten aandoet en in meerdere gemeenten voor grootschalige wateroverlast zorgt (of zal gaan zorgen), kan de ROL in overleg met de voorzitter veiligheidsregio, opschalen naar GRIP 4.

3.3.1 Inrichten Commando Plaats Incident (CoPI)

Een hoogwater in een van de zijrivieren kan in de gebouwde omgeving veel schade aanrichten. Daarnaast is er, in vergelijking tot de Maas, vaak geen tijd meer om evacuatie door te voeren en zijn acute ontruiming noodzakelijk. Een lokaal CoPI kan zorgen voor multidisciplinaire structuur in een getroffen gebied. Dit kan ervoor zorgen dat er meerdere CoPI's actief worden, omdat een rivier vaak meerdere gemeentes aandoet. De rol van het CoPI kan zich daarbij richten op (de beslissing tot) ontruiming en PRIO-1-meldingen welke door het Lokaal Actiecentrum (LAC) direct naar het CoPI toe worden gestuurd. Vanuit het CoPI kunnen noodzakelijke eenheden worden aangestuurd naar de locaties welke vanuit het LAC zullen worden aangeleverd. Het CoPI krijgt daarmee een grotere coördinerende rol, door eenheden in het gebied te verdelen en gebouwen te ontruimen. Contact met het ROT over deze acties is, in verband met informatiemanagement en het gezamenlijk beeld, erg belangrijk. Regelmatig contact tussen de IM-CoPI en de IM-ROT is dan ook noodzakelijk. Bij de aflossing is er daarnaast extra aandacht nodig voor de verandering in werkwijze om zo verwarring tussen CoPI en ROT te voorkomen.

Iedere veiligheidsregio kan slechts één CoPI opstarten. Mochten er meer CoPI's nodig zijn, dan is voor de faciliteit bijstand uit een andere regio nodig. Daarnaast staat er slechts één CoPI-ploeg per regio op hard piket, waardoor er bij opschaling met meerdere CoPI's een beroep gedaan moet worden op vrije instroom. Deze capaciteit is dan ook niet gegarandeerd.

Vanuit het Waterschap zal niet in alle CoPI's plaatsgenomen worden door een liaison. Dit gebeurt in onderling overleg omdat het aantal beschikbare liaisons beperkt is.

3.4 Informatiemanagement

3.4.1 Informatiemanager ROT

De IM-ROT en liaison van Waterschap Limburg spelen, vanaf opschaling naar een OKO/Kern-ROT-overleg, een cruciale rol bij het duiden van hoogwater gerelateerde informatie. De IM-ROT betreft deze liaison intensief bij de beeldvorming en prognoses. De informatiemanagers van de veiligheidsregio's importeren relevante tabbladen uit de LCMS-activiteiten van de waterpartijen en maken gebruik van de beschikbare kaartlagen in LCMS (denk hierbij ook aan overstromings-/inundatiegebieden van de beken en zijrivieren¹). Daarnaast kan de IM-ROT van de VRZL gebruik maken van de multi-actielijsten voor een duiding van mogelijke probleemgebieden.

Vanaf het moment dat GRIP 2 wordt afgekondigd, functioneert informatiemanagement volgens de reguliere procedures van de GRIP-structuur, met vier bijzonderheden:

- De IM-ROT maakt gebruik van de voorbereide LCMS-activiteiten voor hoogwater om de informatiebehoefte voor de beeldvorming te structureren.
- Indien het IAT is geactiveerd, speelt dit team een cruciale rol bij het leveren en duiden van hoogwater-gerelateerde informatie. De IM-ROT maakt intensief gebruik van de beeldvorming van het IAT, door middel van het IAT-tabblad in de voorbereide LCMS-activiteit en door regelmatig contact met de Leider IAT of HIN-IAT;
- De liaison van Waterschap Limburg spelen een cruciale rol bij het duiden van hoogwater-gerelateerde informatie. Onder leiding van de ROL betreft de IM-ROT de liaison en/of de Coördinator Verkenningseenheden (CVE) daarom intensief bij beeldvorming.
- Meerdere partnerorganisaties, zoals Waterschap Limburg en WML, werken bij hoogwater conform de netcentrische werkwijze in LCMS. De IM-ROT zorgt dat deze organisaties in beeld zijn en dat de LCMS-activiteiten worden geïmporteerd in het multidisciplinaire beeld. De IM-ROT en ICO's van partnerorganisaties monitoren elkaars activiteiten en detecteren discrepanties.
- De informatiemanagers van beide veiligheidsregio's stemmen indien beiden opgeschaald af over het contact met partners (dit behelst voornamelijk afspraken maken over het informeren van gezamenlijke partners als Enexis en Gasunie). Overweeg bij opschaling het inschakelen van één extra informatiemanager of -coördinator die namens beide regio's regelmatig een belronde maakt richting partners om eventuele knelpunten vroegtijdig te inventariseren.

Om de hoogwatersituatie de kunnen duiden, kan de IM-ROT gebruik maken van de volgende middelen:

- Het IAT dat duiding geeft aan de hoogwatersituatie met behulp van onder andere het RWS Hoogwaterbericht, het Waterbeeld Limburg van WL, inundatiekaarten, inundatiefilmpjes et cetera;
- Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater;
- Multidisciplinaire actielijsten (VRZL);
- Livebeelden van helikopters, drones of andere camera's. Hierbij is de interpretatie van beelden ten aanzien van doorbraken of andere noodsituaties uitsluitend voorbehouden aan locatiebekende areaaldeskundigen.

Het IAT faciliteert het ROT door middel van een visueel waterbeeld. In lijn met het uitgangspunt "bij elk plaatje hoort een praatje" verzorgt het IAT de noodzakelijke duiding van de kaartbeelden, inclusief toelichting op aannames, onzekerheden en implicaties voor besluitvorming.

¹ Kaartlagen worden continue doorontwikkeld en zijn daardoor aan verandering onderhevig. Informeer altijd bij het waterschap welke datalagen het meest actueel zijn.

3.4.2 Waterschap Limburg

Tijdens een hoogwatersituatie zal Waterschap Limburg een LCMS-activiteit aanmaken. In deze activiteit zal alle relevante multidisciplinaire informatie worden beschreven door de Informatiecoördinator (ICO) van Waterschap Limburg. Indien de veiligheidsregio's een LCMS-activiteit hebben aangemaakt, worden deze activiteiten door de ICO van het waterschap geïmporteerd in de eigen activiteit.

3.4.3 Verkenningseenheden en inspecteurs

Zowel Waterschap Limburg (vanaf dreigende wateroverlast) als de brandweer (bij feitelijke wateroverlast en GRIP-opschaling) sturen eenheden het veld in om de situatie rondom wateroverlast in de beken en zijrivieren te verkennen en te monitoren. De inspecteurs van het waterschap staan hierbij onder leiding van de 'Leider Werkgebiedsteam'. De eenheden van de brandweer staan onder leiding van de Coördinator Verkenningseenheden (CVE). Overweeg tijdens een situatie van daadwerkelijke wateroverlast tot het koppelen van de Leider Werkgebiedsteam aan de CVE om zo effectief gebruik te kunnen maken van de capaciteit van elkaars eenheden. Om zorg te dragen voor een zo concreet mogelijke beeldvorming dienen de CVE en de IM-ROT af te stemmen over de resultaten in het veld. De bevindingen worden gedeeld in het ROT.

Informatie over keringen en/of kades kan gemeld worden bij het waterschap. Overige meldingen (zoals volgelopen kelders, problemen rioolstelsel of anderszins) kunnen naar de gemeente. Bij VRLN zijn hier vaste (nood)mailadressen voor. In VRZL is dat Sectie BZ.

3.5 Communicatie

Hoogwater wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van zeer veel diensten, disciplines en burgers die zowel informatie aanleveren als willen ontvangen. Afstemming van berichtgeving tot eenduidige voorlichting is essentieel teneinde het gehele bestrijdingsproces niet te frustreren. Totdat er een ROT wordt geformeerd, communiceert iedere discipline uitsluitend over het eigen domein. Tot het moment van opschaling mag het Waterschap feitelijkheden over haar eigen taken eigenstandig communiceren. Daarnaast kunnen elkaars boodschappen versterkt worden door deze berichten te delen via de beschikbare communicatieplatformen.

Risicocommunicatie

Eenduidigheid voor burgers staat centraal bij de communicatieaanpak. Men moet vooraf weten waar men de juiste informatie kan terugvinden. Hier moet onder andere ook in de risicocommunicatie naar worden verwezen. Gemeenten, de waterpartners en de veiligheidsregio's hebben op basis van samenwerking in het project Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) bepaald dat in het kader van risicocommunicatie standaard wordt verwezen naar de website www.wachtnietopwater.nl. Hier is alle relevante informatie verzameld ten aanzien van de handelingsperspectieven in de fases voorafgaand, tijdens en na afloop van hoogwater.

Crisiscommunicatie

De afstemming over communicatie kan plaatsvinden vanuit het OKO/Kern-ROT. Vanaf opschaling naar GRIP 2, wanneer het ROT wordt opgeroepen, ligt de centrale coördinatie van de crisiscommunicatie bij de regionale crisisorganisatie van de veiligheidsregio. Uitgangspunt in de crisiscommunicatie is dat ten tijde van een crisissituatie de veiligheidsregio (in samenwerking met de gemeenten) de regierol heeft en zij verantwoordelijk is voor communicatie over de aanpak van de crisis, de te nemen maatregelen en het handelingsperspectief voor burgers. Waterschap Limburg ondersteunt het crisiscommunicatieproces van de veiligheidsregio en waar mogelijk zullen zij, overeenkomstig de reguliere afspraken, een communicatieliason naar elke veiligheidsregio afvaardigen.

In de praktijk zullen de grootste problemen zich voordoen bij de combinatie hoogwater in het regionaal watersysteem en hoogwater van de Maas. Crisiscommunicatie kan dan conform hoofdstuk 4, paragraaf 6 opgepakt worden.

3.6 Evacuatie

Bij een extreme hoogwatersituatie dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. In beide veiligheidsregio's is hiervoor een generiek evacuatieplan beschikbaar (zie hiervoor bijlage M). Uitwerking van evacuatieplannen vindt plaats door individuele gemeenten dan wel in multi-actielijsten. Naast algemene uitgangspunten, beschreven in hoofdstuk 6, geldt voor het regionaal watersysteem ook een aantal specificaties ten aanzien van evacuatie.

3.6.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen

Bij te verwachten hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar verminderd zelfredzame personen zich bevinden. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van deze verminderd zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. De GHOR en Bevolkingszorg hebben een belangrijke functie in het in kaart brengen van de instellingen met verminderd zelfredzamen.

Voor het in kaart brengen kunnen diverse kaartlagen in LCMS gebruikt worden en heeft de GHOR de beschikking over een lijst met mogelijk bedreigde zorglocaties. Na het in kaart brengen van zorgpartners is ook de communicatie met zorgpartners van belang, zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. De GHOR zal daarom proactief en communicatiegericht optreden richting zorgpartners. Vanuit Bevolkingszorg wordt het proces crisiscommunicatie opgestart, welke van belang is voor alle thuiswonenden (daarbij ook verminderd zelfredzamen – zie ook paragraaf 3.5).

3.6.2 Evacuatie van vee

Indien agrarische bedrijven met vee bedreigd worden, dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroeg stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Bij het bereiken van 'fase rood/wateroverlast' dient door de IM-ROT de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) te worden geïnformeerd. De LLTB zal zelf de coördinatie voor deze evacuaties op zich nemen en hierbij de veiligheidsregio's informeren. Na opschaling naar GRIP 2 dient de ROL te bepalen of de liaisons van de agrarische sector (LLTB) worden uitgenodigd voor het ROT.

Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.

3.7 Samenhang hoogwater regionaal watersysteem en hoogwater Maas

Wanneer er veel neerslag in een groter gebied valt, zullen meerdere waterlopen te maken krijgen met hoge waterstanden en hoogwater. Veel neerslag kan dan leiden tot zowel hoogwater in de Maas als in de zijrivieren die uitmonden op de Maas. Wanneer zich een gelijktijdige situatie voordoet van hoogwater in de Maas én het regionaal watersysteem, kan zich 'terugslag' voordoen. In dat geval kan de zijrivier haar water niet uitmonden in de Maas, waardoor het zich in de riviermonding ophoopt. Hierdoor ontstaat terugslag en zal de waterstand in de zijrivier zich stroomopwaarts verder ophogen. In bijlage E is een overzicht opgenomen met alle watergangen die uitmonden in de Maas.

Wanneer zich een situatie van een afvoer in de Maas van meer dan 2.000 m³/s voordoet in combinatie met veel neerslag binnendijs en/of hoge waterstanden in de zijrivieren, dienen bovengenoemde uitmondingen van zijrivieren in de Maas extra gemonitord te worden door de inspecteurs van Waterschap Limburg en de verkenningseenheden van de brandweer. Indien er problematiek ten aanzien van afwatering wordt verwacht ofesignaleerd, dient door Waterschap Limburg – ongeacht of er een IAT in werking is - in kaart te worden gebracht waar wateroverlast zich door terugslag zal gaan voordoen. Op basis hiervan kunnen (nood)maatregelen worden genomen of evacuaties worden gestart.

4. Scenario hoogwater Maas

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de werkwijze van de betrokken (crisis)organisaties bij een hoogwatersituatie in de Maas. Eerst wordt een toelichting gegeven op de begrippen afvoer en waterstand. Daarna worden de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen toegelicht: melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie. Daarna komt de evacuatiestrategie voor de Maas aan bod, waarbij ook aandacht is voor kwetsbare- en risicovolle objecten. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de stand van zaken van de Maaswerken.

4.2 Definitie afvoer en waterstanden

Voor het treffen van maatregelen zijn de begrippen (water)afvoer en waterstand van belang. De afvoer geeft de hoeveelheid water weer die per tijdseenheid door een rivier wordt afgevoerd en wordt uitgedrukt in m³/s. Voor de Maas stroomt het water Nederland binnen vanuit België en het referentiepunt voor de afvoer is locatie St. Pieter. De waterstand geeft de hoogte van het water in een rivier weer en wordt uitgedrukt in (centi)meter ten opzichte van NAP (cm + NAP). Langs de Maas zijn er 35 meetpunten waar de waterstanden worden gemeten. Rijkswaterstaat gebruikt de (verwachte) afvoer bij het referentiepunt St. Pieter om de te verwachte waterstanden bij zowel de meetpunten als bij de rivierkilometers te berekenen. De resultaten van deze berekening worden in het hoogwaterbericht van Rijkswaterstaat gepubliceerd.

De waterstand is direct gerelateerd aan de afvoer, die grotendeels wordt bepaald door gevallen neerslag, instroom van zijrivieren en het grondwaterpeil. Er zijn echter nog andere factoren die de hoogte van de waterstand kunnen beïnvloeden zoals het vollopen van geulen en plassen, het strijken van stuwen, het plaatsen van zandzakken en andere lokale bijzonderheden.

Uitvoerders van te treffen bestrijdingsmaatregelen baseren hun acties daarom primair op basis van de (verwachte) waterstanden van het dichtstbij bovenstrooms gelegen meetpunt, zodat gebiedsgerichte maatregelen tijdig kunnen worden getroffen. Voorbeelden van dergelijke maatregelen betreffen het sluiten van coupures door Waterschap Limburg, het dichtdraaien van spindels/afsluiters door gemeenten of het strijken van stuwen door Rijkswaterstaat.

Op basis van te verwachten waterstanden hebben gemeenten de kwetsbare objecten binnen hun grondgebied geïnventariseerd en een overzicht van te nemen maatregelen opgesteld. Ook Waterschap Limburg heeft in kaart gebracht bij welke waterstanden acties noodzakelijk zijn. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in de draaiboeken van gemeenten, het geautomatiseerd draaiboek calamiteitenbestrijding (GDC) van Waterschap Limburg en de multidisciplinaire actielijst (VRZL). Ook is bekend bij welke waterstanden de gesloten dijktrajecten om kernen van dorpen en steden niet meer bereikbaar zijn.

Door de grote verschillen in waterstanden tussen de verschillende gemeenten in Limburg, is het voor de mono- en multidisciplinaire crisisorganisaties noodzakelijk om gebruik te maken van één leidend referentiepunt. Voor het bepalen van het moment en niveau van opschaling wordt daarom primair gekeken naar de afvoer in m³/s bij St. Pieter.

4.3 Melding & alarmering / op- en afschaling

4.3.1 Melding (hoogwaterberichtgeving)

Rijkswaterstaat monitort continu de afvoer van de Maas bij St. Pieter in Maastricht. Bij een verhoogde afvoer waarbij een afvoer van 800 m³/s in de verwachting ligt, informeert Rijkswaterstaat reeds belanghebbenden. Zodra de Maas een afvoer van 800 m³/s heeft bereikt, start Rijkswaterstaat de hoogwaterberichtgeving. Dit betekent voor de veiligheidsregio's dat de Meldkamer Brandweer (MKB) van de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg (GMK-L) vanaf 800 m³/s per mail statusberichten ontvangt met daarin de actuele en verwachte afvoer. Bij een afvoer van 1.500 m³/s start Rijkswaterstaat met de hoogwaterberichtgeving waarin naast de afvoerverwachting ook de verwachte waterstanden per meetpunt zijn opgenomen.

Voor een standaard hoogwatersituatie geldt dat de hoogwaterberichtgeving verschijnt conform bijlage D. In het schema is weergegeven welke berichten Rijkswaterstaat verstuurt, wat de frequentie van de hoogwaterberichtgeving is en welke (landelijk) kleurfasering daarbij hoort.

4.3.2 Alarmering

Zodra de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg (GMK-L) de attendering van 1.000 m³/s van Rijkswaterstaat ontvangt, wordt de Calamiteitencoördinator (CaCo) van de GMK-L geïnformeerd. Wanneer een afvoer van 1.250 m³/s bij St. Pieter wordt bereikt, alarmeert de Meldkamer Brandweer (MKB) volgens procedure de IM-ROT van beide veiligheidsregio's en de Officieren van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz's) van alle Maasgemeenten.

Bereikte afvoer	Functionarissen te alarmeren in VRZL	Functionarissen te alarmeren in VRLN
1000 m ³ /s	CaCo	
1250 m ³ /s St. Pieter	IM-ROT OvD-Bz Westelijke Mijnstreek OvD-Bz Maastricht-Heuvelland	IM-ROT Alle OvD-Bz's Maasgemeenten

Na alarmering neemt de IM-ROT contact op met Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg conform de instructie IM-ROT. De verkregen informatie wordt voor elke regio apart in de voorbereide LCMS-activiteit Hoogwater verwerkt. Ook worden relevante functionarissen van de crisisorganisatie door de IM-ROT geïnformeerd. Bij verdere stijging van de afvoer alarmeert de GMK-L crisisfunctionarissen van beide veiligheidsregio's conform het alarmeringsschema in de meldkamerinstructie (zie bijlage B en C). Als de afvoer blijft stijgen, zullen de daaropvolgende alarmeringen van Rijkswaterstaat op dezelfde wijze door de IM-ROT worden verwerkt in LCMS.

Bij een afvoer van 1.500 m³/s bij St. Pieter worden verschillende functionarissen gealarmeerd, waaronder de CaCo, IM-ROT, Regionaal Operationeel Leider (ROL) en het Hoofd Crisiscommunicatie (HCC). Deze vier functionarissen vormen samen het OKO in Veiligheidsregio Zuid-Limburg. In het Kern-ROT sluiten ook de AC'en en RMOA aan. Deze functionarissen dienen bij het bereiken van 1.500 m³/s bij St. Pieter afstemming met elkaar te zoeken over het verdere verloop van het hoogwater. De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat en de Operationeel Leider van Waterschap Limburg worden gevraagd om deel te nemen aan het overleg om duiding te verschaffen. Het doel van het afstemmingsoverleg is beeldvorming, het identificeren van knelpunten, nagaan of de belangrijke stakeholders zijn geïnformeerd en bepalen of opschaling naar GRIP 2 noodzakelijk is als verdere doorstijging wordt verwacht. Ook wordt afgestemd of het Impact Analyse Team geactiveerd moet worden (zie 'Opschaling Impact Analyse Team (IAT)').

Functionarissen OKO/Kern-ROT

OKO (VRZL)	Kern-ROT (VRLN)
ROL	ROL
IM-ROT	CaCo
HCC	IM-ROT
Optioneel: CaCo	ACBZ
	ACB
	ACGZ
	ACP
	CAROT
	RMOA

4.3.3 Opschaling

Voor een standaard hoogwatersituatie geldt dat er conform bijlage D wordt opgeschaald. De opschaling is gekoppeld aan vooraf bepaalde afvoeren bij St. Pieter. Indien noodzakelijk kan van deze standaard opschaling gemotiveerd worden afgeweken. Denk bijvoorbeeld aan vroegere opschaling in situaties dat er zeer veel neerslag wordt verwacht en de afvoeren van de Maas en/of het regionaal watersysteem al zijn verhoogd. Een overzicht van de alarmeringen bij de fases is opgenomen in het GMK-blad (zie bijlagen B en C).

Opschaling Veiligheidsregio

De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat meldt bij de IM-ROT als een afvoer van 2.000 m³/s bij meetpunt St. Pieter is bereikt. De IM-ROT zoekt daarna telefonisch contact met de meldkamer en geeft door of de ROL besloten heeft op te schalen naar GRIP 2. De richtlijn die de ROL kan aanhouden om op te schalen naar GRIP 2, is de verwachting dat binnen 12 uur na het bereiken van 2.000 m³/s bij St. Pieter doorstijging naar 2.250 m³/s wordt bereikt. Na alarmering van GRIP 2 worden de gealarmeerde crisisteams aangevuld met de liaisons van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg. Conform alarmeringstabel wordt GRIP 4 gealarmeerd zodra een afvoer van 2.600 m³/s wordt bereikt. In de praktijk zal hier een advies van het ROT aan de Voorzitter Veiligheidsregio aan voorafgaan.

Afvoer St. Pieter	Opschaling door de veiligheidsregio's
> 800 m ³ /s binnen 24 uur	GRIP 0
1000 m ³ /s	GRIP 0 Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg informeert de calamiteitencoördinator
1250 m ³ /s	GRIP 0 Meldkamer Brandweer alarmeert de IM-ROT van de beide veiligheidsregio's en de Officieren van Dienst Bevolkingszorg van alle Maasgemeenten
1500 m ³ /s	GRIP 0 VRZL: OKO (ROL, CaCo, IM-ROT, HCC, Operationeel Leider RWS ZN) VRLN: Kern-ROT (ROL, IM-ROT, ACBZ, ACB, ACGZ, ACP, CAROT, RMOA)
2000 m ³ /s	GRIP 2 Regionaal Operationeel Team (ROT)
2600 m ³ /s	GRIP 4 Regionaal Beleidsteam (RBT)

Opschaling politie met een Stafsectie Politiezorg

Bij opschaling naar GRIP 2 schaalde de politie op met een Stafsectie Politiezorg, bestaande uit een Algemeen Commandant politiezorg (ACP), Hoofd Informatie, Hoofd Ondersteuning en eventueel meerdere taakcommandanten operatieën, waarbij gebruik wordt gemaakt van het potentieel van de Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBBO). De ACP in het ROT kan een buddy aanwijzen ten behoeve van de aansturing van deze Stafsectie Politie (de SGBBO-taakorganisatie). Om hen vroegtijdig te betrekken wordt vanaf 1.500 m³/s de RCCB-afdeling (Regionaal Conflict- en Crisisbeheersing) geïnformeerd.

Opschaling Rijkswaterstaat

Fase	Afvoer St. Pieter	Leiding en coördinatie RWS
0 Normale fase	<800 m ³ /s	-
0 Aanloophase	800 m ³ /s	Operationeel Leider RWS
0 Incidentfase	1000 m ³ /s	Operationeel Leider RWS
1 Calamiteitfase	1250 – 1500 m ³ /s	Operationeel Leider RWS
2 Crisisfase	2000 m ³ /s	- Bestrijdingsteam o.l.v. Operationeel Leider RWS (Draaiboek Hoogwater RWS ZN) - Crisisteam RWS o.l.v. Beslisser fase 2 (Draaiboek overstijgende acties)
2 Crisisfase	≥2600 m ³ /s	- Bestrijdingsteam o.l.v. Operationeel Leider RWS (Draaiboek Hoogwater RWS ZN) - Crisisteam RWS o.l.v. Beslisser fase 2 (Draaiboek overstijgende acties)
0 Afschalingsfase	1500 m ³ /s	Crisisteam RWS schaalte af
0 Afschalingsfase	800 m ³ /s	Operationeel Leider RWS schaalte af zodra de afvoer te St. Pieter onder 800 m ³ /s komt en er binnen 24 uur geen hernieuwde stijging tot boven de 800 m ³ /s meer wordt verwacht.

Opschaling Waterschap Limburg

Bij een afvoer van >1.250 m³/s in combinatie met een verwachte doorstijging wordt de dijkwachtenorganisatie in werkgebied Noord opgestart en bij >1.750 m³/s in werkgebied Zuid. Verdere opschaling van Waterschap Limburg is te vergelijken met de crisisstructuur binnen de veiligheidsregio's. Richtlijn voor het Waterschap Operationeel Team (WOT) is dat deze wordt geactiveerd bij een afvoerprognose van >2.000 m³/s bij St. Pieter en de crisisorganisatie van het Waterschap Limburg wordt opgeschaald naar coördinatiefase 2. Bij een prognose van >2.600 m³/s wordt er opgeschaald naar coördinatiefase 3 met een Waterschap Beleidsteam (WBT).

Opschaling Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT)

De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) neemt/nemen het besluit tot activering van het IAT in afstemming met de Operationeel Leiders van de waterpartijen wanneer aan de hieronder beschreven inzetcriteria is voldaan. Het IAT faciliteert duiding voor beide veiligheidsregio's. De inzetcriteria voor het IAT verschillen voor het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem.

De leden van het IAT die op basis van vrije instroom deelnemen, worden geattendeerd bij het bereiken van 1.500 m³/s bij meetpunt St. Pieter met een verwachte doorstijging naar >2.250 m³/s. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden:

- Opkomen bij het bereiken van een afvoer van 1.750 m³/s bij St. Pieter (IAT actief bij 2.000 m³/s), met een verwachte doorstijging naar minimaal 2.250 m³/s binnen twaalf uur;
- Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de Maas.

4.3.4 Afschaling

Afschalen van de opgeschaalde teams gebeurt pas indien:

- De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Sittard-Geleen, in de VRZL, is gepasseerd;
- De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Mook en Middelaar, in de VRLN, is gepasseerd;
- Er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt;
- Er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten of kolommen aan multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning;
- Er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties en er een plan voor nafase is ontwikkeld.

Het besluit tot afschalen van het IAT is belegd bij het ROT. Wanneer beide veiligheidsregio's zijn opgeschaald in GRIP dient het besluit tot afschalen van het IAT een gezamenlijk besluit van beide ROT's te zijn. Voorts wordt het IAT enkel afgeschaald indien alle te bedienen crisisteams (dus ook de mono-crisisteams van de waterpartners) hiermee instemmen.

Bij de afschaling van de informatieverstrekking en crisiscommunicatie moet er rekening mee worden gehouden dat het enkele dagen duurt voordat de hoogwatergolf beide regio's heeft verlaten:

- Zuid-Limburg: afschalen bij daling tot onder 800 m³/s bij Stevensweert;
- Limburg-Noord: afschalen bij daling tot onder 800 m³/s bij Mook.

Wanneer de 800 m³/s bij Mook en Middelaar wordt bereikt, zal er ook een bericht vanuit Rijkswaterstaat worden gestuurd, dat de hoogwaterberichtgeving zal worden gestopt.

4.4 Leiding & coördinatie

4.4.1 Regionaal Operationeel Team (ROT)

Wanneer de Maas een afvoer van 2.000 m³/s bereikt bij St. Pieter en de ROL hierop besluit om op te schalen naar GRIP 2 of hoger, komt het ROT bij elkaar. Dit besluit kan per veiligheidsregio verschillend zijn. Ook kan de ROL vanwege de ernst of complexiteit van de situatie in een eerder stadium besluiten op te schalen en het besluit niet pas bij 2.000 m³/s te nemen. De ROT's worden uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en Defensie. Kerntaak van het ROT is het op tactisch niveau sturen op, organiseren en ondersteunen van én in voorkomende gevallen leidinggeven aan de multidisciplinaire regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing, teneinde een eenduidige aanpak te bewerkstelligen voor betrokken organisaties, zowel in de acute als in de nafase daarvan. Daarnaast zal in geval van schaarste een voorstel in de prioritering van mensen en middelen in de crisisbestrijding/regionale crisisorganisatie worden gemaakt. Een operationeel leider neemt het besluit over de verdeling van mensen en middelen van de eigen organisatie (dus: ROL voor regionale crisisorganisatie, WOL voor WL en OL-RWS voor RWS etc.).

4.4.2 Te overwegen coördinatiestrategie

De Maas stroomt achtereenvolgens door zeventien Limburgse gemeenten, waardoor bij een hoogwatersituatie in de Maas impact in meerdere gemeenten te verwachten is. De mate van deze impact, de omstandigheden en de specifieke knelpunten en vraagstukken zullen echter per gemeente verschillen. Hierdoor kan het voor een ROT een haast onmogelijke opgave zijn om het overzicht te behouden, laat staan om op lokaal niveau maatwerk te leveren. Bovendien hebben de gemeentelijke organisaties zelf de meeste kennis over het eigen gebied.

Om recht te doen aan deze (lokale) omstandigheden, kan gekozen worden voor een strategie van centrale regie/coördinatie bij het ROT c.q. RBT, met duidelijke mandaten voor burgemeesters om lokaal op te kunnen treden. Zo kunnen burgemeesters zelf voorstellen doen voor het opstellen van noodverordeningen, bepalingen en afbakening van te evacueren gebieden, waarbij deze besluiten wel steeds bekrachtigd dienen te worden door de voorzitter veiligheidsregio. Dit laatste, bekrachtiging van maatregelen in het RBT, is noodzakelijk om zo centrale regie te behouden en ook afstemming tussen gemeenten te kunnen blijven borgen. Met deze vorm van decentralisatie wordt het eenvoudiger om lokaal naar bevind van zaken en op basis van lokale kennis invulling te geven aan maatregelen. Deze strategie zal voornamelijk in Limburg-Noord uitkomst kunnen bieden aangezien Limburg-Noord maar liefst twaalf Maasgemeenten kent.

4.4.3 Vergaderklok

Voor de hoogwaterfasen oranje en rood geldt een vergaderklok omdat de voorspellingen van Rijkswaterstaat op vaste momenten worden gegeven conform het convenant 'Hoogwaterberichtgeving'. De vergaderklok van de interne crisisteams van Rijkswaterstaat en het IAT is tevens gekoppeld aan de hoogwaterberichtgeving. Belangrijk is dat hier niet van afgeweken wordt omdat de duiding door de waterpartners hiermee in het geding komt met risico's voor de kwaliteit van het situationeel waterbeeld.

Afvoer St. Pieter	GRIP	Fase	Hoogwater- berichten Maas	Gemeenten (TBz) vergadering	IAT vergadering	ROT vergadering	RBT vergadering
800 m ³ /s	0	Groen	-	Naar eigen inzicht gemeente		(O)KO/Kern-ROT bij 1500 m ³ /s	Geen RBT
1000 m ³ /s							
1250 m ³ /s		Geel					
1500 m ³ /s			08.00 20.00				
2000 m ³ /s	2	Oranje	08.00 14.00 20.00	08.30 14.30 20.30	09:00 15:00 21:00	10:00 16:00 22:00	10.30 22.30 Overleg OL + VzVr + betrokken Bgm's
2600 m ³ /s	4	Rood	08.00 14.00 20.00 02.00	08.30 14.30 20.30 02.30	09:00 15:00 21:00 03:00	10:00 16:00 22:00 04:00	10.30 16.30 22.30 04.30

4.5 Informatiemanagement

4.5.1 Informatiemanager ROT

Vanaf het moment dat GRIP 2 wordt afgekondigd, functioneert informatiemanagement volgens de reguliere procedures van de GRIP-structuur, met vijf bijzonderheden:

1. De IM-ROT maakt gebruik van de voorbereide LCMS-activiteiten voor hoogwater om de informatiebehoefte voor de beeldvorming te structureren.
2. De liaisons van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg (en indien geactiveerd; het Impact Analyse Team) spelen een cruciale rol bij het duiden van hoogwater-gerelateerde informatie. Onder leiding van de ROL betreft de IM-ROT de liaisons, het IAT (indien actief) en/of de Coördinator Verkenningseenheden (CVE) daarom intensief bij beeldvorming.
3. Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg werken conform de netcentrische werkwijze in LCMS. Elke organisatie maakt een eigen incident aan in LCMS waarin de tabbladen van de andere partijen worden geïmporteerd (informeer elkaar hierover!). De IM-ROT's en ICO's spelen een cruciale rol in het monitoren van elkaars activiteiten en het detecteren van discrepanties. Ook drinkwaterleidingmaatschappij WML werkt netcentrisch via LCMS en kan impact van de hoogwatersituatie ondervinden. Indien dat het geval is, wordt ook de LCMS-activiteit van WML geïmporteerd.
4. Er is veel impact bij vitale partners te verwachten. De informatiemanagers van beide veiligheidsregio's stemmen af over het contact met partners (dit behelst voornamelijk afspraken maken over het informeren van gezamenlijke partners als Enexis en Gasunie). Overweeg bij opschaling het inschakelen van één extra informatiemanager of -coördinator die namens beide regio's regelmatig een belronde maakt richting partners om eventuele knelpunten vroegtijdig te inventariseren. Richtlijn: bij beginfase incident ligt deze taak bij Limburg-Noord (in verband met grote drukte in Zuid-Limburg) en na bereiken piek Echt-Susteren ligt deze taak bij Zuid-Limburg.
5. Indien geactiveerd: het Impact Analyse Team. Zie volgende alinea.

Om de hoogwatersituatie te kunnen duiden, kan de IM-ROT gebruik maken van de volgende middelen:

- Het IAT dat duiding geeft aan de hoogwatersituatie met behulp van onder andere het RWS Hoogwaterbericht, het Waterbeeld Limburg van WL, inundatiekaarten, inundatiefilmpjes et cetera;
- Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater;
- Multidisciplinaire actielijsten (VRZL)
- Draaiboeken van gemeenten;
- Livebeelden van helikopters, drones of andere camera's. Hierbij is de interpretatie van beelden ten aanzien van doorbraken of andere noodsituaties uitsluitend voorbehouden aan locatiebekende areaaldeskundigen.

Het IAT faciliteert het ROT door middel van een visueel waterbeeld conform Werkwijze IAT (bijlage O). In lijn met het uitgangspunt "bij elk plaatje hoort een praatje" verzorgt het IAT de noodzakelijke duiding van de kaartbeelden, inclusief toelichting op aannames, onzekerheden en implicaties voor besluitvorming.

4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord

Op het moment dat regionaal wordt opgeschaald naar GRIP 2, wordt in iedere gemeente een Team Bevolkingszorg (TBz) geactiveerd, welke na iedere vergadering een situatierapportage (sitrap) naar de sectie bevolkingszorg (Bz) in het ROT stuurt. Deze sectie in het ROT verwerkt de informatie van de gemeentelijke sitraps tot een gezamenlijk beeld 'bevolkingszorg'. Ook het IAT verkrijgt deze informatie vanuit de sectie Bz om deze onderdeel te kunnen laten zijn in de advisering en het scenariodenken. In deze updates worden minimaal de volgende onderdelen vermeld:

- Knelpunten van de gemeente;
- Verwachte situatie.

De sitraps worden door medewerker sectie Bevolkingszorg (MSBZ) in het ROT opgeslagen in LCMS. Voor het TBz wordt deze taak belegd bij IM TBZ. De IM TBZ wordt hierin ondersteund door de medewerker IM en verslaglegger.

4.5.3 Werkwijze bevolkingszorg Zuid-Limburg

Op het moment dat regionaal wordt opgeschaald naar GRIP 2, dient iedere betrokken gemeente lokaal op te schalen en periodieke sitraps te sturen naar de sectie Bevolkingszorg in het ROT. Het format voor deze sitrap is te vinden in LCMS en bijlage H. De sectie Bevolkingszorg in het ROT verwerkt de informatie uit de sitraps van de gemeenten tot een gezamenlijk beeld 'bevolkingszorg'. Ook het IAT krijgt deze informatie vanuit de sectie Bz om deze onderdeel te kunnen laten zijn in de advisering en het scenariodenken.

- Knelpunten van de gemeente;
- Verwachte situatie.

4.6 Crisiscommunicatie

Hoogwater wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van zeer veel diensten, disciplines en burgers die zowel informatie aanleveren als willen ontvangen. Afstemming van berichtgeving tot eenduidige voorlichting is essentieel teneinde het gehele bestrijdingsproces niet te frustreren. Totdat er een ROT wordt geformeerd, communiceert iedere discipline uitsluitend over het eigen domein. Wel kunnen elkaars boodschappen versterkt worden door deze berichten te delen op sociale media.

Risicocommunicatie

Eenduidigheid voor burgers staat centraal bij de communicatieaanpak. Men moet vooraf weten waar men de juiste informatie kan terugvinden. Hier moet onder ander ook in de risicocommunicatie naar worden verwezen. Gemeenten, de waterpartners en de veiligheidsregio's hebben op basis van samenwerking in het project Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) bepaald dat in het kader van risicocommunicatie standaard wordt verwezen naar de website www.wachtnietopwater.nl. Hier is alle relevante informatie verzameld ten aanzien van de handelingsperspectieven in de fases voorafgaand, tijdens en na afloop van hoogwater.

Crisiscommunicatie

De afstemming over communicatie kan plaatsvinden vanuit het OKO/Kern-ROT. Vanaf opschaling naar GRIP 2, wanneer het ROT wordt opgeroepen, ligt de centrale coördinatie van de crisiscommunicatie bij de regionale crisisorganisatie. Uitgangspunt in de crisiscommunicatie is dat ten tijde van een crisissituatie de veiligheidsregio (in samenwerking met de gemeenten) de regierol heeft en zij verantwoordelijk is voor communicatie over de aanpak van de crisis, de te nemen maatregelen en het handelingsperspectief voor burgers. Waterschap Limburg ondersteunt het crisiscommunicatieproces van de veiligheidsregio en waar mogelijk zullen zij, overeenkomstig de reguliere afspraken, een communicatieliason naar elke veiligheidsregio afvaardigen.

4.6.1 Crisiscommunicatielijnen veiligheidsregio en waterpartners

Afhankelijk van de acute noodzaak van het nemen van maatregelen door burgers kunnen door beide veiligheidsregio's diverse middelen worden ingezet. De inzet van calamiteitenzender L1 is waardevol om burgers voortdurend een actuele update over de stand van zaken en duiding van de ernst van de situatie te kunnen geven. Wanneer er een onmiddellijke dreiging is waardoor acute maatregelen getroffen moeten worden, kan afhankelijk van het te geven handelingsperspectief een NL-Alert of het WAS-palensysteem worden ingezet. Ook een combinatie van beide is mogelijk. Bij de overweging om de WAS-palen te activeren, moet worden beseft dat het standaard handelingsperspectief dat hiermee gepaard gaat, het volgende inhoudt: ga naar binnen, sluit ramen en deuren, zet de mechanische ventilatie uit en luister naar de rampenzender. Dit handelingsperspectief is niet zondermeer opportuun bij hoogwatersituaties en moet dus per geval worden afgewogen.

De waterpartners zorgen voor de inhoudelijke expertise voor de communicatieboodschappen ten aanzien van waterstanden, prognoses, toestand op de waterwegen en staat van de dijken. De veiligheidsregio heeft de regie in de communicatie over de inzet van hulpdiensten en handelingsperspectieven van de burger. Goede afstemming tussen de communicatieadviseurs van de bij de crisis betrokken partijen is daarom essentieel.

4.6.2 Communicatielijnen veiligheidsregio en gemeenten

Situatie VRLN:

- De veiligheidsregio communiceert over de regionale boodschap met betrekking tot het situationeel beeld/waterstanden en de actuele stand van zaken (de overkoepelende ramp). Daarnaast verzorgt de veiligheidsregio de regionale persconferenties en worden Q&A's voor gemeenten opgesteld die lokaal kunnen worden aangevuld en via de gemeente kanalen worden gepubliceerd;
- Gemeenten communiceren via hun eigen kanalen de specifieke lokale boodschap met concrete informatie voor de lokale bevolking aangevuld met een handelingsperspectief (o.a. de te evacueren gebieden en lokale verwachtingen c.q. afwijkingen van het regionale beeld);
- Aandachtspunt hierbij is dat deze verdeling veel samenwerking vraagt tussen gemeenten en veiligheidsregio. Ook vereist deze aanpak bij beide partijen voldoende communicatiecapaciteit en -competenties.

Situatie VRZL:

- De veiligheidsregio communiceert centraal over de actuele situatie, over de algemeen geldende handelingsperspectieven en over de te evacueren gebieden en verwijst in al haar uitingen naar de website waar alle informatie bij elkaar komt;
- Gemeenten in Zuid-Limburg communiceren over specifieke lokale problemen/afspraken in lijn met de regionale strategie;
- Tijdens crises is er voortdurend afstemming tussen de VRZL en gemeenten. Vanwege vaak overbelasting en capaciteitsproblemen van de gemeenten wordt gekozen voor een centrale aanpak.

4.7 Evacuatie

Bij een hoogwatersituatie waarbij gebieden worden bedreigt, dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. In beide veiligheidsregio's is een generiek evacuatieplan beschikbaar (zie bijlage N). Uitwerking van specifieke evacuatieplannen vindt plaats door de individuele gemeente (VRLN) dan wel in multi-actielijsten (VRZL). Naast algemene uitgangspunten, beschreven in hoofdstuk 6, gelden er voor de Maas ook een aantal specificaties ten aanzien van evacuatie.

4.7.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen

Bij te verwachten extreem hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar zich verminderd zelfredzame personen bevinden. Dit betreffen bij te verwachten extreem hoge waterstanden onder andere het Maastricht UMC+ en het VieCuri MC in Venlo. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van de verminderd zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. Ondanks de verbeteringen van de waterkeringen door de Maaswerken, waardoor het water deze ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen pas bij extreem hoge waterstanden zou kunnen bereiken, is het vroegtijdig opstarten van communicatie met deze partijen noodzakelijk, juist omdat er bij extreme waterstanden achtereenvolgens meerdere probleemgebieden zullen ontstaan.

De GHOR en Bevolkingszorg hebben een belangrijke functie in het in kaart brengen van de locaties met verminderd zelfredzamen. Voor het in kaart brengen kunnen diverse kaartlagen in LCMS gebruikt worden en heeft de GHOR Zuid-Limburg de beschikking over een lijst met mogelijk bedreigde zorglocaties. Na het in kaart brengen van zorgpartners is ook de communicatie met zorgpartners van belang zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. Vanaf opschaling naar GRIP 2 zal de GHOR daarom proactief en communicatiegericht optreden naar zorgpartners. Tevens is vanuit Bevolkingszorg het proces crisiscommunicatie van belang voor alle thuiswonenden (verminderd zelfredzamen). Zie ook paragraaf 4.6.

4.7.2 Evacuatie van vee

Indien agrarische veebedrijven worden bedreigd door hoogwater dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroegtijdig stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Vanaf 800 m³/s wordt de Limburgse Land- en Tuinbouw (LLTB) al meegenomen in de berichtgeving van Rijkswaterstaat. Bij het bereiken van 1.500 m³/s bij St. Pieter dient door de IM-ROT's van beide veiligheidsregio's de LLTB nogmaals te worden geïnformeerd. De LLTB zal zelf de coördinatie voor deze evacuaties op zich nemen en hierbij de veiligheidsregio's informeren. Na opschaling naar GRIP 2 dient de ROL te bepalen of de liaisons van de agrarische sector (LLTB) worden uitgenodigd voor het ROT.

Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.

4.7.3 Seveso-bedrijven

Er bevindt zich in beide veiligheidsregio's een aantal Seveso-bedrijven in het effectgebied van het hoogwater. Deze inrichtingen bevinden zich op locaties waar de Maas bij bepaalde (extreem hoge) waterstanden mogelijk zal overlopen. Het betreft de volgende inrichtingen:

- Waterzuiveringsinstallatie Chemelot (Sittard-Geleen);
- Solvay (Herten);
- Broekman Logistics (Venlo);
- Varo Energy (Roermond);
- Jewagas (Wanssum).

De secties brandweer dienen vanaf een afvoer van 2.600 m³/s de situaties van bovenstaande bedrijven te monitoren.

4.7.4 Inrichten Commando Plaats Incident (CoPI)

Een hoogwatersituatie in de Maas kan een groot aantal aan evacuaties met zich meebrengen. De beslissing tot deze evacuaties ligt bij het RBT. Deze evacuaties behelzen ter plaatse coördinatie. Er kan in dat geval gekozen worden om een centraal gelegen CoPI in te richten om de evacuaties operationeel te coördineren. Ook kan er voor worden gekozen om bij specifieke objecten (bijvoorbeeld het VieCuri) een lokaal CoPI in te richten om evacuatie te coördineren. De verbinding tussen het ROT en het CoPI dient in stand te worden gehouden tussen de IM-CoPI en IM-ROT om in het ROT het centrale beeld rondom de evacuaties te kunnen leiden.

4.8 Isolatie van gebieden

4.8.1 Uitwerking dijkverbeteringsmaatregelen Maas

Dankzij de Maaswerken is de hoogwaterbescherming ten aanzien van de Maas verbeterd. De risicogebieden lopen nu pas bij extreem hoge waterstanden onder water waar dit vroeger al in een eerder stadium kon gebeuren. De komende jaren wordt de bescherming nog beter, aangezien nog langere tijd aan de Maaswerken wordt gewerkt. Deze Maaswerken brengen echter nieuwe operationele aandachtspunten met zich mee.

4.8.2 Isolatie

Door de Maaswerken zullen bepaalde steden en dorpen in het geval van hoogwater pas bij een hogere afvoer overstroomd, maar worden dorpen of steden al in een vroeger stadium afgesloten doordat het overtollige Maaswater naar omliggende weilanden, die als uiterwaarden dienen, wordt afgevoerd en toegangswegen overstroomd. De betreffende gebieden zijn te vinden in de gemeentelijke draaiboeken en de actielijsten. Het is noodzakelijk om vroegtijdig dorpen of steden die worden geïsoleerd hierover te informeren. Door vroegtijdig crisiscommunicatie op te starten, zijn inwoners op tijd geïnformeerd en worden ze niet verrast. Daarnaast kan hierdoor vrijwillige evacuatie gestimuleerd worden. Een bijbehorend aandachtspunt is het zorgen voor mogelijkheden om het gebied alsnog te kunnen verlaten, ook na het onderlopen van de weilanden. De hulp van Defensie met (vervoer)middelen om te evacueren zou hier uitkomst kunnen bieden. Een vroegtijdige aanvraag door de RMOA is daarvoor noodzakelijk. Door Defensie wordt de aanvraag van de RMOA landelijk gecoördineerd. Zo wordt de capaciteit over meerdere veiligheidsregio's evenredig verdeeld, mochten er meerdere regio's in een hoogwatersituatie zitten of er sprake zijn van andere situaties waarbij de inzet van Defensie gewenst is.

Daarnaast kan er gebruikt gemaakt worden van burgerinitiatieven. Denk aan boeren die willen helpen met tractoren en dergelijke, of lokale hoogwaterteams die al bij enkele gemeenten bestaan.

4.9 Achtereenvolgende aandachtsgebieden

Indien er zeer hoge afvoeren worden bereikt, zullen meerdere gebieden achtereenvolgens overstromen. Hierdoor moet vooraf gedacht worden aan voldoende capaciteit voor evacuaties in meerdere gemeentes. Er dient daarom vanaf opschaling naar GRIP 4 aandacht te worden besteed aan bijstandsaanvragen voor materieel en personeel voor evacuaties. Naast bijstand dient ook aandacht te worden besteed aan vroegtijdige crisiscommunicatie zodat vanuit de bevolking al kan worden gestart met 'vrijwillige evacuatie', het verplaatsen van vee, materiaal en voertuigen.

4.9.1 Concluderende actiepunten ten aanzien van aandachtsgebieden

- Vroegtijdig herkennen van te verwachten hoge afvoeren en daarop anticiperen middels scenariodenken;
- Vroegtijdig de RMOA laten informeren naar mogelijkheden van pendelvervoer in geval van isolatie van gebieden;
- Vroegtijdig informeren en betrekken van de GHOR en Bevolkingszorg indien een overstroming of dijkdoorbraak wordt verwacht. Indien evacuatie noodzakelijk is, dienen zowel de niet-zelfredzame personen vroegtijdig te worden geïnventariseerd, maar dient ook communicatie met zorginstellingen en ziekenhuizen over onder andere bereikbaarheid vroegtijdig te worden opgestart;
- Vroegtijdig opstarten van crisiscommunicatie en deze afstemmen met buurtraden, gemeenten en ketenpartners.

4.10 Effecten op afvalwaterproces

- De RWZI Venlo zal bij een waterstand van 18,00m+NAP in bypass worden gezet en daarmee ook de toevoergemalen langs de Maas van deze RWZI. Op dat moment zal niet meer worden gezuiverd maar ongezuiverd worden overgestort. Bij deze afvoeren op de Maas (ongeveer vanaf 3000 m³/s) treedt dan wel een grote mate van verdunning van dit afvalwater op.
- Bij RWZI's waar toegangswegen onder water komen te staan (zoals Roermond en Gennepe) worden preparatieve maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering te continueren. Slibafvoer en de aanvoer van voor het proces relevante chemicaliën is dan namelijk niet meer mogelijk.

5. Scenario falen kering en poldereffecten

5.1 Inleiding

Via het hoogwaterbeschermingsprogramma zijn in de loop der tijd dijken aangelegd die Limburg moeten beschermen tegen hoogwatersituaties. Voor de toegankelijkheid van gebieden bestaan in normale omstandigheden vele openingen (bijvoorbeeld toegangswegen en -paden) in deze dijken die bij dreigend hoogwater gesloten moeten worden. Al voor het bereiken van de maatgevende afvoer zijn aanvullende preventieve maatregelen nodig om de waterkerende functie adequaat te kunnen vervullen. Deze maatregelen zijn als acties opgenomen in de draaiboeken van gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en in de multidisciplinaire actielijst. Voor al deze preventie maatregelen is een sluitpeil bepaald zodat bekend is bij welke waterstand van het bovenstrooms gelegen meetpunt de actie gereed dient te zijn.

Algemene maatregelen bij hoogwater zijn:

- Afsluiten binnendijkse wegen;
- Uit de vaart nemen veerdiensten;
- Ontruimen van buitendijkse woningen en bedrijven;
- Evacueren van vee.

Preventieve maatregelen aan de waterkeringen zijn:

- Bedienen afsluiters;
- Sluiten keersluizen (onder andere Limmel);
- Installeren/activeren pompen;
- Dichtzetten coupures en wanden;
- Aanbrengen tijdelijke keringen;
- Uitvoeren noodplannen door aannemers waar gewerkt wordt aan de kering;
- Inspectie door dijkwachterorganisatie.

Ondanks alle inspanningen is het falen van een kering nooit uit te sluiten. Op hoofdlijnen onderscheiden we een drietal scenario's die kunnen leiden tot het falen ervan.

5.2 Duiding scenario's falen primaire kering

5.2.1 Falen opbouw hoogwaterbeveiliging

Tijdens en na het uitrollen van de preventieve maatregelen worden de waterkeringen gericht geïnspecteerd en gecontroleerd op juiste werking en eventuele verstoringen. Controle vindt hoofdzakelijk plaats tijdens de inspectieronden van de dijkwachterorganisatie van Waterschap Limburg, maar ook andere medewerkers van Waterschap Limburg, hulpverleners en omwonenden kunnen (storings-)meldingen doen. Inmiddels geven de dijkwachters hun meldingen door middels een app en kunnen omwonenden of hulpdiensten dit doen door te bellen naar de Meldkamer Water ZN of rechtstreeks naar het KCC van Waterschap Limburg. Het kan voorkomen dat op locaties waar preventie maatregelen zijn genomen deze teniet zijn gedaan door vandalisme of diefstal, maar het kan ook al misgaan bij de uitvoering van de preventieve maatregelen zoals het niet functioneren van terugslagkleppen en afsluiters waardoor er sprake is van instroom van Maaswater naar het achterliggend gebied. Het niet tijdig kunnen dichtzetten van coupures en wanden, het niet tijdig realiseren van tijdelijke keringen en het niet functioneren van noodplannen kunnen leiden tot het instromen van oppervlaktewater naar het achterliggend gebied. Hierdoor kunnen er gebieden onderlopen die eigenlijk door de preventieve maatregelen droog zouden moeten blijven. Om ongewenste instroom van Maaswater door falende hoogwaterbeveiliging te voorkomen, vinden controles plaats door de buitendienst van gemeenten en door medewerkers van Waterschap Limburg.

Alle meldingen aangaande falende hoogwaterbeveiliging die bij de diverse partners binnenkomen, dienen centraal verzameld te worden in het ROT. Voor de waterkolom geldt dat zij knelpunten met mogelijke maatschappelijke impact via de liaison doorgeven aan de IM-ROT. De (verwachte) reikwijdte en (te verwachten) waterdiepte van het te inunderen gebied wordt vervolgens geduïd door het IAT. Voor de knelpunten die ontstaan bij de opbouw van keringen door de gemeentelijke kolom geldt dat deze worden doorgegeven aan de sectie Bevolkingszorg. Dergelijke informatie komt binnen vanuit de Ovd-Bz of de uitvraag van Team

Bevolkingszorg. Indien het aannemelijk wordt dat het falen van de opbouw van een hoogwaterbeveiliging gevolgen gaat hebben voor een gebied, zoals grotere hoeveelheden water dat het betreffende gebied instroomt, zal vroegtijdig met de GHOR en Bevolkingszorg geschakeld moeten worden voor het evacueren of het verplaatsen naar hoger gebied van zowel de verminderd en niet-zelfredzame personen als de zelfredzame personen.

Melding knelpunt / falen opbouw hoogwaterbeveiliging	Melden aan	Meldt aan
Waterkolom →	IM-ROT (via liaison of indien actief: IAT) →	ROT
Gemeenten/OvD-Bz →	Sectie Bz (HTO-Bz/HIN) →	ROT

5.2.2 Overlopen waterkeringen

Door de stroming van het Maaswater kan de kruin van de dijk onvoldoende hoog blijken en afkalving plaatsvinden. Een waterkering dreigt te overstromen wanneer de aankomende hoogwatergolf (plus eventuele opwaaiing en golfoploop) hoger is dan de kruinhoogte van de waterkering. De aanwezige kruinhoogte van de waterkering is bekend en waar deze niet voldoet aan de maatgevende hoogwaterstand, zijn preventieve maatregelen voorbereid om het tekort aan kruinhoogte te ondervangen door bijvoorbeeld het ophogen van de bestaande waterkering. Echter, door extreem hoge afvoeren, weersomstandigheden, verzakkingen (afkalving) of andere onvoorziene omstandigheden kan de kruinhoogte onvoldoende blijken om de actuele of verwachte waterstand volledig te keren. Vaak zal dit in de waaksfeer liggen, met als gevolg geringe overloop of golfoverslag. Een dergelijke situatie kan echter ook leiden tot een dijkdoorbraak (zie paragraaf 5.2.3). Mocht de kruinhoogte niet voldoen aan de maatgevende hoogwaterstand, kunnen mogelijke noodmaatregelen worden genomen. Bijvoorbeeld:

- Plaatsen van zandzakken;
- Plaatsen van big bags of DefenCell-systeem
- Aanbrengen van strobalen of balen met klei/zand (al dan niet) in een folie;
- Technische oplossingen, zoals gebruik maken van flexibele nooddijken, wegbarriers (betonnen of stalen vangrails), et cetera.

5.2.3 Dijkdoorbraak

Een doorbraak is het gevolg van het falen van een of meerdere functionele onderdelen van de waterkering. Wanneer een kering doorbreekt, ontstaat er een bres (gat in de waterkering) met als gevolg snelle instroom van water op dit punt. Het gebied erachter zal naar verwachting snel volstromen gezien de omvang van de dijkkringen. De uiteindelijke snelheid waarmee het gebied overstroomt en de omvang (oppervlakte en waterdiepte) is afhankelijk van de duur en het waterstandverloop van het hoogwater en eventuele maatregelen die getroffen worden (dichten van bressen, plaatsen nooddijken en tijdelijke keringen).

Voorafgaand aan een dijkdoorbraak

Tijdens een hoogwatergolf worden periodiek hoogwaterinspecties uitgevoerd door de dijkwachterorganisatie van het Waterschap. Vroegtijdig inzicht in de potentiële faalmechanismen van de waterkering maakt het mogelijk gericht te inspecteren en waar nodig maatregelen te treffen. Toegang tot deze beheerinformatie en directe koppeling ervan met actuele waarnemingen is in een hoogwatersituatie essentieel om snel te analyseren en adequaat tot evacuatie wordt overgegaan, kan er sprake zijn van (levens)bedreigende situaties.

Waar verschillende faalmechanismen eerder nog apart konden worden onderscheiden en bestreden, kunnen de volgende oorzaken uiteindelijk leiden tot het calamiteitenscenario van een dreigende of zelfs daadwerkelijke doorbraak en overstroming:

1. Bres in de waterkering: door overloop (waterstand hoger dan kruin) of overslag (overslaande golven) loopt het gebied achter de waterkering (langzaam) vol. Als de stroomsnelheid van het water op het binnentalud (helling aan de binnendijkse zijde) te hoog is, kan de waterkering daardoor ook eroderen (slijten, kapot gaan) waardoor er een bres in de waterkering ontstaat. Hierdoor zal water (met een hoge snelheid) het gebied binnen stromen.
2. Piping: door een waterstandsverschil tussen de waterzijde en de landzijde van de waterkering gaat via de grond onder de dijk water stromen. Als het drukverschil te groot is, worden er gronddeeltjes meegevoerd waardoor een pijpvormige holle ruimte onder de waterkering kan ontstaan. De

waterkering boven deze pijp kan inzakken waardoor er een verlaging in de waterkering ontstaat. Als er gronddeeltjes worden meegevoerd, verkleurt het water achter de waterkering (binnendijs). Als helder water binnendijs stijgt, is er sprake van kwel. Bij kwel is er geen kans op het doorbreken van de waterkering, dat kan pas al de waterstand nog hoger wordt en de stroomsnelheid onder de waterkering toeneemt waardoor wel gronddeeltjes worden meegevoerd.

3. Stabiliteitsverlies: doordat er water tegen de waterkering staat, zal deze langzaam in gewicht toenemen. Doordat het gewicht toeneemt zal deze eerder de neiging hebben om af te schuiven (naar beneden zakken) dan wanneer deze droog is. Door deze afschuiving kan er een gat in de waterkering ontstaan. Het begin van afschuiven is tijdens hoogwater zichtbaar doordat er in de lengterichting van de waterkering een scheur ontstaat.
4. Erosie van de grasmat: door hoge golven of stroming tijdens een hoogwater kan de grasmat van de waterkering beschadigen waardoor de grond onder de grasmat zichtbaar wordt. Door de golven of stroming kan de ondergrond langzaam wegspoelen waardoor er een gat in de waterkering ontstaat en het water naar binnen kan stromen.

De waterkering kan ook nog op andere manieren bezwijken, maar dan moet er sprake zijn van het samenvallen van twee of meer gebeurtenissen. Denk hierbij aan een storm waardoor bomen op of vlakbij de waterkering ontwortelen, of de combinatie van hoogwater en een aardbeving die een inzakkende waterkering veroorzaken.

Bij een dijkdoorbraak worden de dijkwachters, personeel en hulpverleners geïnstrueerd het gebied te verlaten, voor zover dat nog niet gebeurd was. Het Waterschap beschikt zelf over een eigen droneteam dat ingezet kan worden voor visuele inspectie. Deze inzet wordt gecoördineerd vanuit het Waterschap Actieteam. VRLN beschikt over het Team Digitale Verkenning dat middels hun drone bijvoorbeeld visuele (dijk)inspecties kan uitvoeren. Aanvullend benodigde inspectie kan middels een bijstandsaanvraag bij Defensie worden overgenomen door bijvoorbeeld helikopters (visuele inspectie) en/of de inzet van jachtvliegtuigen (optische inspectie) en drones. Afhankelijk van de aard en omvang kan een extra inspectie worden gedaan om te controleren of de calamiteit zich buiten het direct getroffen gebied verder kan uitbreiden. Via de interne berichtgeving wordt de gehele organisatie ingelicht van de doorbraak en zal men ook elders alert zijn op eventuele (dreigende) doorbraken.

Het is niet realistisch te veronderstellen dat een bres die eenmaal gevormd is binnen afzienbare tijd kan worden gedicht. Op de betreffende locatie is bij bresvorming geen personeel en materieel voorhanden, de algehele bereikbaarheid is naar verwachting slecht en door te hoge stroomsnelheid zijn pogingen de bres te dichten op voorhand vruchteloos. Pas als de stroomsnelheid afneemt, zullen maatregelen veilig uitvoerbaar zijn, maar dan heeft de inundatie al plaatsgevonden. De reikwijdte en waterdiepte van het geïnundeerde gebied wordt vervolgens door het IAT geduid.

Na de doorbraak moet in het getroffen gebied rekening worden gehouden met de volgende omstandigheden:

- In het gebied kunnen overlevenden, slachtoffers en verdronken vee aanwezig zijn;
- Het gebied is mogelijk slecht toegankelijk wegens ondergelopen en beschadigde wegen;
- Schade en instortingsgevaar van gebouwen en andere objecten;
- Afwezigheid van nutsvoorzieningen;
- In toenemende mate milieu-hygiënische en gezondheidsrisico's door lekkage van olie, benzine, riolering, rotting, stankoverlast et cetera;
- Sociale en maatschappelijke ontwrichting;
- Ramptoerisme.

5.3 Melding & alarmering / op- en afschaling

Het falen van een kering of het ontstaan van wateroverlast binnendijs zal snel worden opgemerkt door burgers, aanwezige hulpdiensten of dijkwachters van Waterschap Limburg. Opschaling bij het falen van een waterkering hangt af van het op dat moment geldende GRIP-niveau en de te verwachten binnendijkse impact en/of knelpunten. Op het moment dat op basis van een snelle inschatting aanzienlijke binnendijkse impact wordt verwacht, geldt het volgende handelingsperspectief:

- Er is nog geen sprake van een opschaling: zodra een waterkering faalt zonder dat er regionaal is opgeschaald voor hoogwater, is het advies om op te schalen naar GRIP 3 met CoPI in verband met de bestuurlijke besluiten die genomen moeten worden en de behoefte aan lokale coördinatie. Als het te overstromen gebied meerdere gemeenten betreft, is het aan te raden op te schalen naar GRIP 4;
- Er is al opgeschaald naar GRIP 2: indien reeds is opgeschaald naar GRIP 2 vanwege de hoogwatersituatie, geldt het advies om verder op te schalen naar GRIP 3 met CoPI. Wederom vanwege de bestuurlijke besluiten die naar verwachting genomen moeten worden en de behoefte aan lokale coördinatie. Opnieuw geldt dat, als het te overstromen gebied meerdere gemeenten raakt, het aan te raden is op te schalen naar GRIP 4;
- Er is al opgeschaald naar GRIP 4: indien reeds is opgeschaald naar GRIP 4 vanwege de hoogwatersituatie, geldt het advies om het GRIP-niveau niet te wijzigen maar wel een CoPI te alarmeren ten behoeve van de lokale coördinatie. De voorzitter veiligheidsregio is in dit geval reeds belast met de algehele coördinatie over de bestrijding van de hoogwatersituatie, maar doet dit voor wat betreft de bestrijding van de gevolgen van de dijkdoorbraak in nauwe afstemming met de burgemeester van de incidentgemeente(n).

Indien geen of nauwelijks binnendijkse impact verwacht wordt, kan het volstaan om de situatie met een CoPI af te handelen. Zorg in elk geval altijd dat een liaison van het Waterschap Limburg deelneemt in het CoPI om de lokale gevaarstelling te duiden.

5.4 Leiding & coördinatie

In bovenstaande paragraaf is beschreven dat het bij een (dreigende) dijkdoorbraak met aanzienlijke binnendijkse impact aan te raden is op te schalen naar bestuurlijk niveau (GRIP 3 of 4) in afstemming met de burgemeester van de betreffende incidentgemeente of de voorzitter veiligheidsregio. Dit vanwege de bestuurlijke besluiten die naar alle waarschijnlijkheid genomen moeten worden, zoals het evacueren van bedreigde gebieden, crisiscommunicatie of het afgeven van een noodbevel. Ook zal een dijkdoorbraak met aanzienlijke binnendijkse impact (denk aan eventuele gewonde/dodelijke slachtoffers en grote economische schade) regionale of zelfs landelijke uitstraling hebben. GRIP 4 biedt daarnaast in een dergelijke situatie de mogelijkheid voor de burgemeester van de incidentgemeente om de rol van burgervader/-moeder op zich te nemen.

5.5 Informatiemanagement

Breng in geval van een dijkdoorbraak zo snel mogelijk de potentiële binnendijkse impact in kaart. Neem in elk geval de volgende onderdelen op in het beeld:

- Om welke dijktraject gaat het (nummer + bedreigde dorpen)?;
- In welke gemeente(n) is de impact te verwachten?;
- Wat is het maximaal te overstromen gebied (real case + worst case)?;
- Hoe hoog kan het water in het bedreigde gebied te komen staan?;
- Is er impact bij (de processen van) onze vitale- en crisispartners te verwachten?;
- Aanwezige kwetsbare objecten (verminderd zelfredzamen, industrie, vitale infrastructuur, vee et cetera);
- Veiligheid personeel in het bedreigde gebied (is hulpverlening/herstel mogelijk?).

Voor het in kaart brengen van de potentiële impact is het noodzakelijk de expertise van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg te betrekken. Met behulp van de afvoerverwachting van Rijkswaterstaat kan het Waterschap namelijk een berekening maken over de impact van het falen van de hoogwaterbeveiliging. Als ervoor gekozen is het Impact Analyse Team (IAT) te activeren, neemt het IAT deze rol op zich. Er zit echter een tijdsduur verbonden aan deze berekening.

5.6 Evacuatie

Bij een dreigende dijkdoorbraak zijn de volgende punten voor het besluiten tot een evacuatie van belang:

- Kunnen er nog herstelmaatregelen worden uitgevoerd?
 - Zo ja, hoeveel ruimte en tijd is er nog om herstelmaatregelen uit te voeren?
 - Zo nee, wanneer wordt de dijkdoorbraak verwacht?
- Hoeveel tijd is er nog voor het eventueel opstarten van evacuaties en het voorbereiden van een noodverordening?
- Wat gaat het schadebeeld zijn en wat is de te verwachte omvang van het effectgebied?
- Wat zijn de kwetsbare objecten in dit effectgebied en hoeveel verminderd-zelfredzame personen bevinden zich in dit gebied?
- Indien gekozen wordt voor een evacuatie: hoe dient deze uitgevoerd te worden en welke knelpunten zullen er hierbij optreden? Denk aan vervoer (mogelijk pendelen Defensie), maar ook aan weigeraars en verminderd-zelfredzame personen.

Indien evacuatie geen reële optie meer is, dient zo snel mogelijk crisiscommunicatie opgestart te worden om levensreddend handelingsperspectief te verspreiden (zie paragraaf 5.7). Wanneer evacuatie wel nog mogelijk is, dient zo snel mogelijk te worden gestart met het ontruimen/evacuëren van het getroffen gebied (zie paragraaf 6.4).

5.7 Communicatie

Evacuatie wel mogelijk:

Als het in geval van een dreigende dijkdoorbraak nog mogelijk is om het gebied te evacueren, is het af te raden de WAS-palen te activeren. Deze zorgen er immers voor dat personen naar binnen gaan met de ramen en deuren gesloten. Verstuur wel zo snel mogelijk een NL-Alert met het dringende advies het gebied (benoem de bedreigde dorpen) te verlaten. Start ook zo snel mogelijk communicatie op via de live blogs van de veiligheidsregio, gemeenten en rampenzender en verspreid hierbij kaartmateriaal van het getroffen gebied.

Evacuatie niet meer mogelijk:

Indien er (door een acute dijkdoorbraak) geen tijd meer is voor evacuatie van het gebied, is crisiscommunicatie met een handelingsperspectief om personen zichzelf in veiligheid te laten brengen de beste optie. Advies is om gebruik te maken van zowel de WAS-palen als NL-Alert. WAS-palen zijn de snelste manier van alarmeren maar dit zorgt ervoor dat mensen binnenblijven met de ramen en deuren gesloten. Activeren van WAS-palen wordt altijd opgevolgd door een NL-Alert met handelingsperspectief om naar de hoogste verdieping te gaan. Start ook zo snel mogelijk communicatie op via de live blogs van de veiligheidsregio, gemeenten en rampenzender en verspreid hierbij kaartmateriaal van het getroffen gebied.

5.8 Waterbezwaar binnendijs (kwelwater en gebiedseigen water)

Kwelwater en gebiedseigen water staan ook wel bekend als waterbezwaar binnendijs en zorgen tijdens een hoogwatersituatie voor wateroverlast achter de dijken. Dit kan leiden tot schade aan zowel exterieur en interieur van gebouwen als vitale infrastructuur die daardoor buiten gebruik kunnen raken. Kwelwater is water dat via de ondergrond onder de waterkering van buiten- naar binnendijs gebied stroomt bij langduriger drukverschil tussen buiten- en binnendijs gebied. Naast kwelwater kan ook gebiedseigen water voor problemen zorgen. Door extreme neerslag kan in het binnendijs gebied ook sprake zijn van te veel water in zowel de rioleringen als de oppervlaktewateren die normaal overstorten of vrij afstromen in de Maas (zie hoofdstuk 3.7). Doordat deze in een hoogwatersituatie zijn afgesloten, kunnen ook hier problemen ontstaan. Er zijn weliswaar bergbezinkbassins en vooraf geplande pomplocaties, maar toch kan de aanvoer dusdanig zijn dat er sprake is van onvoldoende pompcapaciteit. Ook kan er overlast optreden bij onbekende en daardoor onvoorziene locaties.

Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering, echter voorkomt dit niet het optreden van kwel. Tevens zijn er ook maatregelen genomen om poldereffecten tegen te gaan:

- Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. In principe pompt WL pas bij wateroverlast voor objecten. Mocht dit niet zo zijn, zal er niet meteen gepompt worden omdat juist dan het drukverschil groter wordt en het juist water aantrekt.
- Om gebiedseigen water tegen te gaan, worden watergangen afgesloten zodat de verbinding met de Maas wordt afgesloten. Om te voorkomen dat het gebiedseigen water problemen oplevert, plaatst het Waterschap pompen. Het water wordt dan van binnendijks naar buitendijks gebied gepompt. Deze maatregelen zijn voorgeprogrammeerd in het draaiboek.

De omstandigheden rondom kwel- en gebiedseigen water kunnen zich snel ontwikkelen. Hierdoor is het noodzakelijk een beroep te doen op de beschikbaarheid en analyse van actuele informatie om de juiste beslissingen te kunnen nemen. De beschikbaarheid van extra pompcapaciteit is in deze situatie allerminst geborgd, ervan uitgaande dat alle eigen middelen en beschikbare capaciteit al zijn ingezet. De preparatie dient dus gericht te zijn op het:

- Organiseren van extra pompcapaciteit via meerdere noodpompen, bijvoorbeeld via een aannemer of het waterschapshulpteam;
- Waarborgen continuïteit van het beheer van de al geïnstalleerde pompen;
- Lokale voorzieningen treffen voor het operationeel maken van de noodpompen;
- Verdelen noodpompen over het gebied / prioriteren van gebieden;
- Plaatsen en operationaliseren noodpompen.

Indien kwelwater zich voordoet, dient op de volgende punten ingezet te worden:

- Op de bekende locaties worden door Waterschap Limburg pompen ingezet en is het pomppeil dusdanig afgestemd om wateroverlast aan infrastructuur te voorkomen. In de basis wordt bij nieuw aan te leggen keringen direct rekening gehouden met het te verwachten waterbezwaar (neerslag, watersysteem, kwelwater, overslag) en wordt de verwachte benodigde pompcapaciteit daarop afgestemd. Daar waar het niet voor overlast zorgt, wordt het water niet weggepompt. Wellicht wordt zelfs water ingelaten om drukverschil op gevoelige locaties voor kwel te verminderen waar dit mogelijk is. Kwel kan namelijk ook uitspoeling van de kering veroorzaken en deze verzwakken;
- Indien wegen niet meer toegankelijk zijn door het kwelwater, dienen deze door de gemeenten te worden afgesloten;
- Er kan alsnog wateroverlast optreden door kwelwater als de pompen te laat geplaatst zijn, er sprake is van uitval of sprake is van onvoldoende pompcapaciteit door te veel aanbod van kwelwater.

6. Organisatorische kaders

6.1 Inleiding

Voorgaande hoofdstukken in het operationele deel hadden elk betrekking op de hoogwaterscenario's die zich in Limburg kunnen voordoen en de bijzonderheden ten aanzien van de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen. Dit hoofdstuk heeft betrekking op de generieke organisatorische kaders die op alle scenario's van toepassing zijn. Achtereenvolgens komen aspecten van internationale samenwerking, burgerparticipatie, evacuatie en de nafase aan de orde.

6.2 Impact Analyse Team Hoogwater Limburg

De taak van het IAT betreft het duiden van de hoogwatersituatie in het hoofdwatersysteem van de Maas en/of het regionale watersysteem (beken en zijrivieren) en het leveren van die duiding aan de opgeschaalde crisisteams van de Limburgse veiligheidsregio's. Deze taak wordt vervuld door in goede onderlinge samenwerking een situationeel waterbeeld te ontwikkelen op basis van het RWS Hoogwaterbericht en het Waterbeeld Limburg van Waterschap Limburg. Hiermee kunnen de multidisciplinaire crisisteams van de veiligheidsregio's tijdig en onderbouwde besluiten nemen met betrekking tot crisisbeheersingsmaatregelen. Ook kan het IAT, indien gewenst, vraagstukken van de waterpartners beantwoorden tijdens een hoogwatersituatie.

De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) neemt/nemen het besluit tot activering van het IAT in afstemming met de Operationeel Leiders van de waterpartijen wanneer aan de inzetcriteria is voldaan. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. Deze staan niet op piket, dus er worden geen harde opkomsttijden gehanteerd. De ROL's maken samen afspraken welke veiligheidsregio als eerste een Leider IAT en HIN-IAT levert, en op welk moment een kantelpunt komt wanneer de andere regio deze functionarissen levert. Als vuistregel kan genomen worden dat de veiligheidsregio's waar de hoogwatersituatie het minst acuut is de functionarissen aan het IAT levert.

Alarmering van de Leider IAT en HIN-IAT verloopt via een belboom, geïnitieerd door de IM-ROT. Hierbij alarmeert iedere regio haar eigen functionarissen. Alarmering van de adviseurs/specialisten van de waterpartijen ten behoeve van het IAT loopt via de Meldkamer Water ZN.

Op het moment dat besloten wordt het IAT te activeren, worden in goed overleg heldere procesafspraken gemaakt en meegegeven aan de leider IAT wat betreft:

- Centrale vraag van het ROT aan het IAT: wat is de reikwijdte van het water en bijbehorende waterdiepte en wat is de standzekerheid van waterkeringen?;
- (Vooruitziende) opdrachten/vragen vanuit de ROL/het ROT;
- Realistische afspraken over hetgeen het IAT in het (eerste) ROT kan opleveren;
- De manier en het moment waarop de informatieoverdracht tussen het IAT en het ROT plaatsvindt;
- De manier waarop onderling contact gehouden wordt buiten de overdrachtsmomenten en de manier waarop 'breaking news' met het ROT gedeeld wordt;
- Vergaderklok afstemmen. Belangrijk is dat hier niet zonder afstemming van afgeweken wordt omdat dit de kwaliteit van het waterbeeld kan beïnvloeden! Als richtlijn kan de vergaderklok zoals beschreven in 4.4.3 worden gevolgd.

Deze inzetcriteria voor het IAT verschillen voor het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem.

6.2.1 Inzetcriteria IAT bij hoogwater Maas

Het IAT wordt geattendeerd bij het bereiken van 1.500 m³/s bij meetpunt St. Pieter met een verwachte doorstijging naar >2.250 m³/s. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden:

- Opkomen bij het bereiken van een afvoer van 1.750 m³/s bij St. Pieter (IAT actief bij 2.000 m³/s), met een verwachte doorstijging naar minimaal 2.250 m³/s binnen twaalf uur;
- Opkomen bij een opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de Maas

6.2.2 Inzetcriteria IAT bij hoogwater regionaal watersysteem

Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden:

- Bij fase oranje (dreigende wateroverlast vanuit het regionale systeem) stemt het OKO/Kern-ROT van de veiligheidsregio, waarbij de Waterschap Operationeel Leider (WOL) aansluit, af over nut en noodzaak om het IAT op te starten. Belangrijke criteria die hierbij in ogenschouw worden genomen:
 - Duur (meerdere dagen);
 - Complexiteit (meerdere zijrivieren);
 - Grootte gebied (meerdere gemeenten/regio's);
 - Impact (getroffen gebied / kwetsbare objecten);
- Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de beken/zijrivieren (fase rood of fase oranje met verwachte doorstijging naar fase rood en grote impact).

6.2.3 Samenstelling IAT

Het IAT bestaat uit minimaal onderstaande rolhouders:

- Leider IAT
- Hoofd Informatie IAT (HIN-IAT)
- RWS Specialist IAT (2x)
- WL Adviseur Hydrologie
- WL Adviseur Waterkeringen Maas

In aanvulling op bovenstaande kernbezetting kunnen inhoudelijk deskundigen van de deelnemende partijen of landelijke organisaties op verzoek, naar behoefte, zitting nemen in het IAT. Dit noemen we de flexibele schil en staat nader beschreven in de Werkwijze IAT (bijlage O).

6.3 Internationale samenwerking

De Maas, maar ook enkele zijrivieren in Limburg, vinden hun oorsprong in het buitenland. Zo ontspringt de Maas in Frankrijk, de Roer en de Geul in België en de Niers in Duitsland. Dit kan betekenen dat extreem weer in de vorm van extreme neerslag in het buitenland ook grote gevolgen kan hebben voor Nederland. De neerslag zal namelijk zorgen voor een stijging van de waterstand in het buitenland die middels een hoogwatergolf ook Nederland zal passeren.

Internationaal overleg tussen de waterpartijen is daarom cruciaal, zowel in de warme- als de koude fase, om grensoverschrijdend watermanagement goed in te richten. Deze internationale samenwerking is niet alleen belangrijk om waterstijgingen in het buitenland vroegtijdig te signaleren, maar is ook van belang om het peil- en stuwmanagement op elkaar af te stemmen. Ook dit kan immers effecten teweegbrengen aan de Nederlandse zijde in de vorm van een snelle piek in een hoogwatergolf. Naast contacten tussen de waterdiensten onderling is het ook belangrijk dat crisisdiensten elkaar snel kunnen vinden.

6.3.1 Afspraken Dienst Noodplanning & Crisisbeheer Limburg en Dienst van de Gouverneur Luik

De Maas komt de Veiligheidsregio Zuid-Limburg binnen bij Eijsden en vormt zelfs voor een groot gedeelte de grens tussen België en Nederland. Mede daarom zijn afspraken met Dienst Noodplanning & Crisisbeheer Limburg en Dienst van de Gouverneur Luik gemaakt ten aanzien van wederzijdse informatievoorziening. De afspraken hebben betrekking op het informeren over acute situaties en evacuaties ten tijde van een hoogwater Maas. België en Duitsland kunnen meelesen met het situatiebeeld in Zuid-Limburg via LCMS. Veiligheidsregio Zuid-Limburg kan vooralsnog niet meelesen in de informatiesystemen in België en Duitsland. Contact verloopt via de IM-ROT als liaison EMRIC zoals in het plan informatie-uitwisseling van EMRIC is verwerkt.

6.4 Burgerparticipatie

Tijdens crises zijn er meer mensen die spontaan hulp aanbieden; spontane burgerinitiatieven. Deze ontwikkelingen worden door de gemeenten en veiligheidsregio's omarmd. Ten aanzien van burgerparticipatie zijn er twee documenten ontwikkeld.

6.4.1 Handreiking spontane burgerinitiatieven

Er is een handreiking opgesteld waarin operationeel is uitgewerkt hoe om te gaan met spontane burgerinitiatieven voor de crisisorganisaties van beide Limburgse veiligheidsregio's, gemeenten en de beide waterbeheerders. Deze handreiking kan tijdens een incident gebruikt worden om burgerinitiatieven te stroomlijnen. Het is aan gemeenten om van dit draaiboek een lokale doorvertaling te maken en uitvoering te geven aan dit draaiboek.

6.4.2 Format buurt draaiboeken

Naast de handreiking hoe als gemeenten/veiligheidsregio om te gaan met burgerinitiatieven is er ook een draaiboek ontwikkeld voor 'buurten' binnen een gemeente. In dit draaiboek is uitgewerkt hoe verenigingen, vrijwilligersorganisaties, dorpsraden en inwoners bij (naderend) hoogwater over de situatie geïnformeerd kunnen worden en wat zij kunnen doen om te helpen. Daarnaast biedt dit draaiboek concrete aanwijzingen, zodat burgers aan de slag kunnen (bijvoorbeeld met het vullen en plaatsen van zandzakken, omhoog plaatsen meubilair, aanwijzingen ten behoeve van persoonlijke veiligheid). Het draaiboek dient, in samenwerking met gemeenten, zo uniform mogelijk uitgewerkt te worden om regionale coördinatie mogelijk te maken.

6.5 Evacuatie

Bij een hoogwatersituatie of mogelijke dijkdoorbraak waarbij gebieden worden bedreigd, dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. Deze paragraaf beschrijft kaders, handelingsperspectief en het proces waarmee rekening moet worden gehouden.

6.5.1 Evacuatiestrategie

In beide Limburgse veiligheidsregio's is er een generiek evacuatieplan beschikbaar. De hoogwatercrisis van 2021 heeft echter aangetoond dat er behoefte is aan een specifiek plan voor de uitvoering van evacuaties bij hoogwaterscenario's binnen de verschillende gemeentes. Om uniformiteit in de gemeentelijke uitwerkingen te bewerkstelligen, is een handreiking met een bijhorend invulformat opgesteld waaraan gemeenten lokaal uitvoering kunnen geven. De strategieën zijn beschikbaar en vormen voor gemeenten het startpunt voor de gemeentelijke invulling van de lokale uitwerking.

Uitwerking van evacuatieplannen vindt plaats door de individuele gemeente (VRLN) dan wel in de multi-actielijsten (VRZL). Veiligheidsregio Limburg-Noord kent 13 'hoogwatergemeenten' die zelf verantwoordelijk zijn voor het opstellen van een evacuatieplan. Deze zijn alleen gedeeld binnen de eigen gemeente.

6.5.2 Het te evacueren gebied bepalen

Zodra bekend is dat een gebied (mogelijk) moet worden geëvacueerd, is de eerste stap het inzichtelijk maken van de omvang van het gebied en welke waterhoogte daar verwacht wordt. Dit is de taak van het IAT.

Naast het bieden van inzicht in diverse afvoerscenario's kan het nodig zijn om bij meer specifieke situaties en omstandigheden, zoals een dreigende dijkdoorbraak, de mogelijke overstromingen en effecten in beeld te brengen. Rijkswaterstaat levert hiervoor de gebruikelijke afvoerverwachting aan via de hoogwaterberichtgeving, op basis waarvan Waterschap Limburg de mogelijke overstromingen en effecten meer specifiek in beeld kan brengen. Hierbij dient, ook afhankelijk van de situatie en complexiteit, rekening te worden gehouden met de nodige rekentijd. Bij het uitvoeren van een berekening zijn er namelijk verschillende factoren welke complexiteit met zich meebrengen als de weersomstandigheden, het verloop van de afvoer, de waterstand en de duur van het hoogwater. Een precieze radius berekenen van de impact van de doorbraak is in een acute situatie daarom mogelijk niet haalbaar.

Om een situatie van een acute dijkdoorbraak te voorkomen, lopen op verschillende gezette tijden dijkwachters door het gebied om de waterkeringen te controleren. Bij verwachte grote problemen worden deze vroegtijdig herkend en kan al worden begonnen met herstelwerkzaamheden en een berekening, en de daaruit voortkomende maatregelen.

Vervolgens dient door het ROT, met ondersteuning van het IAT, in kaart te worden gebracht welke kwetsbare objecten in het bedreigde gebied liggen en welke gevolgen kunnen optreden bij een dijkdoorbraak of door de hoogwatergolf.

Bij deze objecten valt te denken aan:

- Locaties met verminderd zelfredzamen, zoals ziekenhuizen, huisartsposten- en praktijken, ambulanceposten, verpleeg- en verzorgingstehuizen, kinderdagverblijven en gebouwen met functies in openbare orde en veiligheid;
- Agrarische bedrijven met vee;
- Industrie (aanwezigheid gevaarlijke stoffen);
- Riolering;
- Spoorlijnen;
- Verkeersroutes en doorgaande wegen;
- Elektriciteitsstations;
- Gasknooppunten;
- GSM-masten;
- Drinkwatervoorzieningen/waterinnamepunten.

Het IAT verzorgt de toelichting op de gepresenteerde kaartbeelden, overeenkomstig het uitgangspunt dat bij iedere visualisatie een inhoudelijke duiding wordt verstrekt. Deze duiding geeft inzicht in risico's, afhankelijkheden, scenario's en de operationele consequenties. Hiermee vormt het geografische waterbeeld een beleidsmatig en operationeel fundament voor besluitvorming over evacuatie, inzet van hulpdiensten en de bescherming van kritieke infrastructuur.

De IM-ROT verzorgt de toelichting op de overige multidisciplinaire informatie.

6.5.3 Noodmaatregelen en tijdsfactor

Bij een acute ramp of ernstige vrees daarvoor, waarbij bewoners ernstig gevaar lopen en waar de reguliere bevoegdheden niet het gewenste effect hebben, kan de burgemeester van de desbetreffende gemeente of, in geval van een GRIP 4-situatie de voorzitter van de veiligheidsregio, gebruik maken van noodbevoegdheden (noodbevel dan wel noodverordening). Om een evacuatie in goede banen te kunnen leiden, is het vroegtijdig opstellen van een noodverordening dan wel noodbevel noodzakelijk. De indicatie voor het opstellen hiervan is een te verwachten overstroming of dijkdoorbraak. De burgemeester c.q. voorzitter veiligheidsregio bedient zich van het advies van de Algemeen Commandant Politie (ACP) en het Openbaar Ministerie (OM) omtrent de concepttekst van de noodverordening/noodbevel.

Bij een evacuatie zijn de gemeente en politie de handhavende partij om mensen te vragen dan wel te sommeren om weg te gaan en om te kijken of er nog achterblijvers zijn. Een belangrijk aspect is om te vermelden hoe de handhavende partij dient om te gaan met weigeraars. De ACP adviseert omtrent de noodzaak van extra juridische kaders ten behoeve van de politionele handhaving van de openbare orde en rechtsorde en stemt af met het Openbaar Ministerie. Voor de uitvoering c.q. handhaafbaarheid van deze extra bevoegdheden is het van belang dat er eenduidige bepalingen worden opgenomen.

Bij het afroepen van een noodverordening of noodbevel ter evacuatie, dient rekening gehouden te worden met de tijdsfactor. Tot het daadwerkelijk ontruimd zijn van het betreffende gebied zit namelijk een geruime tijdsduur, afhankelijk van de grootte van het te ontruimen gebied. Ook mogelijke complicerende factoren, bijvoorbeeld de aanwezigheid van veel kwetsbare objecten, kan de evacuatie bemoeilijken. Laatstgenoemde is een belangrijk aandachtspunt voor zowel het ROT als het RBT omdat een beslissing om te evacueren hierdoor sneller zal moeten worden genomen. Het vroegtijdig benoemen van een mogelijke beslissing tot evacuatie kan leiden tot 'vrijwillige evacuatie', wat zorgt voor verlichting in het aantal te ontruimen personen.

Crisiscommunicatie speelt hierin een cruciale rol. Het betrekken van de liaisons van Rijkswaterstaat voor de afvoerverwachtingen en Waterschap Limburg voor de standzekerheid van de waterkering en eventuele duiding van een mogelijke overstroming op basis van beschikbare overstromingskaarten of aanvullende berekeningen, is van belang om tijdig te kunnen bepalen wanneer evacuatie noodzakelijk is en wanneer deze opgestart moet zijn.

Bij het NIPV (nipv.nl) zijn de bevoegdheidenschema's voor de burgemeester en voorzitter veiligheidsregio te vinden betreffende het gebruik van noodmaatregelen als een noodverordening en een noodbevel. Dit betreffen:

- Bevoegdheidenschema 1 – Rampenbestrijding algemeen (rubrieken 3 en 4)
- Bevoegdheidenschema 2 – Openbare orde (rubrieken 3 en 4)

6.5.3.1 Overlast gevende toestroom publiek

Bij grootschalige incidenten is er vaak sprake van een overlast gevende toestroom van publiek. Hiervoor kunnen noodmaatregelen worden ingesteld (door de voorzitter veiligheidsregio of het lokaal bevoegd gezag), welke te vinden zijn de in artikelen 172, 175 en 176 van de Gemeentewet (zie bevoegdheidenschema's 1 & 2 NIPV). Stem bij het opstellen van deze noodmaatregelen altijd af met de politie (Adviseur GBT/RBT Politie).

Afschaling

Een belangrijk aandachtspunt in de overgang naar de nafase (de nazorgfase) bij het afschalen naar een lager GRIP-niveau betreft ook de afgegeven noodmaatregelen. Afschaling zorgt er namelijk voor dat noodbevelen c.q. noodverordeningen die eerder waren afgekondigd door de voorzitter veiligheidsregio onder het lokaal bevoegd gezag van de burgemeester hernieuwd afgestemd moet worden met de politie en in verband met behoefte, eenduidigheid en handhaafbaarheid hernieuwd dienen te worden vastgesteld en afgekondigd.

6.5.4 Evacuatie van verminderd zelfredzamen

Bij te verwachte extreem hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar zich verminderd- en niet-zelfredzame personen bevinden. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van de verminderd- en niet-zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. Ondanks de verbeteringen van de waterkeringen, waardoor het water deze ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen pas bij extreem hoge waterstanden zou kunnen bereiken, is het vroegtijdig opstarten van communicatie met deze partijen noodzakelijk, juist omdat er bij extreme waterstanden achtereenvolgens meerdere probleemgebieden zullen ontstaan. De GHOR heeft een belangrijke functie in de communicatie met ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn. Voor de verdeling van taken tussen de GHOR en Bevolkingszorg is binnen de VRZL een werkkaart beschikbaar (zie bijlage I)

6.5.5 Evenementen

Naast de aanwezigheid van de gebruikelijke inwoners in een gebied dient ook rekening te worden gehouden met grote groepen personen welke aanwezig zouden kunnen zijn bij evenementen en op evenementenlocaties (zoals het MECC). De druk op de hulpdiensten kan in de evacuatiefase worden verminderd door deze evenementen vroegtijdig af te gelasten, aangezien hierdoor het aantal te evacueren personen afneemt. Hiervoor is het van groot belang dat, zodra zeer hoge waterstanden worden verwacht, evenementen die mogelijk impact gaan ondervinden snel inzichtelijk worden gemaakt. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd door de sectie Bevolkingszorg en de resultaten ervan worden door de IM-ROT in LCMS verwerkt.

6.5.6 Toerisme

Naast de aanwezigheid van de gebruikelijke inwoners in een gebied dient ook rekening te worden gehouden met toeristen die aanwezig zouden kunnen zijn op campings of andere logies-locaties rondom de uiterwaarden van zowel de Maas als het regionaal watersysteem en in mogelijk te evacueren gebied. Voornamelijk in de zomerperiode kan dit tot een grotere hoeveelheid personen binnen een gebied leiden. In de opvanglocatie kan dit voor een groter aanbod aan op te vangen personen leiden, omdat zij vaak spullen (denk aan campers/caravans/bagage) achter hebben moeten laten. De locatie van campings, vaak dicht gelegen aan uiterwaarden, kan bij een hoogwater in de zomer al snel problemen opleveren. Ook liggen campings vaak in lastig bereikbare locaties waardoor isolatie van toepassing kan zijn. Waterschap Limburg en gemeenten alerteren campings in geval van een te verwachten hoogwater, maar toch kan isolatie optreden. In de zomerperiode dient hier vanuit Bevolkingszorg/gemeenten extra aandacht voor te zijn.

6.5.7 Evacuatie van vee

De zorgplicht voor dieren levend in de natuurlijke omgeving ligt bij de natuurorganisaties. De zorgplicht van landbouwdieren (vee) ligt primair bij de veehouder. De veehouder is daarmee zelf verantwoordelijk voor het evacueren van vee. De lokale overheid houdt hier in de planvorming rekening mee conform het Landelijk

Crisisplan Hoogwater en Overstromingen. De “Leidraad voor het evacueren van vee” van het betreffende ministerie beschrijft de taken en bevoegdheden van de betrokken partijen. Indien agrarische bedrijven met vee worden bedreigd, dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroegtijdig stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Per scenario zijn er afspraken gemaakt ten aanzien van het informeren van LLTB als Limburgse afgevaardigde voor de land- en tuinbouwsector door de IM-ROT.

Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.

6.5.8 Opschorten wegwerkzaamheden

In geval van een evacuatie van grotere gebieden dienen afvoerroutes beschikbaar te zijn voor vertrekkend verkeer. Het is daarom raadzaam om vanuit de sectie Informatiemanagement en/of Bevolkingszorg bij Rijkswaterstaat, de provincie Limburg en de evacuatiegemeente(n) na te gaan of er wegwerkzaamheden zijn aan belangrijke verkeersaders in het gebied. Indien noodzakelijk geacht kan de voorzitter veiligheidsregio aan de betreffende verkeersverantwoordelijke organisatie het verzoek doen om de wegwerkzaamheden op te schorten.

6.5.9 Handhaving van de openbare orde en rechtsorde in geëvacueerd gebied

De politie is procesverantwoordelijke voor de handhaving van de openbare orde en rechtsorde. Dit gebeurt door het geëvacueerde gebied zoveel mogelijk in samenwerking met ketenpartners af te zetten en af te schermen, en op te treden bij incidenten en calamiteiten. Daar waar er zich bijzondere of vitale objecten in het geëvacueerde gebied bevinden en waar buiten het risico van hoogwater een dreiging op rust, kan het noodzakelijk zijn om aanvullende maatregelen te treffen.

6.5.10 Hersteltijd en terugkeer

Zodra de hoogwatergolf de gemeente is gepasseerd, zullen geëvacueerde inwoners zo snel mogelijk willen terugkeren naar hun woning. De hersteltijd na een overstroming is afhankelijk van allerlei factoren. Denk aan:

- De omvang van de overstroming;
- De veiligheid in het overstroomde gebied;
- Beschikbaarheid van mensen en materiaal;
- Het watervrij zijn van het gebied;
- Het functioneren van vitale infrastructuur (hierbij ook gas- en elektraproblematiek in woningen);
- Het herstel van sociale structuren (scholen, openbaar vervoer, winkels)

Het ROT coördineert de (gefaseerde) terugkeer van inwoners uit ontruimd gebied. Hierbij is het van belang om pas over te gaan tot terugkeer als het waterschap aangeeft dat dit veilig kan. Na het passeren van de hoogwatergolf zullen dijkinspecteurs van het waterschap inspecties gaan uitvoeren. Pas na de inspectie, waarbij geen bijzonderheden zijn aangetoond, kunnen gebieden weer worden vrijgegeven.

6.6 Nafase hoogwater

Nafase bestaat uit alle maatregelen die na een ramp of crisis genomen moeten worden om terug te keren naar een 'normale' situatie. Het betreft maatregelen gericht op 'nazorg' en 'herstel' van mensen, middelen en materialen.

Na extreem hoge waterstanden en zeker na een daadwerkelijke overstroming of dijkdoorbraak, werken de gevolgen voor de crisispartners nog geruime tijd door. Alle partijen zijn in het gebied actief, elk met de eigen taken en verantwoordelijkheden. De schade moet worden geïnventariseerd en het gebied moet veilig en watervrij worden gemaakt. Om de waterkeringen weer veilig te maken worden maatregelen voorbereid en uitgevoerd. Hiervoor is intensieve afstemming en coördinatie met alle betrokken partijen noodzakelijk. Daarvoor is het van groot belang om vanuit het operationele crisisteam een goede overdracht te laten plaatsvinden naar de incidentgemeente(n) middels een overdrachtsdocument, zodat de nafase op een adequate wijze opgestart c.q. opgepakt kan worden. Zowel het overdrachtsdocument als het procesplan nafase zijn naar aanleiding van de evaluaties geactualiseerd en op hoofdlijnen verbeterd.

6.6.1 *Watervrij maken van het overstroomd gebied*

Als de situatie stabiel is, kan begonnen worden met het herstellen van het gebied. De eerste stap hierin is het watervrij maken van het gebied. Hierbij moeten onderstaande activiteiten worden uitgevoerd.

Inventariseren situatie en capaciteit bepalen:

- Lokaliseren bressen/doorsteken;
- Bepalen van de stroomsnelheid, de omvang van het ondergelopen gebied en waterstanden;
- Capaciteit bepalen aanwezige gemalen, bijvoorbeeld de rioolgemalen van de gemeenten (in overleg met de gemeente en Waterschap Limburg);
- Pompcapaciteit bepalen;
- Bepalen beschikbare capaciteit aan noodpompen in en buiten het gebied;
- Inventariseren capaciteit van afvoer onder vrij verval (dijk doorsteken).

Organiseren noodbeheer en gemalen:

- Waarborgen continuïteit van het beheer van de gemalen en pompen;
- Activeren noodpompen en gemalen;
- Lokale voorzieningen treffen voor het operationeel maken van noodpompen;
- Verdelen noodpompen/prioriteren van gebieden (ook afhankelijk van behoefte ROT);
- Plaatsen en operationaliseren noodpompen.

6.6.2 *Operationele en bestuurlijke restpunten*

Nadat de hoogwatergolf de veiligheidsregio is gepasseerd, kunnen er nog operationele en bestuurlijke restpunten zijn die opgepakt moeten worden in het proces nafase (zie 6.5.4). Denk aan:

- Kwelwater;
- Terugkeer bevolking of herhuisvesting;
- Voedselvoorziening;
- Gezondheid (zowel lichamelijk als psychisch);
- Herstel infrastructuur;
- Milieu (in verband met mogelijke aanwezigheid rivierslib);
- Opruimwerkzaamheden;
- Financiële afhandeling;
- Infectieziekten;
- Evaluaties naar de oorzaak/aard van de ramp en het functioneren van de crisisbeheersingsorganisaties.

6.6.3 Herstellen van waterkeringen

Waterschap Limburg kan starten met de herstelwerkzaamheden zodra het gebied/dijkkring weer watervrij is. Het waterschap stelt een plan van aanpak op en er wordt op korte termijn gestart met de herstelwerkzaamheden. Het dijktraject moet te allen tijde gesloten zijn voor een nieuw hoogwater met een definitieve of noodkering. Inspectie van de primaire waterkeringen is na elk hoogwater noodzakelijk, en niet alleen in geval van een dijkdoorbraak. Zodra het water is gezakt, vinden de inspecties plaats door de dijkwachters en -inspecteurs van Waterschap Limburg.

6.6.4 Overdracht en organisatie nafase

Het realiseren van een goede overdracht tussen de crisisorganisatie en de getroffen incidentgemeente(n) is een wezenlijke factor. Het inventariseren van thema's en adviseren over (uitvoering van) de nafase van het incident komt daarbij op de eerste plaats.

Het Regionaal Operationeel Team (ROT) is opdrachtgever voor het opstellen van een overdrachtsdocument preparatie nafase. De Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-Bz) is eindverantwoordelijk voor het opstellen en overdragen van het overdrachtsdocument preparatie nafase. Het overdrachtsdocument geeft de thema's weer die in de nafase opgepakt dienen te worden en dient als input voor de incidentgemeente(n) om een plan van aanpak nafase op te stellen. Het is van belang dat alle, in het ROT betrokken, partijen vanuit hun eigen organisatie relevante input leveren voor de nafase van de incidentgemeente(n). Na overdracht van de acute naar de nafase is het college van burgemeester en wethouders van de incidentgemeente(n) verantwoordelijk voor de activiteiten in de nafase. De aard en omvang van de ramp bepaalt het vervolg in het verloop van de nafase.

Regionaal Operationeel Team

Nafase is in de basis een verantwoordelijkheid van de incidentgemeente(n). Om te voorkomen dat elke organisatie bij alle individuele gemeenten moet aansluiten in het kader van de nafase, dient er een structuur te worden bedacht die voor alle betrokken organisaties werkbaar is. Er kan daarom gekozen worden het ROT in afgeslankte vorm actief te laten blijven in de vorm van een Langdurig Crisis team. Als er niet voor gekozen wordt om een afgeslankt ROT actief te laten blijven, wordt minimaal geborgd dat er een duidelijke en voor iedereen werkbaar (project)structuur staat, met duidelijk eigenaarschap en een volledig overdrachtsdocument (betreft de verantwoordelijkheid van de sectie Bevolkingszorg).

In de nafase gelden voor het ROT/de kolommen de volgende uitgangspunten- en aandachtspunten:

- Het ROT schaal niet af voordat er een duidelijk en volledig overdrachtsdocument is opgeleverd met een (project)structuur die voor iedereen (inclusief de waterpartners) werkbaar is;
- Borg een proces waarbij de regionale coördinatie op de nafase pas overgedragen wordt als er lokaal geen ondersteuning meer nodig is;
- Koester de inzet van alle betrokkenen die langdurig zijn ingezet en indrukwekkende momenten hebben meegemaakt. Doe recht aan die inzet door goede nazorg te bieden. Het ontwikkelen van een protocol rondom nazorg is onderdeel van de nafase en betreft een verantwoordelijkheid van alle individuele organisaties zelf. Overweeg hierbij een gecombineerde aanpak;
- Controleer bij afschaling de impact op de afgegeven noodmaatregelen (zie paragraaf 6.5.3.1).

Waterschap Limburg

Het waterschap heeft haar eigen monodisciplinaire activiteiten met betrekking tot de nafase van hoogwaterincidenten. Deze maatregelen bestaan uit de volgende onderdelen:

- Afbreken preventieve maatregelen;
- Opruimen zwerfpuil in beken en bij keringen;
- Inspectie en herstel;
- Bij doorbraak: zorgen dat de continuïteit van de organisatie is geborgd (pompcapaciteit, bemensing);
- Watervrij maken overstroomd gebied;
- Afbouwen maatregelen;
- Monodisciplinaire evaluatie.

Een uitgebreidere beschrijving van deze processen is terug te vinden in de verschillende hoogwaterbestrijdingsplannen van Waterschap Limburg.

Rijkswaterstaat

Bij Rijkswaterstaat bestaat de nafase/nazorg uit de volgende onderdelen:

- Inspecteren en vrijgeven van de vaarweg;
- Inspectie/herstel van kunstwerken, oevers en eventuele persleidingen;
- Het opruimen van het zwerfvuil binnen het beheersgebied op haar eigen terreinen op de oever en uiterwaard. Het doel daarbij is de verschillende functies van de rivier, onder andere veiligheid voor vaartuigen en kunstwerken, te waarborgen;
- Analyse/duiding van risico's en advies over het achtergebleven rivierslib. Indien nodig kan de Milieu Ongevallendienst (MOD) worden ingeschakeld voor monsternamen. De duiding van de resultaten voor de volksgezondheid gaan via het RIVM en de Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) van de GGD.

GGD

Voor acties aangaande infectieziekten en gezondheidsrisico's voor de bevolking (bijvoorbeeld door het vrijkomen van gevaarlijke stoffen uit rivierslib) zal de GGD – afdelingen Infectieziektebestrijding en Medische Milieukunde – betrokken moeten worden om te beoordelen of er geen gezondheidsschade veroorzaakt wordt. De MOD levert hierbij de resultaten aan en de GGD zal, mogelijk in samenspraak met het RIVM, hier duiding aan geven.

Regionale crisisorganisatie Bevolkingszorg

De regionale crisisorganisatie Bevolkingszorg zorgt in opdracht van het ROT voor het opstellen en overdragen van het overdrachtsdocument preparatie nafase. Bij voorkeur wordt de incidentgemeente(n) al tijdens de acute fase betrokken bij het opstellen van dit document. De ACBz brengt het concept overdrachtsdocument ter bespreking en vaststelling in het (laatste) ROT-overleg. Hierbij wordt om relevante input gevraagd van alle in het ROT betrokken partijen. Na vaststelling in het ROT draagt de ACBz (eventueel na bespreking met de coördinerend gemeentesecretaris) het overdrachtsdocument over aan de gemeentesecretaris van de incidentgemeente(n).

Incidentgemeente(n)

Na overdracht van de acute fase naar de nafase is het van belang dat de incidentgemeente(n) de werkzaamheden, gericht op nazorg en herstel, zo snel mogelijk overneemt. Afhankelijk van de aard en omvang van de ramp moet een keuze gemaakt worden met betrekking tot de (bestuurlijke) aansturing en de lokale uitvoeringsorganisatie. Indien nodig formeert de incidentgemeente(n) (tijdelijk) een projectorganisatie nafase. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het generieke procesplan nafase van Bevolkingszorg.

Overige kolommen

Voor de overige kolommen geldt dat zij terugvallen op de reguliere nazorgplannen en het rampbestrijdingsproces nazorg waarvoor Bevolkingszorg verantwoordelijk is.

Bijlagen & afkortingenlijst

Afkortingenlijst

- A. Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg
- B. GMK-blad Hoogwater Maas
- C. GMK-blad Hoogwater regionaal watersysteem
- D. Opschalingsschema RWS-WL-RWS-VR bij hoogwater Maas
- E. Overzicht watergangen uitmondend in de Maas
- F. Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'
- G. Instructie Informatiemanager ROT
- H. Format situatierapportage gemeenten
- I. Multidisciplinaire actielijst (VRZL)
- J. Werkkaart bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen (VRZL)
- K. Onderliggende documenten (niet opgenomen in bijlagen)
- L. Impact externe partners
- M. Overzicht documenten
- N. Evacuatiestrategie
- O. Werkwijze IAT (Impact Analyse Team Hoogwater Limburg)

Afkortingenlijst

ACB	Algemeen Commandant Brandweer
AC-Bz	Algemeen Commandant Bevolkingszorg
ACGZ	Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg
ACP	Algemeen Commandant Politie
Bgm's	Burgemeesters
Bz	Bevolkingszorg
CaCo	Calamiteitencoördinator
CAROT	Communicatieadviseur ROT
CBO	Crisisbeheersingsorganisatie
CVE	Coördinator Verkenningseenheden
DOPS	Directie Operaties
EMRIC	Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GDC	Geautomatiseerd Draaiboek Calamiteitenbestrijding
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GMK-L	Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg
CoPI	Commando Plaats Incident
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
HCC	Hoofd Crisiscommunicatie
HID	Hoofdingenieur-Directeur
HID ZN	Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Zuid Nederland
HIN	Hoofd Informatie
IAT	Impact Analyse Team
ICO	Informatiecoördinator
IenW	Infrastructuur en Waterstaat
IM-ROT	Informatiemanager Regionaal Operationeel Team
IM TBZ	Informatiemanager Team Bevolkingszorg
KCC	Klant Contact Centrum (Waterschap Limburg)
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk
LAC	Lokaal Actiecentrum
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
MIK	Multidisciplinaire Informatiekaart
MKB	Meldkamer Brandweer
MOD	Milieu Ongevallendienst
MSBZ	Medewerker Sectie Bevolkingszorg
NAP	Normaal Amsterdams Peil
OKO	Operationeel Kernoverleg
OM	Openbaar Ministerie
OvD-Bz	Officier van Dienst Bevolkingszorg
Q&A	Questions & Answers
RBP	Rampbestrijdingsplan
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCCB	Regionaal Conflict- en Crisisbeheersing
RMOA	Regionaal Militair Operationeel Adviseur
ROL	Regionaal Operationeel Leider
ROT	Regionaal Operationeel Team
RWS	Rijkswaterstaat
SGBO	Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden
Sitrap	Situatierapportage
TBz	Team Bevolkingszorg
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord

VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
WAS	Waarschuwing- en alarmeringssysteem
WAT	Waterschap Actie Team
WBT	Waterschap Beleidsteam
WL	Waterschap Limburg
WRL	Waterveiligheid en Ruimte Limburg
WOL	Waterschaps Operationeel Leider
WOT	Waterschap Operationeel Team
ZN	Zuid Nederland

Bijlage A – Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg

De recentste operationele versie van de Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage B - GMK-blad Hoogwater Maas

De recentste operationele versie van het GMK-blad Hoogwater Maas is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage C - GMK-blad Hoogwater regionaal watersysteem

De recentste operationele versie van het GMK-blad Hoogwater regionaal watersysteem is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage D - Opschalingsschema RWS-WL-RWS-VR bij hoogwater Maas

Afvoer St. Pieter	RWS Hoogwaterberichtgeving	Opschaling door RWS	Triggers IAT	Opschaling door WL	Opschaling door de veiligheidsregio's
> 800 m ³ /s binnen 24 uur	Start statusberichtgeving	Fase 0 ACTIVATIE DRAAIBOEK HOOGWATER		Fase 0 Alle acties verlopen in de lijnorganisatie	GRIP 0
1000 m ³ /s	Attenderingsbericht door Meldkamer Water ZN	Fase 0		ACTIVATIE GDC (geautomatiseerd draaiboek calamiteiten) Indien prognose stijging naar 1250m ³ /s worden onderstaande preventieve maatregelen uitgevoerd: Bedienen afsluiters Installeren/activeren pompen Dichtzetten coupures Opbouwen demontabele keringen Uitvoeren noodplannen	GRIP 0 Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg informeert de calamiteitencoördinator
1250 m ³ /s	Voorwaarschuwingsbericht door Meldkamer Water ZN	Fase 1		Regieteam (meer coördinatie nodig in de lijn en afstemming of opschaling nodig is) Uitvoering nulmeting dijkinspectie gehele gebied. Start dijkinspectie gebied Noord 1 x per dag	GRIP 0 Meldkamer Brandweer alarmeert de Informatiemanager ROT van beide veiligheidsregio's en de Officieren van Dienst Bevolkingszorg van alle Maasgemeenten

Afvoer St. Pieter	RWS Hoogwaterberichtgeving	Opschaling door RWS	Triggers IAT	Opschaling door WL	Opschaling door de veiligheidsregio's
1500 m ³ /s	Alarmering - Hoogwaterbericht 2 x per dag		Attendering IAT bij prognose >2250 m ³ /s		GRIP 0 VRZL: Operationeel Kernoverleg (Calamiteitencoördinator, Informatiemanager ROT, Regionaal Operationeel Leider, Hoofd Crisiscommunicatie, Operationeel Leider RWS ZN) VRLN: Kern-ROT
1750 m ³ /s			Opkomen IAT	Fase 1 WAT + WGT actief Start dijkinspectie gebied Zuid 1 x per dag Bij stijgende trend waterveiligheid beeld opstellen door AWM (adviesteam waterkeringen Maas) Bij stijgende trend waterbeeld door AH (adviesteam hydrologie)	
2000 m ³ /s	Hoogwaterbericht 3 x per dag	Fase 2 Bestrijdingsteam ZN en Crisisteam-RWS	Actief	Fase 2 WOT actief Dijkinspectie geheel gebied 2 x per dag ST actief (op verzoek WOL) AWM actief AH actief IAT actief	GRIP 2 Regionaal Operationeel Team

Afvoer St. Pieter	RWS Hoogwaterberichtgeving	Opschaling door RWS	Triggers IAT	Opschaling door WL	Opschaling door de veiligheidsregio's
2600 m ³ /s	Hoogwaterbericht 4 x per dag	Fase 3 Corporate Crisisteam-RWS	Actief	Fase 3/4 WBT actief Dijkinspectie geheel gebied 4 x per dag ST actief (op verzoek WOL) AWM actief AH actief IAT actief	GRIP 4 Regionaal Beleidsteam
4 dagen nadat de hoogwatergolf van 1500m ³ /s St. Pieter is gepasseerd met een dalende trend óf bij een waterstand van 3.00m +NAP bij Dieze – Hedel met een prognose van daling	Afsluitend (landelijk) hoogwaterbericht*	Fase 1 Afschaling Crisisteam-RWS	Afschaling n.a.v. besluit ROT's mits alle te bedienen crisisteams (dus ook mono crisisteams waterpartners) hiermee instemmen.	Fase 1 Afschaling WL is afhankelijk van: Het passeren van de hoogwatergolf in Mook (ca. 2 dagen nadat de hoogwatergolf bij St. Pieter is gepasseerd.) Genormaliseerde waterstanden Verdere prognose van het waterbeeld.	
<800 m ³ /s bij Mook	Regionaal afschalingsbericht*	Fase 0 Afschaling bestrijdingsteam ZN		Fase 0 Afschaling WL bij afvoer <1250m ³ /s bij Mook met een dalende trend.	

WAT: Waterschap Actieteam
 WGT: Waterschap Gebiedsteam (Sittard, Horst)
 WOT: Waterschap Operationeel Team
 WBT: Waterschap Beleidsteam

Bijlage E - Overzicht watergangen uitmondend in de Maas

Naam Watergang in de gemeente	Bij km-raai Maas	Afsluiting doorvoer waterkering			
Voer / Eijsden	4.5	nee	Springbeek	105.1	ja
Zeep / Maastricht	9.8	ja	Wylrebeek	105.9	ja
Heugemerwater / Maastricht	11.2	nee	Rijnbeek	108.4	ja
Jeker / Maastricht	12.7	nee	Stepkensbeek	110.3	ja
Noordelijke Jekertak / Maastricht	12.7	ja	Genooyerveldlossing	111.0	ja
Kanjel Julianakanaal Limmel	15.5	ja	Groot Raay	111.1	n.v.t.
Kanjel Borgharen	16.2	ja	Stopbeek	111.2	ja
Oude Kanjel Itteren	22.5	ja	Baarsdonk	112.0	n.v.t.
Geul / Voulwammes	22.5	nee	Everlosebeek	112.8	n.v.t.
Oude Broekgraaf / Geulle a/d Maas	25.4	ja	Vorstermolenbeek	113.0	ja
Hemelbeek / Elsloo	28.3	ja	Latbeek	114.3	ja
Zijtak Ur / Stein	36.0	nee	Salder	115.8	n.v.t.
Ur / Urmond	37.3	ja	Haagbeek	117.0	n.v.t.
Kingbeek / Grevenbicht	48.3	ja	Molenbeek van Lottum	117.4	n.v.t.
Rulbeek / Roosteren	65.2	ja	Lottumsche Tassbeek	118.5	ja
Leigraaf Molenplas	65.2	ja	Lingsforterbeek	120.2	ja
Thornerbeek	66.8	ja	Aarsbeek	121.0	n.v.t.
Vlootbeek	70.0	nee	Cannegieter	121.5	n.v.t.
Slijbeek	68.0	ja	Broekhuizer Molenbeek	122.4	ja
Breulesgraaf	5.0	ja	Dorp	123.3	ja
Slenk in Herten	77.5	ja	Rode Beek (Broekhuizen)	123.8	ja
Hambeek	78.2	nee	Kasteel Ooyen	124.4	ja
Roer	79.4	ja	Gelderns Nierskanaal	124.5	n.v.t.
Maasnielderbeek	81.2	nee	Maasbroek	125.9	ja
Zeven Ellen Waterlaat	7.2	nee	Elsholterbroek	126.5	n.v.t.
Ziep Buggenum	85.5	ja	Buschweiden	128.1	n.v.t.
Leigraaf van Weijershof naar Asselt	86.5	nee	Wolterskamp	129.1	ja
Zwaarveldlossing	86.3	nee	Zwartbroeksegraaf	129.4	n.v.t.
Bypass Neer	88.0	n.v.t.	Looisegraaf	130.2	ja
Neerbeek	88.8	ja	Wellse Molenbeek	131.9	ja
Swalm	89.5	n.v.t.	Tiendschuur	132.5	n.v.t.
Afwateringskanaal	90.9	n.v.t.	Groote Molenbeek	133.1	ja
Lierbeek	93.2	n.v.t.	Oostrumsche Beek	135.0	ja
Huilbeek	94.0	ja	Papenbeekse Broeklossing	135.1	ja
De Weerd	96.5	n.v.t.	Ayensebeek	138.2	ja
Tasbeek	96.5	n.v.t.	Veerweglossing	140.5	n.v.t.
Schelkensbeek	97.5	n.v.t.	Heukelomsebeek en lossing	142.6	ja
Boshoeckerloop	100.4	n.v.t.	Eckeltsebeek	144.5	ja
Aalsbeek	101.7	ja	Ossenkamplossing	147.4	n.v.t.
Kwistbeek	102.5	ja	Heijense Leigraaf	151.7	ja
De Brand	103.3	ja	Kleefsebeek	151.7	ja
Middelste Horst	103.8	ja	Niers	157.3	
Engerbeek	103.9	ja	Tielebeek	158.6	ja
			Meulenbroekbeek	160.3	

Bijlage F - Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'

De recentste operationele versie van het Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020' en is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage G - Instructie Informatiemanager ROT

De recentste operationele versie van de Instructie Informatiemanager en is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage H - Format situatierapportage gemeenten

Gemeente:	
Datum + Tijd:	
Sitrap nummer:	

Huidige situatie:	
Verwachte ontwikkelingen:	Best-case scenario •
	Worst-case scenario •
	Real-case scenario •
Knelpunten: (proces, calamiteit)	
Besluiten en nieuwe maatregelen van gemeente:	1.
Beslispunten / adviezen voor anderen:	1.
Overige informatie / terugkoppeling:	

Bijlage I – Multidisciplinaire actielijst VRZL

De recentste operationele versie van de Multidisciplinaire actielijst VRZL is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Bijlage J - Werkkaart bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen (VRZL)

De recentste operationele versie van de Werkkaart bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen (VRZL) is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

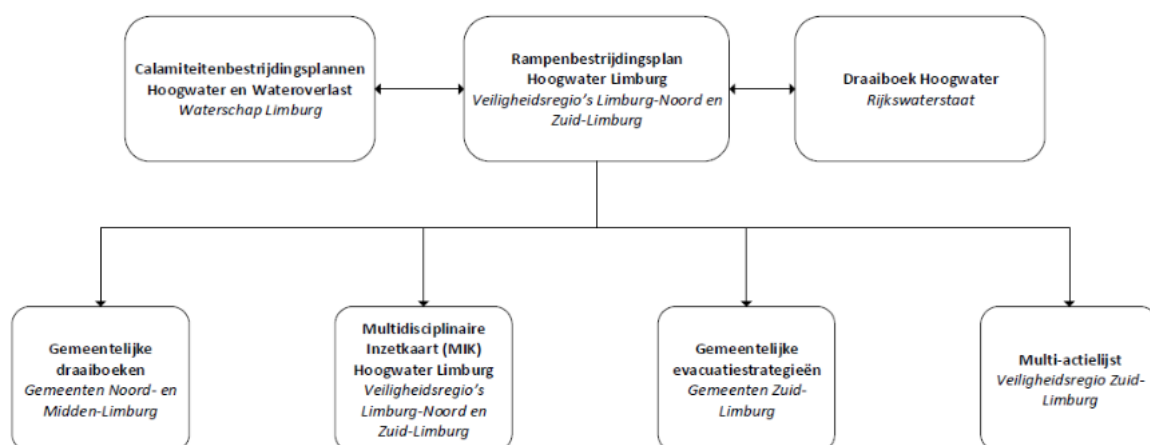
Bijlage K - Onderliggende documenten (niet opgenomen in bijlagen)

- Draaiboeken gemeenten
- Draaiboek Hoogwater RWS Zuid-Nederland
- Calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) Maas Hoogwater Waterschap Limburg
- Calamiteitenbestrijdingsplan wateroverlast Waterschap Limburg
- Diverse deelplannen voor beken en zijrivieren en waterbuffers
- Geautomatiseerd draaiboek calamiteitenbestrijding Waterschap Limburg
- Leidraad voor het evacueren van vee (Ministerie EZK)
- Landelijk Crisisplan Hoogwater en Overstromingen (Ministerie IenW)
- Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Extreem Weer

Bijlage L - Impact externe partners

Organisatie	Gevolgen/taak hoogwater
Chemelot	Kunnen bij problematiek met het Julianakanaal hinder ondervinden doordat de koelwaterinname tijdelijk moet worden gestopt
Enexis	Door hoogwater en diens afvoersnelheid kunnen problemen ontstaan door het wegspoelen van elektraleidingen of onder water gelopen stroomkasten, elektraloze huishoudens tot gevolg.
Gasunie	Door hoogwater en diens afvoersnelheid kunnen problemen ontstaan door het wegspoelen van gasleidingen, met gaslekkages en gasloze huishoudens tot gevolg.
LLTB	Bij hoogwater komen er vaak (landbouw-)dieren in de problemen. De LLTB is de liaison voor de agrarische sector en kan bij problemen met dieren vaak snel te weten komen bij welk bedrijf/persoon deze horen. Ook coördineren zij evacuatie van vee.
Prorail	Bij hoogwater kunnen er problemen op het spoor ontstaan door water op de rails. Probleemgebied Bunde/Meerssen. Daarnaast kan er bij evacuatie besloten worden om het treinverkeer stil te leggen.
Provincie Limburg	Verantwoordelijk voor de N-Wegen in Limburg. Wanneer er N-wegen onder water komen te staan sluiten ze deze af.
Rijkswaterstaat droog	Verantwoordelijk voor de snelwegen. Op de snelwegen A2 en A79 thv Meerssen kunnen problemen ontstaan door opstuwing van water uit de zijrivieren bij waterdoorgangen onder de snelweg. Wanneer deze afgesloten dienen te worden loopt dit via RWS.
Rijkswaterstaat nat	Verantwoordelijk voor Maas (hoogwaterberichtgeving) en Julianakanaal (kanaal en diens dijken)
Waterleiding Maatschappij Limburg	Verantwoordelijk voor het drinkwater in Limburg. Halen dit drinkwater vanuit de Maas, bij hoogwater dus impact door vuil.
Waterschap Limburg	Verantwoordelijk voor de zijrivieren (hoogwaterberichtgeving) en de dijken rondom de Maas.

Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg en daarmee samenhangende planvorming

Evacuatiestrategie hoogwater Limburg

Versie: 1.0

Datum: 26-09-2023

Bevolkingszorg VRZL & VRLN

Inleiding

Deze evacuatiestrategie is opgesteld naar aanleiding van een onderzoek (VRLN, 2020) naar de succesfactoren voor een evacuatie bij de Maas in Limburg. Hier zijn de ervaringen van de hoogwaterramp in 2021 in Limburg aan toegevoegd. Het resultaat is een generieke evacuatiestrategie hoogwater voor de provincie Limburg. Deze evacuatiestrategie is toepasbaar op alle hoogwaterscenario's waarbij evacuatie van mens en dier aan de orde is. Deze strategie beschrijft de stappen die nodig zijn voor een succesvolle voorbereiding op en uitvoering van evacuatie.

Het document bevat twee delen:

- Deel 1 is de uitgewerkte strategie voor het ROT en het GBT/RBT.
- Deel 2 bevat het invulformat voor een evacuatieplan per gemeente.

Deel 1

1.1 Criteria voor een evacuatiebesluit

De beslissing ten aanzien van evacuatie wordt, afhankelijk van het GRIP-niveau, door het GBT of het RBT genomen op basis van een advies van het ROT. Het uit te brengen advies door het ROT wordt opgezet aan de hand van 4 criteria. De 4 criteria die geconcretiseerd moeten worden, zijn hier kort toegelicht. **Het invullen en concretiseren van deze vier criteria is een taak van het ROT.**

Verwachte faalkans

[In deze paragraaf wordt de verwachte faalkans en impact voor de desbetreffende gemeente (per dorp/stad) in kaart gebracht. Dat wil zeggen: benoem bij welke waterstand, welk gebied bedreigd wordt. Voor de Maas en de beken en (zij)rivieren zijn er in de multi-actielijst (VRZL) al momenten opgenomen waarop geëvacueerd zou moeten en wanneer water bewoond gebied bereikt. Daarnaast zijn de inundatiefilmpjes (van RWS) en kaartlagen (VRLN/VRZL) beschikbaar.]

Verwachte impact en gevolgen van de dreiging

[De mate en hoeveelheid (waterhoogte, kuub/afvoer, stroming) van de overstroming bepalen de impact voor het te overstromen gebied. Op basis van grootte of hoeveelheid kunnen dit bijvoorbeeld zijn:

- Fysieke verwondingen of overlijden van burgers;
- Schade aan sociale en economische processen;
- Schade aan huizen;
- Burgers die (tijdelijk) zonder onderdak zitten

Verwachte duur van de evacuatie in worstcasescenario

[De verwachte tijdsduur van de evacuatie is een erg belangrijk criteria voor het concretiseren van het besluit ter evacuatie. Wanneer de duur in een bepaalde gemeente langer is, bijvoorbeeld door een te evacueren zorginstelling, moet het evacuatiebesluit eerder vallen en zal capaciteit goed moeten worden verdeeld over de regio.]

Beschikbare middelen

[In deze paragraaf wordt een schatting gemaakt van de hoeveelheid beschikbare middelen vanuit de multi-kolommen voor het uitvoeren van de evacuatie.]

Conclusie

[In deze conclusie wordt een totaaloverzicht van bovenstaande criteria gegeven. **Op basis van de verwachte faalkans, impact en duur en inzicht in de beschikbare middelen dient het ROT een advies aan het GBT of RBT uit te brengen over het wel of niet evacueren van het betreffende gebied.]**

Criterium	Advies
1. Verwachte faalkans	
2. Verwachte impact en gevolgen van de dreiging	
3. Verwachte duur van de evacuatie in worstcasescenario	
4. Beschikbare middelen	

1.2 Evacuatie in stappen

Bij zowel een dreiging van een overstroming als een daadwerkelijk overstroming dienen er verschillende stappen te worden uitgevoerd om een evacuatie succesvol te laten verlopen. Het startpunt van deze stappen is dan ook een GRIP opschaling, zoals te zien in de tabellen in hoofdstuk 1.

De verschillende stappen kunnen worden opgedeeld in twee soorten stappen: actiestappen en communicatiestappen. Om hier duidelijk onderscheid in te maken zijn de communicatiestappen gemarkeerd met een **groen** kopje.

De verschillende stappen zijn opgedeeld in verschillende fasen. Beginnend bij de fase 'voorbereiding evacuatie (GRIP 2). In de daarop volgende fase wordt de evacuatie aangekondigd en uitgevoerd. Nadat de evacuatie heeft plaatsgevonden wordt er overgegaan naar de fase waarin zorg wordt geleverd voor evacuees en achterblijvers. De laatste fase is de terugkeer naar een normale situatie.

1.3 Voorbereiding evacuatie

Stap	Actiehouder
Start ROT & RBT Start van ROT & RBT-vergaderstructuur.	Veiligheidsregio
Faalkans en impact bepalen (criteria 1 en 2) Bepalen faalkans en impact. Gebruik hiervoor de multi-actielijsten Maas en zijrivieren en de lokale evacuatieplannen van gemeenten.	ROT (Multi-actielijst)
Tijd, tempo, duur en middelen bepalen (criteria 3 en 4) Bepalen en inschatten van tijd, tempo en duur factoren. Gebruik hiervoor de multi-actielijsten Maas en zijrivieren en de lokale evacuatieplannen van gemeenten.	ROT (Multi-actielijst)
Breng advies uit aan BT (GBT of RBT) Advies wordt opgesteld op basis van de vier genoemde criteria.	ROT
Besluitvorming evacuatie Het RBT of GBT besluit tot evacuatie. Dit gebeurt zodra het ROT een advies heeft uitgebracht op basis van de vooraf bepaalde criteria voor de evacuatie.	GBT/ RBT en ROT
Communiceer met- en via de media bij een sterke dreiging van overstroming Licht media in over de situatie	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Denk na over gevolgen op primaire levensbehoefte bij isolatie van gebieden Neem bijvoorbeeld contact op met supermarkten over de dreigende situatie, mogelijk zorgen voor extra bevoorrading	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)
(Instellingen met) verminderd zelfredzamen waarschuwen (Instellingen met) verminderd zelfredzamen dienen vroegtijdig te worden gewaarschuwd over de mogelijke evacuatie.	ROT, Sectie GHOR ROT, Sectie BZ en Crisiscommunicatie (verdeling op basis van werkkaart verminderd zelfredzamen).
Gerichte communicatie ondernemers Ondernemers kunnen ivm hun bedrijfsactiviteiten een bijzondere groep zijn die vroegtijdig informatie moeten krijgen over wat er van hun verwacht wordt en wat hen te doen staat.	ROT, Sectie BZ en Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente) LLTB voor land- en tuinbouwbedrijven.
Burger waarschuwen Waarschuw de burger over de dreiging van het hoogwater en een mogelijke evacuatie die komen gaat.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)
Burger alarmeren Wanneer de dreiging van de overstroming verder oploopt dient de burger een nieuwe boodschap te krijgen welke	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)

vrijwillige evacuatie al opstart. Bijvoorbeeld het verplaatsen van voertuigen of huisraad zijn berichten die daarbij helpen.	
Opvanglocatie(s) inrichten Tijdelijke opvanglocatie(s) inrichten voor de opvang van verminderd zelfredzamen en personen die niet in hun eigen opvang kunnen voorzien.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)
Stel een noodverordening op Juridisch hulpmiddelen bij evacuatie en voorkomen ramptoerisme.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)

1.4 Aankondiging evacuatie en uitvoer evacuatie

Stap	Actiehouder
Aankondiging evacuatie Er wordt gecommuniceerd dat er een evacuatie plaats gaat vinden.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)
Evacuatie van niet – en verminderd zelfredzamen Aan de hand van de prioriteit van verminderd zelfredzamen en mate van dreiging in een gebied worden eerst verminderd zelfredzamen geëvacueerd.	Gemeenten i.s.m. GHOR, Politie en defensie,
Burger adviseren te vertrekken Geef de burger een dringend advies om te vertrekken.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Burger ‘verplichten’ te vertrekken Geef de burger een verplichting om het gebied te verlaten op basis van de opgestelde noodverordening; Geef de burger een ultimatum (tijdstip) om uit het gebied te zijn.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Evacuatie burgers Burgers worden geëvacueerd uit het gebied.	Gemeenten i.s.m. Politie en defensie.
Evacuatie van dieren en kostbare objecten Evacueer dieren en kostbare objecten uit de bedreigde gebieden. Deze stap is flexibel en wordt wanneer mogelijk vooruitgeschoven.	Dieren: LLTB voor land- en tuinbouwbedrijven. Kostbare objecten: gemeenten met eventuele hulp.

1.5 Zorg voor evacuees, achterblijvers & omgeving

Stap	Actiehouder
Personen in het overstroomde gebied in kaart brengen Breng in kaart wie er is achtergebleven in het overstroomde gebied en waar deze personen zich bevinden.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeenten en multi partners).
Communicatie met achterblijvers Communiqueer met achterblijvers over wat hen te doen staat.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Bepaal benodigde capaciteit voor redden en gereedmaken hulpverleners Bepaal benodigde capaciteit voor het uitvoeren van redding.	ROT, Sectie Brandweer, politie, defensie
Redden Red overgebleven burgers uit het overstroomde gebied.	Brandweer met behulp van Politie en defensie.

Deel 2: Evacuatieplan per gemeente

Een succesvolle evacuatie vergt niet alleen een goede uitvoering van het plan maar vergt ook een goede voorbereiding. Deze voorbereiding dient deels te worden uitgevoerd op gemeentelijk niveau.

In dit deel worden de stappen die uit te voeren zijn op gemeentelijk niveau gepresenteerd in de vorm van een invulformat. Iedere gemeente, waarop de multi actielijsten Maas en zijrivieren van toepassing zijn, hebben eind 2022 het advies gekregen om, op basis van onderstaand invulformat, een lokaal evacuatieplan te maken. Deze lokale evacuatieplannen helpen de gemeenten en de multi partners in de voorbereiding (advies en besluitvorming) op en uitvoering van een daadwerkelijke evacuatie.

De actuele versies van de lokale evacuatieplannen per gemeente zijn beschikbaar via CrisisConnect.

Invulformat gemeentelijk evacuatieplan

Opstellen van een gebiedsaanduiding

[Zie hiervoor de multi-actielijst (VRZL), de inundatiefilmpjes (van RWS) en kaartlagen (VRLN/VRZL). Hierin staat welke gebieden bij welke waterstand moeten worden geëvacueerd.]

Capaciteit infrastructuur

[Breng wegen, spoor en vaarwegen in kaart die relevant zijn voor een evacuatie en beschrijf dit hier. Breng daarnaast ook de vervoersmiddelen, het mogelijk afzetten van routes, de capaciteit van wegen in kaart om een beeld te krijgen van de capaciteit van de infrastructuur.]

Vluchtroutes

[Breng vluchtroutes en alternatieve vluchtroutes in kaart en beschrijf/schets deze hier. Houdt hierbij rekening met isolatie van gebieden die onderlopen binnen de gemeente.]

Kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen

[Breng in kaart welke kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen zich bevinden in gebieden die mogelijk in gevaar zijn bij hoogwater.]

Opvanglocaties

[Breng in kaart welke opvanglocaties beschikbaar zijn voor evacuees.]

Mensen en middelen

[Breng in kaart hoeveel capaciteit (mensen en middelen) vanuit de eigen gemeentelijke organisatie nodig zijn om de evacuatie tot uitvoer te kunnen brengen, inclusief de opvang van evacuees.]

Risico- en crisiscommunicatie met burger

[Communicatieberichten voor risico- en crisiscommunicatie worden geleverd door de veiligheidsregio. Stel relevante informatie voor de eigen gemeente alvast op in een gemeentelijk bericht (risicocommunicatie – bijvoorbeeld wachtnietopwater.nl). Zorg voor bemensing van telefoonteam of bemensing voor het plaatsen van crisiscommunicatie in geval van daadwerkelijk hoogwater.]

Bijzonderheden en knelpunten

[Op gemeentelijk niveau kunnen er bijzonderheden en unieke knelpunten zijn die niet gelden op regionaal niveau. Breng deze bijzonderheden en knelpunten in kaart en beschrijf de gevolgen hiervan.]

Bijlage O - Werkwijze IAT (Impact Analyse Team Hoogwater Limburg)

De recentste operationele versie van de Werkwijze IAT (Impact Analyse Team Hoogwater Limburg) is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Was/wordt-lijst RBP Hoogwater

Was	Wordt
Overall waar staat “hoogwater zijrivieren”	“Hoogwater regionaal systeem”
Overall waar staat “(of indien geactiveerd het IAT - let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2)”	“(of indien geactiveerd het IAT)”
Inhoud (pag. 3): 2.3 Convenant hoogwaterberichtgeving Maas	Inhoud (pag. 3) 2.3 Convenant ‘Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020’
Inhoud (pag. 3): 3.5 Crisiscommunicatie	Inhoud (pag. 3): 3.5 Communicatie
Inhoud (pag. 3): 3.7 Samenhang hoogwater zijrivieren met de Maas	Inhoud (pag. 3): 3.7 Samenhang hoogwater regionaal watersysteem en hoogwater Maas
Inhoud (pag. 3): 4.2 Duiding afvoer en waterstanden	Inhoud (pag. 3): 4.2 Definitie afvoer en waterstanden
Inhoud (pag. 3): 4.6 Crisiscommunicatie	Inhoud (pag. 3): 4.6 Communicatie
Inhoud (pag. 3): 5.7 Crisiscommunicatie	Inhoud (pag. 3) 5.7 Communicatie
Inhoud (pag. 3): 5.8 Poldereffecten (kwelwater en gebiedseigen water)	Inhoud (pag. 3): 5.8 Waterbezwaar binnendijs (kwelwater en gebiedseigen water)
1. Inleiding (pag. 4): Voor u ligt het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026 voor de veiligheidsregio's Limburg-Noord (VRLN) en Zuid-Limburg (VRZL). Dit plan is opgesteld naar aanleiding van de bestuurlijke wens in beide veiligheidsregio's om een specifiek plan te hebben voor de hoogwaterproblematiek rondom de Maas, beken en zijrivieren. Hoewel rondom de Maas vele voorzieningen zijn getroffen om wateroverlast te voorkomen, kunnen primaire waterkeringen bezwijken of overstromen. Dat hebben de inwoners van Limburg in 1993 en 1995, maar helaas in 2021 opnieuw, ervaren. Hoogwater wijkt op facetten af van de reguliere rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel qua tijdsverloop als qua verantwoordelijkheden. Met dit rampbestrijdingsplan wordt beoogd dat de (crisisorganisaties van de) Limburgse veiligheidsregio's adequaat zijn voorbereid op dergelijke incidenten, in nauwe samenwerking met de overige organisaties in het speelveld, zoals de gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, Defensie en de politie. Het rampbestrijdingsplan hoogwater is niet nieuw. Wel is het rampbestrijdingsplan naar aanleiding van de hoogwatercrisis van 2021 en de daarover verschenen evaluaties geactualiseerd. Zo is ervoor gekozen om het Impact Analyse Team een plek te geven in dit rampbestrijdingsplan en is het uitgebreid met informatie en handelingsperspectief	1. Inleiding (pag. 4): Voor u ligt het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026 – 2029 voor de veiligheidsregio's Limburg-Noord (VRLN) en Zuid-Limburg (VRZL). Dit plan is opgesteld naar aanleiding van de bestuurlijke wens in beide veiligheidsregio's om een specifiek plan te hebben voor de hoogwaterproblematiek rondom de Maas en het regionaal watersysteem. Limburg heeft meerdere keren overlast ondervonden door hoogwater. In 1993 en 1995 overstroomden grote delen in het stroomgebied van de Maas, met grootschalige evacuaties en enorme schade tot gevolg. In 2021 ging het hoogwater alle scenario's te buiten. Zowel de Maas als het regionaal watersysteem, bestaande uit beken en zijrivieren, traden buiten hun oevers door heftige regenval in hogerop gelegen gebieden. Nooit eerder was er zoveel neerslag, rivierafvoer en schade tegelijk in het gebied, met omvangrijke overstromingen tot gevolg. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de evaluaties van het hoogwater in 2021, is het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT, hoofdstuk 6.2) geïmplementeerd. De taak van het IAT betreft het duiden van de ontstane hoogwatersituatie in het hoofdwatersysteem van de Maas en/of het regionale watersysteem (beken en zijrivieren) en het leveren van die duiding aan de opgeschaalde regionale crisisorganisaties van de Limburgse veiligheidsregio's.

ten aanzien van de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Zowel mono- als multidisciplinair zijn Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat en de Limburgse veiligheidsregio's op het moment van schrijven van dit plan echter nog bezig met het opvolgen van de aanbevelingen uit de evaluaties, waardoor niet alle ontwikkelingen en verbeterpunten in deze versie van het rampbestrijdingsplan kunnen worden verwerkt. Op basis van de veranderingen in de aanpak rondom het IAT zal het RBP opnieuw worden geüpdatet waarna deze zal vervallen in de reguliere actualisatiecyclus.	Hoewel rondom de Maas vele voorzieningen zijn getroffen om wateroverlast te voorkomen, kunnen primaire waterkeringen bezwijken of overstromen. Hoogwater wijkt op facetten af van de reguliere rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel qua tijdsverloop als qua verantwoordelijkheden. Met dit rampbestrijdingsplan wordt beoogd dat de (crisisorganisaties van de) Limburgse veiligheidsregio's adequaat zijn voorbereid op dergelijke incidenten, in nauwe samenwerking met de overige organisaties in het speelveld, zoals de gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, WRL, Defensie en de politie.
Vaststelling (pag. 5): De bijlagen worden vastgesteld door de regiegroep van de veiligheidsregio Limburg-Noord en het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. De monodisciplinaire bijlagen worden vastgesteld door de kolommen. Het "Convenant hoogwaterberichtgeving en prognoses" is in de bijlagen opgenomen maar is eerder vastgesteld door de algemeen besturen van de beide Limburgse veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat (RWS).	Vaststelling (pag. 5): De bijlagen worden vastgesteld door de MT CB van de veiligheidsregio Limburg-Noord en het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. De monodisciplinaire bijlagen worden vastgesteld door de kolommen. Het Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020' is in de bijlagen opgenomen, maar is eerder vastgesteld door de algemeen besturen van de beide Limburgse veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat (RWS). Een aantal documenten is aan verandering onderhevig en zijn derhalve niet als document toegevoegd aan de bijlagen. Er wordt wel verwezen naar deze documenten.
2.1 Inleiding (pag. 7): De Regionale Operationele Teams (ROT's) van beide veiligheidsregio's worden bij hoogwater uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en binnen de VRZL de RMOA.	2.1 Inleiding (pag. 7): De Regionale Operationele Teams (ROT's) van beide veiligheidsregio's worden bij hoogwater uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en de RMOA. Bij VRLN neemt laatstgenoemde standaard deel aan het ROT, bij VRZL wordt deze conform het regionaal niet standaard opgeroepen.
2.4 Verantwoordelijkheden (pag. 7) 2.4.1 Verantwoordelijkheid primaire en overige keringen <i>Vervangen</i>	2.4 Verantwoordelijkheden (pag. 7) 2.4.1 Verantwoordelijkheden bij duiding binnen het beheergebied <i>Vervangen</i>
2.4.2 Verantwoordelijkheid stremming scheepvaart (pag. 8)	2.4.5 Verantwoordelijkheden stremming scheepvaart (pag. 9)
2.4.3 Verantwoordelijkheid evacuatie (pag. 8)	2.4.6 Verantwoordelijkheden evacuatie (pag. 9)
2.6 Bijstand en militaire steunverlening (in het openbaar belang) (pag. 9): Een aanvraag voor Nationale Operaties in het ROT zal dan ook via de RMOA verlopen. Bevoegd gezag is in deze Directie Operaties (DOPS) van de Bestuursstaf Defensie.	2.6 Bijstand en militaire steunverlening (in het openbaar belang) (pag. 10): Een aanvraag in het ROT voor militaire bijstand en/of aanvraag militaire steunverlening in het openbaar belang zal dan ook via de RMOA verlopen. Bevoegd gezag in deze is de Commandant der Strijdkrachten.
2.7 Beheer (pag. 9): • Bestuurlijk: het bestuurlijk deel van het rampbestrijdingsplan hoogwater dient minimaal	2.7 Beheer (pag. 10): Het Rampbestrijdingsplan Hoogwater dient minimaal eens in de drie jaar te worden herzien en bijgewerkt.

eens per drie jaar te worden herzien en bijgewerkt. Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt het plan tussentijds geactualiseerd. Voorstellen hiertoe alsmede het beheer van het rampbestrijdingsplan worden gedaan door de werkgroep Hoogwater Limburg die het plan jaarlijks toetst op actualiteit. • Operationeel: het operationeel deel van het rampbestrijdingsplan hoogwater is aan constante verandering onderhevig. Wijzigingen in dit deel kunnen derhalve tussentijds door de Veiligheidsdirecties van de beide Limburgse veiligheidsregio's worden vastgesteld. • Bijlagen: de multidisciplinaire informatiekaart (MIK), GMK-Bladen en IM-instructie worden beheerd door beide Limburgse Veiligheidsregio's en de multidisciplinaire actielijsten worden beheerd door de VRZL. De overige relevante documenten die per kolom zijn opgesteld, worden door de desbetreffende kolom beheerd en aangepast. Doordat de inrichting van het Limburgse watersysteem voortdurend verandert als gevolg van werkzaamheden, is het van belang om bepaalde documenten ieder jaar te controleren op actualiteit.	Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt het plan tussentijds geactualiseerd. Voorstellen hiertoe, alsmede het beheer van het rampbestrijdingsplan, worden gedaan door de kerngroep Hoogwater Limburg die het plan jaarlijks toetst op actualiteit. Het operationeel deel van het Rampbestrijdingsplan Hoogwater is aan constante verandering onderhevig. Wijzigingen in dit deel kunnen derhalve tussentijds door de veiligheidsdirecties van beide Limburgse veiligheidsregio's worden vastgesteld. De gezamenlijke bijlagen van het plan, waaronder de multidisciplinaire informatiekaart (MIK), GMK-bladen en onderliggende gezamenlijke instructies en formats worden beheerd door beide Limburgse veiligheidsregio's. De multidisciplinaire actielijsten worden beheerd door VRZL. Overige relevante documenten die per kolom zijn opgesteld, worden door desbetreffende kolom beheerd en aangepast. Doordat de inrichting van het Limburgse watersysteem voortdurend verandert als gevolg van werkzaamheden, is het van belang om bepaalde documenten ieder jaar te controleren op actualiteit.
2.9 Bestuurlijke netwerkkaarten (pag. 9): • 18 Binnenvaart; • 12 Nooddrinkwater en noodwater; • 14 Elektriciteit en gas • 21a Telecommunicatie • - • 24 Cultureel erfgoed	2.9 Bestuurlijke netwerkkaarten (pag. 10): • 23: Binnenvaart; • 14: Nooddrinkwater en noodwater • 17: Elektriciteit en gas • 19: Telecommunicatie • Wegvervoer • 28: Cultureel erfgoed • 12: Defensie; • Crisisbeheer België; • Waterbeheer Vlaanderen; • Waterbeheer Wallonië; • Rampenbestrijding Noordrijn-Westfalen; • Waterbeheer Noordrijn-Westfalen;
	3.2.1 Melding & alarmering (pag. 12): Centrale Regiekamer (CRK) → Watermanagement Centrum (WMC-WL) <i>Onder handelingsperspectief IMROT toegevoegd:</i> Optioneel: opstart OKO+/Kern-ROT overleg ten behoeve van monitoring en preventieve maatregelen incl. Adviseur Crisisbeheersing WL
	3.2.1 Melding & alarmering (pag. 12): <i>Toegevoegd:</i> Let op: deze tabel geeft een indicatie van de risico's weer en moet niet beschouwd worden als een exacte weergave. Er zijn afspraken gemaakt over het informeren van de veiligheidsregio's (IM-ROT) door het Waterschap (adviseur crisisbeheersing) wanneer een faseovergang plaatsvindt, zodat de veiligheidsregio's en gemeenten de voor hen noodzakelijke acties per fase kunnen uitvoeren.

Opschaling Impact Analyse Team (IAT) (pag. 13): Het Impact Analyse Team behelst een team specialisten waarvan men voornemens is deze in te zetten na het behalen van bepaalde criteria van waterhoogtes bij hoogwater. Het team is echter nog niet geformaliseerd, op het moment van schrijven wordt het team geformeerd. Stem daarom altijd met betrokken organisaties af over de mogelijkheid tot activatie. De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) nemen/neemt hiertoe het initiatief. Onderstaande betreffen de kaders voor het formeren van het team bij hoogwater in de zijrivieren en betreft enkel een advies op basis van beschikbaarheid. Zie hoofdstuk 6.2 voor de nadere invulling en exacte taakbeschrijving van het team. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden: Bij fase oranje (dreigende wateroverlast vanuit het regionale systeem) stemt het OKO/Kernoverleg van de veiligheidsregio met de liaison ROT van Waterschap Limburg of de WOL (Waterschaps Operationeel Leider) en de Operationeel Leider van RWS af over nut en noodzaak om het IAT op te starten. Belangrijke criteria die hierbij in ogenschouw worden genomen: Duur (meerdere dagen) Complexiteit (meerdere zijrivieren) Grootte gebied(meerdere gemeenten/regio's) Impact (getroffen gebied / kwetsbare objecten) Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de beken/zijrivieren (fase rood of fase oranje met verwachte doorstijging naar fase rood en grote impact). Het besluit een IAT in te richten wordt door de ROL genomen. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. De waterpartijen zullen dit via de Meldkamer Water ZN laten plaatsvinden.	3.2.3 <i>Activering Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT)</i> (pag. 14): Bij wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt het besluit om het IAT te activeren, genomen door de ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) in afstemming met de WOL (Waterschap Operationeel Leider). De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat is hier niet bij betrokken, anders dan bij een hoogwater vanuit het hoofdwatersysteem. De inzetcriteria voor het IAT verschillen voor het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende criteria: • Bij fase oranje (dreigende wateroverlast vanuit het regionale systeem) stemt het OKO/Kern-ROT van de veiligheidsregio, waarbij de WOL (Waterschaps Operationeel Leider) aansluit, af over nut en noodzaak om het IAT op te starten. Belangrijke criteria die hierbij in ogenschouw worden genomen: ○ Duur (meerdere dagen); ○ Complexiteit (meerdere zijrivieren); ○ Grootte gebied (meerdere gemeenten/regio's); ○ Impact (getroffen gebied); • Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit het regionaal watersysteem (fase rood of fase oranje met verwachte doorstijging naar fase rood en grote impact).
3.3 Leiding & coördinatie (pag. 13): De taak van het ROT is het inventariseren van knelpunten en ondersteuning leveren aan gemeenten en andere relevante organisaties bij de knelpunten die zij ervaren.	3.3 Leiding & coördinatie (pag. 15): Kerntaak van het ROT is het op tactisch niveau sturen op, organiseren en ondersteunen van én in voorkomende gevallen leidinggeven aan de multidisciplinaire regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing, teneinde een eenduidige aanpak te bewerkstelligen voor betrokken organisaties, zowel in de acute als in de nafase daarvan. Daarnaast zal in geval van schaarste een voorstel in de prioritering van mensen en middelen in de crisisbestrijding/regionale crisisorganisatie worden gemaakt. Een operationeel leider neemt het besluit over de verdeling van mensen en middelen van de eigen organisatie (dus: ROL voor regionale crisisorganisatie, WOL voor WL en OL-RWS voor RWS etc.).
	3.3.1 Inrichten Commando Plaats Incident (CoPI) (pag. 15): <i>Toegevoegd:</i>

	Iedere veiligheidsregio kan slechts één CoPI opstarten. Mochten er meer CoPI's nodig zijn, dan is voor de faciliteit bijstand uit een andere regio nodig. Daarnaast staat er slechts één CoPI-ploeg per regio op hard piket, waardoor er bij opschaling met meerdere CoPI's een beroep gedaan moet worden op vrije instroom. Deze capaciteit is dan ook niet gegarandeerd. Vanuit het Waterschap zal niet in alle CoPI's plaatsgenomen worden door een liaison. Dit gebeurt in onderling overleg omdat het aantal beschikbare liaisons beperkt is.
	3.4.1 Informatiemanagement ROT (pag. 16) <i>Paragraaf vervangen en uitgebreid</i>
	3.5 Communicatie (pag. 18): <i>Paragraaf herschreven en aangevuld.</i>
	3.6 Evacuatie (pag. 17): <i>Toegevoegd:</i> Uitwerking van evacuatieplannen vindt plaats door individuele gemeenten dan wel multi-actielijsten.
3.6.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen (pag. 15): Na het in kaart brengen van zorgpartners is ook de communicatie met zorgpartners van belang zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. Vanaf opschaling naar GRIP 2 zal de GHOR daarom proactief en communicatiegericht optreden naar zorgpartners.	3.6.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen (pag. 19): Na het in kaart brengen van zorgpartners is ook de communicatie met zorgpartners van belang, zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. De GHOR zal daarom proactief en communicatiegericht optreden richting zorgpartners.
	3.6.2 Evacuatie van vee (pag. 17): <i>Toegevoegd:</i> Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.
3.7 Samenhang hoogwater zijrivieren met de Maas (pag. 16) Indien er problematiek ten aanzien van de afwatering wordt verwacht of gesignaleerd, dient door Waterschap Limburg (of indien geactiveerd het IAT - let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2) in kaart te worden gebracht waar zich wateroverlast door terugslag zal gaan voordoen.	3.7 Samenhang hoogwater regionaal watersysteem en hoogwater Maas (pag. 18) Indien er problematiek ten aanzien van afwatering wordt verwacht of gesignaleerd, dient door Waterschap Limburg – ongeacht of er een IAT in werking is - in kaart te worden gebracht waar wateroverlast zich door terugslag zal gaan voordoen.
4.2 Duiding afvoer en waterstanden (pag. 17)	4.2 Definitie afvoer en waterstanden (pag. 19)
4.3.2 Alarmering (pag. 18): Na alarmering neemt de IMROT contact op met de Operationeel Leider van Rijkswaterstaat en de incidentenwacht van Waterschap Limburg (zie de IM-instructie).	4.3.2 Alarmering (pag. 20): Na alarmering neemt de IM-ROT contact op met Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg conform de instructie IM-ROT. <i>Toegevoegd:</i> Tabel functionarissen OKO/Kern-ROT
	4.3.3 Opschaling (pag. 21): <i>Kolom "Door" toegevoegd (afzender hoogwaterbericht)</i>

	Afschalingsbericht toegevoegd
Opschaling veiligheidsregio (pag. 19): Zodra Rijkswaterstaat meldt dat de afvoer bij Sint Pieter 2.000 m ³ /s heeft bereikt, wordt de IMROT van beide veiligheidsregio's gealarmeerd. Deze zoekt telefonisch contact met de meldkamer en geeft door of de ROL besloten heeft op te schalen naar GRIP 2.	Opschaling veiligheidsregio (pag. 21): De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat meldt bij de IM-ROT als een afvoer van 2.000 m ³ /s bij meetpunt St. Pieter is bereikt. De IM-ROT zoekt daarna telefonisch contact met de meldkamer en geeft door of de ROL besloten heeft op te schalen naar GRIP 2.
Opschaling Rijkswaterstaat (pag. 19): <i>Tabel vervangen</i>	Opschaling Rijkswaterstaat (pag. 22): <i>Tabel vervangen</i>
Opschaling Impact Analyse Team (IAT) (pag. 19): Het Impact Analyse Team behelst een team specialisten waarvan men voornemens is deze in te zetten na het behalen van bepaalde criteria van waterhoogtes bij hoogwater. Het team is echter nog niet geformaliseerd, op het moment van schrijven wordt het team geformeerd. Stem daarom altijd met betrokken organisaties af over de mogelijkheid tot activatie. De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) nemen/neemt hiertoe het initiatief. Onderstaande betreffen de kaders voor het formeren van het team bij hoogwater Maas en betreft enkel een advies op basis van beschikbaarheid. Zie hoofdstuk 6.2 voor de nadere invulling en exacte taakbeschrijving van het team. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden: • Opkomen bij het bereiken van een afvoer van 1.750 m³/s bij Sint Pieter (IAT actief bij 2.000 m³/s), met een verwachte doorstijging naar minimaal 2.250 m³/s binnen twaalf uur. • Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de Maas. Het besluit een IAT in te richten wordt door de ROL genomen. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. De waterpartijen zullen dit via de Meldkamer Water ZN laten plaatsvinden.	Opschaling Impact Analyse Team (IAT) (pag. 22): De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) neemt/nemen het besluit tot activering van het IAT in afstemming met de Operationeel Leiders van de waterpartijen wanneer aan de hieronder beschreven inzetcriteria is voldaan. Het IAT faciliteert duiding voor beide veiligheidsregio's. De inzetcriteria voor het IAT verschillen voor het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem. De leden van het IAT die op basis van vrije instroom deelnemen, worden geattendeerd bij het bereiken van 1.500 m³/s bij meetpunt St. Pieter met een verwachte doorstijging naar >2.250 m³/s. Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden: • Opkomen bij het bereiken van een afvoer van 1.750 m³/s bij St. Pieter (IAT actief bij 2.000 m³/s), met een verwachte doorstijging naar minimaal 2.250 m³/s binnen twaalf uur; • Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de Maas.
4.3.4 Afschaling (pag. 20): Afschalen van de opgeschaalde teams gebeurt pas indien: • De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Sittard-Geleen, in de VRZL, is gepasseerd; • De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Mook en Middelaar, in de VRLN is gepasseerd; • Er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt; • Er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties, er een plan voor de nafase is opgesteld én er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten, kolommen of waterpartijen aan	4.3.4 Afschaling (pag. 23): Afschalen van de opgeschaalde teams gebeurt pas indien: • De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Sittard-Geleen, in de VRZL, is gepasseerd; • De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Mook en Middelaar, in de VRLN, is gepasseerd; • Er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt; • Er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten of kolommen aan multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning;

multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning.	• Er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties en er een plan voor nafase is ontwikkeld. Het besluit tot afschalen van het IAT is belegd bij het ROT. Wanneer beide veiligheidsregio's zijn opgeschaald in GRIP dient het besluit tot afschalen van het IAT een gezamenlijk besluit van beide ROT's te zijn. Voorts wordt het IAT enkel afgeschaald indien alle te bedienen crisisteams (dus ook de mono-crisisteams van de waterpartners) hiermee instemmen.
	4.4.3 Vergaderklok <i>Tabel aangepast naar nieuwe tijden en IAT-vergadering</i>
4.5.1 Informatiemanager ROT (pag. 22): Om de hoogwatersituatie te kunnen duiden kan de IMROT gebruik maken van de volgende hulpmiddelen: • Inundatiefilmpjes (Deze mogen uitsluitend worden gebruikt als deze worden geduid door deskundigen uit de waterkolom/IAT - let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2); • Inundatiekaartlagen van de Maas (RWS) en de grootste beken en zijrivieren (WL), die in LCMS staan. Naar aanleiding van het hoogwater in 2021 zijn deze inundatiekaarten nog continue in ontwikkeling. Vraag daarom bij aanvang van de werkzaamheden naar de meest actuele kaartlagen en zorg dat deze in LCMS worden opgenomen; • Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater; • Multidisciplinaire actielijsten (VRZL) • Draaiboeken van gemeenten; • Live beelden van helikopters, drones of andere camera's. Hierbij is de interpretatie van beelden ten aanzien van doorbraken of andere noodsituaties uitsluitend voorbehouden aan locatiebekende areaaldeskundigen; Suggestie: Waterschap Limburg maakt gebruik van een programma om de status van dijktrajecten weer te geven: Continu Inzicht Waterkeringen (CIW). Overleg met de liaison van WL of het gebruiken/weergeven van dit systeem mogelijk is.	4.5.1 Informatiemanager ROT (pag. 25): <i>Toegevoegd:</i> Indien geactiveerd: het Impact Analyse Team. Zie volgende alinea. <i>Herschreven</i> Om de hoogwatersituatie de kunnen duiden, kan de IM-ROT gebruik maken van de volgende middelen: • Het IAT dat duiding geeft aan de hoogwatersituatie met behulp van onder andere het RWS Hoogwaterbericht, het Waterbeeld Limburg van WL, inundatiekaarten, inundatiefilmpjes et cetera; • Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater; • Multidisciplinaire actielijsten (VRZL) • Draaiboeken van gemeenten; • Livebeelden van helikopters, drones of andere camera's. Hierbij is de interpretatie van beelden ten aanzien van doorbraken of andere noodsituaties uitsluitend voorbehouden aan locatiebekende areaaldeskundigen. Het IAT faciliteert het ROT door middel van een integraal geografisch waterbeeld. Hiertoe wordt gebruikgemaakt van GIS-kaartmateriaal dat is gebaseerd op informatie van Rijkswaterstaat, waterschappen en de veiligheidsregio's. De watergegevens worden gecombineerd met kaartlagen van kwetsbare objecten, kritieke infrastructuur en essentiële aan- en afvoerroutes. Door deze lagen te integreren ontstaat een actueel en samenhangend beeld van potentiële waterstanden, bedreigde locaties en mogelijke bereikbaarheidsproblemen. In lijn met het uitgangspunt "bij elk plaatje hoort een praatje" verzorgt het IAT de noodzakelijke duiding van de kaartbeelden, inclusief toelichting op aannames, onzekerheden en implicaties voor besluitvorming.

4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord (pag. 23): De sectie bevolkingszorg in het ROT verwerkt de informatie van de sitraps van de gemeenten tot een gezamenlijk beeld bevolkingszorg.	4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord (pag. 25): Deze sectie in het ROT verwerkt de informatie van de gemeentelijke sitraps tot een gezamenlijk beeld 'bevolkingszorg'.
4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord (pag. 23): De sitraps worden daarnaast door de sectie bevolkingszorg per gemeente opgeslagen in het LCMS. De sectie bevolkingszorg zal worden aangevuld met de HTO- Informatiemanagement, die normaliter in het TBz zitting neemt. In het TBz neemt de LCMS-medewerker de rol van HTO- Informatiemanager op zich.	4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord (pag. 25): De sitraps worden door medewerker sectie Bevolkingszorg (MSBZ) in het ROT opgeslagen in LCMS. Voor het TBz wordt deze taak belegd bij IM TBZ. De IM TBZ wordt hierin ondersteund door de medewerker IM en verslaglegger.
4.6 Crisiscommunicatie (pag. 23): <i>Volgorde paragrafen aangepast</i>	4.6 Crisiscommunicatie (pag. 25): <i>Volgorde paragrafen aangepast</i>
4.6.2 Communicatielijnen veiligheidsregio en waterpartners (pag. 24): Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat communiceren tot opschaling naar GRIP 2 over hun eigen verantwoordelijkheden, taken en maatregelen.	4.6.1 Communicatielijnen veiligheidsregio en waterpartners (pag. 26): Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat communiceren over hun eigen verantwoordelijkheden, taken en maatregelen. Vanaf GRIP 2 is dit in nauw overleg met de veiligheidsregio om een uniform beeld uit te dragen.
	4.7 Evacuatie (pag. 27): <i>Toegevoegd:</i> Uitwerking van specifieke evacuatieplannen vindt plaats door de individuele gemeente (VRLN) dan wel in multi-actielijsten (VRZL).
	4.7.2 Evacuatie van vee (pag. 27): <i>Toegevoegd:</i> Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.
4.7.3 BRZO-bedrijven (pag. 25)	4.7.3 SEVESO-bedrijven Designer Outlet Roermond weggehaald
	4.8.2 Isolatie (pag. 29): <i>Toegevoegd:</i> Daarnaast kan er gebruikt gemaakt worden van burgerinitiatieven. Denk aan boeren die willen helpen met tractoren en dergelijke, of lokale hoogwaterteams die al bij enkele gemeenten bestaan.
5.2.1 Falen opbouw hoogwaterbeveiliging (pag. 27): Alle meldingen aangaande falende hoogwaterbeveiliging die bij de diverse partners binnenkomen dienen centraal verzameld te worden in het ROT. Voor de waterkolom geldt dat zij knelpunten met mogelijke maatschappelijke impact via de liaison doorgeven aan de IMROT. Voor de knelpunten die ontstaan bij de opbouw van keringen door de gemeentelijke kolom geldt, dat deze worden doorgegeven aan de sectie bevolkingszorg.	5.2.1 Falen opbouw hoogwaterbeveiliging (pag. 29): Alle meldingen aangaande falende hoogwaterbeveiliging die bij de diverse partners binnenkomen, dienen centraal verzameld te worden in het ROT. Voor de waterkolom geldt dat zij knelpunten met mogelijke maatschappelijke impact via de liaison doorgeven aan de IM-ROT. De (verwachte) reikwijdte en (te verwachten) waterdiepte van het te inunderen gebied wordt vervolgens geduid door het IAT. Voor de knelpunten die ontstaan bij de opbouw van keringen door de gemeentelijke kolom geldt dat deze worden

Dergelijke informatie komt binnen vanuit de OvD-Bz of de uitvraag van de HTO-Bz.	doorgegeven aan de sectie Bevolkingszorg. Dergelijke informatie komt binnen vanuit de OvD-Bz of de uitvraag van Team Bevolkingszorg.
	5.2.3 Dijkdoorbraak (pag. 31): <i>Toegevoegd:</i> Het Waterschap beschikt zelf over een eigen droneteam dat ingezet kan worden voor visuele inspectie. Deze inzet wordt gecoördineerd vanuit het Waterschap Actieteam. VRLN beschikt over het Team Digitale Verkenning dat middels hun drone bijvoorbeeld visuele (dijk)inspecties kan uitvoeren.
5.2.3 Dijkdoorbraak (pag. 29): Op basis van geografische informatie, weersverwachting, berekeningen en de gemeten waterstanden of mogelijk op basis van geprepareerde inundatiekaarten, kan een prognose worden gemaakt over de omvang en diepte van de inundatie. Als ervoor gekozen is het Impact Analyse Team (IAT) te activeren, (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2), kan het IAT de rol ten aanzien van de prognostisering van de impact op zich nemen.	5.2.3 Dijkdoorbraak (pag. 31): De reikwijdte en waterdiepte van het geïnundeerde gebied wordt vervolgens door het IAT geduid.
5.8 Poldereffecten (kwelwater en gebiedseigen water) (pag. 32)	5.8 Waterbezwaar binnendijs (kwelwater en gebiedseigen water) (pag. 33)
5.8 Poldereffecten (kwelwater en gebiedseigen water) (pag. 32): Poldereffecten Kwelwater is water dat via de ondergrond onder de waterkering van buiten- naar binnendijs gebied stroomt. Zo kan de aanvoer dusdanig zijn dat er sprake is van onvoldoende pompcapaciteit. Ook kan er overlast optreden bij onbekende en daardoor onvoorziene locaties. Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering. Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering. Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. Mocht dit niet zo zijn zal er niet meteen gepompt worden omdat juist	5.8 Waterbezwaar binnendijs (kwelwater en gebiedseigen water) (pag. 33): Waterbezwaar binnendijs Kwelwater is water dat via de ondergrond onder de waterkering van buiten- naar binnendijs gebied stroomt bij langduriger drukverschil tussen buiten- en binnendijs gebied. Er zijn weliswaar bergbezinkbassins en vooraf geplande pomplocaties, maar toch kan de aanvoer dusdanig zijn dat er sprake is van onvoldoende pompcapaciteit. Ook kan er overlast optreden bij onbekende en daardoor onvoorziene locaties. Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering, echter voorkomt dit niet het optreden van kwel. Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. In principe pompt WL pas bij wateroverlast voor objecten. Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering, echter voorkomt dit niet het optreden van kwel. Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. In principe pompt WL pas bij wateroverlast voor objecten. Mocht dit

dan het drukverschil groter wordt en het juist water aantrekt. Om gebiedseigen water tegen te gaan worden watergangen afgesloten zodat de verbinding met de Maas wordt verbroken. Om te voorkomen dat het gebiedseigen water problemen oplevert plaatst het waterschap pompen. Het water wordt dan van binnendijks naar buitendijks gebied gepompt. Ook de beschikbaarheid van extra pompcapaciteit is in deze situatie allerm minst geborgd, er van uit gaande dat alle eigen middelen al zijn ingezet. Organiseren van extra pompcapaciteit via meerdere noodpompen Op de bekende locaties worden door Waterschap Limburg pompen ingezet en is het pompeil dusdanig afgestemd om wateroverlast aan infrastructuur te voorkomen. Daar waar het niet voor overlast zorgt, wordt het water niet weggepompt. Wellicht wordt zelfs water ingelaten om drukverschil op gevoelige locaties te verminderen waar dit mogelijk is.	niet zo zijn, zal er niet meteen gepompt worden omdat juist dan het drukverschil groter wordt en het juist water aantrekt. Om gebiedseigen water tegen te gaan, worden watergangen afgesloten zodat de verbinding met de Maas wordt afgesloten. Om te voorkomen dat het gebiedseigen water problemen oplevert, plaatst het Waterschap pompen. Het wat wordt dan van binnendijks naar buitendijks gebied gepompt. Deze maatregelen zijn voorgeprogrammeerd in het draaiboek. De beschikbaarheid van extra pompcapaciteit is in deze situatie allerm minst geborgd, ervan uitgaande dat alle eigen middelen en beschikbare capaciteit al zijn ingezet. Organiseren van extra pompcapaciteit via meerdere noodpompen, bijvoorbeeld via een aannemer of het waterschapulp team Op de bekende locaties worden door Waterschap Limburg pompen ingezet en is het pompeil dusdanig afgestemd om wateroverlast aan infrastructuur te voorkomen. In de basis wordt bij nieuw aan te leggen keringen direct rekening gehouden met het te verwachten waterbezwaar (neerslag, watersysteem, kwelwater, overslag) en wordt de verwachte benodigde pompcapaciteit daarop afgestemd. Daar waar het niet voor overlast zorgt, wordt het water niet weggepompt. Wellicht wordt zelfs water ingelaten om drukverschil op gevoelige locaties voor kwel te verminderen waar dit mogelijk is. Kwel kan namelijk ook uitspoeling van de kering veroorzaken en deze verzwakken
6.2 Impact Analyse Team (pag. 33): <i>Vervangen</i>	6.2 Impact Analyse Team (pag. 35): <i>Vervangen en paragrafen toegevoegd</i>
Afspraken Dienst noodplanning en crisisbeheer Luik en -Limburg (pag. 34): De Maas komt de veiligheidsregio Zuid-Limburg binnen bij Eijsden en vormt zelfs voor een groot gedeelte de grens tussen België en Nederland. Mede daarom zijn afspraken met DNC Limburg en DNC Luik gemaakt ten aanzien van wederzijdse informatievoorziening. De afspraken hebben betrekking op het informeren over acute situaties en evacuaties ten tijde van een hoogwater Maas. Ook zullen beide organisaties respectievelijk LCMS danwel ICMS uitlezen. Contact verloopt via de IM-ROT als liaison EMRIC zoals in het plan informatie-uitwisseling van EMRIC is verwerkt.	6.3.1 Afspraken Dienst Noodplanning & Crisisbeheer Limburg en Dienst van de Gouverneur Luik (pag. 36): De Maas komt de Veiligheidsregio Zuid-Limburg binnen bij Eijsden en vormt zelfs voor een groot gedeelte de grens tussen België en Nederland. Mede daarom zijn afspraken met Dienst Noodplanning & Crisisbeheer Limburg en Dienst van de Gouverneur Luik gemaakt ten aanzien van wederzijdse informatievoorziening. De afspraken hebben betrekking op het informeren over acute situaties en evacuaties ten tijde van een hoogwater Maas. België en Duitsland kunnen meelesen met het situatiebeeld in Zuid-Limburg via LCMS. Veiligheidsregio Zuid-Limburg kan vooralsnog niet meelesen in de informatiesystemen in België en Duitsland. Contact

	verloopt via de IM-ROT als liaison EMRIC zoals in het plan informatie-uitwisseling van EMRIC is verwerkt.
	6.5.1 Evacuatiestrategie (pag. 37): <i>Toegevoegd:</i> Uitwerking van evacuatieplannen vindt plaats door de individuele gemeente (VRLN) dan wel in de multi-actielijsten (VRZL). Veiligheidsregio Limburg-Noord kent 13 'hoogwatergemeenten' die zelf verantwoordelijk zijn voor het opstellen van een evacuatieplan. Deze zijn alleen gedeeld binnen de eigen gemeente.
6.5.2 Het te evacueren gebied bepalen (pag. 35): Zodra bekend is dat een gebied (mogelijk) moet worden geëvacueerd, is de eerste stap het inzichtelijk maken van de omvang van het gebied en welke waterhoogte daar verwacht wordt. Voor het inzichtelijk maken van mogelijk te overstromen binnen- en buitendijkse gebieden zijn op basis van diverse 'standaard golven' (afvoerscenario's) reeds overstromingskaarten met inundatiegebieden ontwikkeld door Rijkswaterstaat. Deze inundatiekaarten zijn beschikbaar in LCMS. Daarnaast kan het ook nodig zijn om bij meer specifieke situaties en omstandigheden, zoals een dreigende dijkdoorbraak, de mogelijke overstromingen en effecten in beeld te brengen. Vervolgens dient door het ROT in kaart te worden gebracht welke kwetsbare objecten in het bedreigde gebied liggen en welke gevolgen kunnen optreden bij een dijkdoorbraak of door de hoogwatergolf.	6.5.2 Het te evacueren gebied bepalen (pag. 37): Zodra bekend is dat een gebied (mogelijk) moet worden geëvacueerd, is de eerste stap het inzichtelijk maken van de omvang van het gebied en welke waterhoogte daar verwacht wordt. Dit is de taak van het IAT. Voor het inzichtelijk maken van mogelijk te overstromen binnen- en buitendijkse gebieden zijn op basis van diverse 'standaard golven' (afvoerscenario's) reeds overstromingskaarten met inundatiegebieden ontwikkeld door Rijkswaterstaat. Ten behoeve hiervan wordt gebruikgemaakt van GIS-kaartmateriaal waarin kaartlagen van Rijkswaterstaat, waterschappen en de veiligheidsregio's worden geïntegreerd. Door deze kaartlagen te combineren, ontstaat een samenhangend geografisch beeld van verwachte waterstanden, kwetsbaarheden in de directe omgeving en mogelijke gevolgen voor aan- en afvoerroutes. Deze informatie wordt, indien actief, aangeleverd door het Impact Analyse Team en is beschikbaar in LCMS. Naast het bieden van inzicht in diverse afvoerscenario's kan het nodig zijn om bij meer specifieke situaties en omstandigheden, zoals een dreigende dijkdoorbraak, de mogelijke overstromingen en effecten in beeld te brengen. Vervolgens dient door het ROT, met ondersteuning van het IAT, in kaart te worden gebracht welke kwetsbare objecten in het bedreigde gebied liggen en welke gevolgen kunnen optreden bij een dijkdoorbraak of door de hoogwatergolf.
6.5.7 Evacuatie van vee (pag. 37): De "Leidraad voor het evacueren van vee" van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat beschrijft de taken en bevoegdheden van de betrokken partijen.	6.5.7 Evacuatie van vee (pag. 40): De "Leidraad voor het evacueren van vee" van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur beschrijft de taken en bevoegdheden van de betrokken partijen. <i>Toegevoegd:</i> Voor particulieren en niet-agrarische organisaties is evacuatie van dieren ook een aandachtspunt, maar voor eigen verantwoordelijkheid.
	6.6.4 Overdracht en organisatie nafase (pag. 44):

	Er kan daarom gekozen worden het ROT in afgeslankte vorm actief te laten blijven in de vorm van een Langdurig Crisisteam.
Bijlage A – Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg	<i>Vervangen door:</i> De recentste operationele versie van de Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.
Bijlage B - GMK-blad Hoogwater Maas	<i>Vervangen door:</i> De recentste operationele versie van het GMK-blad Hoogwater Maas is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.
Bijlage C - GMK-blad Hoogwater regionaal watersysteem	<i>Vervangen door:</i> De recentste operationele versie van het GMK-blad Hoogwater regionaal watersysteem is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.
Bijlage F - Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020'	<i>Vervangen door:</i> De recentste operationele versie van het Convenant 'Hoogwaterberichtgeving en prognoses 2020' en is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.
Bijlage G - Instructie Informatiemanager ROT	<i>Vervangen door:</i> De recentste operationele versie van de Instructie Informatiemanager en is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.
	<i>Toegevoegd:</i> Bijlage O - Werkwijze IAT (Impact Analyse Team Hoogwater Limburg) De recentste operationele versie van de Werkwijze IAT (Impact Analyse Team Hoogwater Limburg) is te raadplegen via de daartoe ingerichte systemen.

Geachte [indiener zienswijze],

Allereerst, hartelijk dank voor uw betrokkenheid bij het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029. Ook waarderen we uw inzet die tot deze uitgebreide en onderbouwde zienswijze heeft geleid. Middels deze brief reageren we op en beantwoorden we stapsgewijs uw aangedragen punten en verzoeken.

Deze beantwoording is op 11-09-2026 door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord vastgesteld. Op die datum is tevens het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029 vastgesteld.

Algemeen

Een rampbestrijdingsplan (RBP) beschrijft de samenwerking van de hulpdiensten en andere betrokken organisaties bij de aanpak van een incident. Een dergelijk, bestuurlijk plan wordt op hoofdlijnen en op regionaal niveau opgesteld. Het is een beschrijving van multidisciplinaire behoeften en waar deze elkaar kunnen vinden. Dit RBP is zodoende niet het eindpunt: betrokken organisaties en partners dienen in hun eigen monodisciplinaire uitwerking dan wel implementatie te voorzien.

In de crisisbeheersing spreken we van restrisico-acceptatie. Als organisatie bereiden wij ons en onze inwoners voor op veel verschillende scenario's rampen, crises en incidenten. Honderd procent veiligheid kunnen we hierbij niet garanderen: voorbereiden op al deze risico's kan enkel tot een bepaalde hoogte. Het kan dus zo zijn dat bij grote incidenten, rampen of crises de vraag het aanbod overschrijdt. Dat dwingt tot prioritering waarbij afwegingen gemaakt moeten worden. Hierbij staan levens en gezondheid altijd voorop. Andere belangen zoals de bescherming van eigendommen en dergelijke kunnen daardoor op een lagere prioriteit komen te staan.

Toelichting

Graag hadden we onze reactie middels een gesprek toegelicht, maar gezien de vakantieperiode en verblijf in het buitenland reageert VRLN nu op deze manier. Dat neemt niet weg dat we alsnog in een mondelinge toelichting kunnen voorzien onder het genot van een kop koffie.

Hierna reageren we puntsgewijs op uw aangedragen zienswijzepunten en verzoeken.

3.1 Gebiedsspecifieke uitwerking voor de Roer ontbreekt

De tabel met waarschuwingdrempels voor de Roer noemt bij het meetpunt Stah de bekende kleurfasen. Het ontwerp vermeldt terecht dat deze waarden een grove indicatie zijn en geen harde maat voor de daadwerkelijke impact. Juist daarom is een afzonderlijke lokale uitwerking noodzakelijk. Naar herhaalde lokale waarneming ontstaat in Vlodrop al rond een debiet van circa 100 m³/s serieuze wateroverlast op percelen en kunnen bij verdere stijging gebouwen worden bedreigd, terwijl de rode drempel in de tabel hoger ligt.

De gevolgen worden bovendien niet alleen door het gemeten debiet bepaald. Ook neerslagintensiteit, bodemverzadiging, het seizoen, toestroming vanuit Duitse zijrivieren, het beheer van stuwen en stuwmeren en mogelijke terugslag vanuit de Maas zijn bepalend. Een generieke kleurcode zonder lokale effecten- en actiematrix is daarom onvoldoende voor tijdige bescherming en evacuatie.

Verzoek: neem voor de Roer en het Roerdal een gebieds specifieke scenario-, effecten- en actietabel op. Leg daarin per relevante bandbreedte en combinatie van omstandigheden vast welke locaties, wegen, woningen, bedrijven, agrarische objecten en cultuurhistorische objecten worden bedreigd, welke preventieve maatregelen worden gestart, wanneer wordt gewaarschuwd en wanneer evacuatie of ontruiming wordt voorbereid. Betrek daarbij de feitelijke waarnemingen uit jan 2011, juli 2014, mrt 2019, mrt 2020, juli 2021, feb 2022, dec 2023, mei 2024 en jan 2025 en laat deze valideren met lokale ervaringsdeskundigen.

Antwoord VRLN:

Het RBP kiest voor waarschuwingdrempels en een fasering die richting geven aan melding, alarmering en opschaling. Deze afvoerwaarden zijn nadrukkelijk een grove maat voor het risico en geen harde maat voor de lokale impact. Dat betekent ook dat al in de fase oranje lokaal wateroverlast kan optreden. De actuele impact moet daarom steeds worden geduid aan de hand van de feitelijke situatie, actuele hydrologische informatie en lokale waarnemingen.

Dergelijke informatie is lokaal, dynamisch en onderhoudsgevoelig. Historische waarnemingen en lokale ervaringskennis kunnen wel worden benut bij de actualisatie van gemeentelijke draaiboeken, operationele actielijsten en de actuele duiding tijdens een hoogwatersituatie.

Het RBP is een generiek plan, bedoeld voor het primaire en secundaire watersysteem (respectievelijk de Maas en het regionaal watersysteem) en moet generiek toepasbaar zijn aan een hoeveelheid scenario's en locaties.

3.2 Grensoverschrijdende samenwerking voor de Roer is te algemeen

Paragraaf 6.3 erkent terecht dat internationaal peil- en stuwmanagement aan Nederlandse zijde een snelle piek in de hoogwatergolf kan veroorzaken. De concrete afspraken in het plan zijn echter vooral uitgewerkt voor de Maas en de Belgische crisisdiensten. Voor de Roer ontbreken benoemde operationele afspraken met onder meer de Duitse waterbeheerders en hoogwaterdiensten, waaronder het Wasserverband Eifel-Rur, en met beheerders van de Duitse stuwmeren en dammen.

Voor Vlodrop is het van groot belang dat informatie over extreme neerslag, verwachte afvoer, wijzigingen in stuwbeheer, het gecontroleerd lozen van water en incidenten aan stuwen of dammen rechtstreeks, tijdig en buiten kantooruren beschikbaar komt. Een algemene verwijzing naar internationale samenwerking of EMRIC is daarvoor onvoldoende.

Verzoek: voeg een afzonderlijk Duits-Nederlands informatie- en alarmeringsprotocol voor de Roer toe. Benoem daarin de betrokken organisaties, vaste contactlijnen, bereikbaarheid buiten kantooruren, te delen gegevens, waarschuwingscriteria, maximale responstijden, informatie over stuw- en reservoirbeheer en de escalatielijijn naar Waterschap Limburg, VRLN, gemeente Roerdalen en het IAT.

Antwoord VRLN:

Het RBP onderkent expliciet dat de Roer haar oorsprong in het buitenland heeft en dat internationale samenwerking in zowel de koude als de warme fase noodzakelijk is. Daarbij benoemt het plan niet alleen vroegtijdige signalering van waterstijgingen, maar ook afstemming over peil- en stuwmanagement en het snel kunnen vinden van crisisdiensten over de grens.

Waterschap Limburg heeft aanvullend aangegeven dat het geen invloed heeft op het stuwbeheer in Duitsland, maar dat wijzigingen door de Duitse partners worden gemeld. Voor de dagelijkse inschatting van de actuele situatie gebruikt het waterschap bovendien neerslagverwachtingen uit meerdere modellen, waaronder die van het KNMI, de Deutsche Wetterdienst en het Europees weerinstituut. Verder wordt binnen het project Early Warning gewerkt aan een prognosetool voor de Roer met kansverwachtingen, in eerste instantie voor expertgebruikers binnen Waterschap Limburg. Voor de beschikbaarheid daarvan is in de aangeleverde reactie geen vaste termijn genoemd.

Het gevraagde afzonderlijke Duits-Nederlandse informatie- en alarmeringsprotocol, inclusief vaste contactlijnen, maximale responstijden en gedetailleerde afspraken over stuw- en reservoirbeheer, wordt niet als onderdeel van het RBP opgenomen. Dergelijke afspraken zijn operationeel en horen bij de samenwerking en werkafspraken tussen Waterschap Limburg en de betrokken buitenlandse waterpartners. Het RBP legt het regionale multidisciplinaire kader vast en is niet bedoeld om deze monodisciplinaire internationale protocollen integraal op te nemen.

3.3 IAT: implementatie is positief, maar inzet en beschikbaarheid zijn onvoldoende geborgd

Het IAT is een duidelijke verbetering. Bij hoogwater vanuit het regionale watersysteem wordt echter eerst beoordeeld of een concrete vraag bestaat en of de crisisorganisatie van Waterschap Limburg deze zelf kan beantwoorden. Ook is niet vastgelegd binnen welke termijn die beoordeling en beantwoording moeten plaatsvinden. In een snel ontwikkelende situatie kan hierdoor kostbare tijd verloren gaan.

Verder blijkt onvoldoende welke bezetting en deskundigheid daadwerkelijk te allen tijde beschikbaar zijn, welke vervanging is geregeld bij uitval, hoe lokale gebiedskennis wordt ingebracht en hoe wordt gehandeld wanneer de benodigde gegevens, modellen of verbindingen niet beschikbaar zijn. Voor het Roerdal is het noodzakelijk dat het IAT niet uitsluitend generieke modellen gebruikt, maar ook aantoonbaar beschikt over actuele lokale waarnemingen en kennis van knelpunten.

Verzoek: leg per fase maximale activerings- en responstijden, minimumbezetting, vervangingsregelingen, terugvalprocedures en eisen aan lokale gebiedskennis vast. Bepaal tevens dat een besluit om geen IAT te activeren gemotiveerd en in het crisisbeeld vastgelegd wordt en dat voor bekende risicostroomgebieden vooraf standaard analysevragen en scenario-producten gereedstaan.

Antwoord VRLN:

Het belang van tijdige en deskundige duiding van een hoogwatersituatie is in het RBP reeds geborgd. Voor het regionale watersysteem bepaalt de Regionaal Operationeel Leider, in afstemming met de Waterschaps Operationeel Leider, of het IAT wordt geactiveerd. Daarbij worden duur, complexiteit, omvang van het gebied en impact betrokken. Bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit het regionale watersysteem komt het IAT op.

Er wordt bewust niet voor harde activerings- of opkomsttijden gekozen. De functionarissen van het IAT staan niet op piket. Na het activeringsbesluit worden zij via de daarvoor ingerichte alarmeringslijnen benaderd. Bij de start worden realistische procesafspraken gemaakt. De minimale kernbezetting en de mogelijkheid om aanvullende deskundigen via een flexibele schil te betrekken zijn eveneens vastgelegd. Nadere personele, aflossings- en terugvalafspraken horen thuis in de actuele Werkwijze IAT en in de generieke continuïteitsafspraken van de deelnemende organisaties, niet in het RBP zelf.

Ook voor gebiedskennis voorziet het RBP in een situationele aanpak. Het IAT werkt met de informatie en duiding van de waterpartners, actuele kaartlagen, verkenninginformatie en waar nodig locatiebekende areaaldeskundigen. Via de flexibele schil kunnen aanvullende deskundigen worden toegevoegd. Een generieke verplichting om voor ieder risicostroomgebied vaste lokale ervaringsdeskundigen of vooraf bepaalde scenario-producten in de kernbezetting op te nemen, past niet bij de multidisciplinaire en behoeftegestuurde inrichting van het IAT.

Een afzonderlijke verplichting om ieder besluit tot niet-activeren te motiveren en in het crisisbeeld vast te leggen wordt niet overgenomen. Het IAT is geen automatisch te activeren crisisteam. Er moet sprake zijn van een concrete multidisciplinaire analysebehoefte en toegevoegde waarde. Wanneer de crisisbeheersingsorganisatie van Waterschap Limburg de benodigde duiding kan leveren, is activering van het IAT niet noodzakelijk. De centrale analysevraag voor het IAT is in het RBP bovendien al benoemd.

3.4 Onvoldoende gegarandeerde CoPI- en liaisoncapaciteit

Het ontwerp vermeldt dat iedere veiligheidsregio zelf slechts een CoPI kan opstarten, dat aanvullende CoPI-capaciteit afhankelijk is van bijstand of vrije instroom en dat deze capaciteit niet gegarandeerd is. Ook kan Waterschap Limburg vanwege het beperkte aantal liaisons niet in ieder CoPI vertegenwoordigd zijn. Dit is een wezenlijke operationele kwetsbaarheid, juist omdat een hoogwatergolf in de Roer gelijktijdig meerdere gemeenten en locaties kan treffen.

Het plan benoemt de schaarste, maar beschrijft onvoldoende welke gegarandeerde minimumcapaciteit wel beschikbaar is, op basis van welke criteria locaties voorrang krijgen en hoe lokale leiding en waterkundige duiding worden georganiseerd wanneer geen CoPI of waterschapsliaison beschikbaar is.

Verzoek: neem een concreet schaarste- en terugvalplan op voor meerdere gelijktijdige incidentgebieden. Beschrijf de gegarandeerde minimumcapaciteit, prioriteringscriteria, vooraf gemaakte bijstandsafspraken, alternatieve lokale commandostructuur en de wijze waarop waterkundige expertise op afstand of ter plaatse wordt geborgd.

Antwoord VRLN:

Het RBP benoemt de beperkingen in CoPI- en liaisoncapaciteit expliciet en transparant. Het uitgangspunt is dat bij hoogwater alleen een CoPI wordt ingericht wanneer lokale knelpunten multidisciplinaire coördinatie ter plaatse noodzakelijk maken. Wanneer meerdere CoPI's nodig zijn, kan bijstand uit een andere regio worden gevraagd en kan een beroep worden gedaan op vrije instroom. De inzet van waterschapsliaisons in meerdere CoPI's wordt in onderling overleg bepaald.

De regionale crisisorganisatie blijft ook bij meerdere incidentgebieden beschikken over een centrale tactische coördinatie in het ROT. Het ROT organiseert de multidisciplinaire aanpak en doet bij schaarste een voorstel voor de prioritering van mensen en middelen. De operationeel leider van iedere organisatie beslist vervolgens over de inzet en verdeling van de eigen capaciteit. Voor aanvullende capaciteit gelden de reguliere bijstandsprocedures.

Het gevraagde gegarandeerde minimum, een vooraf vastgelegde prioriteringsmatrix en een alternatieve lokale commandostructuur worden niet in dit RBP opgenomen. Deze onderwerpen betreffen de generieke inrichting, beschikbaarheid en continuïteit van de afzonderlijke crisisorganisaties. De feitelijke inzetbaarheid is bovendien afhankelijk van de aard, omvang, spreiding en samenloop van incidenten. Deze werkwijze staat omschreven in het crisisplan van Veiligheidsregio Limburg-Noord.

3.5 Onduidelijke versoepeling van opschaling bij activering van het WAT

In het geldende plan was de koppeling tussen activering van het Waterschap Actieteam (WAT) en opschaling van de veiligheidsregio dwingender geformuleerd. In het ontwerp wordt bij een WAT geadviseerd om op te schalen naar een operationeel kernoverleg of Kern-ROT. Niet wordt toegelicht waarom voor deze minder verplichtende formulering is gekozen, wie van het advies kan afwijken en welke controleerbare criteria daarvoor gelden.

Verzoek: motiveer deze wijziging en leg vast dat bij activering van het WAT minimaal een operationeel kernoverleg of Kern-ROT wordt geactiveerd, tenzij de Regionaal Operationeel Leider op basis van expliciete criteria gemotiveerd anders beslist en dit besluit direct wordt geregistreerd en gedeeld.

Antwoord VRLN:

De activering van een Waterschap Actieteam is een monodisciplinaire opschaling binnen Waterschap Limburg. Daaruit volgt niet automatisch dat ook sprake is van een zodanige impact op de openbare orde of openbare veiligheid dat de veiligheidsregio multidisciplinair moet opschalen. De opschaling van het waterschap en die van de veiligheidsregio hebben ieder een eigen doel en afwegingskader.

Het RBP bevat reeds een impactgerichte opschalingssystematiek. Bij dreigende wateroverlast wordt een OKO/Kern-ROT opgestart en bij daadwerkelijke of verwachte wateroverlast met impact wordt afgestemd over opschaling naar GRIP 2. Daarnaast kan gemotiveerd eerder worden opgeschaald wanneer de verwachte neerslag, afvoer of samenloop van omstandigheden daartoe aanleiding geeft. Daarmee biedt het plan ruimte om tijdig te handelen zonder iedere interne opschaling van het waterschap automatisch te koppelen aan een vaste opschaling van de veiligheidsregio.

De in de aangeleverde reactie beschreven lijn is een opschaling naar behoefte: het WAT is een monodisciplinaire opschaling, terwijl het RBP indicatoren bevat waarop de multidisciplinaire behoefte expliciet wordt getoetst. Een automatische koppeling zou de noodzakelijke situationele afweging door de ROL vervangen door een automatisme. Een afzonderlijke registratieplicht voor afwijking van het advies behoort tot de generieke besluitvormings- en informatiemanagementprocessen en hoeft niet specifiek in dit RBP te worden opgenomen.

3.6 Gemeentelijke draaiboeken en evacuatieplannen zijn onvoldoende regionaal geborgd

Het ontwerp verlangt dat gemeenten, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg eigen draaiboeken en actielijsten opstellen en afstemmen op het RBP. De dertien hoogwatergemeenten in Limburg-Noord zijn zelf verantwoordelijk voor een evacuatieplan. Tegelijk staat in het plan dat deze plannen alleen binnen de eigen gemeente zijn gedeeld, terwijl elders wordt verwezen naar beschikbaarheid via CrisisConnect. Deze formuleringen zijn niet eenduidig.

Een gemeentelijk plan kan pas uitvoerbaar worden genoemd wanneer routes, opvanglocaties, vervoerscapaciteit, kwetsbare objecten, inzet van mensen en middelen en aansluiting op buurgemeenten en regionale crisispartners daadwerkelijk zijn gecontroleerd. Het plan maakt niet duidelijk wie deze kwaliteit en onderlinge aansluiting toetst, wanneer dit gebeurt en hoe tekortkomingen worden hersteld.

Verzoek: leg vast dat VRLN alle gemeentelijke hoogwater- en evacuatieplannen periodiek inhoudelijk toetst, de onderlinge aansluiting controleert en een bestuurlijk vastgesteld gereedheidsoverzicht bijhoudt. Maak duidelijk dat de actuele plannen tijdens een crisis toegankelijk zijn voor ROT, CoPI, waterpartners, politie, GHOR en overige relevante partners. Neem termijnen op voor actualisatie en herstel van tekortkomingen.

Antwoord VRLN:

De verantwoordelijkheid voor het opstellen, vaststellen, actualiseren en operationeel bruikbaar houden van lokale hoogwater- en evacuatieplannen ligt bij de afzonderlijke gemeenten. Het RBP fungeert als regionaal kader waarop deze plannen moeten aansluiten. Het kent VRLN geen rol toe als inhoudelijk goedkeurend of toezichhoudend orgaan voor alle gemeentelijke plannen.

De regionale samenhang wordt op een andere wijze ondersteund. Bijlage N bevat een gezamenlijke evacuatiestrategie en een uniform invulformat voor de gemeentelijke uitwerking. Dit format omvat onder meer gebiedsaanduiding, infrastructuur, alternatieve vluchtroutes, kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen, opvanglocaties, mensen en middelen, crisiscommunicatie en lokale knelpunten. Het RBP vermeldt bovendien dat de actuele lokale evacuatieplannen via CrisisConnect beschikbaar zijn. Daarmee is voorzien in een gemeenschappelijke structuur en operationele beschikbaarheid, zonder de gemeentelijke verantwoordelijkheid over te nemen.

Het verzoek om VRLN alle gemeentelijke plannen periodiek inhoudelijk te laten toetsen, de onderlinge aansluiting formeel te certificeren, een bestuurlijk gereedheidsoverzicht vast te stellen en uniforme hersteltermijnen op te nemen, wordt niet overgenomen. Dit zou een nieuwe toetsings- en verantwoordingsrol bij de veiligheidsregio beleggen die niet past binnen de reikwijdte en verantwoordelijkheidsverdeling van het RBP. Eventuele lokale kwaliteitsborging en actualisatie worden binnen de gemeentelijke en reguliere regionale voorbereidingsprocessen georganiseerd.

3.7 Evacuatie, bereikbaarheid en uitval van communicatievoorzieningen

Het gemeentelijke invulformat bevat nuttige onderdelen zoals infrastructuur, vluchtroutes, opvanglocaties en benodigde middelen. Het RBP waarborgt echter niet dat deze onderdelen voor alle gemeenten concreet en realistisch zijn ingevuld en geoefend. Bij hoogwater kunnen wegen vroegtijdig onbegaanbaar raken en kunnen gebieden geïsoleerd worden. Daarnaast kan stroom, mobiel verkeer, internet en LCMS-uitwisseling uitvallen, zoals in 2021 is ervaren.

Het ontwerp blijft sterk afhankelijk van digitale systemen en online communicatie. Een volwaardige operationele terugvaloptie met noodstroom, alternatieve radio- of satellietverbindingen/ communicatiemiddelen, papieren kaarten, fysieke informatiepunten en lokale boodschappers is niet zichtbaar uitgewerkt.

Verzoek: neem minimale offline en noodcommunicatievoorzieningen op en laat gemeenten aantonen dat bereikbaarheid, alternatieve vluchtwegen, vervoer, opvang, noodstroom en communicatie zonder internet of mobiel netwerk zijn voorbereid. Leg tevens vast hoe geïsoleerde bewoners en verminderd zelfredzame personen worden gelokaliseerd, bereikt en geëvacueerd.

Antwoord VRLN:

De door indiener genoemde onderwerpen zijn op het passende niveau in het RBP en de evacuatiestrategie verwerkt. Het gemeentelijke invulformat verlangt dat gemeenten de capaciteit van de infrastructuur, alternatieve vluchtroutes, isolatierisico's, opvanglocaties, mensen en middelen, kwetsbare objecten en lokale knelpunten in beeld brengen. Het RBP besteedt daarnaast afzonderlijk aandacht aan isolatie van gebieden, vroegtijdige communicatie, bijstandsaanvragen voor vervoer en de inzet van lokale initiatieven.

Voor waarschuwing en crisiscommunicatie voorziet het RBP in een combinatie van regionale en gemeentelijke kanalen, de calamiteitenzender, NL-Alert en - wanneer passend bij het handelingsperspectief - het WAS-systeem. Het plan schrijft bewust geen technische minimumconfiguratie voor met bijvoorbeeld satellietcommunicatie, specifieke radioverbindingen, papieren kaartsets of noodstroom per gemeente. Dergelijke voorzieningen behoren tot de generieke continuïteits- en bedrijfsvoeringafspraken van de betrokken organisaties en tot de lokale uitwerking. De noodzakelijke voorziening verschilt per gebied, organisatie en dreigingsbeeld en kan daarom niet uniform in dit scenario-specifieke RBP worden vastgelegd.

Ook de hulp aan geïsoleerde of verminderd zelfredzame inwoners is in de evacuatiestrategie opgenomen. GHOR en Bevolkingszorg brengen bedreigde locaties en zorgpartners in beeld, crisiscommunicatie richt zich mede op thuiswonenden, verminderd zelfredzamen worden bij evacuatie geprioriteerd en na een overstroming wordt in kaart gebracht wie is achtergebleven en welke reddingscapaciteit nodig is. Het verzoek om daarnaast één uniforme werkwijze en bewijsverplichting voor alle gemeenten in het RBP vast te leggen, wordt niet overgenomen.

3.8 Zelfredzaamheid moet duidelijk worden begrensd en operationeel worden geborgd

Het ontwerp gaat ervan uit dat burgers door vroegtijdige crisiscommunicatie zelf maatregelen treffen, zoals vrijwillig evacueren en het verplaatsen van voertuigen, huisraad, vee en materiaal. Dat kan de hulpverlening ontlasten en schade beperken. Zelfredzaamheid mag echter niet worden gebruikt als vervanging van tijdige waarschuwing, preventieve bescherming, evacuatieondersteuning of redding door de overheid.

Het plan omschrijft niet wanneer iemand als zelfredzaam wordt aangemerkt, wie dat beoordeelt en hoe wordt gehandeld wanneer de omstandigheden veranderen. Iemand kan aanvankelijk zelfredzaam lijken, maar door hoge leeftijd, ziekte, beperkte mobiliteit, het ontbreken van vervoer, stroomuitval, wegvallen van telefonie of plotselinge isolatie alsnog hulp nodig hebben. Dit geldt in het bijzonder voor thuiswonende ouderen, alleenstaanden en personen die niet bij een zorginstelling of hulpverleningsorganisatie bekend zijn.

De gemeentelijke evacuatieplannen moeten daarom niet alleen zorginstellingen en reeds bekende zorglocaties bevatten, maar ook voorzien in een uitvoerbare werkwijze voor het bereiken, controleren en zo nodig evacueren van thuiswonende verminderd zelfredzamen. Daarbij moeten fysieke controle, alternatieve communicatie en hulp bij vervoer worden voorbereid voor situaties waarin digitale waarschuwingen niet aankomen of niet kunnen worden opgevolgd.

Verzoek: in het plan uitdrukkelijk vastleggen dat een beroep op zelfredzaamheid nooit een grond vormt om noodzakelijke waarschuwing, bescherming, evacuatieondersteuning of redding achterwege te laten. Tevens dienen toetsbare criteria te worden opgenomen voor het herkennen van verminderd zelfredzamen, het controleren of waarschuwingen zijn ontvangen en begrepen en het tijdig opschalen van hulp wanneer de persoonlijke situatie of bereikbaarheid verslechtert..

Antwoord VRLN:

Het RBP beschouwt zelfredzaamheid niet als vervanging van overheidsoptreden. Vroegtijdige crisiscommunicatie en vrijwillige evacuatie zijn bedoeld om inwoners handelingsperspectief te bieden en de druk op de hulpverlening te verminderen. Tegelijkertijd bevat het plan een volledige lijn voor besluitvorming over evacuatie, het waarschuwen van inwoners, het prioritair evacueren van verminderd zelfredzamen, het controleren op achterblijvers en het inzetten van reddingscapaciteit.

Een aanvullende bepaling dat een beroep op zelfredzaamheid nooit tot het achterwege laten van noodzakelijke hulp mag leiden, voegt daarom geen nieuwe operationele norm toe aan het RBP. Uit de beschreven taken en stappen volgt reeds dat bij onvoldoende zelfredzaamheid of veranderende omstandigheden ondersteuning, evacuatie of redding aan de orde kan zijn.

Het verzoek om uniforme, toetsbare criteria vast te leggen voor het herkennen van verminderd zelfredzamen en het controleren of iedere waarschuwing is ontvangen en

begrepen, wordt niet overgenomen. Zelfredzaamheid is situationeel en wordt mede bepaald door de beschikbare tijd, bereikbaarheid, vervoersmogelijkheden, het sociale netwerk en de actuele dreiging. Het RBP beschrijft daarom een functionele werkwijze: gemeenten brengen kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen in de lokale voorbereiding in beeld en de crisisorganisatie beoordeelt tijdens het incident welke hulp nodig en uitvoerbaar is.

Landelijk is zelfredzaamheid een actueel thema. In de overheidscampagne ‘Denk Vooruit’ wordt verantwoordelijkheid van de samenleving verwacht – waartoe deze overigens goed in staat is: onze samenleving heeft immers een grote veerkracht. Inwoners hebben bij eerdere incidenten laten zien over veel veerkracht en zelfredzaamheid te beschikken.

3.9 Burgerparticipatie en bestaande Hoogwaterwachten moeten vooraf formeel worden georganiseerd

Het ontwerp bevat een handreiking voor spontane burgerinitiatieven en een format voor buurtdraaiboeken. Ook wordt genoemd dat boeren met tractoren en bestaande lokale hoogwaterteams kunnen helpen. Dat is positief, maar het plan maakt onvoldoende onderscheid tussen spontane hulp die tijdens een incident ontstaat en reeds voorbereide lokale organisaties die beschikken over gebiedskennis, vaste contactpersonen, ervaring en materieel.

De Hoogwaterwacht in Roerdalen is juist een vooraf georganiseerde lokale structuur. Lokale ervaringsdeskundigen weten welke wegen als eerste uitvallen, waar water doorstroomt, welke objecten bij bepaalde afvoeren worden bedreigd en welke maatregelen op welke plaats uitvoerbaar zijn. Deze kennis moet niet pas tijdens een crisis informeel worden opgehaald, maar vooraf onderdeel zijn van het gemeentelijke draaiboek, de operationele alarmering en het informatiebeeld van Waterschap Limburg, het ROT en - wanneer actief - het IAT.

Voor iedere bestaande Hoogwaterwacht of vergelijkbaar lokaal team moeten ten minste de registratie, vaste contact- en alarmeringslijn, taken, aansturing, grenzen van de inzet, veiligheidsinstructies, beschermingsmiddelen, opleiding, oefeningen, verzekering en aansprakelijkheid vooraf zijn geregeld. Ook moet duidelijk zijn op welke wijze lokale waarnemingen worden gevalideerd en direct in het operationele informatiebeeld terechtkomen.

Verzoek: erken bestaande Hoogwaterwachten en georganiseerde lokale burgerstructuren als vooraf bekende samenwerkingspartners. Leg een vaste meld- en communicatielijn vast, betrek hen bij de koude fase, scenario-validatie, oefeningen en evaluaties en regel hoe betrouwbare lokale waarnemingen in het gezamenlijke informatiebeeld worden opgenomen.

Ondergetekende verzoekt bovendien de Handreiking spontane burgerinitiatieven en het Format buurtdraaiboeken in een beoordeelbare vorm ter inzage te leggen, voor alle hoogwatergemeenten een bindende termijn voor lokale uitwerking vast te stellen en periodieke oefeningen met de betrokken bewonersorganisaties en Hoogwaterwachten verplicht te stellen.

Antwoord VRLN:

Het RBP erkent reeds dat burgers, vrijwilligersorganisaties, dorpsraden, boeren en bestaande lokale hoogwaterteams een waardevolle bijdrage kunnen leveren. Ook erkent VRLN bestaande hoogwaterwachten en andere lokale burgerstructuren. Echter horen deze structuren niet in het RBP thuis.

Voor spontane burgerinitiatieven is een handreiking ontwikkeld en voor buurten is een format beschikbaar. De lokale doorvertaling en uitvoering zijn uitdrukkelijk bij de gemeenten belegd. Ook bij isolatie van gebieden noemt het RBP de mogelijke inzet van boeren en lokale hoogwaterteams.

Het verzoek om alle bestaande Hoogwaterwachten en vergelijkbare structuren in het RBP formeel als samenwerkingspartner aan te wijzen, wordt niet overgenomen. Lokale initiatieven verschillen in organisatiegraad, taakopvatting, opleiding, materieel, beschikbaarheid en juridische inrichting. Een uniforme operationele status zou verantwoordelijkheden creëren voor aansturing, veiligheid, beschermingsmiddelen, verzekering en aansprakelijkheid die niet via dit regionale RBP kunnen worden geregeld. Dergelijke afspraken moeten, voor zover lokaal wenselijk, door de betrokken gemeente en organisatie worden gemaakt. Wel moeten dergelijke teams bij hun inzet rekening houden met de kaders en duiding van Waterschap Limburg en met de multidisciplinaire lijn die de veiligheidsregio op basis daarvan hanteert.

Lokale waarnemingen kunnen via de bestaande informatieketen worden ingebracht: meldingen over keringen bij het waterschap, overige lokale meldingen bij de gemeente, verkenningsinformatie via de veldorganisaties en vervolgens verwerking in het regionale informatiebeeld.

Ook het verzoek om de handreiking en het format als vast te stellen bijlagen ter inzage te leggen, voor alle gemeenten bindende termijnen te bepalen en periodieke oefeningen met iedere bewonersorganisatie verplicht te stellen, wordt niet overgenomen. Het betreft ondersteunende operationele producten en lokale uitvoeringskeuzes die buiten de vaststellingsscope van het RBP vallen.

3.10 Cultureel erfgoed is operationeel onvoldoende uitgewerkt

Het ontwerp verwijst naar bestuurlijke netwerkkaart 28 voor cultureel erfgoed, maar cultureel erfgoed is niet zichtbaar als afzonderlijke categorie kwetsbaar object uitgewerkt in de operationele scenario's, evacuatiestrategie, prioritering van schaarse middelen of gemeentelijke voorbereidingsvereisten. Voor onvervangbare historische gebouwen, interieurs, archieven en collecties is handelen nadat het water al binnentreedt te laat.

Kasteel Het Steenen Huys is een concreet voorbeeld van cultureel erfgoed dat herhaaldelijk door de Roer is bedreigd en ernstig beschadigd. De benodigde bescherming kan alleen tijdig worden uitgevoerd wanneer vooraf bekend is bij welke waterstand welke maatregel wordt genomen, wie daarvoor verantwoordelijk is, welke middelen nodig zijn en hoe het object bereikbaar blijft.

Verzoek: neem cultureel erfgoed expliciet op als categorie kwetsbaar object. Verplicht gemeenten in de koude fase bedreigd erfgoed te inventariseren en per object of objectcategorie beschermings-, informatie- en eventuele evacuatiemaatregelen vast te leggen, in afstemming met eigenaar/beheerder en relevante erfgoeddeskundigen. Neem Kasteel Het Steenen Huys op in de lokale uitwerking voor Vlodrop.

Antwoord VRLN:

Cultureel erfgoed is in het RBP niet buiten beeld. Het plan verwijst incidentafhankelijk naar bestuurlijke netwerkkaart 28 voor cultureel erfgoed. De evacuatiestrategie bevat daarnaast een stap voor de evacuatie van kostbare objecten en het gemeentelijke invulformat biedt ruimte om kwetsbare objecten, lokale bijzonderheden en knelpunten op te nemen.

Het RBP is echter geen regionale inventarisatie of objectgericht beschermingsplan voor afzonderlijke monumenten, collecties of archieven. Het vooraf bepalen van objectspecifieke waterstanden, beschermingsmaatregelen, middelen, bereikbaarheid en taakverdeling vergt lokale en objectgerichte voorbereiding door de betrokken gemeente, eigenaar of beheerder en eventuele erfgoeddeskundigen.

In prioriteringsreeksen kan zijn dat economische belangen en eigendommen op een lagere prioriteit komen te staan – ondanks hier altijd aandacht voor zal zijn en dit zwaar weegt in besluitvorming. Het generiek verplicht stellen van zulke uitwerkingen voor ieder erfgoedobject valt buiten de reikwijdte van dit RBP.

Ook het verzoek om Kasteel Het Steenen Huys als afzonderlijk object in het regionale RBP op te nemen wordt niet overgenomen. Een dergelijke opname zou leiden tot een selectieve en per definitie niet-uitputtende objectlijst. De informatie over het kasteel kan worden betrokken bij de lokale planvorming van de gemeente Roerdalen, maar is geen aanleiding om het regionale RBP aan te passen.

3.11 Inundatiegebieden en WRL-ontwikkelingen moeten operationeel worden vertaald

Het ontwerp noemt overstromings- en inundatiegebieden als kaartlagen, maar beschrijft niet welke operationele gevolgen de aanwijzing of normering van een gebied heeft voor waarschuwing, inzet, bescherming en evacuatie. Ongeacht de waterstaatkundige of planologische status kunnen zich in zulke gebieden bewoners, bedrijven, vee en cultureel erfgoed bevinden. De status van het gebied mag niet leiden tot onduidelijkheid of een lagere voorbereiding op levensreddend optreden.

WRL wordt als partner genoemd en speelt een rol in de risicocommunicatie. De inhoudelijke koppeling met gebiedsprogramma's, nieuwe maatregelen, gewijzigde kaartbeelden en tijdelijke risico's tijdens projecten is echter niet uitgewerkt. Daardoor is niet geborgd dat nieuwe kennis en veranderingen in het watersysteem tijdig in scenario's, draaiboeken en evacuatieplannen terechtkomen.

Verzoek: beschrijf expliciet hoe inundatiegebieden in waarschuwing, bescherming en evacuatie worden meegenomen en leg een vaste actualisatieprocedure vast waarmee wijzigingen vanuit WRL, Waterschap Limburg, provincie en gemeenten worden verwerkt in kaartlagen, scenario's, actielijsten en lokale plannen.

Antwoord VRLN:

Het RBP gebruikt overstromings- en inundatiegebieden als onderdeel van de operationele beeldvorming. De kaartlagen zijn bewust niet als statisch gegeven in het RBP vastgelegd. Het plan vermeldt expliciet dat deze lagen voortdurend worden doorontwikkeld en dat bij Waterschap Limburg moet worden nagegaan welke datalagen het meest actueel zijn. Daarmee is voorzien in het gebruik van actuele informatie zonder dat iedere wijziging van een kaartlaag een wijziging van het RBP vereist.

Detailinformatie en de verwerking van wijzigingen in afzonderlijke draaiboeken en protocollen van de betrokken partners horen bij henzelf thuis. Voor de kaartlagen sluit dit aan bij de bestaande voetnoot in het RBP die gebruikers expliciet naar het waterschap verwijst voor de meest actuele versie. Daarnaast wordt het RBP jaarlijks op actualiteit wordt getoetst. Operationele documenten worden door de verantwoordelijke organisaties beheerd en aangepast.

Het verzoek om in het RBP een afzonderlijke vaste actualisatieprocedure op te nemen waarmee iedere wijziging vanuit WRL, Waterschap Limburg, provincie en gemeenten doorwerkt in alle kaartlagen, scenario's, actielijsten en lokale plannen wordt daarom niet overgenomen. De inhoudelijke actualisatie is verdeeld over de verantwoordelijke organisaties en producten; het RBP borgt de samenhang op kaderniveau en verwijst voor actuele operationele informatie naar de daarvoor ingerichte systemen en beheerders.

3.12 Essentiele bijlagen zijn niet volledig beoordeelbaar ter inzage gelegd

Het ontwerp verwijst voor de actuele MIK, GMK-bladen, instructies, multidisciplinaire actielijsten en de Werkwijze IAT naar interne operationele systemen. Bijlage O bevat niet de feitelijke werkwijze van het IAT, maar slechts de mededeling dat de actuele versie elders beschikbaar is. Juist deze documenten bepalen in belangrijke mate wie wanneer handelt, welke informatie wordt gebruikt en hoe opschaling en besluitvorming plaatsvinden.

Zonder een beoordeelbare versie kan niet worden vastgesteld of het hoofddocument en de operationele uitwerking volledig, consistent en uitvoerbaar zijn. Voor zover onderdelen om veiligheidsredenen niet openbaar kunnen zijn, kan ten minste een niet-operationeel gevoelige versie of een inhoudelijke samenvatting ter inzage worden gelegd.

Verzoek: stel de voor de beoordeling noodzakelijke bijlagen alsnog beschikbaar, ten minste in een beoordeelbare en zo nodig geschoonde versie. Wanneer de bijlagen na de zienswijzetermijn wezenlijk worden gewijzigd, bied dan opnieuw gelegenheid om op die wijzigingen te reageren.

Antwoord VRLN:

Het RBP maakt onderscheid tussen het bestuurlijke deel, het operationele deel en de bijlagen, met verschillende vaststellings- en beheerafspraken. Het plan vermeldt uitdrukkelijk dat een aantal documenten voortdurend verandert en daarom niet als statische bijlage is toegevoegd. Voor onder meer de MIK, GMK-bladen, instructies, multidisciplinaire actielijsten en de Werkwijze IAT wordt verwezen naar de recentste operationele versie in de daarvoor ingerichte systemen.

Deze werkwijze is noodzakelijk om te voorkomen dat operationele hulpmiddelen bij vaststelling al verouderd zijn. De documenten worden beheerd door de veiligheidsregio's of de verantwoordelijke kolom en vallen niet allemaal binnen de vaststellingsscope van de algemeen besturen. Het alsnog als vaste of geschoonde momentopname toevoegen van deze documenten zou het onderscheid tussen het vast te stellen kader en dynamische operationele uitvoering doorkruisen.

Het verzoek om alle genoemde operationele documenten alsnog ter inzage te leggen en bij iedere wezenlijke wijziging een nieuwe reactiemogelijkheid te bieden, wordt daarom niet overgenomen. Wijzigingen in deze documenten worden volgens de in het RBP beschreven beheerafspraken door de bevoegde organisatie verwerkt en leiden niet automatisch tot heropening van de vaststellingsprocedure voor het RBP.

3.13 Oefenen, actualiseren en verantwoorden moeten meetbaar worden gemaakt

Het plan wordt jaarlijks op actualiteit getoetst en minimaal eens per vier jaar multidisciplinair beoefend. Gelet op de ervaringen van 2021, de voortdurende veranderingen in het watersysteem, nieuwe WRL-maatregelen en de erkende capaciteitsrisico's is een grote oefening eens per vier jaar onvoldoende als enige toets op uitvoerbaarheid.

Het plan bevat geen openbare gereedheidscriteria waarmee kan worden vastgesteld of gemeentelijke plannen, mensen, middelen, verbindingen, lokale kennis en bijstandsafspraken op orde zijn. Ook wordt niet aangegeven binnen welke termijn verbeterpunten uit oefeningen en incidenten moeten zijn hersteld.

Verzoek: neem meetbare gereedheidscriteria, jaarlijkse bestuurlijke voortgangsrapportage, vaste hersteltermijnen en een oefenprogramma op. Oefen periodiek een grensoverschrijdend Roerscenario in de gemeente Roerdalen en Roermond met gelijktijdige uitval van wegen en communicatie, meerdere incidentlocaties, beperkte CoPI- en liaisoncapaciteit, evacuatie van kwetsbare personen en bescherming van cultureel erfgoed. Maak de hoofdlijnen van de evaluatie en opvolging openbaar.

Antwoord VRLN:

Het RBP bevat beheer- en oefenafspraken. De Kerngroep Hoogwater Limburg toetst het plan jaarlijks op actualiteit, het RBP wordt minimaal eens per drie jaar herzien en kan bij gewijzigde omstandigheden tussentijds worden aangepast. Voor documenten die door veranderingen in het watersysteem snel kunnen verouderen, is bovendien een jaarlijkse actualiteitscontrole voorzien. Het RBP wordt minimaal eens per vier jaar multidisciplinair beoefend op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid.

Het verzoek om daarnaast in het RBP meetbare gereedheidscriteria, een jaarlijkse bestuurlijke voortgangsrapportage, vaste hersteltermijnen, een uitgewerkt oefenprogramma en verplichte openbaarmaking van evaluaties vast te leggen, wordt niet overgenomen. Deze onderwerpen behoren tot de generieke planning- en controlcyclus, het vakbekwaamheids- en oefenprogramma en de reguliere leer- en evaluatieprocessen van de betrokken organisaties. Zij hoeven niet in een scenario-specifiek rampbestrijdingsplan te worden gedupliceerd.

Evenmin wordt één specifiek grensoverschrijdend Roerscenario als periodiek verplichte oefening in het RBP voorgeschreven. De keuze voor oefenscenario's moet kunnen worden afgestemd op het actuele risicobeeld, leerdoelen, recente incidenten en beschikbare capaciteit. Het RBP stelt een minimumfrequentie en toetsdoel vast, maar laat de concrete programmering bewust buiten het plan. Als veiligheidsregio oefenen we een groot aantal verschillende scenario's. Daarin worden afwegingen in prioritering van onderwerpen gemaakt. Desondanks is hoogwater één van de meest beoefende scenario's.

Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord

t.a.v. Algemeen Bestuur en afdeling Crisisbeheersing

Postbus 11

5900 AA Venlo

Vlodrop, 22 juli 2026

***Getekende versie verstuurd per aangetekende post en
ongetekende versie per email naar info@vrln.nl***

Betreft: Zienswijze ontwerp-Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029

Publicatie: Blad gemeenschappelijke regeling 2026, nr. 1555 van 8 juli 2026

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,
Geachte medewerkers van de afdeling Crisisbeheersing,

Hierbij maak ik, als eigenaar van Kasteel Het Steenen Huys aan de Kasteelweg 1 te Vlodrop en als rechtstreeks belanghebbende bij de hoogwaterveiligheid in het stroomgebied van de Roer, mijn zienswijze kenbaar over het ontwerp-Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029. Het ontwerp ligt van 29 juni 2026 tot en met 10 augustus 2026 ter inzage.

Ik heb eerder zienswijzen ingediend over de versies Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2022-2025 en 2023-2026. Een deel van de destijds aangevoerde punten is in het voorliggende ontwerp herkenbaar opgepakt. Daarvoor bestaat waardering. Tegelijkertijd blijven juist voor het Roerdal, de bescherming van bewoners en cultureel erfgoed en de daadwerkelijke uitvoerbaarheid tijdens een gelijktijdige en complexe hoogwatersituatie belangrijke leemten bestaan.

Deze zienswijze is daarom niet bedoeld als een herhaling van alle eerdere ingebrachte punten. De relevante punten zijn opnieuw beoordeeld en omgezet in concrete verzoeken tot aanvulling, verduidelijking en borging in het nieuwe plan.

1. Belang en ervaringsachtergrond

Kasteel Het Steenen Huys ligt direct in het stroomgebied van de Roer en is bij eerdere hoogwaters ernstig getroffen. Tijdens de overstroming van januari 2011 en juli 2021 stond het water in delen van het kasteel en het koetshuis op grote hoogte. De gevolgen waren niet alleen financieel en bouwkundig, maar ook persoonlijk en cultuurhistorisch zeer ingrijpend. De praktijk heeft laten zien dat tekortschietende waarschuwing, bereikbaarheid, bescherming en evacuatie direct levensgevaar en onherstelbare schade kunnen veroorzaken.

Tegelijk heeft het hoogwater van december 2023 aangetoond dat tijdig en lokaal afgestemd optreden wel degelijk verschil maakt. Door de inzet van Waterschap Limburg, de gemeente Roerdalen en de Hoogwaterwacht in Vlodrop konden tijdig maatregelen worden getroffen en bleef verdere schade uit. Dit praktijkvoorbeeld onderstreept dat lokale kennis, vooraf voorbereide maatregelen en een korte operationele lijn geen bijkomstigheid zijn, maar een essentieel onderdeel van effectieve rampenbestrijding.

2. Waardering voor verbeteringen in het ontwerp

Ondergetekende stelt met instemming vast dat het ontwerp op meerdere punten is verbeterd ten opzichte van het geldende plan. In het bijzonder:

- het regionale watersysteem, waaronder beken en zijrivieren, is nu volwaardiger in de opzet van het plan opgenomen;
- het Impact Analyse Team Hoogwater Limburg (IAT) is geïmplementeerd en heeft een duidelijker beschreven taak en kernbezetting;
- de verantwoordelijkheden van de waterbeheerders, veiligheidsregio en gemeenten zijn uitgebreider beschreven en aan de Omgevingswet aangepast;
- het plan erkent dat afvoerdrempels slechts waarschuwingdrempels zijn en geen harde maat vormen voor de lokale impact;
- er is meer aandacht voor lokale evacuatieplannen, verminderd zelfredzamen, burgerinitiatieven, buurt draaiboeken en het gebruik van geografische informatie.

Deze verbeteringen nemen de hieronder beschreven bezwaren echter niet weg. De hoofdvraag blijft of de crisisorganisatie in een concrete hoogwatersituatie tijdig, met voldoende capaciteit en op basis van gebiedsspecifieke kennis kan handelen.

3. Zienswijzepunten

3.1 Gebiedsspecifieke uitwerking voor de Roer ontbreekt

De tabel met waarschuwingdrempels voor de Roer noemt bij het meetpunt Stah de bekende kleurfasen. Het ontwerp vermeldt terecht dat deze waarden een grove indicatie zijn en geen harde maat voor de daadwerkelijke impact. Juist daarom is een afzonderlijke lokale uitwerking noodzakelijk. Naar herhaalde lokale waarneming ontstaat in Vlodrop al rond een debiet van circa 100 m³/s serieuze wateroverlast op percelen en kunnen bij verdere stijging gebouwen worden bedreigd, terwijl de rode drempel in de tabel hoger ligt.

De gevolgen worden bovendien niet alleen door het gemeten debiet bepaald. Ook neerslagintensiteit, bodemverzadiging, het seizoen, toestroming vanuit Duitse zijrivieren, het beheer van stuwen en stuwmeren en mogelijke terugslag vanuit de Maas zijn bepalend. Een generieke kleurcode zonder lokale effecten- en actiematrix is daarom onvoldoende voor tijdige bescherming en evacuatie.

Verzoek: neem voor de Roer en het Roerdal een gebieds specifieke scenario-, effecten- en actietabel op. Leg daarin per relevante bandbreedte en combinatie van omstandigheden vast welke locaties, wegen, woningen, bedrijven, agrarische objecten en cultuurhistorische objecten worden bedreigd, welke preventieve maatregelen worden gestart, wanneer wordt gewaarschuwd en wanneer evacuatie of ontruiming wordt voorbereid. Betrek daarbij de feitelijke waarnemingen uit jan 2011, juli 2014, mrt 2019, mrt 2020, juli 2021, feb 2022, dec 2023, mei 2024 en jan 2025 en laat deze valideren met lokale ervaringsdeskundigen.

3.2 Grensoverschrijdende samenwerking voor de Roer is te algemeen

Paragraaf 6.3 erkent terecht dat internationaal peil- en stuwmanagement aan Nederlandse zijde een snelle piek in de hoogwatergolf kan veroorzaken. De concrete afspraken in het plan zijn echter vooral uitgewerkt voor de Maas en de Belgische crisisdiensten. Voor de Roer ontbreken benoemde operationele afspraken met onder meer de Duitse waterbeheerders en hoogwaterdiensten, waaronder het Wasserverband Eifel-Rur, en met beheerders van de Duitse stuwmereen en dammen.

Voor Vlodrop is het van groot belang dat informatie over extreme neerslag, verwachte afvoer, wijzigingen in stuwbeheer, het gecontroleerd lozen van water en incidenten aan stuwen of dammen rechtstreeks, tijdig en buiten kantooruren beschikbaar komt. Een algemene verwijzing naar internationale samenwerking of EMRIC is daarvoor onvoldoende.

Verzoek: voeg een afzonderlijk Duits-Nederlands informatie- en alarmeringsprotocol voor de Roer toe. Benoem daarin de betrokken organisaties, vaste contactlijnen, bereikbaarheid buiten kantooruren, te delen gegevens, waarschuwingscriteria, maximale responstijden, informatie over stuw- en reservoirbeheer en de escalatielijn naar Waterschap Limburg, VRLN, gemeente Roerdalen en het IAT.

3.3 IAT: implementatie is positief, maar inzet en beschikbaarheid zijn onvoldoende geborgd

Het IAT is een duidelijke verbetering. Bij hoogwater vanuit het regionale watersysteem wordt echter eerst beoordeeld of een concrete vraag bestaat en of de crisisorganisatie van Waterschap Limburg deze zelf kan beantwoorden. Ook is niet vastgelegd binnen welke termijn die beoordeling en beantwoording moeten plaatsvinden. In een snel ontwikkelende situatie kan hierdoor kostbare tijd verloren gaan.

Verder blijkt onvoldoende welke bezetting en deskundigheid daadwerkelijk te allen tijde beschikbaar zijn, welke vervanging is geregeld bij uitval, hoe lokale gebiedskennis wordt ingebracht en hoe wordt gehandeld wanneer de benodigde gegevens, modellen of verbindingen niet beschikbaar zijn. Voor het Roerdal is het

noodzakelijk dat het IAT niet uitsluitend generieke modellen gebruikt, maar ook aantoonbaar beschikt over actuele lokale waarnemingen en kennis van knelpunten.

Verzoek: leg per fase maximale activerings- en responstijden, minimumbezetting, vervangingsregelingen, terugvalprocedures en eisen aan lokale gebiedskennis vast. Bepaal tevens dat een besluit om geen IAT te activeren gemotiveerd en in het crisisbeeld vastgelegd wordt en dat voor bekende risicostroomgebieden vooraf standaard analysevragen en scenario-producten gereedstaan.

3.4 Onvoldoende gegarandeerde CoPI- en liaisoncapaciteit

Het ontwerp vermeldt dat iedere veiligheidsregio zelf slechts een CoPI kan opstarten, dat aanvullende CoPI-capaciteit afhankelijk is van bijstand of vrije instroom en dat deze capaciteit niet gegarandeerd is. Ook kan Waterschap Limburg vanwege het beperkte aantal liaisons niet in ieder CoPI vertegenwoordigd zijn. Dit is een wezenlijke operationele kwetsbaarheid, juist omdat een hoogwatergolf in de Roer gelijktijdig meerdere gemeenten en locaties kan treffen.

Het plan benoemt de schaarste, maar beschrijft onvoldoende welke gegarandeerde minimumcapaciteit wel beschikbaar is, op basis van welke criteria locaties voorrang krijgen en hoe lokale leiding en waterkundige duiding worden georganiseerd wanneer geen CoPI of waterschapsliaison beschikbaar is.

Verzoek: neem een concreet schaarste- en terugvalplan op voor meerdere gelijktijdige incidentgebieden. Beschrijf de gegarandeerde minimumcapaciteit, prioriteringscriteria, vooraf gemaakte bijstandsafspraken, alternatieve lokale commandostructuur en de wijze waarop waterkundige expertise op afstand of ter plaatse wordt geborgd.

3.5 Onduidelijke versoepeling van opschaling bij activering van het WAT

In het geldende plan was de koppeling tussen activering van het Waterschap Actieteam (WAT) en opschaling van de veiligheidsregio dwingend geformuleerd. In het ontwerp wordt bij een WAT geadviseerd om op te schalen naar een operationeel kernoverleg of Kern-ROT. Niet wordt toegelicht waarom voor deze minder verplichtende formulering is gekozen, wie van het advies kan afwijken en welke controleerbare criteria daarvoor gelden.

Verzoek: motiveer deze wijziging en leg vast dat bij activering van het WAT minimaal een operationeel kernoverleg of Kern-ROT wordt geactiveerd, tenzij de Regionaal Operationeel Leider op basis van expliciete criteria gemotiveerd anders beslist en dit besluit direct wordt geregistreerd en gedeeld.

3.6 Gemeentelijke draaiboeken en evacuatieplannen zijn onvoldoende regionaal geborgd

Het ontwerp verlangt dat gemeenten, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg eigen draaiboeken en actielijsten opstellen en afstemmen op het RBP. De dertien hoogwatergemeenten in Limburg-Noord zijn zelf verantwoordelijk voor een evacuatieplan. Tegelijk staat in het plan dat deze plannen alleen binnen de eigen gemeente zijn gedeeld, terwijl elders wordt verwezen naar beschikbaarheid via CrisisConnect. Deze formuleringen zijn niet eenduidig.

Een gemeentelijk plan kan pas uitvoerbaar worden genoemd wanneer routes, opvanglocaties, vervoerscapaciteit, kwetsbare objecten, inzet van mensen en middelen en aansluiting op buurgemeenten en regionale crisispartners daadwerkelijk zijn gecontroleerd. Het plan maakt niet duidelijk wie deze kwaliteit en onderlinge aansluiting toetst, wanneer dit gebeurt en hoe tekortkomingen worden hersteld.

Verzoek: leg vast dat VRLN alle gemeentelijke hoogwater- en evacuatieplannen periodiek inhoudelijk toetst, de onderlinge aansluiting controleert en een bestuurlijk vastgesteld gereedheidsoverzicht bijhoudt. Maak duidelijk dat de actuele plannen tijdens een crisis toegankelijk zijn voor ROT, CoPI, waterpartners, politie, GHOR en overige relevante partners. Neem termijnen op voor actualisatie en herstel van tekortkomingen.

3.7 Evacuatie, bereikbaarheid en uitval van communicatievoorzieningen

Het gemeentelijke invulformat bevat nuttige onderdelen zoals infrastructuur, vluchtroutes, opvanglocaties en benodigde middelen. Het RBP waarborgt echter niet dat deze onderdelen voor alle gemeenten concreet en realistisch zijn ingevuld en geoefend. Bij hoogwater kunnen wegen vroegtijdig onbegaanbaar raken en kunnen gebieden geïsoleerd worden. Daarnaast kan stroom, mobiel verkeer, internet en LCMS-uitwisseling uitvallen, zoals in 2021 is ervaren.

Het ontwerp blijft sterk afhankelijk van digitale systemen en online communicatie. Een volwaardige operationele terugvaloptie met noodstroom, alternatieve radio- of satellietverbindingen/ communicatiemiddelen, papieren kaarten, fysieke informatiepunten en lokale boodschappers is niet zichtbaar uitgewerkt.

Verzoek: neem minimale offline en noodcommunicatievoorzieningen op en laat gemeenten aantonen dat bereikbaarheid, alternatieve vluchtwegen, vervoer, opvang, noodstroom en communicatie zonder internet of mobiel netwerk zijn voorbereid. Leg tevens vast hoe geïsoleerde bewoners en verminderd zelfredzame personen worden gelokaliseerd, bereikt en geëvacueerd.

3.8 Zelfredzaamheid moet duidelijk worden begrensd en operationeel worden geborgd

Het ontwerp gaat ervan uit dat burgers door vroegtijdige crisiscommunicatie zelf maatregelen treffen, zoals vrijwillig evacueren en het verplaatsen van voertuigen, huisraad, vee en materiaal. Dat kan de hulpverlening ontlasten en schade beperken. Zelfredzaamheid mag echter niet worden gebruikt als vervanging van tijdige waarschuwing, preventieve bescherming, evacuatieondersteuning of redding door de overheid.

Het plan omschrijft niet wanneer iemand als zelfredzaam wordt aangemerkt, wie dat beoordeelt en hoe wordt gehandeld wanneer de omstandigheden veranderen. Iemand kan aanvankelijk zelfredzaam lijken, maar door hoge leeftijd, ziekte, beperkte mobiliteit, het ontbreken van vervoer, stroomuitval, wegvallen van telefonie of plotselinge isolatie alsnog hulp nodig hebben. Dit geldt in het bijzonder voor thuiswonende ouderen, alleenstaanden en personen die niet bij een zorginstelling of hulpverleningsorganisatie bekend zijn.

De gemeentelijke evacuatieplannen moeten daarom niet alleen zorginstellingen en reeds bekende zorglocaties bevatten, maar ook voorzien in een uitvoerbare werkwijze voor het bereiken, controleren en zo nodig evacueren van thuiswonende verminderd zelfredzamen. Daarbij moeten fysieke controle, alternatieve communicatie en hulp bij vervoer worden voorbereid voor situaties waarin digitale waarschuwingen niet aankomen of niet kunnen worden opgevolgd.

Verzoek: in het plan uitdrukkelijk vastleggen dat een beroep op zelfredzaamheid nooit een grond vormt om noodzakelijke waarschuwing, bescherming, evacuatieondersteuning of redding achterwege te laten. Tevens dienen toetsbare criteria te worden opgenomen voor het herkennen van verminderd zelfredzamen, het controleren of waarschuwingen zijn ontvangen en begrepen en het tijdig opschalen van hulp wanneer de persoonlijke situatie of bereikbaarheid verslechtert..

3.9 Burgerparticipatie en bestaande Hoogwaterwachten moeten vooraf formeel worden georganiseerd

Het ontwerp bevat een handreiking voor spontane burgerinitiatieven en een format voor buurt draaiboeken. Ook wordt genoemd dat boeren met tractoren en bestaande lokale hoogwaterteams kunnen helpen. Dat is positief, maar het plan maakt onvoldoende onderscheid tussen spontane hulp die tijdens een incident ontstaat en reeds voorbereide lokale organisaties die beschikken over gebiedskennis, vaste contactpersonen, ervaring en materieel.

De Hoogwaterwacht in Roerdalen is juist een vooraf georganiseerde lokale structuur. Lokale ervaringsdeskundigen weten welke wegen als eerste uitvallen, waar water doorstroomt, welke objecten bij bepaalde afvoeren worden bedreigd en welke maatregelen op welke plaats uitvoerbaar zijn. Deze kennis moet niet pas tijdens een crisis informeel worden opgehaald, maar vooraf onderdeel zijn van het

gemeentelijke draaiboek, de operationele alarmering en het informatiebeeld van Waterschap Limburg, het ROT en - wanneer actief - het IAT.

Voor iedere bestaande Hoogwaterwacht of vergelijkbaar lokaal team moeten ten minste de registratie, vaste contact- en alarmeringslijn, taken, aansturing, grenzen van de inzet, veiligheidsinstructies, beschermingsmiddelen, opleiding, oefeningen, verzekering en aansprakelijkheid vooraf zijn geregeld. Ook moet duidelijk zijn op welke wijze lokale waarnemingen worden gevalideerd en direct in het operationele informatiebeeld terechtkomen.

Verzoek: erken bestaande Hoogwaterwachten en georganiseerde lokale burgerstructuren als vooraf bekende samenwerkingspartners. Leg een vaste meld- en communicatielijn vast, betrek hen bij de koude fase, scenario-validatie, oefeningen en evaluaties en regel hoe betrouwbare lokale waarnemingen in het gezamenlijke informatiebeeld worden opgenomen.

Ondergetekende verzoekt bovendien de Handreiking spontane burgerinitiatieven en het Format buurt draaiboeken in een beoordeelbare vorm ter inzage te leggen, voor alle hoogwatergemeenten een bindende termijn voor lokale uitwerking vast te stellen en periodieke oefeningen met de betrokken bewonersorganisaties en Hoogwaterwachten verplicht te stellen.

3.10 Cultureel erfgoed is operationeel onvoldoende uitgewerkt

Het ontwerp verwijst naar bestuurlijke netwerkkaart 28 voor cultureel erfgoed, maar cultureel erfgoed is niet zichtbaar als afzonderlijke categorie kwetsbaar object uitgewerkt in de operationele scenario's, evacuatiestrategie, prioritering van schaarse middelen of gemeentelijke voorbereidingsvereisten. Voor onvervangbare historische gebouwen, interieurs, archieven en collecties is handelen nadat het water al binnentreedt te laat.

Kasteel Het Steenen Huys is een concreet voorbeeld van cultureel erfgoed dat herhaaldelijk door de Roer is bedreigd en ernstig beschadigd. De benodigde bescherming kan alleen tijdig worden uitgevoerd wanneer vooraf bekend is bij welke waterstand welke maatregel wordt genomen, wie daarvoor verantwoordelijk is, welke middelen nodig zijn en hoe het object bereikbaar blijft.

Verzoek: neem cultureel erfgoed expliciet op als categorie kwetsbaar object. Verplicht gemeenten in de koude fase bedreigd erfgoed te inventariseren en per object of objectcategorie beschermings-, informatie- en eventuele evacuatiemaatregelen vast te leggen, in afstemming met eigenaar/beheerder en relevante erfgoeddeskundigen. Neem Kasteel Het Steenen Huys op in de lokale uitwerking voor Vlodrop.

3.11 Inundatiegebieden en WRL-ontwikkelingen moeten operationeel worden vertaald

Het ontwerp noemt overstromings- en inundatiegebieden als kaartlagen, maar beschrijft niet welke operationele gevolgen de aanwijzing of normering van een gebied heeft voor waarschuwing, inzet, bescherming en evacuatie. Ongeacht de waterstaatkundige of planologische status kunnen zich in zulke gebieden bewoners, bedrijven, vee en cultureel erfgoed bevinden. De status van het gebied mag niet leiden tot onduidelijkheid of een lagere voorbereiding op levensreddend optreden.

WRL wordt als partner genoemd en speelt een rol in de risicocommunicatie. De inhoudelijke koppeling met gebiedsprogramma's, nieuwe maatregelen, gewijzigde kaartbeelden en tijdelijke risico's tijdens projecten is echter niet uitgewerkt. Daardoor is niet geborgd dat nieuwe kennis en veranderingen in het watersysteem tijdig in scenario's, draaiboeken en evacuatieplannen terechtkomen.

Verzoek: beschrijf expliciet hoe inundatiegebieden in waarschuwing, bescherming en evacuatie worden meegenomen en leg een vaste actualisatieprocedure vast waarmee wijzigingen vanuit WRL, Waterschap Limburg, provincie en gemeenten worden verwerkt in kaartlagen, scenario's, actielijsten en lokale plannen.

3.12 Essentiele bijlagen zijn niet volledig beoordeelbaar ter inzage gelegd

Het ontwerp verwijst voor de actuele MIK, GMK-bladen, instructies, multidisciplinaire actielijsten en de Werkwijze IAT naar interne operationele systemen. Bijlage O bevat niet de feitelijke werkwijze van het IAT, maar slechts de mededeling dat de actuele versie elders beschikbaar is. Juist deze documenten bepalen in belangrijke mate wie wanneer handelt, welke informatie wordt gebruikt en hoe opschaling en besluitvorming plaatsvinden.

Zonder een beoordeelbare versie kan niet worden vastgesteld of het hoofddocument en de operationele uitwerking volledig, consistent en uitvoerbaar zijn. Voor zover onderdelen om veiligheidsredenen niet openbaar kunnen zijn, kan ten minste een niet-operationeel gevoelige versie of een inhoudelijke samenvatting ter inzage worden gelegd.

Verzoek: stel de voor de beoordeling noodzakelijke bijlagen alsnog beschikbaar, ten minste in een beoordeelbare en zo nodig geschoonde versie. Wanneer de bijlagen na de zienswijzetermijn wezenlijk worden gewijzigd, bied dan opnieuw gelegenheid om op die wijzigingen te reageren.

3.13 Oefenen, actualiseren en verantwoorden moeten meetbaar worden gemaakt

Het plan wordt jaarlijks op actualiteit getoetst en minimaal eens per vier jaar multidisciplinair beoefend. Gelet op de ervaringen van 2021, de voortdurende veranderingen in het watersysteem, nieuwe WRL-maatregelen en de erkende

capaciteitsrisico's is een grote oefening eens per vier jaar onvoldoende als enige toets op uitvoerbaarheid.

Het plan bevat geen openbare gereedheidscriteria waarmee kan worden vastgesteld of gemeentelijke plannen, mensen, middelen, verbindingen, lokale kennis en bijstandsafspraken op orde zijn. Ook wordt niet aangegeven binnen welke termijn verbeterpunten uit oefeningen en incidenten moeten zijn hersteld.

Verzoek: neem meetbare gereedheidscriteria, jaarlijkse bestuurlijke voortgangsrapportage, vaste hersteltermijnen en een oefenprogramma op. Oefen periodiek een grensoverschrijdend Roerscenario in de gemeente Roerdalen en Roermond met gelijktijdige uitval van wegen en communicatie, meerdere incidentlocaties, beperkte CoPI- en liaisoncapaciteit, evacuatie van kwetsbare personen en bescherming van cultureel erfgoed. Maak de hoofdlijnen van de evaluatie en opvolging openbaar.

4. Verzoek om inhoudelijke reactie en overleg

Ik verzoek u ieder van de bovenstaande zienswijzepunten afzonderlijk en inhoudelijk te betrekken bij de besluitvorming. Voor zover een verzoek niet wordt overgenomen, verzoek ik u gemotiveerd toe te lichten waarom niet en op welke andere wijze het beschreven risico aantoonbaar wordt ondervangen.

Daarnaast verzoek ik om voorafgaand aan de definitieve vaststelling in de gelegenheid te worden gesteld deze zienswijze mondeling toe te lichten, bij voorkeur samen met vertegenwoordigers van de gemeente Roerdalen, Waterschap Limburg en de lokale Hoogwaterwacht uit Vlodrop. Een dergelijke bespreking kan ertoe bijdragen dat lokale kennis en operationele planvorming daadwerkelijk op elkaar aansluiten.

Tot slot verzoek ik om een ontvangstbevestiging en om toezending van het definitieve besluit, de nota van beantwoording en de definitieve versie van het Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2026-2029 inclusief de voor belanghebbenden beschikbare bijlagen.

Hoogachtend,

Eigenaar & Bewoner Kasteel Het Steenen Huys